

Mötesbok: Kommunstyrelsen (2023-08-23)

Kommunstyrelsen

Datum: 2023-08-23

Plats:

Kommentar:

Dagordning

Kallelse

KallelseKommunstyrelsen2023-08-23

3

Val av justerare

Tillkommande och utgående ärenden

Ärenden för information

179/23 Redovisning av Feriejobb - Västra gatan	7
180/23 Redovisning av delegationsbeslut	8
181/23 Kommundirektörens rapport	13
182/23 Månadsrapport	14
183/23 Förvaltningsarbetet med skyfall	15

Ärenden som ska till kommunfullmäktige

184/23 Ansökan om medlemskap i Räddningstjänstförbundet Storgöteborg	16
185/23 Revidering av arbetsordning för kommunfullmäktige	73
186/23 Energiplan 2022-2026	112

Ärenden som stannar i kommunstyrelsen

187/23 Svar på Remiss - Trafikverkets förslag till nya bärighetsföreskrifter för Västra Götalands län	177
188/23 Svar på remiss från Stenungsunds kommun; gällande samrådshandling för förslag till vattentjänstplan . 238	
189/23 Kommunernas klimatlöften 2024-2026 - Kungälv's antaganden för programperioden	303
190/23 Uppdragsbeskrivning för SIMBAs politiska samrådsgrupp	345

Rapporter

191/23 Rapporter från ledamöter med uppdrag i bolag/och eller region	356
--	-----

Kallelse

Sammanträdesdatum 2023-08-23

Plats Stadshuset, plan 2, Sessionssalen
Tid Onsdagen den 23 augusti kl 09:00-16:00

Ledamöter	Miguel Odhner (S) Anders Holmensköld (M) Gun-Marie Daun (KD) Ove Wiktorsson (C) Pia Gillerstedt (S) Patrik Ryberg (SD) Anna Vedin (M) Elisabeth Mattsson (L) Jonas Andersson (S) Laila Persson (UP) Marcus Adiels (M) Greger Planthin (SD) Emelie Gillberg (S) Erik Martinsson (MP) Michael Karlsson (L) Erik Andreasson (V) Charlotta Windeman (M)	Ordförande 1:e vice ordförande 2:e vice ordförande
-----------	---	--

Ersättare William Hult (S)
Ilona Waern (KD)
Jesper Eneroth (S)
Mikael Wintell (UP)
Rose-Mari Larsdotter (M)
Gustav Meuller (M)
Peter Skoglund Ferrari (SD)

Miguel Odhner (S)
Ordförande

Oskar Engdahl
Sekreterare

KOMMUNSTYRELSEN

**KUNGÄLV
KOMMUN**

ADRESS Stadshuset · 442 81
Kungälv
TELEFON 0303-23 80 00 vx
FAX 0303-132 17
E-POST kommun@kungalv.se

Kallelse

Sammanträdesdatum

2023-08-23

Dagordning

		Förslag till beslut
1	Upprop	
2	Val av justerare	Utses
3	Tillkommande och utgående ärenden	Fastställs
	Ärenden för information	
4	Redovisning av Feriejobb - Västra gatan	Antecknas
	<i>Klockan: 09:05 – 09:20</i>	
5	Redovisning av delegationsbeslut	Antecknas
	<i>Klockan 09:20 – 09:40</i>	
6	Kommundirektörens rapport <ul style="list-style-type: none"> - Hallarenan - Rapport efter sommaren - NPF-säkring 	Antecknas
	<i>Föredragande Haleb Lindqvist och Åsa Berglie</i>	
	<i>Klockan: 09:40 – 10:20</i>	
7	Månadsrapport	Antecknas
	<i>Föredragande Pia Jakobsson och Ann-Charlott Backström</i>	

KOMMUNSTYRELSEN

KUNGÄLVS
KOMMUN

Kallelse

Sammanträdesdatum

2023-08-23

Klockan: 10:20 – 10:50

PAUS 10:50 – 11:05

8	Förvaltningsarbetet med skyfall	Antecknas
	<ul style="list-style-type: none"> - Hur den senaste månadens oväder hanterades i hela den kommunala organisationen och vad vi eventuellt lärde oss av det - Vilka styrande dokument gäller och status på dokumenten - Hantering av detaljplaner i kommunen när det föreligger risker till följd av geotekniska förhållanden 	

***Föredragande Haleb Lindqvist, Tony
Övringe och Anders Holm***

Klockan: 11:05 – 11:35

Ärenden som ska till Kommunfullmäktige

9	KS2022/1348-9	Ansökan om medlemskap i Räddningstjänstförbundet Storgöteborg	Förslag till kommunfullmäktige
---	---------------	---	--------------------------------

Föredragande Mats Mikulic

Klockan 11:35 – 11:50

10	KS2023/1290-1	Revidering av arbetsordning för kommunfullmäktige	Förslag till kommunfullmäktige
----	---------------	---	--------------------------------

LUNCH 12:00 – 13:00

11	KS2020/1806-13	Energiplan 2022-2026	Förslag till kommunfullmäktige
----	----------------	----------------------	--------------------------------

KOMMUNSTYRELSEN

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Kallelse

Sammanträdesdatum

2023-08-23

Föredragande: Anders Holm och Johanna Edestav

Klockan: 13:00 – 13:20

Ärenden som stannar i kommunstyrelsen

12	KS2023/1313-2	Svar på Remiss - Trafikverkets förslag till nya bärighetsföreskrifter för Västra Götalands län	Beslut
13	KS2023/1502-2	Svar på remiss från Stenungsunds kommun gällande samrådshandling för förslag till vattentjänstplan	Beslut
14	KS2023/0452-2	Kommunernas klimatlöften 2024-2026 - Kungälv's antaganden för programperioden	Beslut

Föredragande: Amanda Stenbom

15	KS2023/1454-2	Uppdragsbeskrivning för SIMBAs politiska samrådsgrupp	Beslut

Föredragande Lena Arnfelt

Rapporter

16		Rapporter från ledamöter med uppdrag i bolag/och eller region	Antecknas

KOMMUNSTYRELSEN**KUNGÄLV'S
KOMMUN**

Denna behandling '179/23 Redovisning av Feriejobb - Västra gatan' har inget tjänsteutlåtande.

Denna behandling '180/23 Redovisning av delegationsbeslut' har inget tjänsteutlåtande.

Delegationsbeslut

Sammanträdesdatum 2023-08-23

Delegerade ärenden

Instansnr	Ärende	Titel
441/23	KS2022/1825-9	Förändring gymnasieorganisation - utöka antal platser BA
442/23	KS2023/0021-27	Ändring av hastighetsbegränsning till 40 km i timmen i Kärna, Västerhöjden samfällighet
443/23	KS2023/0021-28	Ändring av hastighetsbegränsning till 30 km i timmen på Kärnavägen
444/23	KS2023/0021-29	Ändring av hastighetsbegränsning till 40 km i timmen på Lyckevägen
445/23	KS2023/0021-26	Ändring av hastighetsbegränsning till 40 km i timmen inom Kärna samfällighetsförening
446/23	KS2023/1023-4	Personalärende - disciplinärende
447/23	KS2023/1120-1	Beslut om avstängning av personal
448/23	KS2023/1274-1	Eldningsförbud 2023-06-01
449/23	KS2023/1274-2	Eldningsförbud 2023-06-05
450/23	KS2023/1363-5	Delegationsbeslut anmälan till Integritetsskyddsmyndigheten (IMY)
451/23	KS-VR2023/0225-2	Upplåtelse av allmän platsmark - Vaccinering från båt, Hamngatan, Marstrand
452/23	KS2017/0786-7	Avtal om jordbruksarrende, sidoarrende, för del av Trankärr 2:1 och Fontin 1:2, avseende år 2023
453/23	KS2019/0022-16	Nyttjanderätt Ytterby-Tunge 1:106, Skanska
454/23	KS2022/1649-3	Personuppgiftsbiträdesavtal AR Kassasystem AB
455/23	KS2022/1980-1	Servitutsavtal för tryckklocka Gärdet 1:1, Göteborgs Energi
456/23	KS2022/2269-27	20230628_K21_Tilläggsavtal_hantverkstjänster bygg - signerat
457/23	KS2022/2269-26	20230628_Hansson_Tilläggsavtal_hantverkstjänster bygg - signerat
458/23	KS2023/0371-7	Delegationsbeslut april 2023 för färdtjänst och riksfärdtjänst. Färdtjänst 41 beviljade, 0 delavslag, 0 avslag. Riksfärdtjänst 7 beviljade, 0 delavslag, 0 avslag. Resa i annan kommun 0 beviljad, dagvårdsresor 3 beviljade och arbetsresor 0 beviljad.
459/23	KS2023/0371-8	Delegationsbeslut april 2023 för parkeringstillstånd för rörelsehindrade. Förare 9 beviljade, medpassagerare 1 beviljad och 2 avslag.
460/23	KS2023/0371-9	Delegationsbeslut maj 2023 för färdtjänst och riksfärdtjänst. Färdtjänst 94 beviljade, 0 delavslag, 0 avslag. Riksfärdtjänst 7 beviljade, 0 delavslag, 0 avslag. Resa i annan kommun 2 beviljade, dagvårdsresor 1 beviljad och arbetsresor 0 beviljad.

DELEGATIONSBSLUT KOMMUNSTYRELSEN

**KUNGÄLV
KOMMUN**

ADRESS Stadshuset · 442 81
Kungälv
TELEFON 0303-23 80 00 vx
FAX 0303-132 17
E-POST kommun@kungalv.se

Delegationsbeslut

Sammanträdesdatum

2023-08-23

461/23	KS2023/0371-10	Delegationsbeslut maj 2023 för parkeringstillstånd för rörelsehindrade. Förare 8 beviljade, medpassagerare 3 beviljade och 2 avslag.
462/23	KS2023/0458-6	Avtal - Munkegärdeskolan omläggning papptak
463/23	KS2023/0491-6	Undertecknat jaktarrende Klättens jaktklubb
464/23	KS2023/0491-8	Uppsägning av Jaktarrende Aleklättens jaktklubb
465/23	KS2023/0491-7	Uppsägning av Jaktarrende Mariebergs jaktklubb
466/23	KS2023/0499-3	Tilldelningsbeslut, Upphandling av Vinterväghållning i Kungälv kommun
467/23	KS2023/0579-7	Signerad beställning FKU Nätstigen_KS2023_0579
468/23	KS2023/0707-1	Avtal om måltidsuppehåll personlig assistans
469/23	KS2023/0930-1	Tilldelningsbeslut Hyresmoduler - Kastellegårdens förskola
470/23	KS2023/0991-3	KS2023_0991 Kontrakt Generalkonsult projektering kongahälla kvartetet vassen
471/23	KS2023/1058-1	Upphandling av Bultgatan – Förnyelse av VA-ledningar
472/23	KS2023/1062-1	Tilläggsavtal Jaktarrende Torsbyjaktlag
473/23	KS2023/1390-1	Beslut om fördelning av undervisningstid mellan årskurser i grundskolan läsåret 2023/2024
474/23	KS2023/1412-1	Tillsättningsbeslut
475/23	KS2023/1413-1	Tillsättningsbeslut
476/23	KS2023/1414-1	Tillsättningsbeslut
477/23	KS2023/1415-1	Tillsättningsbeslut
478/23	KS2023/1416-1	Tillsättningsbeslut
479/23	KS2023/1417-1	Tillsättningsbeslut
480/23	KS2023/1418-1	Tillsättningsbeslut
481/23	KS2023/1419-1	Tillsättningsbeslut
482/23	KS2023/1420-1	Tillsättningsbeslut
483/23	KS2023/1421-1	Tillsättningsbeslut
484/23	KS2023/1422-1	Tillsättningsbeslut
485/23	KS2023/1423-1	Tillsättningsbeslut
486/23	KS2023/1467-1	Supportavtal, Barn- och elevregister till Kungälv och Stenungsunds kommun
487/23	KS2023/1525-2	Yttrande ansökan om vigselförrättare
488/23	KS2023/1551-1	Enskild överenskommelse, personalärende
489/23	KS2023/1558-1	Utvidgat avtal om applikation för betygsstatistik
490/23	KS2023/1564-1	Tillsättningsbeslut
491/23	KS2023/1565-1	Tillsättningsbeslut
492/23	KS2023/1566-1	Tillsättningsbeslut
493/23	KS2023/1567-1	Tillsättningsbeslut
494/23	KS2023/1568-1	Tillsättningsbeslut
495/23	KS2023/1569-2	Tillsättningsbeslut
496/23	KS2023/1570-1	Tillsättningsbeslut

**DELEGATIONSBSLUT
KOMMUNSTYRELSEN**

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Delegationsbeslut

Sammanträdesdatum

2023-08-23

497/23	KS2023/1571-1	Tillsättningsbeslut
498/23	KS2023/1572-1	Tillsättningsbeslut
499/23	KS2023/1573-1	Tillsättningsbeslut
500/23	KS2023/1574-1	Tillsättningsbeslut
501/23	KS2023/1575-1	Tillsättningsbeslut
502/23	KS2023/1576-1	Tillsättningsbeslut
503/23	KS2023/1577-1	Tillsättningsbeslut
504/23	KS2023/1578-1	Tillsättningsbeslut
505/23	KS2023/1579-1	Tillsättningsbeslut
506/23	KS2023/1580-1	Tillsättningsbeslut
507/23	KS2023/1582-1	Tillsättningsbeslut
508/23	KS2023/1583-1	Tillsättningsbeslut
509/23	KS2023/1584-1	Tillsättningsbeslut
510/23	KS2023/1585-1	Tillsättningsbeslut
511/23	KS2023/1660-2	Marstrand 6:7, godkännande av arrendators överlåtelse av arrendeavtal
512/23	KS2023/1672-1	Delegationsbeslut bisyssla
513/23	KS2023/1673-1	Delegationsbeslut bisyssla
514/23	KS2023/1675-1	Delegationsbeslut bisyssla
515/23	KS2023/1676-1	Delegationsbeslut bisyssla
516/23	KS2023/1677-1	Delegationsbeslut bisyssla
517/23	KS2023/1678-1	Delegationsbeslut bisyssla
518/23	KS2023/1679-1	Delegationsbeslut bisyssla
519/23	KS2023/1680-1	Delegationsbeslut bisyssla
520/23	KS2023/1681-1	Delegationsbeslut bisyssla
521/23	KS2023/1716-1	Tillsättningsbeslut
522/23	KS2023/1717-1	Tillsättningsbeslut
523/23	KS2023/1718-1	Tillsättningsbeslut
524/23	KS2023/1719-1	Tillsättningsbeslut
525/23	KS2023/1720-1	Tillsättningsbeslut
526/23	KS2023/1721-1	Tillsättningsbeslut
527/23	KS2023/1722-1	Tillsättningsbeslut
528/23	KS2023/1723-1	Tillsättningsbeslut
529/23	KS2023/1724-1	Tillsättningsbeslut
530/23	KS2023/1725-1	Tillsättningsbeslut
531/23	KS2023/1726-1	Tillsättningsbeslut
532/23	KS2023/1727-1	Tillsättningsbeslut
533/23	KS2023/1728-1	Tillsättningsbeslut
534/23	KS2023/1789-3	Personalärende - Varsel om avstängning
535/23	KS-VR2023/0220-2	Beviljat uppehåll i hämtning av hushållsavfall för fastigheten Kareby-torp 1:13
536/23	KS-VR2023/0222-5	Upplåtelse av allmän platsmark - Utsmyckning, Långgatan 1, Marstrand

**DELEGATIONSBSLUT
KOMMUNSTYRELSEN**

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Delegationsbeslut

Sammanträdesdatum

2023-08-23

537/23	KS-VR2023/0230-2	Upplåtelse av allmän platsmark - Byggetablering, Byggställning, Byggnadsställning på Västra Gatan 40
538/23	KS-VR2023/0237-2	Upplåtelse av allmän platsmark - Sekelskiftesdagarna, Marstrand
539/23	KS-VR2023/0243-2	Beviljat uppehåll i hämtning av hushållsavfall för fastigheten Ytterby-Tunge 1:97
540/23	KS-VR2023/0246-2	Delegationsbeslut beviljat uppehåll i hämtning av hushållsavfall för adressen Olles gata 67 (del av Backstugan 1)
541/23	KS-VR2023/0247-2	Upplåtelse av allmän platsmark - Byggetablering Byggställning, Byggställning, Västra gatan 50
542/23	KS-VR2023/0249-2	Beviljat uppehåll i hämtning av hushållsavfall för fastigheten Ödsmål 3:72
543/23	KS-VR2023/0263-2	Upplåtelse av allmän platsmark - SRHR-buss för provtagningar, Gymnasiegatan
544/23	KS-VR2023/0264-2	Upplåtelse av allmän platsmark - gatukök Bäckgatan
545/23	KS-VR2023/0265-2	Upplåtelse av allmän platsmark - Skylift, Selma Lagerlöfs gata 5-7
546/23	KS-VR2023/0269-2	Uppställning av litteraturvagn, Gymnasiegatan 8
547/23	KS-VR2023/0278-2	Upplåtelse av allmän platsmark - byggställning, Västra Gatan 47
548/23	KS-VR2023/0279-2	Upplåtelse av allmän platsmark - kampanjtält, utanför Willys på Vikingatorget

**DELEGATIONSBSLUT
KOMMUNSTYRELSEN**

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Denna behandling '181/23 Kommundirektörens rapport' har inget tjänsteutlåtande.

Denna behandling '182/23 Månadsrapport' har inget tjänsteutlåtande.

Denna behandling '183/23 Förvaltningsarbetet med skyfall' har inget tjänsteutlåtande.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 1 (4)

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Mats Mikulic

2023-06-01

Angående medlemskap i Räddningstjänstförbundet Storgöteborg (Dnr KS2022/1348-9)

Sammanfattning

Kommunerna Ale och Kungälv bildade 2013 kommunalförbundet Bohus Räddningsförbund (BORF)

Kommunstyrelsen i Kungälvs kommun beslutade 2022-08-17 (§ 189/2022) att lämna in en intresseanmälan för medlemskap i kommunalförbundet Räddningstjänstförbundet Storgöteborg (RSG). Likalydande beslut fattades av Ale kommun.

Intresseanmälan har föranlett en utredning av RSG som har analyserat förutsättningarna för ett sådant medlemskap.

Utredningen konstaterar att det finns goda förutsättningar att utöka RSG med kommunerna Kungälv och Ale. Ett utökat RSG med kommunerna Kungälv och Ale bygger ihop förbundet geografiskt och ger tillgång till ytterligare heltidsstationer vilket innebär att spetsfunktioner/ specialkompetenser kan spridas på fler stationer och på så sätt skapa möjlighet att etablera nya kompetenser för att kunna möta nya riskbilder och en föränderlig omvärld.

Utredningens slutsats är att det inte finns något som talar emot en utökning av RSG med kommunerna Kungälv och Ale så länge de ekonomiska förutsättningarna för ett medlemskap är linje med ambitionsnivån hos såväl kommunerna Kungälv och Ale som hos RSG:s nuvarande medlemskommuner.

I utredningen föreslås den fortsatta processen gå vidare genom att kommunerna Kungälv och Ale inkommer med en formell ansökan om medlemskap. Det är först efter en formell ansökan som RSG tillsammans med medlemskommunerna startar upp arbetet med att revidera förbundsordningen gällande bland annat politisk organisation och ekonomiska förutsättningar.

Detta innebär att de ekonomiska förutsättningarna blir tydliga för kommunerna Kungälv och Ale först efter en formell ansökan om medlemskap och efterföljande arbete. Därefter ska Kungälv och Ale ta slutlig ställning till förutsättningarna för medlemskap i RSG och om kommunerna väljer att kvarstå med sin medlemsansökan.

Det föreslås att kommunfullmäktige beslutar att Kungälvs kommun ansöker om medlemskap i RSG.

Juridisk bedömning

Kommunen ansvarar för att organisera räddningstjänst enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO). Räddningstjänst kan bedrivas som ett kommunalförbund.

Postadress: Kungälvs kommun, 442 81 Kungälv. Besöksadress: Ytterbyvägen 2, 442 30 Kungälv.
Telefon: 0303-23 80 00. E-post: kommun@kungalv.se

www.kungalv.se

Enligt 3 kap 8 § kommunallagen (2017:725, KL) får kommuner bilda kommunalförbund och lämna över skötseln av kommunala angelägenheter till sådana förbund.

I 9 kap. 1 § KL anges att kommunfullmäktige bildar kommunalförbund genom att anta en förbundsordning. Finns det redan ett kommunalförbund ska även befintliga medlemskommuner besluta om den reviderade förbundsordningen. Ett medlemskap i RSG förutsätter således att förbundsordningen antas av kommunerna Ale och Kungälv samt av befintliga medlemskommuner.

Det föreligger inga juridiska hinder mot att kommunen ansöker om medlemskap i RSG. De närmare förutsättningarna för medlemskapet kommer att utredas ytterligare efter kommunens ansökan.

Det finns ingen formell skyldighet att inhämta direktionens ställningstagande innan ansökan av medlemskap inges av kommunen.

Kommunen kommer senare i processen besluta om att kvarstå eller dra tillbaka sin ansökan om medlemskap i RSG.

Förvaltningens bedömning

Bakgrund

Ale och Kungälvs kommun bildade 2013 kommunalförbundet Bohus Räddningsförbund (BORF)

Kommunstyrelsen i Kungälvs kommun beslutade 2022-08-17 (§ 189/2022) att lämna in en intresseanmälan för medlemskap i kommunalförbundet Räddningstjänstförbundet Storgöteborg (RSG). Likalydande beslut fattades av Ale kommun.

Intresseanmälan har föranlett en utredning av RSG som har analyserat förutsättningarna för ett sådant medlemskap.

Utredningen konstaterar att det finns goda förutsättningar att utöka RSG med kommunerna Kungälv och Ale. Ett utökat RSG med kommunerna Kungälv och Ale bygger ihop förbundet geografiskt och ger tillgång till ytterligare heltidsstationer vilket innebär att spetsfunktioner/ specialkompetenser kan spridas på fler stationer och på så sätt skapa möjlighet att etablera nya specialkompetenser för att kunna möta nya riskbilder och en föränderlig omvärld.

Utredningens slutsats är att det inte finns något som talar emot en utökning av RSG med kommunerna Kungälv och Ale så länge de ekonomiska förutsättningarna för ett medlemskap är linje med ambitionsnivån hos såväl kommunerna Kungälv och Ale som hos RSG:s nuvarande medlemskommuner.

Särskilt om medlemsavgiften

I utredningen har RSG gjort en jämförelse av kostnad per invånare mellan RSG:s och BORF:s medlemskommuner.

Om RSG utökas med kommunerna Kungälv och Ale och om RSG:s nuvarande modell för medlemsavgift tillämpas, så skulle kostnaden per invånare för kommunerna Kungälv och Ale minska kraftigt.

Kungälvs kostnad per invånare skulle sjunka till cirka 600 kr och Ales kostnad skulle minska till cirka 655 kr i 2023-års nivå. Det innebär en kostnadsminskning för Kungälvs kommun på ca 44% och en kostnadsminskning för Ales kommun på ca 39%.

Utredningen har gjort bedömningen är att en kostnadsminskning på ca 40% inte är möjligt att uppnå inom räddningstjänstverksamheten i kommunerna Kungälv och Ale vilket medför att RSG:s nuvarande modell för medlemsavgift inte är tillämpbar vid en utökning av RSG med kommunerna Kungälv och Ale.

Utredningens rekommendation är att medlemsavgiften för kommunerna Kungälv och Ale vid ett medlemskap i RSG bör motsvara den driftkostnad som krävs för att bedriva dagens räddningstjänstverksamhet i BORF med hänsyn tagen till kända framtida kostnader.

Utredningens rekommendation grundar sig i att RSG:s befintliga medlemskommuner inte ska belastas av ökade kostnader i samband med en förbundsutökning med nya medlemskommuner.

Konkret så är de ekonomiska förutsättningarna fortsatt oklara. De ekonomiska förutsättningarna blir tydliga för Kungälv och Ale först efter en formell ansökan med efterföljande arbete.

Efter att de ekonomiska klarlagts kan Kungälv och Ale ta slutlig ställning till att kvarstå eller dra tillbaka sin ansökan om medlemskap.

Den fortsatta processen

I utredningen från RSG föreslås den fortsatta processen gå vidare genom att kommunerna Kungälv och Ale inkommer med en formell ansökan om medlemskap. Det är först efter en formell ansökan som RSG tillsammans med medlemskommunerna startar upp arbetet med att revidera förbundsordningen gällande bland annat politisk organisation och ekonomiska förutsättningar. Därefter ska Kungälv och Ale ta slutlig ställning till förutsättningarna för medlemskap i RSG och om kommunerna väljer att kvarstå med sin medlemsansökan. Det innebär att de ekonomiska förutsättningarna blir tydliga för kommunerna Kungälv och Ale först efter en formell ansökan och efterföljande arbete.

Parallellt med den politiska beslutsprocessen att utöka RSG med kommunerna Kungälv och Ale så behöver arbetet med att säkerställa övergången av BORF:s verksamhet till RSG startas upp. Utifrån erfarenheter från RSG:s senaste förbundsutökning 2023 är bedömningen att arbetet som inkluderar både förberedelser och verkställande kräver en tidplan på minst 12 månader under förutsättning att vissa aktiviteter då kan behöva verkställas innan alla politiska beslut är fattade.

Förvaltningen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att Kungälvs kommun ansöker om medlemskap i RSG.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Beslut om ansökan om medlemskap i RSG beslutas av kommunfullmäktige i Kungälvs kommun.

Kommunfullmäktige ska senare besluta om att ansökan om medlemskap ska kvarstå eller dras tillbaka.

Det är vidare fullmäktige som beslutar om att anta förbundsordningen efter det att utredningen slutförts.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Ärendet angår indirekt Mål 11 *Hållbara städer och samhällen*.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Kommunfullmäktige beslutade 2022-06-30 (§ 83/2022) att anta en reviderad förbundsordning för BORF.

Inför ett eventuellt medlemskap kommer fullmäktige att besluta om en reviderad förbundsordning för RSG till följd av att Kungälvs kommuns medlemskap.

Vid ett medlemskap i RSG kommer BORF att upphöra.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

Ett större räddningstjänstförbund förfogar över många olika kompetenser inom räddningstjänstområdet både förbyggande och operativt. Den operativa organisationen som ett utökat RSG kommer att förfoga över fullt ut blir stor till numerären och besitter många olika specialförmågor för att hantera komplexa händelser. Inom ett större räddningstjänstförbund ökar tillgången till resurser och kunskap och förmågan att investera i teknik och utrustning stärks. Detta är fördelar som är till nytta för medborgare och brukare.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv.

Ett eventuellt medlemskap i RSG berör primärt medarbetare inom BORF. Vissa stödfunktioner som Kungälv kommun tillhandahåller inom tex HR och ekonomi har viss mindre påverkan på medarbetarna i kommunen.

Ekonomisk bedömning

De ekonomiska konsekvenserna vid ett eventuellt medlemskap i RSG kommer att utredas närmare om kommunfullmäktige beslutar att ansöka om medlemskap.

Se vidare under rubriken *Förvaltningens bedömning, Särskilt om medlemsavgiften.*

Förslag till kommunfullmäktige

Kungälv kommun ansöker om medlemskap i kommunalförbundet Räddningstjänstförbundet Storgöteborg.

Haleh Lindqvist
Kommundirektör

Pia Jacobsson
ekonomichef

Madeleine Nilsson
administrativ chef

Expedieras till:
RSG
BorF

För kännedom till:
Ale kommun

**RÄDDNINGSTJÄNSTEN
STORGÖTEBORG**

Utredning av förutsättningarna för ett medlemskap för kommunerna Kungälv och Ale i Räddningstjänstförbundet Storgöteborg

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

**BOHUS
RÄDDNINGSTJÄNSTFÖRBUND**

*2023-04-25 / ver 1.0
Carina Björkman
Utvecklingschef
Dnr: 2022/491*

Rapport: Utredning av förutsättningarna för ett medlemskap för kommunerna Kungälv och Ale

1	SAMMANFATTNING	3
2	INLEDNING	4
2.1	BAKGRUND	4
2.2	UTREDNINGENS UPPDRAG	4
3	UPPDRAG ENLIGT FÖRBUNDSORDNING	5
4	UTMANINGAR	6
5	ORGANISATION	7
5.1	POLITISK ORGANISATION	7
5.2	RÄDDNINGSTJÄNSTVERKSAMHETENS ORGANISATION	8
5.3	SYSTEMLEDNING VRR, LEDNINGSCENTRAL	11
5.4	OPERATIV BEREDSKAPSORGANISATION	11
5.5	EXTERNA FUNKTIONER OCH TJÄNSTER	13
6	RISKBILD	14
7	HANDLINGSPROGRAM	15
8	FÖREBYGGANDE VERKSAMHET	16
8.1	TILLSYN LSO OCH LBE	16
8.2	FARLIG VERKSAMHET	16
8.3	TILLSTÅND LBE	17
8.4	REMISSHANTERING	18
8.5	BRANDSKYDDSKONTROLL OCH RENGÖRING (SOTNING)	18
8.6	INFORMATION OCH EXTERN UTBILDNING	19
9	RÄDDNINGSUPPDRAG	20
10	OPERATIV FÖRMÅGA	21
10.1	INSATSFÖRMÅGA ENLIGT HANDLINGSPROGRAM	21
10.2	INSATSTIDER	22
10.3	BÅTFÖRMÅGA	23
10.4	STEGÅTAGANDE	23
10.5	FARLIG VERKSAMHET - SEVESO	23
10.6	SPECIALFÖRMÅGA	23
10.7	ÖVNING	24
10.8	FORDONSPARK	24
10.9	ANDNINGSSKYDD FÖR RÖKDYKNING	25
11	FASTIGHETER - LOKALER	26
11.1	STATION KUNGÄLV	26
11.2	STATION KODE	27
11.3	STATION MARSTRAND	27
11.4	STATION NOL	28
11.5	STATION SURTE	28
11.6	NY BRANDSTATION I ALE KOMMUN	29
12	ÖVNINGSANLÄGGNING	29
13	SÄKERHET	30
13.1	INFORMATIONSSÄKERHET OCH GDPR	30
13.2	SÄKERHETSSKYDD	30
13.3	PASSERSYSTEM	31
14	ALLMÄNNA HANDLINGAR OCH ARKIV	31

Rapport: Utredning av förutsättningarna för ett medlemskap för kommunerna Kungälv och Ale

15	IT OCH KOMMUNIKATION	32
15.1	IT-INFRASTRUKTUR	32
15.2	IT-SYSTEM	32
15.3	TELEFONI/KOMMUNIKATION	33
16	AVTAL	34
16.1	HYRESAVTAL	34
16.2	SOTNING OCH BRANDSKYDDSKONTROLL	35
16.3	OPERATIVA AVTAL	35
16.4	LEVERANTÖRSAVTAL	36
16.5	AVTAL OCH ÖVERENSKOMMELSER MED MEDLEMSKOMMUNERNA	36
16.6	AUTOMATLARM	36
17	HR	37
17.1	CENTRALA OCH LOKALA AVTAL	37
17.2	ARBETSTIDER	37
17.3	REKRYTERING	38
17.4	FACK OCH FÖRHANDLING	39
17.5	ARBETSMILJÖ	39
17.6	PENSIONSÅTAGANDEN	39
17.7	PERSONALFÖRMÅNER	40
17.8	LÖNENIVÅER - LÖNESKILLNADER	40
18	EKONOMI	41
18.1	DRIFTBUDGET	41
18.2	FÖRBUNDSBIDRAG	41
18.3	INVESTERINGSPLAN	42
18.4	ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	42
19	EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR VID MEDLEMSKAP I RSG	43
19.1	RSG:S NUVARANDE MODELL FÖR MEDLEMSAVGIFT	43
19.2	JÄMFÖRELSEKOSTNAD PER INVÅNARE	44
19.3	MEDLEMSAVGIFT I RSG FÖR KOMMUNERNA KUNGÄLV OCH ALE	45
19.4	EGET KAPITAL	46
19.5	INTRÄDESAVGIFT	46
20	FÖRDELAR OCH NACKDELAR MED ETT STÖRRE RÄDDNINGSTJÄNSTFÖRBUND	47
21	REKOMMENDATION	50
21.1	FORTSATT PROCESS	51

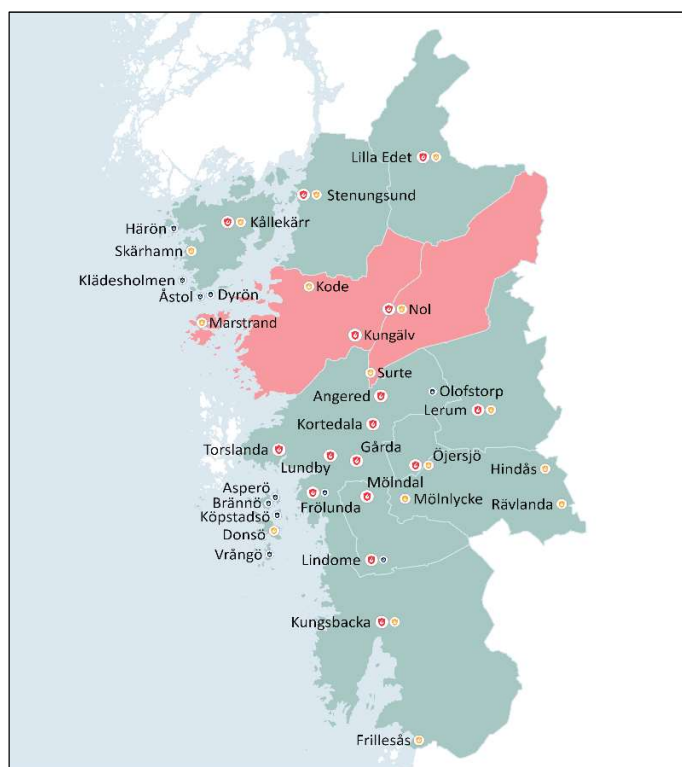
1 Sammanfattning

Alla kommuner ska enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) ansvara för räddningstjänst inom kommunen. Räddningstjänstförbundet Storgöteborg (RSG) är ett kommunalförbund organiserat med förbundsstyrelse och förbundsfullmäktige bestående av kommunerna Göteborg, Mölndal, Kungsbacka, Härryda, Partille, Lerum, Tjörn, Stenungsund och Lilla Edet.

Kommunerna Kungälv och Ale har inkommit med var sin intresseanmälan om medlemskap i RSG. De två kommunerna organiserar idag den kommunala räddningstjänstverksamheten i ett gemensamt kommunalförbund, Bohus Räddningstjänstförbund (BORF).

Den här utredningen har analyserat förutsättningarna för ett medlemskap i RSG för kommunerna Kungälv och Ale och utredningens slutsats är att det inte finns något som talar emot en utökning av RSG med kommunerna Kungälv och Ale så länge de ekonomiska förutsättningarna för ett medlemskap är linje med ambitionsnivån hos så väl kommunerna Kungälv och Ale som hos RSG:s nuvarande medlemskommuner.

Den fortsatta processen för utökning av RSG föreslås gå vidare genom att kommunerna Kungälv och Ale inkommer med en formell ansökan om medlemskap till RSG. I kapitel 21 beskrivs hur den fortsatta politiska processen kan utformas inklusive vilka huvudsakliga delbeslut som fordras. Tidplanen för förbundsutökningsprocessen och datum för inträdet av nya medlemskommuner beslutas av RSG:s politik.

2 Inledning

2.1 Bakgrund

Alla kommuner ska enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) ansvara för räddningstjänst inom kommunen. Räddningstjänstförbundet Storgöteborg (RSG) är ett kommunalförbund organiserat med förbundsstyrelse och förbundsfullmäktige bestående av kommunerna Göteborg, Mölndal, Kungsbacka, Härryda, Partille, Lerum, Tjörn, Stenungsund och Lilla Edet.

Räddningstjänstförbundet bildades 1993 då Göteborg och Mölndal började samverka genom bildandet av Räddningstjänstförbundet i Göteborg och Mölndal. Därefter har kommunerna Kungsbacka (1997), Härryda (1999), Partille (1999), Lerum (2007), Tjörn (2023), Stenungsund (2023) och Lilla Edet (2023) anslutits till förbundet.

Kommunerna Kungälv och Ale har inkommit med var sin intresseanmälan om medlemskap i RSG. De två kommunerna organiserar idag den kommunala räddningstjänstverksamheten i ett gemensamt kommunalförbund, Bohus Räddningstjänstförbund (BORF), som bildades 1 januari 2013.

RSG:s förbundsstyrelse har gett förbundsdirektören i uppdrag att utreda förutsättningarna för ett medlemskap i RSG för kommunerna Kungälv och Ale som i sin tur har utsett Carina Björkman som ansvarig för utredningsuppdraget.

2.2 Utredningens uppdrag

Utredningens uppdrag har varit att analysera förutsättningarna för ett medlemskap i RSG för kommunerna Kungälv och Ale samt att utreda för- och nackdelar av en förbundsutökning. Utredningen har lagt stor vikt vid att identifiera de utgångspunkter och förutsättningar som är väsentliga för förståelse av nuvarande räddningstjänstverksamhet samt tydliggöra utmaningar och framtida utveckling inom kommunerna Kungälvs och Ales räddningstjänstverksamhet som idag är organiserad i ett gemensamt kommunalförbund, BORF.

Arbetsmetodiken i utredningen har varit samtal och dialogmöten samt inläsning av relevant dokumentation. Resurser från BORF, Kungälvs kommun, Ale kommun och RSG har medverkat. Håkan Lundgren, seniorkonsult RSG och f.d. förbundschef BORF har bidragit med värdefull historik och fakta om verksamheten.

3 Uppdrag enligt förbundsordning

BORF:s uppdrag som kommunalförbund regleras i förbundsordningen. I gällande förbundsordning som antogs av medlemskommunerna i juni 2022 framgår att BORF ansvarar för att i förbundsmedlemmarnas ställe fullfölja:

- De skyldigheter som vilar på kommunerna enligt förordning (2003:789) om skydd mot olyckor (FSO)
- De skyldigheter som vilar på kommunerna om tillsyn och tillståndsgivning enligt lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor
- De skyldigheter som vilar på kommunerna enligt lag (2014:799) om sprängämnesprekursorer
- Att enligt punkt ett ovan (FSO) fullgöra skyldigheter om kommunernas plan för räddningsinsatser enligt lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor

I förbundsordningen framgår också att BORF utför utbildning i brandskydd och hjärt- och lungräddning för förbundsmedlemmarnas personal samt ingår i förbundsmedlemmarnas krisorganisationer. Förbundsordningen beskriver även BORF:s roll i samhällsutvecklingen och att förbundet biträder förbundsmedlemmarna med kompetens kring brand och säkerhet.

RSG:s nuvarande förbundsordning är något mindre detaljerad och mer övergripande jämfört med BORF:s. Bedömningen är ändå att uppdraget i praktiken inte avviker i någon större omfattning mellan de två kommunalförbunden.

Vid en utökning av RSG med fler medlemskommuner så kommer RSG:s nuvarande förbundsordning att behöva revideras för att sedan på nytt antas av RSG:s politik samt samtliga medlemskommuners styrelse och fullmäktige.

4 Utmaningar

BORF har under 2022 påverkats av en något högre personalomsättning jämfört med tidigare år och den arbetsmiljöundersökning som inleddes under senhösten 2021 lyfte fram förbättringsområden inom både kommunikation och delaktighet. Parallellt med detta påverkas BORF liksom övriga räddningstjänster i Sverige av ett alltmer omfattande och komplext uppdrag som en följd av förändringar i omvärlden och ökade krav och utmaningar utifrån förändringar i lagstiftning.

BORF har identifierat ett antal utmaningar att hantera på både kort och lite längre sikt:

- Kraftigt expanderande kommuner vilket innebär ett ökat invånarantal och fler företag samt en mer belastad infrastruktur.
- Närheten till storstaden Göteborg gör att vissa sociala risker förknippade med storstad ökar.
- Förändrad riskbild som påverkar BORF:s totala uppdrag och som ställer ökade krav på större förmåga. Exempelvis höga byggnader och klimatförändringar som leder till havsnivåhöjning och höjd vattennivå i Göta älv och Nordre älv vilket leder till fler och större översvämningar i bland annat centrala Kungälv. Ett ökat varierat flöde i Göta älv ökar även risk för ras och skred i skredkänsliga områden utmed älven.
- Svårt att upprätthålla personalnumerär med formell kompetens inom både det operativa och det förebyggande uppdraget då det är brist på kompetent personal över hela landet samt att trenden är att personal söker sig till storstäder i första hand.
- Större krav på "expertkompetens" för att framledes kunna hantera mer komplexa farliga verksamheter samt ras och skred då samhällets risker ökar.
- Större krav på egen förmåga avseende HR, administration, IT-utveckling och IT-säkerhet i takt med att medlemskommunerna Kungälv och Ale expanderar.
- Ökat uppdrag med anledning av uppbyggnaden av totalförsvaret.
- BORF:s uttryckande styrkor består till 2/3 av RiB-anställd personal (Räddningstjänstpersonal i Beredskap). Det är ett begränsat underlag till nyrekrytering vilket ger stora problem i dagsläget att upprätthålla beredskapsnumerär vid stationerna i Surte och Marstrand. Detta resulterar i att den operativa förmåga som ska upprätthållas vid respektive station vid vissa tillfällen inte är fullgod, exempelvis förmåga rökdykning.
- Stora problem med att rekrytera tillräckligt med sommarvikarier, gäller både heltid och RiB.

5 Organisation

5.1 Politisk organisation

BORF är ett kommunalförbund med förbundsledning, som även är förbundsstyrelse. Förbundsledningen består av 4 ledamöter och 4 ersättare där Kungälv och Ales kommuner väljer vardera 2 ledamöter och 2 ersättare samt utser ordförande och vice ordförande. Ordförandeskapet roterar mellan de två förbundsmedlemmarna i tvåårs intervaller och innehas under perioden 2023-2024 av Ale kommun.

Förbundsledningen har bland annat i uppdrag att fastställa och övervaka mål och planer för förbundets verksamhet, personalbehov och ekonomi samt redovisa detta för förbundsmedlemmarna (kommunstyrelserna). Förbundsledningens verksamhet som helhet är reglerad i reglemente för förbundsledningen.

Innan beslut tas om avtal av större dignitet, beslut av principiell/strategisk betydelse, större investeringar, större ändringar av verksamheten eller annat av större vikt ska samråd ske med förbundsmedlemmarna. Kostnadsförändringar med anledning av nya investeringar, uppdrag eller annat av principiell karaktär ska antas av alla medlemmars kommunfullmäktige.

Förbundet har även 2 revisorer, en vald kommunrevisor från vardera förbundsmedlemmen för granskning av kommunalförbundets verksamhet. Revisorernas verksamhet regleras i reglemente.

RSG är ett kommunalförbund med förbundsfullmäktige och förbundsstyrelse. Förbundsfullmäktige är förbundets högsta beslutande organ. Med dagens nio medlemskommuner så utses 33 ledamöter och 33 ersättare där Göteborg utser 17 ledamöter och 17 ersättare och övriga medlemskommuner utser 2 ledamöter och 2 ersättare vardera. Förbundsstyrelsen består av 14 ledamöter och 11 ersättare där Göteborg utser 6 ledamöter och 3 ersättare och övriga medlemskommuner utser 1 ledamot och 1 ersättare vardera.

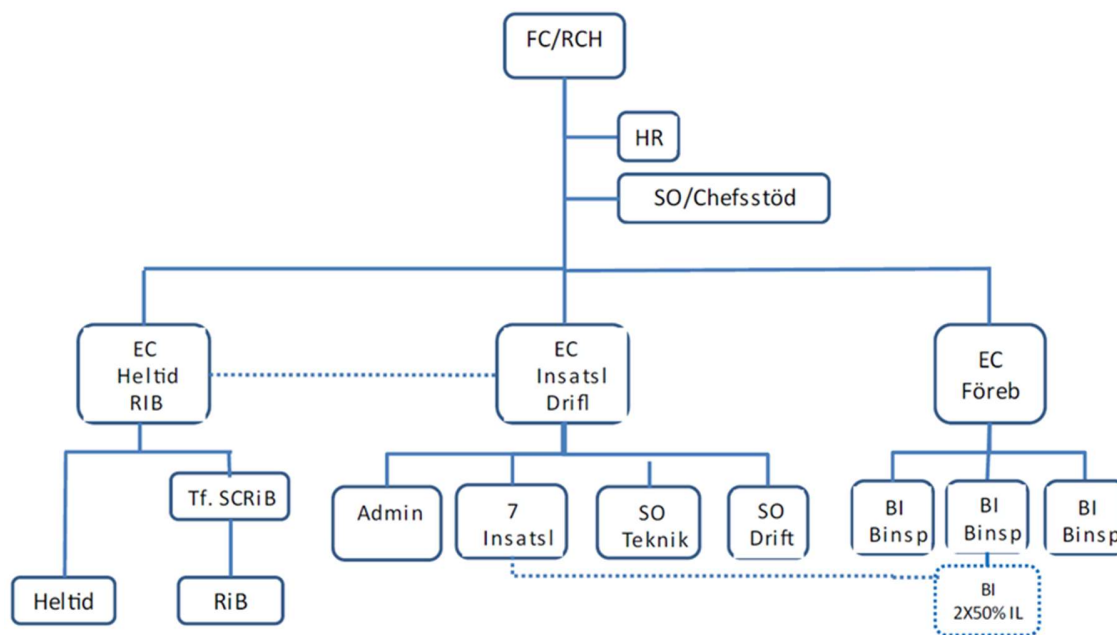
Innan beslut tas om avtal av större dignitet, större investeringar eller större ändringar av verksamheten ska samråd ske med samtliga medlemskommuner. Medlemssamråd i mötesform hålls i regel två gånger per år med två företrädare per medlemskommun.

Förbundsfullmäktige väljer 9 revisorer, en från respektive medlemskommun, för granskning av kommunalförbundets verksamhet.

På Förbundsstyrelsens sammanträde den 8 februari 2023 (FS § 20) beslutades att tillsätta en politisk arbetsgrupp bestående av presidiet med syfte att utreda den mest fördelaktiga politiska organisationen i ett eventuellt större RSG.

5.2 Räddningstjänstverksamhetens organisation

Enligt BORF:s årsredovisning 2022 var det 151 anställda i förbundet vid årsskiftet 2022/2023. Av dessa var 51 personer hel- eller deltidsanställda och 100 personer var räddningstjänstpersonal i beredskap (RiB).

Figur 1 BORF:s organisation (mars 2023)

Ledning, HR och chefsstöd

Förbundet leds och styrs av förbundschef/räddningschef. Från oktober 2022 leds den dagliga verksamheten i förbundet av en räddningschef som lånats in från RSG och förbundsdirektören i RSG är tillika förbundschef i BORF.

Direkt underställd räddningschef finns HR-resurs samt en samordnare/chefsstöd som är brandingenjör med ansvar för uppdragen enligt LSO avseende olycksundersökning, RUHB samt förbundets uppdrag att hantera brandskydds kontroll och rengöring (sotning) via avtal med leverantörer.

Insatsledning och drift

På enheten finns 7 insatsledare i kombitjänster som på sina dagtidspass arbetar med olika arbetsuppgifter som exempelvis tillsyner, utbildning/övning, personalplanering/schemaläggning och drift/förvaltning av anläggningar och utrustning.

Enheten har också till uppgift genom 2 samordnare samt insatsledare i kombitjänst att tillsammans med fastighetsägare sköta driften vid förbundets samtliga brandstationer samt förvalta samtliga fordon, maskiner och övrig utrustning som används inom enheten. Enheten ansvarar även för drift och utveckling av förbundets övningsanläggning samt hanterar skyddsronder, tillbudsrapportering, automatlarm och SBA inom hela förbundet.

Periodvis köps arbetstid in på timmar av ledig personal samt projekt, ansvar och skötsel läggs till stor del ut på platsansvarig RiB-personal på respektive station samt på övrig anställd heltidspersonal med hänsyn till kompetens och intresse.

På enheten finns även en administratör som hanterar förbundets administrativa arbetsuppgifter.

Förebyggande

Förebyggande-enheten består av 4 tjänster, en enhetschef och tre brandinspektörer. I skrivande stund pågår rekrytering av enhetschef men temporärt är chefsbefattningen tillsatt av personal från Räddningstjänsten Mitt Bohuslän en dag i veckan.

Bedömningen är att enheten är underdimensionerad med en tjänst som brandinspektör med anledning av reviderad lagstiftning samt ökade krav på rättssäkerhet i ärendehantering. Ekonomisk tilldelning till denna tjänst inför verksamhetsåret 2023 är beslutad och rekrytering pågår. Tills vidare upprätthålls denna tjänst genom timanställning av personal från RSG motsvarande 50% av en heltid.

Förebyggande-enheten säkerställer myndighetsuppgifterna tillsyn enligt lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) samt tillsyn och tillståndsgivning enligt lag (2010:222) om brandfarliga och explosiva varor (LBE). Det förebyggande brandskyddsarbetet innebär också att vara delaktiga i plan- och byggprocessen som remissinstans för kommunernas byggnadsnämnder samt att vara remissinstans till kommunernas och polisens tillståndsenheter gällande alkoholserving och offentlig tillställning.

Tillsynsverksamheten planeras genom verksamhetsplanering, både på lång sikt och inför varje verksamhetsår, i form av en tillsynsplan. Tillsynsplanen fastställs årligen av förbundsdirektionen.

De förebyggande arbetsuppgifterna handläggs till största delen av personal som är stationerad på brandstationen i Kungälv.

Medlemskommunerna Kungälv och Ale lägger stor vikt vid samarbete med BORF och ser gärna ökad närvaro i kommunens förebyggande arbete.

Det finns idag etablerade samarbeten mellan BORF och kommunerna inom följande områden:

- Deltagande i kommunernas plan- och byggmöten
- Närvaro och samarbete i planeringen med vård, skola och omsorgsarbetet

- Samarbete och samverkan avseende räddningstjänstens och kommunernas uppbyggnad av verksamhet under höjd beredskap
- Trygghetsarbete med kommunernas säkerhetsavdelningar
- Aktivt deltagande i kommunernas POSOM-grupper
- Ungdomsarbete med "ungdomar på glid"

Heltid / RiB

Enheten svarar för att den operativa personalen är rätt i numerär, har rätt kompetens, är väl förtrogen med förbundets risker samt har utrustning för att kunna utföra räddningsinsatser. Enheten svarar även för olycksundersökning enligt LSO. Inom BORF finns fem brandstationer. De är placerade i Kungälv, Kode, Marstrand, Nol och Surte. Varje år genomförs ca 800-900 räddningsinsatser fördelat på dessa fem brandstationer.

Figur 2 Geografisk placering av brandstationerna i BORF

Den geografiska placeringen av brandstationerna inom BORF framgår av (Figur 2).

Stationerna i Kode, Marstrand, Nol och Surte är brandstationer med beredskapspersonal (RiB) där brandmännen har sin huvudanställning på annat håll än i förbundet. En sådan brandstation är inte bemannad dygnet runt, utan har i stället anspänningstid (från larm till utryckning) på 4-5 minuter. Räddningspersonal i beredskap jobbar i huvudsak med operativ verksamhet.

Brandstationen i Nol är även bemannad med heltidspersonal (1+2) vardagar dagtid. Brandstationen i Kungälv är en heltidsstation och är bemannad dygnet runt. För heltiden är anspänningstiden 90 sekunder. Heltidsbrandmännen jobbar förutom med utryckning även med förebyggande arbete såsom utbildning, information till allmänheten och insatsplanering. Mycket tid läggs också på materialvård, service, övning och fysträning.

5.3 Systemledning VRR, ledningscentral

BORF:s utalarmering och systemledning hanteras genom avtal med RSG, *"Avtal om larmning och övergripande ledning RSG-BORF"*. Förbundet har även avtal tecknat med VRR avseende *"Gränslös Räddningstjänst"*, *"Avtal om samverkan vid räddningstjänst"*.

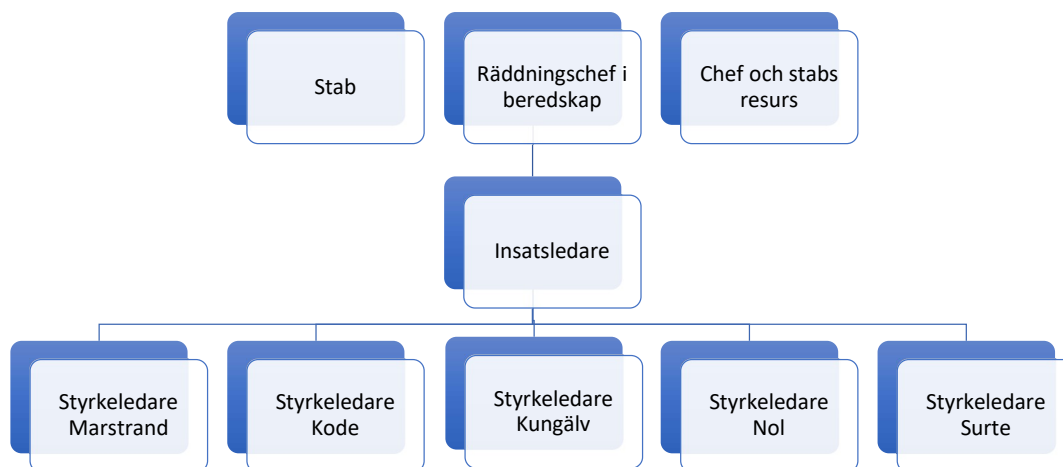
Arbetet med ovanstående samverkan/avtal påbörjades 2015 och 2018 anslöts BORF till systemet. Anslutningen har fungerat väl och Kungälvs och Ales kommuner har genom dessa avtal fått en bättre hantering av såväl proaktivt arbete inför räddningsinsatser samt i själva genomförandet av dessa.

BORF har även en egen förmåga till en mindre ledningscentral placerad i Kungälvs brandstation. Ingen bemanning av ordinarie personal i dagsläget men den kan tas i drift vid behov och då finns möjlighet till lokal "stab- och ledning".

5.4 Operativ beredskapsorganisation

I BORF finns en ledningsorganisation för att leda ett flertal mindre samtidiga räddningsinsatser. Ledningsförmågan ska kunna växlas upp när flera styrkor behövs vid samma insats för att motverka skadeförloppet och tillgodose hjälpbehovet. Förbundet har ett djupgående samarbete inom Västra Räddningsregionen (VRR) för att bättre kunna tillgodose hjälpbehovet vid större och mer komplexa händelser.

Ledningsorganisationen i normalläge visas i (Figur 3)

Figur 3 BORF:s ledningsorganisation i normalläge

Förbundets anspänningstider under normala förhållanden är för personalen vid respektive räddningsstyrka:

- Kungälv 90 sekunder
- Kode 300 sekunder
- Marstrand 300 sekunder
- Nol 240 sekunder samt 90 sekunder för heltid vardagar dagtid
- Surte 300 sekunder

Det pågår ett arbete med att etablera en fulltalig dagstyrka vid brandstationen i Nol som förstärker förbundet vardagar 06.00-18.00 med 1+2, det vill säga en styrkeledare och två brandmän. Denna styrka är ännu inte med som en formell enhet i förbundets handlingsprogram.

Dagstyrkan i Nol är en del i arbetet med att upprätthålla numerären i den östra delen av förbundet då det är stor utpendling av medarbetare i RiB-styrkan under dagtid och därför svårt att uppfylla kraven på personal under dessa tider. Dagstyrkan är även en del i projektet att succesivt fram till 2026 inrätta en dygnstjänstgörande styrka (1+5) i östra delen av förbundet.

Enhetens anspänningstid är 90 sekunder och åker med eget utrustat fordon direkt till skadeplats. Ordinarie beredskapsstyrka, RiB, ansluter succesivt.

5.5 Externa funktioner och tjänster

BORF har avtal med RSG avseende larmning och övergripande ledning. Larmning genom anslutning till RSG:s ledningscentral och övergripande ledning genom anslutning till gemensamt ledningssystem, Västra Räddningsregionen (VRR), med RSG som driftsansvarig.

Det finns ett beslut i samband med förbundets bildande om att Kungälvs kommun ska tillhandahålla ekonomi och personal (HR). Kungälvs kommun tillhandhåller ekonomisk kompetens, en budgetekonom samt en redovisningsekonom samt HR-kompetens som bistår vid avancerade personalärenden och övergripande ärenden såsom löneprocess. Kungälvs kommun bistår även via avtal med kommunjurist, upphandlingsresurs för hjälp med upphandlingar, samt GDPR-kompetens i form av ett dataskyddsbud.

Lönehantering samt fakturahantering sker genom SOLTAK och Kungälvs kommuns avtal med SOLTAK.

Det finns även ett beslut som fattades i samband med förbundets bildande om att Ale kommun ska leverera IT och IT-tjänster till BORF. Det finns även ett avtal med Ale kommuns kommunikationsavdelning om att sköta BORF:s hemsida samt vara behjälpliga vid kontakter med press, media och vid större händelser.

6 Riskbild

Nedanstående text är en sammanfattning av riskanalysen hämtad ur BORF:s handlingsprogram för 2020-2023.

Förbundet, med sina två kommuner, är ett område som förändras och expanderar i hög takt. Riskanalysen visar att befolkningsunderlaget ökar kraftfullt. Befolkningsprognoser visar att förbundet inom en relativ kort framtid kan ha ett befolkningsunderlag som överstiger 100 000 personer. Befolkningsunderlag och risk bedöms vara tätt sammankopplade. Detta gör därmed att framtiden bedöms ha en ökad riskbild. Riskanalysen visar att ett ökat befolkningsunderlag och en ökad expansion medför fler olyckor som också kan ge flera variationer.

Genom trendanalyser så bedöms ökning av transporter ske. Detta i form av fordon på väg, transporter inom järnvägstrafiken och transporter som sker till havs. En koppling mellan andel transporter som sker i eller i närhet av förbundet och olyckor till följd av dessa bedöms öka. Ur den aspekten är det ur ett rimlighetsperspektiv möjligt att göra bedömningen att detta medför ett ökat antal uttryckningar vilket förbundet behöver hantera.

Inom förbundets geografiska område visar riskanalysen att det finns risker som kan medföra stora konsekvenser för människor, egendom och miljö. I förbundet finns det två definierade farliga verksamheter enligt LSO, 2 kap 4 § som dessutom uppnår den högre kravnivån inom Sevesolagstiftningen. Dessa är Nouryon Pulp and Performance Chemicals AB (tidigare Akzo Nobel) och Perstorp Oxo AB. Olyckor som sker inom dessa verksamheter bedöms generera stora konsekvenser. Ytterligare risk för stora konsekvenser bedöms kunna ske genom naturhändelser såsom skred. Göta älv som passerar genom förbundet omges av skredkänslig mark. Undersökning visar att det framför allt finns två områden inom förbundets geografiska område som har höga skredrisker. Dessa är vid Älvängens industriområde samt vid centrala Kungälv.

Det ska tilläggas att riskerna inom förbundet bedöms öka framöver. Dock visar inte undersökningen att antalet uttryckningar skiljer sig nämnvärt från liknade kommuner. Detta när man beaktar larm fördelat per invånare.

Förbundet bedöms framöver även behöva hantera nya typer av problem och störningar. Andra myndigheter bedömer att det exempelvis finns en risk för en ökad kriminalitet inom vissa områden i förbundet. Till följd av detta kan rutiner och utryckningsbestämmelser ändras.

Det finns idag även en ökad medvetenhet om en ny hotbild mot Sverige och dess nationella säkerhet.

7 Handlingsprogram

Enligt lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) är kommuner, eller av kommuner bildade kommunalförbund, skyldiga att ha ett handlingsprogram för förebyggande verksamhet samt ett handlingsprogram för räddningstjänst. BORF har ett handlingsprogram som är fastställt av förbundsdirektionen och som gäller 2020-2023. Med anledning av de lagändringar i LSO som trädde i kraft 1 januari 2021 samt föreskrifter och allmänna råd från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) om innehåll och struktur i kommunens handlingsprogram har BORF reviderat handlingsprogrammet per 1 januari 2022.

Avsikten med förändringarna i LSO är att öka styrningen för ett tillfredställande och mer likvärdigt skydd mot olyckor i hela landet. Kommunerna ska på ett tydligare och mer jämförbart sätt redogöra för vilken räddningstjänstförmåga de har för att hantera de risker för olyckor som finns i kommunen.

RSG har ett handlingsprogram 2020-2023 enligt LSO. Från den 1 januari 2023 är även kommunerna Tjörn, Stenungsund och Lilla Edet medlemmar i RSG. År 2023 kommer vara en övergångsperiod då formerna för det nya utökade RSG ska bestämmas och av denna anledning kommer ett nytt handlingsprogram enligt LSO inte kunna tas fram tills årsskiftet 2023/2024. Arbetet med det nya handlingsprogrammet för det utökade RSG kommer påbörjas under innevarande år för att samrådas och fastställas under första halvåret 2024.

RSG:s handlingsprogram enligt LSO ska omfatta alla medlemskommuner så vid en ytterligare utökning av RSG så måste ett nytt handlingsprogram tas fram, samrådas och fastställas. Både RSG:s och BORF:s nuvarande handlingsprogram är uppdaterade utifrån gällande föreskrifter och allmänna råd från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) om innehåll och struktur så handlingsprogrammen har samma uppbyggnad vilket är en fördel.

8 Förebyggande verksamhet

8.1 Tillsyn LSO och LBE

Tillsyn utövas enligt lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) och lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE). I BORF:s handlingsprogram 2020-2023 anges att tillsynsverksamheten planeras genom verksamhetsplanering, både på lång sikt och inför varje verksamhetsår i form av en tillsynsplan som fastställs av förbundsledningen. Tillsynen i förbundet planeras med utgångspunkt i objektserfarenhet, geografiska/demografiska risker, nationell/internationell forskning samt inträffade händelser. Under 2022 har även anpassningar gjorts efter de förutsättningar som ny lagstiftning och föreskrifter inneburit. Räddningschefen innehar delegationsrätten till den personal som utövar tillsynen.

BORF har gjort bedömningen att de under 2023 ska genomföra 170 tillsyner enligt LSO och LBE. Antal genomförda tillsyner 2020-2022 redovisas i (Figur 4). Åren 2020-2021 påverkades antalet tillsyner av Covid-19 och under 2022 har personalomsättning och resursbrist inneburit begränsningar för tillsynsverksamheten.

Tillsyner - BORF	2022	2021	2020
Tillsyn LSO	58	39	39
Tillsyn LBE	3	18	18
Totalt:	61	57	57

Figur 4 Antalet utförda tillsyner

8.2 Farlig verksamhet

Vid en anläggning där verksamheten innebär fara för att en olycka ska orsaka allvarliga skador på människor eller miljön är ägaren eller den som utövar verksamheten skyldig att i skälig omfattning hålla eller bekosta beredskap med personal och egendom och i övrigt vidta nödvändiga åtgärder för att hindra eller begränsa sådan skador. Dessa verksamheter kallas farlig verksamhet och definieras i 2 kap 4 § LSO. Det är Länsstyrelsen som fattar beslut om en verksamhet ska bli en farlig verksamhet.

I dagsläget är 5 anläggningar (Figur 5) klassificerade som farlig verksamhet i kommunerna Kungälv och Ale där två anläggningar, Nouryon Pulp and Performance

Chemicals AB och Perstorp Oxo AB inom Ale kommun även uppnår den högre kravnivån enligt Sevesolagstiftningen.

Kungälv kommun	Ale kommun
Bergtäkt på fastigheten Skälebräcke 1:16 och 1:24	Nouryon Pulp and Performance Chemicals AB (tidigare Akzo Nobel)
	Perstorp Oxo AB
	Bergtäkt på fastigheten Stora Viken 2:1
	Surte Damm, Surtesjön

Figur 5 Anläggningar inom BORF som klassas som farlig verksamhet enligt 2 kap 4 § LSO

Under 2022 påbörjades tillsynsarbetet med Nouryon Pulp and Performance Chemicals AB och det beräknas avslutas under 2023. Gemensam övning på Nouryon genomfördes i december 2022. Perstorp Oxo AB har under 2022 gjort förbättringar gällande brandvattenförsörjning samt skydd av cisterner. Gemensam övning planeras under 2023.

8.3 Tillstånd LBE

BORF utfärdar tillstånd för hantering av brandfarlig och explosiv vara enligt lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE) på delegation av förbundets direktion. Antal utfärdade tillstånd redovisas i (Figur 6).

Tillstånd LBE - BORF	2022	2021	2020
Brandfarlig vara	28	21	41
Explosiv vara	6	6	8
Totalt:	34	27	49

Figur 6 Antalet utfärdade tillstånd LBE

8.4 Remisshantering

Det finns ett bra samarbete och en god dialog mellan BORF:s förebyggande-verksamhet och medlemskommunernas plan- och bygglovsverksamhet genom regelbundna möten. Antalet hanterade remissärenden inom plan- och bygg redovisas i (Figur 7).

Remisser plan och bygg	2022	2021	2020
Plan-och byggärenden Kungälv	58	124	104
Plan- och byggärenden Ale	26	68	70
Totalt:	70	192	174

Figur 7 Antalet hanterade remisser inom plan och bygg

BORF hanterar även remisser åt polismyndigheten och medlemskommunernas tillståndsenheter gällande offentliga arrangemang samt serveringstillstånd och under 2022 hanterades totalt 23 remisser vilket är en svag uppgång jämfört med pandemiåren 2020-2021. Innan pandemin, år 2019, hanterades 89 remisser av denna typ.

8.5 Brandskyddskontroll och rengöring (sotning)

År 2017 övertog BORF kommunernas ansvar för brandskyddskontroll och rengöring (sotning) enligt LSO. Under 2019 genomförde BORF en upphandling av sotningstjänster i kommunerna Kungälv och Ale med hjälp av upphandlingsenheten i Kungälvs kommun. Både brandskyddskontroll och rengöring (sotning) utförs på entreprenad genom avtal med privata sotningsföretag. Kungälvs Sotarna AB utför enligt avtal brandskyddskontroll och rengöring (sotning) i Kungälvs kommun och Gösab Sotning AB utför enligt avtal brandskyddskontroll och rengöring (sotning) i Ale kommun. Avtalen började gälla 2020-08-01 och har medfört att sotnings-verksamheten nu är likformig i båda kommunerna. Avtalen medförde även att sotnings-leverantörerna arbetar med brandförebyggande arbetsuppgifter i samverkan med brandskyddsföreningen. Detta handlar exempelvis om att kontrollera brandvarnare och brandsläckare samt att utbilda fastighetsägarna om hur de ska agera vid brand.

Det har varit ansträngt för den nya sotningsleverantören i Ale kommun beroende på brister i kontrollboken från tidigare leverantör. Detta har medfört omfattande administrativa utmaningar för både sotningsleverantören och för BORF. Kommunerna har tillgång till uppdaterade objektregister (kontrollbok). Ale erhåller

kontrollbok i excel format från leverantör 1gg/månad och Kungälv har inloggning till kontrollboken. Utöver detta erhålls kontrollbok vid begäran där rapporterade uppgifter från leverantör och kund kan kontrolleras.

BORF har ca 16 300 objekt som omfattas av brandskyddskontroll enligt 3 kap 4 § LSO.

Verksamhetsansvaret för brandskyddskontroll och rengöring (sotning) ingår inte i förebyggande-enhetens uppdrag utan hanteras separat direkt underställt räddningschefen.

8.6 Information och extern utbildning

I BORF:s förbundsordning finns det inskrivet att förbundet ska utföra utbildning i brandskydd samt hjärt- och lungräddning för medlemskommunernas personal. Under 2022 utbildades 877 kommunanställda i brandkunskap och hjärt-och lungräddning.

Förutom ovanstående uppdrag sker även utbildning och information till kommuninvånare. Viss efterfrågan av behovsstyrd information genomförs också.

Utbildningar/information som bedrivs är bland annat:

- Brandkunskap
- Hjärt-och lungräddning
- PAR i åk 8 (Par=Polis Ambulans Räddningstjänst)
- Barn på buss i åk 2 (Skolelever med skolskjuts)
- SBA
- Heta arbeten
- Deltagande i olika grupper med äldre kommuninvånare, pensionärer.
- "Trygga Kungälv" och likaledes i Ale.
- "Öppet hus" vid samtliga stationer i samband med 1:a advent.
- Övrigt deltagande/uppvisningar vid event i kommunerna.

BORF har lagt stor vikt vid att medverka externt så mycket som möjligt samt att bistå kommunerna i deras brandförebyggande arbeten vid förfrågan gällande exempelvis skolor, problemområden, anlagda bränder.

RSG utbildar medarbetare i medlemskommunerna inom ramen för det så kallade "Kommunkonceptet". Genom Kommunkonceptet erbjuds utbildningar inom exempelvis verksamhetsanpassad brandkunskap, SBA-utbildningar, HLR-första hjälpen, anläggningsskötare (brandlarm) och föreståndare brandfarlig vara till en förmånlig kostnad så att alla kommunala verksamheter i medlemskommunerna ska ha möjlighet att utbilda sin personal i brand- och säkerhetsfrågor.

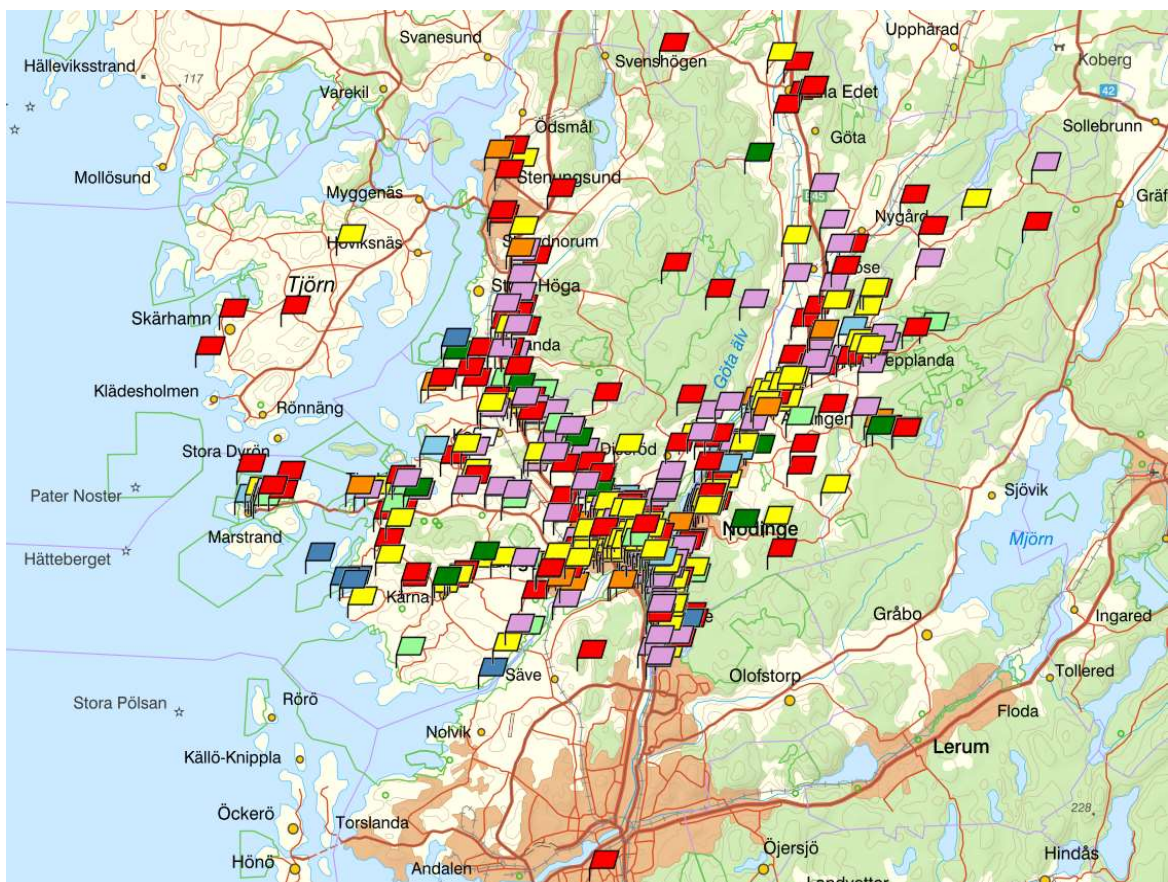
9 Räddningsuppdrag

Totalt har BORF hanterat 943 räddningsuppdrag under 2022, jämfört med 850 uppdrag 2021 och 894 uppdrag 2020 (Figur 8). Antalet händelser har totalt ökat med 11% 2022 jämfört med 2021 och antalet automatiska brandlarm har ökat med 34% under samma period.

Räddningsuppdrag	2022	2021	2020
Bränder	186	165	205
Trafikolyckor	166	151	139
Automatiska brandlarm	303	226	240
Övrigt	288	308	310
Totalt:	943	850	894

Figur 8 Antalet räddningsuppdrag

En kartbild i (Figur 9) visar lokalisering av samtliga räddningsinsatser inom BORF år 2021.

Figur 9 Lokalisering av räddningsuppdrag inom BORF 2021

10 Operativ förmåga

10.1 Insatsförmåga enligt handlingsprogram

Bedömningen är att BORF:s operativa förmåga som beskrivs i handlingsprogrammet upprätthålls då bemanningen är fullgod på stationerna och de fysiska förutsättningarna såsom material och fordon är fullgott.

Periodvis finns viss förmågesänkning inom Marstrands och Surtes insatsområden då det är stora problem att rekrytera RiB samt att viss personal saknar fullgod utbildning på grund av nyanställningar. Speciell utbildningsinsats har genomförts i Marstrand under 2 år.

BORF klarar grundläggande insatser avseende farligt gods samt kemikalieinsats men bedömningen är att förbundet bör öka denna kunskap. Projekt kopplat till detta pågår inom BORF.

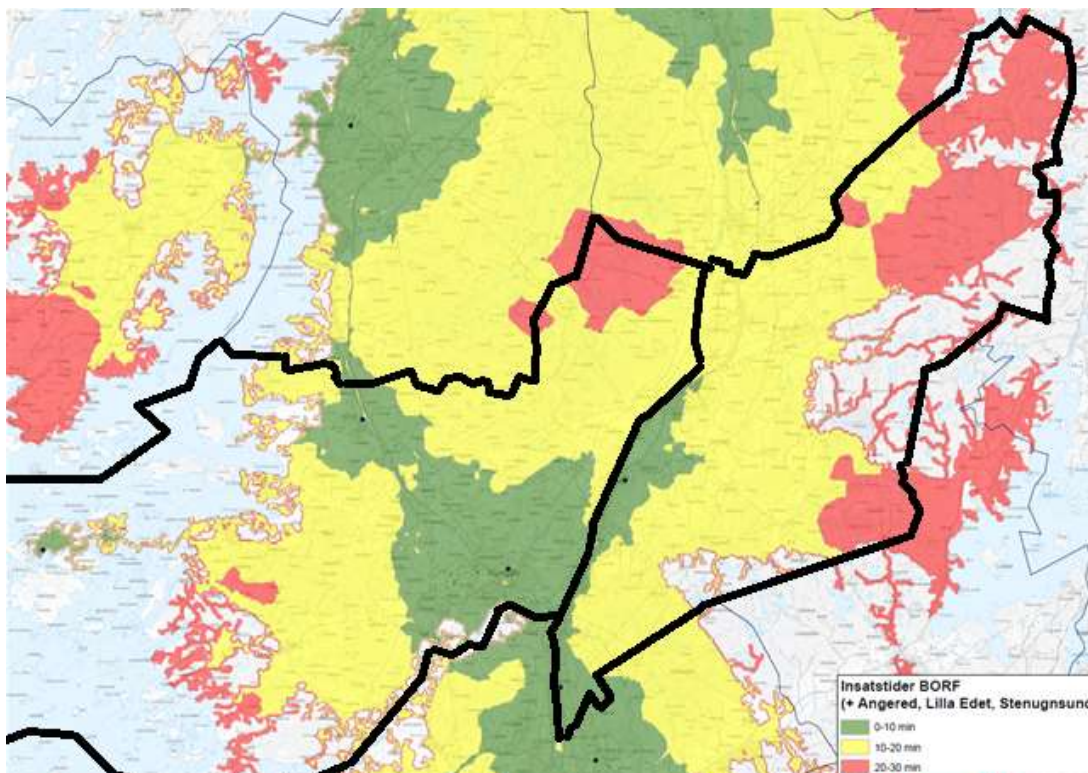
I västra delen av förbundet finns stora havsområden. Marstrandsfjorden och Hakefjorden gränsar mot BORF och i detta område och i dessa vatten förekommer mycket turism samt en stor mängd handels- och tankfartyg. Inloppet till den petrokemiska industrin i Stenungssund sker denna väg med mycket stort tonnage av farligt gods. Vindarna i detta område är, 75% av året, SV-NV vilket innebär att ett utsläpp av farligt gods drar mot BORF:s område och förmågan att hantera en räddningsinsats till sjöss är bristfällig.

Nyligen reviderad oljeskyddsplan, upprättad tillsammans med kommunerna Ale och Kungälv, finns som stöd vid olyckor med utsläpp av olja. BORF deltar i länets, Bohuskustens, gemensamma oljeskyddsberedskap genom utbildad personal samt fysiska system för oljeskyddsbekämpning inköpta genom samverkan med RSG.

Operativa instruktioner finns i stor omfattning inom BORF med "Gemensamma uttrykningsbestämmelser, VRR" som bas. En stor del av instruktionerna är dock i behov av revidering.

10.2 Insatstider

Insatstider inom förbundets geografiska område med stöd av styrkor från Angered, Stenungsund och Lilla Edet framgår av (Figur 10).

Figur 10 Insatstider inom BORF:s område med stöd från Angered, Stenungsund och Lilla Edet

Det finns ett avtalat samarbete om "Gränslös samverkan" inom VRR (Västra Räddningsregionen) vilket gör att området i nordöstra delen av förbundet får hjälp av stationen i Sollebrunn (Alingsås). Även innan samarbetet med VRR upprättades fanns ett avtal avseende denna hjälp till förmåga.

Etablering av ny brandstation i Ale pågår och den ska bemannas med heltidspersonal över tid. Det kommer medföra att insatstiderna i framför allt mellersta, östra och nordöstra delen av BORF:s område kommer att minska.

Förbundet har även ett stort antal bebyggda öar utmed kusten mot havet. Under vintertid med isläggning är det svårt att upprätthålla insatstider till dessa öar då framkomst med båt är begränsad. Under sommartid är befolkningsökningen stor, framför allt i området runt Marstrand. Även tiden till förstärkning av insatsstyrkor från Kode och Kungälv ökar sommartid då enda vägen till Marstrand, LV 168, är mycket trafikerad och det bildas ofta bilköer.

10.3 Båtförmåga

Avtal finns med Sjöfartsverket, Lotsen i Marstrand, om båtförmåga, befälhavare samt maskinist, vid samtliga kommunala räddningstjänstinsatser.

Mindre båtar anpassade för älv, sjöar och hamnbassängen i Marstrand finns placerade vid stationerna Marstrand, Kode, Kungälv samt Nol.

10.4 Stegåtagande

Medlemskommunerna har tillåtit viss bebyggelse med hänsyn till räddningstjänstens förmåga att agera alternativ utrymningsväg med höjdfordon. Detta gäller vissa uppförda fastigheter med 4–8 våningsplan.

Dessa fastigheter finns uppförda i Kungälvs tätort samt i Surte centrum. Höjdfordon finns placerade vid Kungälvs brandstation (stegbil) och vid Surte brandstation (hävare). Utredning har visat att stegbilen från Kungälvs brandstation med tanke på körtiden klarar att upprätthålla förmågan alternativ utrymningsväg även för fastigheterna i Surte.

10.5 Farlig verksamhet - Seveso

Inom BORF finns det två definierade farliga verksamheter enligt 2 kap. 4 § LSO som uppnår den högre kravnivån enligt Sevesolagstiftningen. Dessa är Nouryon Pulp and Performance Chemicals AB (tidigare Akzo Nobel) och Perstorp Oxo AB. Olyckor som sker inom dessa verksamheter bedöms generera stora konsekvenser.

10.6 Specialförmåga

BORF har utvecklat förmågan att hantera olyckor med tunga fordon med inriktning på bussar som en specialförmåga. Denna förmåga finns både personellt och materiellt vid Kungälvs brandstation. Denna resurs står till förfogande som specialförmåga inom VRR.

10.7 Övning

Övningar för att upprätthålla den operativa förmågan sker genom årligen fastställda övningsscheman.

Varje station övar var för sig lokalt samt vid ett gemensamt övningsfält vid Kungälv brandstation där större basövningar såsom exempelvis rökdykning, brandförlopp, bussolycka kan genomföras.

Personalens övningsnärvaro och kompetens redovisas i verksamhetssystemet Daedalos.

Heltidsanställda brandmän och styrkeledare har schemalagd övningstid på 150 h/år samt extra övningstid vid behov exempelvis ny utrustning, nytt fordon, förarutbildning. RiB-anställda har schemalagd övningstid på 60 h/år samt extra övningstid vid behov och räddningschef samt ledningsenheterna har schemalagd övningstid på 50 h/år.

En uppskattad övningsskuld har identifierats inom några områden. Bandvagnar finns placerade på två stationer, Kungälv och Nol, men utbildade förare på samtliga skiftlag finns endast på station Kungälv. Beslut är taget om att Kungälv skall bistå med förare även i Nol men det kvarstår att utbilda tillräckligt antal förare i Kungälv.

Ett höjdfordon, Hävare 7630, finns placerad på station Surte men på grund av personalomsättning och att styrkan består av RiB föreligger ett utbildningsbehov av förare på detta fordon. Oljeskyddsutbildning pågår vid samtliga berörda stationer men behöver ökas både teoretiskt och praktiskt.

10.8 Fordonspark

Varje station är utrustad med fordon för att kunna klara av räddningsuppdrag enligt beslutad förmåga i BORF:s handlingsprogram.

- Kungälvs heltidsstation har bland annat två släckbilar, tankbil, höjdfordon (stegbil), insatsledarfordon, räddningsbåt, 6-hjuling med slang/terrängkärra på släpvagn och bandvagn
- Kode RiB-station har en släckbil, en tankbil, ett transportfordon samt en mindre gummibåt
- Marstrands RiB-station har en släckbil, en tankbil, transportfordon och räddningsbåt på Koön samt en Mercedes Sprint utrustad med skärsläckare, 6-hjuling samt stegkärra på Marstrandsön. På Klåverön står en slang/terrängkärra stand-by.
- Nol RiB-station med en heltidsstyrka dagtid har bland annat en släckbil, tankbil, 6-hjuling med terrängkärra på släpvagn, bandvagn, räddningsbåt samt ett första insatsfordon (FIP)
- Surte RiB-station har bland annat en släckbil, tankbil, höjdfordon (hävare), och räddningsbåt

Samtliga fordon ägs av BORF och bedöms hålla en bra standard. En räddningsenhet samt en lastväxlare finns som reservfordon att nyttjas inom förbundet.

BORF har skärsläckare på 5 av 6 räddningsenheter samt på Mercedes Sprint på Marstrandön och på första insatsfordon i Nol. Samtliga räddningsenheter är utrustade med Holmatro räddningsverktyg likvärdigt med RSG nivå 3. BORF har inte släcksystemet CAFS (Compressed air foam system).

Samtliga tunga fordon har serviceavtal för både fordon och utrustning. De lätta fordonen har inga serviceavtal. Mindre reparationer/service utförs på brandstationerna av egen personal.

10.9 Andningsskydd för rökdykning

BORF har fullgod tillgång till andningsskydd för rökdykning på samtliga stationer. Service samt årskontroller utförs av kompetensutbildad personal vid Kungälv's brandstation där även luftfyllning sker. BORF använder dubbelflaskor och utrustningen är från Interspiro.

RSG:s andningsskydd är också från Interspiro men med singel flaska. Det finns stora fördelar med att använda samma typ av andningsskydd inom ett och samma räddningstjänstförbund för ett bättre och flexiblere resursutnyttjande så ett utbyte av andningsskydd kan bli aktuellt vid ett medlemskap i RSG.

11 Fastigheter - lokaler

11.1 Station Kungälv

Brandstationen i Kungälv ligger centralt belägen med närhet till E6:an och innerstaden. Från början var stationen en RiB-station men anpassades på 1990-talet till en heltidsstation med både förebyggande och utryckande personal.

Brandstationen är utrustad med 12+1 portar samt 16 kontorsarbetsplatser och 8 övernattningsrum. Arbetsmiljön i lokalerna är bra men trångbodda avseende kontorsarbetsplatser då dagtidspersonalen har utökats samt att övernattningsrummen som är lokaliserade i en vidbyggd modulbyggnad behöver

moderniseras. Det finns omklädningsrum för både kvinnor och män och goda träningsmöjligheter i form av gymnastikhall, gym, konditionsrum, löpspår och utegym. Gymnastikhallen hyrs ut externt via kommunen under dagtid.

Den tekniska servicen på brandstationen består av slangtvätt/slangvård för hela förbundet, ny maskin installerad 2021. Luftkompressor samt verkstad för andningsskydd vilken servar hela förbundet samt materialtvätt. Det finns även tvättutrustning för förbundets larmkläder och andningsskydd som utvecklats enligt konceptet "renare arbetsplats" för att undvika kontaminering av skadliga ämnen och utsläpp av kontaminerat tvättvatten.

På brandstationen finns även en tvätthall och verkstadshall för mekaniskt arbete och fordonsreparationer/service, smörjgrop, lastbilslyft, travers.

Brandstationens nuvarande placering är inte optimal. Området runt stationen har förtätats med bland annat utbyggt sjukhus, en stor mängd bostäder samt affärskomplex. Utryckning från brandstationen har försvårats samt möjligheten till framtida utveckling av övningsfält är minimerad. Därtill ligger inte stationen optimalt ur insatsperspektivet då riskbilden förflyttats/förändrats/ökat.

En utredning med efterföljande politisk dialog har skett om nybyggnation av brandstation strax söder om Kareby i anslutning till E6:an. Önskemål om att även övningsfält inryms i planeringen av ny brandstation har framförts.

11.2 Station Kode

Brandstationen i Kode ligger i Kungälvs kommun och byggdes 2010. Stationen är strategiskt placerad alldeles intill påfart och avfart till E6:an.

Enligt bedömning är stationen en fullt funktionsduglig RiB-station utrustad med 4 portar, en kontorsarbetsplats och 2 övernattningsrum. Arbetsmiljön i lokalerna är bra. Det finns omklädningsrum för både kvinnor och män samt träningsmöjligheter i form av gym och konditionsträning.

Tvätt av stationskläder och lätt smutsade larmställ görs på brandstationen. Det finns även en tvätthall och möjlighet till enklare reparationer av fordon/utrustning.

11.3 Station Marstrand

Marstrand som ligger i Kungälvs kommun består av två öar, Marstrandsön och Koön. Brandstationen är belägen på Koön. Marstrand är en trähusstad som blomstrar under sommarmånaderna med mycket turister och evenemang.

Bedömningen är att Station Marstrand är en funktionsduglig RiB-station utrustad med 2 portar, en kontorsarbetsplats och 4 övernattningsrum. Arbetsmiljön i lokalerna är bra men det är generellt trånga utrymmen. Det finns separerade omklädningsrum för kvinnor och män samt tillgång till mindre gym och konditionsträning.

Tvätt av stationskläder görs på brandstationen men larmställ tvättas på Kungälvs brandstation. Det finns ingen tvätthall men det finns möjlighet till enklare reparationer av fordon/utrustning.

På Marstrandsön hyrs två garageplatser inomhus i undervåningen på en bostadsfastighet ägd av FÖRBO där fordon och dubbla uppsättningar larmställ huserar.

11.4 Station Nol

Brandstationen i Nol ligger i Ale kommun och byggdes på 1960-talet men har byggts ut sedan dess. På hösten 2004 fick stationen en tillbyggnad med bland annat träningsanläggning och nya serviceutrymmen.

Brandstationen är byggd som en RiB-station med 7 portar och några kontorsarbetsplatser. I dagsläget har förmågan i denna del av förbundet utvecklats med en heltidsstyrka (1+2) under dagtid vardagar och en utveckling mot dygnsstyrka pågår. Stationen fungerar men är för liten och kan i nuvarande utförande inte husera dygnstjänstgörande personal då det saknas övernattningsrum. Det finns omklädningsrum för både kvinnor och män och tillgång till gym och konditionsträning.

Den tekniska servicen på brandstationen består av en mindre andningsskyddsverkstad, verkstad, smörjgrop och tvätthall. Stationskläder kan tvättas på stationen men inte larmställ som tvättas på Kungälvs brandstation.

11.5 Station Surte

Brandstationen i Surte ligger i södra delen av Ale kommun. Brandstationen bedöms vara en fullt funktionsduglig RiB-station utrustad med 3 portar, en kontorsarbetsplats och ett övernattningsrum. Det finns omklädningsrum för både kvinnor och män och tillgång till gym och konditionsträning.

På brandstationen kan mindre reparationer utföras men det finns ingen tvätthall så tvätt av fordon sker utomhus. Stationskläder kan tvättas på stationen men inte larmställ som tvättas på Kungälvs brandstation.

Brandstationen ligger i en fastighet som ägs av Surte Lagerservice AB. Brandstationen har ingen egen yta utomhus utan delar utomhusyta med andra företag som exempelvis bedriver transport- och lagerverksamhet inom fastighetsområdet.

11.6 Ny brandstation i Ale kommun

Projekt för att etablera en ny brandstation i Ale kommun som ska ersätta de två befintliga stationerna i Nol och Surte pågår men lokaliseringen är i dagsläget inte fastställd. Ale kommun ansvarar för projektet och har utsett en projektledare. BORF deltar i projektet med medarbetare i projektgruppen.

Den nya brandstationen ska ha en central placering för att hantera beredskapen för både Nol och Surte. Det finns behov av en övningsplats i anslutning till den nya brandstationen vilket BORF har framfört till Ale kommun.

12 Övningsanläggning

BORF:s övningsfält finns placerad i anslutning till brandstationen i Kungälv.

Vid detta övningsfält genomförs bland annat rökdykarövningar, brandförloppsövningar, bussräddning. Planering och bokning av övningar sker genom en intern utbildnings- och övningsgrupp inom förbundet. Interna instruktörer finns utbildade och vid behov köps externa instruktörer in. Möjlighet till enklare skyddsutrustning såsom overaller, hjälmar, skyddshandskar finns att låna. Anställd räddningspersonal använder sin egen personliga utrustning vid övning. På övningsfältet finns en lektionssal med plats för ca 20 personer samt möjlighet till omklädning och dusch.

Övningsfältet är besiktigt av inspektörer från kommunens miljö- och hälsoskyddsavdelning och miljöfrämjande åtgärder har genomförts exempelvis minimering av fordon drivna med fossila bränslen som behöver vara i gång under övning för att säkra vattenförsörjning har gjorts genom separat framdragen vattenledning med tryckförhöjande el-pump. Mätning och utredning av PFAS kontaminering pågår. Övningsfältet är placerat i samma område som Kungälvs kommuns deponi av miljöfarligt avfall såsom asfalt och andra äldre oljebaserade produkter.

Övningar av mindre dignitet och som inte kräver övningsmateriel genomförs lokalt vid varje station. Uppskattningsvis genomförs ca 90-95% av BORF:s övningsverksamhet inom förbundet, på brandstationer eller vid övningsfältet.

Övningsfältet hyrs även ut till andra aktörer exempelvis andra räddningstjänster, polis, sjukvård, hemvärn.

13 Säkerhet

13.1 Informationssäkerhet och GDPR

BORF:s IT-plattform ägs, samt hanteras av Ale kommuns IT-avdelning. Ale kommun har direktiv gällande IT- och informationssäkerhet som även omfattar BORF.

Enligt BORF:s förbundsordning är förbundsdirektionen personuppgiftsansvarig för de personuppgifter som förbundet behandlar i sin verksamhet. Kungälvs kommun tillhandahåller enligt avtal ett dataskyddsbud (DSO) till BORF som ska fungera som dataskyddsbud i enlighet med dataskyddsdirektivet. Några centrala delar i denna tjänst rör tillsyn och rådgivning i det som rör organisationens personuppgiftsbehandlingar, eventuella personuppgiftsbiträdesavtal, framtagande av rutiner kring dataskyddsarbete och incidentrapportering vid felbehandlingar.

Förbundsdirektionen har i dagsläget inte fattat beslut om att utse DSO och inte heller anmält DSO till Integritetsskyddsmyndigheten (IMY). På grund av detta har DSO inte påbörjat arbetet med tillsyn och rådgivning enligt avtalet med Kungälvs kommun.

Utredningen har inte kartlagt hur GDPR och informationssäkerhet inklusive hantering av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter hanteras i praktiken inom BORF men utredningens bedömning är att det kan finnas brister. Vid en fortsatt process för medlemskap i RSG är det viktigt att BORF beskriver sin hantering av information och personuppgifter och eventuella brister för bedömning av konsekvenser på informationshanteringen inför en eventuell verksamhetsövergång.

RSG har idag egna resurser med kompetens inom informationssäkerhet och GDPR men resursbehovet kan vid en utökning av RSG behöva ses över då det saknas resurser inom BORF med dessa kompetenser.

13.2 Säkerhetsskydd

Enligt Säkerhetsskyddslag (2018:586) ska den som till någon del bedriver säkerhetskänslig verksamhet utreda behovet av säkerhetsskydd (säkerhetsskyddsanalys). Säkerhetsskyddsanalysen ska dokumenteras. Med utgångspunkt i analysen ska verksamhetsutövaren planera och vidta de säkerhetsskyddsåtgärder som behövs med hänsyn till verksamhetens art och omfattning, förekomst av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter och övriga omständigheter. BORF har nyligen genomfört en säkerhetsskyddsanalys och avser att utse räddningschefen att vara säkerhetsskyddschef. Arbetet med att skapa en säkerhetsskyddsorganisation kommer att pågå under 2023.

Enligt Säkerhetsskyddslag (2018:586) ska den som genom en anställning eller på något annat sätt ska delta i säkerhetskänslig verksamhet säkerhetsprövas. BORF har säkerhetsprövat personal i säkerhetsklass 2 och 3 med hänsyn till funktion, befattning och uppdrag.

För att kunna bedriva ett säkerhetsskyddsarbete enligt gällande lagar och föreskrifter är utredningens bedömning att det idag saknas resurser och kompetens inom BORF.

Inom RSG finns idag resurser och kompetens för att bedriva säkerhetsskyddsarbete enligt gällande lagar och föreskrifter men vid en utökning av RSG kan ytterligare resurser behöva tillföras.

13.3 Passersystem

BORF har ett förbundsgemensamt system där inpassering i förbundets lokaler sker genom ett tag-system där varje passerande registreras. Behörighet till lokaler anpassas efter behov och funktion.

14 Allmänna handlingar och arkiv

BORF hanterar och arkiverar samtliga handlingar i det interna verksamhetssystemet Daedalos. Kungälvs kommun är enligt förbundsordningen förbundets arkivmyndighet. Kungälvs kommuns arkivreglemente och regler för arkivlokaler gäller även i BORF.

Enligt en revision som genomfördes 2021 av kommunarkivarie i Kungälvs kommun konstaterades att BORF saknar vissa grundläggande delar som är viktiga för att korrekt efterfölja Kungälvs kommuns arkivreglemente och den arkivvård som BORF ansvarar för som arkivbildare. Dokument som saknas är dokumenthanteringsplan, arkivbeskrivning och arkivförteckning.

Organisatoriska förändringar innebär i princip alltid konsekvenser för arkivvården och arkivbildningen. Enlig 4 § arkivlagen (1990:782) ansvarar varje myndighet för vården av sina allmänna handlingar, ett ansvar som även inkluderar arkiv eller delar av arkiv som övertagits från en annan myndighet. Enligt 6 § arkivförordningen (1991:446) ska en myndighets arkivbildning ses över i samband med att organisationen ändras.

Utifrån de brister som finns idag i BORF rörande allmänna handlingar och arkiv så är utredningens bedömning att BORF inför ett medlemskap i RSG bör genomföra en inventering som omfattar såväl fysiska som elektroniska handlingar i samtliga verksamheter samt inom centrala stödfunktioner och arkiv. Resultatet av en sådan inventering ligger sedan till grund för beslut om överlämnande eller överlämnande och införlivande av allmänna handlingar i samband med ett medlemskap i RSG.

RSG har idag egen kompetens inom området arkiv och allmänna handlingar men resursbehovet kan vid en utökning av RSG behöva ses över då det inte finns resurser inom BORF med denna kompetens, exempelvis arkivarie.

15 IT och kommunikation

15.1 IT-infrastruktur

Det är Ale kommun som tillhandahåller och drifvar den IT-plattform som BORF använder. Det finns inget avtal som reglerar detta utan beslutet finns i ett protokoll från 2012-09-28 där interimsstyrelsen för räddningstjänstförbundet Ale-Kungälv fattade beslut om att Ale kommun ska leverera IT. IT-leveransen till BORF styrs av beslutat arbetssätt i Ale kommun och inga särskilda anpassningar har gjorts till BORF:s verksamhet.

Det finns fiberanslutning och trådlöst nätverk på samtliga brandstationer inom BORF. Skrivare samt stationära och mobila datorarbetsplatser leasas av Ale kommun inklusive programvara och support. BORF har tillgång till support via Ale kommuns IT under dagtid och via en beredskapstjänst övrig tid.

BORF äger även egna servrar samt datorer vilka främst är avsedda för utalarmering.

En grundlig nulägesanalys avseende IT-infrastruktur och hårdvara är nödvändig i samband med en fortsatt medlemskapsprocess för att identifiera konsekvenser, beroenden och kostnader.

15.2 IT-system

Daedalos används både som verksamhetssystem och diariehanteringssystem och drifvas från servrar hos LPA i Lund.

BORF använder Microsoft 365 och samtliga förbundets medarbetare har en personlig mailadress i Outlook. Inom Ale kommun används Microsoft 365 utan begränsningar, Onedrive och Sharepoint används som lagringsytor för personliga och gemensamma dokument. Inom BORF lagras gemensamma dokument fortfarande i en filstruktur på filserver och de egna dokumenten lagras på en personlig lagringsyta i Onedrive.

BORF har en extern webbsida vilken hanteras både internt och tillsammans med kommunikationsavdelningen i Ale kommun. BORF håller på att utveckla en intern webb (intranät) men är inte klara med detta arbete.

RIA används som inrapporteringsystem för tillbud och olyckor.

Personec används som personalsystem och Unit4 används som ekonomisystem och tillhandahålls via Kungälvs kommuns avtal med SOLTAK.

BORF har avtal med AddSecure och har en utalarmeringsserver på Kungälvs brandstation för hantering av räddningstjänstlarm och automatlarm. Både Kungälvs och Ales kommuner använder BORF:s licens och utalarmeringsserver för kommunens egna inbrottslarm och driftslarm. Dessa larm skickas internt mellan BORF och kommunerna och inte via internet. Hur påverkan på kommunerna blir om BORF:s verksamhet skulle bli en del av RSG måste utredas vidare i den fortsatta processen.

En grundlig nulägesanalys av befintliga IT-system och deras information är nödvändig i samband med en fortsatt medlemskapsprocess för att tydliggöra konsekvenser, beroenden och kostnader.

15.3 Telefoni/kommunikation

BORF har via Ale kommun tillgång till växelfunktion, fast telefoni, IP-telefoni samt mobiltelefoni. Abonnemang tecknas genom hängavtal till Ale kommuns upphandlade avtal. BORF äger samtliga mobiltelefoner och inköp sker via Ale kommun.

Det finns även ett antal fasta, hemliga, telefonabonnemang för kommunikation och utalarmering.

Förbundet nyttjar RAKEL som kommunikationssystem vid räddningsinsatser och det finns redan idag en samverkan/samarbete med RSG genom VRR (Västra Räddningsregionen).

BORF hanterar VMA för bägge medlemskommunerna vilket innebär att de servar och drifvar samtliga signalhorn åt kommunerna samt säkerställer alarmering lokalt samt via SOS och RSG ledningscentral.

Årlig ersättning från MSB till kommunerna för detta åtagande tillförs BORF genom internfakturerering.

16 Avtal

16.1 Hyresavtal

Station Surte

Hyresvärd är Ale kommun som i sin tur hyr lokalen av Surte Lagerservice AB. Avtalet är tecknat till 2024-12-31 och uppsägning ska ske 9 månader före avtalstidens utgång i annat fall förlängs det med 1 år åt gången. Fastigheten delas med externa företag men brandstationen har ett eget skalskydd till lokalen/stationen men utomhusytan delas av flera olika företag.

Station Nol

Hyresvärd är Ale kommun. Avtalet är tecknat till 2017-12-31 och uppsägning ska ske 9 månader före avtalstidens utgång i annat fall förlängs det med 1 år åt gången.

Station Kungälv

Hyresvärd är Kungälvs kommun. Det finns två avtal, ett för brandstationen och ett för en vidbyggd sovmodul. Avtalet för brandstationen är tecknat till 2015-12-31 och uppsägning ska ske 9 månader före avtalstidens utgång i annat fall förlängs det med 36 månader åt gången. Avtalet för sovmodulen är tecknat till 2014-01-31 och uppsägning ska ske 7 månader före avtalstidens utgång i annat fall förlängs det med 6 månader åt gången. Avtalen ska enligt uppgift revideras under 2023.

Station Kode

Hyresvärd är Kungälvs kommun. Avtalet är tecknat till 2015-12-31 och uppsägning ska ske 9 månader före avtalstidens utgång i annat fall förlängs det med 36 månader åt gången. Avtalet ska revideras under 2023.

Station Marstrand, Koön

Hyresvärd är Kungälvs kommun. Avtalet är tecknat till 2015-12-31 och uppsägning ska ske 9 månader före avtalstidens utgång i annat fall förlängs det med 36 månader åt gången. Avtalet ska enligt uppgift revideras under 2023.

Station Marstrand, Marstrandsön

Hyresvärd är FÖRBO. Avtalet är tecknat till 2000-09-30 och uppsägning ska ske 9 månader före avtalstidens utgång i annat fall förlängs det med 36 månader åt gången.

Övningsfält Kungälv

Det finns inget avtal tecknat rörande övningsfältet. Det finns ett avtal för lektions-salarna som hyrs av Kungälvs kommun. Avtalet är tecknat till 2015-12-31 och uppsägning ska ske 9 månader före avtalstidens utgång i annat fall förlängs det med 36 månader åt gången.

Vid ett medlemskap i RSG så kan nya avtal gällande fastigheter, lokaler och övningsfält behöva tecknas med RSG där avtalsvillkoren justeras så att RSG:s gemensamma principer för kostnadstäckning tillämpas.

När RSG bildades 1993 bestämdes att samma principer för kostnadstäckning ska tillämpas när RSG hyr lokaler, fastigheter eller annan fast utrustning av någon av medlemskommunerna, oavsett vilken medlemskommun, eller av medlemskommun utsedd organisation, som är uthyrare. Samtidigt bestämdes att självkostnadshyra ska gälla som princip. Det som bestämdes vid bildandet har vidhållits vid efterföljande utvidgningar av RSG. Självkostnadsprincipen har tillämpats när RSG hyr lokaler och fastigheter av medlemskommuner och kommunala fastighetsbolag.

En överenskommelse om ansvar för miljöskador behöver också tecknas mellan RSG och nya medlemskommuner.

16.2 Sotning och brandskyddskontroll

Avtal med Kungälvs Sotarna i Kungälvs kommun och Gösab i Ale kommun som trädde i kraft 2020-08-01. I avtalet har BORF option på förlängning om 2 år som får göras med 1 år i taget så i dagsläget är avtalet förlängt till 2023-07-31 och kan som längst förlängas till 2024-07-31 då en ny upphandling måste vara genomförd.

Inom RSG är sotningen på entreprenad men brandskyddskontrollen utförs i egen regi. Vid ett medlemskap i RSG är utredningens rekommendationen att BORF:s avtal med aktuella leverantörer övertas av RSG i ett första skede. RSG kan då senare och under ordnade former överta brandskyddskontrollen i egen regi i kommunerna Kungälv och Ale.

16.3 Operativa avtal

Avtal med Sjöfartsverket om transport av brandpersonal och utrustning till förbundets öar. Sjöfartsverkets båtar och dess besättning är belägna på Koön-Marstrand och bedriver normalt lotsverksamhet.

Avtal med Västra Räddningsregionen, VRR, avseende gemensamt nyttjande av räddningsresurser.

Avtal med RSG avseende "Larm och ledning".

Avtal med Alingsås-Vårgårda om hjälp vid räddningsinsats i förbundets nordöstra område.

Avtal med SBRF numera RSG om hjälp vid räddningsinsats E6:an och Stenungsunds södra kommundel samt E45:an i Lilla Edets kommun

Avtal med RSG om hjälp vid räddningsinsats i den norra delen av Hisingen samt E6.

Avtal med Brandskyddsföreningen avseende restvärdesräddning.

Avtal med VG-regionen, Kungälvs sjukhus om medverkan vid IVPA (I väntan på ambulans) i stationsområde Kungälv, Kode, Marstrand/Koön, Nol och Surte

Vid medlemskap i RSG så är utredningens rekommendation att de operativa avtal som fortsatt ska gälla överförs till RSG.

16.4 Leverantörsavtal

Inom ramen för den här utredningen görs ingen genomgång av befintliga leverantörsavtal inom BORF då det löpande sker förändringar. Om processen går vidare och beslut fattas kring BORF:s medlemskap i RSG så måste samtliga leverantörsavtal inventeras och beslut fattas om de ska sägas upp eller överföras till RSG.

I den fortsatta medlemskapsprocessen så måste samtliga leverantörsavtal inom BORF inventeras och RSG får utifrån inventeringen ta ställning till vilka avtal som ska överföras till RSG, vilka avtal som kan avslutas samt vilka befintliga avtal hos RSG som även kan omfatta kommunerna Kungälv och Ale.

16.5 Avtal och överenskommelser med medlemskommunerna

Det finns ett avtal med Kungälvs kommun om att tillhandahålla ett dataskyddsbud åt BORF till en kostnad av 30 000 kr/år samt en överenskommelse om att utföra BORF:s upphandlingar till en kostnad av 58 000 kr/år.

Kungälvs kommun tillhandahåller ekonomitjänster till BORF med både egen personal och via SOLTAK till en kostnad av 550 000 kr/år. Kungälvs kommun tillhandahåller även HR- och lönetjänster via både egen personal och via SOLTAK till en kostnad av 300 000 kr/år.

IT och IT-tjänster tillhandahålls av Ale kommun till en kostnad av ca 1,3 mkr/år. BORF:s utnyttjande av Ale kommuns växel kostar 46 000 kr/år.

16.6 Automatlarm

BORF hanterar automatiska brandlarm, såväl myndighets- som ambitionsanläggningar och har avtal med anläggningsägare, samt med RSG (VRR) och SOS för hantering av dessa brandlarm. Idag finns det ca 345 anslutningar varav 192 anslutningar är direktkopplade till SOS. Intäkten 2022 som består av årsavgifter och obefogade larm var på 3 244 tkr. Årsavgiften står för 1433 tkr och intäkten för obefogade larm står för 1 811 tkr. Ett obefogat automatlarm faktureras en kostnad på ca 7 200 kr per tillfälle.

För den praktiska hanteringen av automatiska brandlarm så finns en utsedd handläggare.

Vid förbundsutökningen 2023 övertog RSG inga automatlarmsavtal från Södra Bohusläns räddningstjänstförbund (SBRF) utan valde i stället att låta SBRF:s automatlarmskunder teckna nya avtal med RSG enligt RSG:s villkor och prislista för att få en likartad hantering inom RSG av samtliga automatlarmskunder. Utredningens rekommendation är att detta tillvägagångsätt även används om RSG utökas med kommunerna Kungälv och Ale.

17 HR

17.1 Centrala och lokala avtal

Centralt framtagna avtal är förhandlade att gälla som grund både avseende heltidsanställd personal, RiB samt vikariat och timanställningar.

Lokala överenskommelser, LOK, finns för personalkategorierna heltidsanställda och RiB. Följande lokala avtal har identifierats i utredningen:

- Ersättning för utbildare/instruktör. För brandman heltid utges ersättning som fyllnadslön samt ob-ersättning. För RiB-personal utbetalas ersättning motsvarande fastställd timlön för vikarierande brandman.
- Sommaravtal för RiB om förhöjd sommarersättning samt max tak för beredskapstid.
- Avtal för RiB som kallas "arbete på annan station" (täckning av vakans på annan ort). Avtalet innebär att man får ersättning 50% av den totala tjänstgöringstiden och gäller från det att man lämnar stationen tills man är åter.
- Styrkeledar-/stf styrkeledarersättningen på RiB är ett lokalt avtal med en höjning jämfört med det centrala avtalet.

17.2 Arbetstider

I BORF:s årsredovisning 2022 beskrivs att det finns olikheter inom förbundet som bland annat resulterat i ett arbete för att skapa "Ett BORF" som ett uttryck för att inkludera heltidspersonalen i Kungälv med den nyetablerade heltidsbemanningen i Nol genom utbyte av personal och fordon för att lära känna varandras verksamheter bättre. Det nämns också att ett mål är att ta fram förslag på schema som bidrar mer till "Ett BORF". Arbetstider idag är enligt nedan:

- Heltid Kungälv; dygn 07.30-07.30
- Tjänstgöringstid 42 h/vecka för de som går på Bilaga R, Styrkeledare har 43 h
- Heltid dagtid Nol, ej Bilaga R, 40 h/veckan

Nya regler för dygnsvila ska träda i kraft 1 oktober 2023 vilket kan komma att påverka möjligheten till dygnstjänstgöring. EU-kommissionen har ifrågasatt om kollektivavtalet Allmänna bestämmelser (AB) är förenligt med arbetstidsdirektivet i vissa delar. Därför har parterna kommit överens om att skärpa kollektivavtalets regler om dygnsvila i syfte att värna individernas skydd och säkerställa att avtalet är förenligt med arbetstidsdirektivet.

17.3 Rekrytering

BORF har på senare tid haft en något högre personalomsättning än tidigare så under 2022 har det gjorts ett stort arbete med att nyrekrytera både operativ, förebyggande och administrativ personal. Vissa befattningar har varit svåra att rekrytera, det gäller framför allt befattningar där det krävs ingenjörskompetens. Vakanser täcks upp av bland annat timanställd personal som har sin grundanställning inom annat räddningstjänstförbund.

Rekrytering av RiB-personal till samtliga stationer är en stor utmaning. Rekryteringskampanjer riktade mot RiB genomförs kontinuerligt.

I den fortsatta medlemskapsprocessen är det viktigt att kartlägga hur många vakanser som täcks av timanställda som har sin grundanställning i annat räddningstjänstförbund exempelvis RSG.

Rekryteringskrav, tester brandman heltid och RiB:

Grundläggande krav vid rekrytering brandman heltid är guldbojen (max 1 år gammalt) och åldersrelaterat rullbandstest (max 6 månader gammalt). BORF har inget krav på SMO-utbildning utan rekryterar utifrån vilken kompetens som saknas i brandmanna-gruppen vid aktuellt rekryteringstillfälle.

Brandman heltid har följande tester i samband med rekrytering:

- Höjdttest
- Tekniktest (praktiskt handlag, verktygskännedom)
- Intervju
- Momentbana (fysiskt ansträngande med brandmansrelaterade uppgifter)
- Fordonskörning med lastbil på heltidsanställning, personbil vid sommarvik
- Löpning 3 km på tiden 13 min15 sek

Brandman RiB har följande tester vid rekryteringstillfället:

- Enklare "rökdykning" i en mörklagd tvätthall för att testa klaustrofobi, arbeta med mask m.m.
- Höjdttest
- Tekniktest (verktygskännedom, koppla släpvagn på dragkrok)
- Intervju
- Fordonskörning med personbil och släp
- Löpning 500 meter i tempo 4,25 min/km

RSG har idag samma rekryteringskrav och tester för brandmän på heltid och RiB. Vid rekrytering till RSG genomförs intervju, stresstest, höjdttest och ett antal fysiska tester så som stående längdhopp, löpning, handstyrketest, bänkpress, lyft till hakan med skivstång, roddtest och simtest.

17.4 Fack och förhandling

BORF har inga samverkansavtal utan arbetar utifrån MBL.

Det finns en årligen beslutad mötesordning med representanter för de olika fackförbunden. Vid dessa möten genomförs dialog, information samt förhandlingar enligt MBL. Arbetsgivaren har däremellan kontinuerlig kontakt med fackliga representanter i verksamhetsfrågor och behov av formellt möte kan begäras av bägge parter utöver ordinarie möten.

17.5 Arbetsmiljö

BORF har en skyddskommitté som sammanträder enligt en årligen fastställd mötesordning. BORF har idag utsedda skyddsombud på heltidsstationerna Kungälv och Nol men målet är att ha fler skyddsombud på fler stationer. Skyddsronder genomförs enligt fastställd årlig mötesordning där även fastighetsrepresentant är närvarande. BORF använder systemet RIA som inrapporteringsystem där tillbud och olycksfall såväl tekniskt som personellt rapporteras in.

Ett omfattande arbetsmiljöarbete startades upp i september 2022 med utgångspunkt från två rapporter gällande dels organisatorisk och social arbetsmiljökartläggning enligt AFS 2015:4 som genomfördes av företagshälsovården Pe3 Företagshälsa och dels den fördjupade utredningen med åtgärdsrekommendationer som sammanställdes av HR-enheten i Ale kommun. Utifrån rapporterna prioriterades tre områden; information, kommunikation och värdegrund där samtliga medarbetare har kunnat bidra med förslag på förbättringsåtgärder genom dialog och delaktighet. Arbetet fortgår under 2023.

17.6 Pensionsåtaganden

(Ur BORF:s årsredovisning för verksamhetsår 2022)

”Pensioner från och med 1998 redovisas som en avsättning i balansräkningen inklusive löneskatt. Beräkning har skett enligt RIPS19. Pensionsåtagande avseende anställda före år 2013 redovisas som åtagande i Ale- respektive Kungälvs kommuns årsredovisning.

Från och med 2000 har arbetstagaren själv fått möjlighet att placera en del av sin tjänstepension. Det innebär att BORF årligen betalar ut den intjänade individuella delen till KPA som administrerar fördelningen av pensionspengarna till respektive individs valda förvaltare. Den del av pensionsskulden med tillhörande löneskatt, som betalas ut under 2023, bokas upp som kortfristig skuld under 2022 enligt KPA:s prognos.

Inga medel är placerade för att möta framtida pensionsutbetalningar. Pensionsåtagande finns för den före detta förbundschefen vid dennes pensionsavgång, i övrigt har förbundet inga pensionsåtaganden för personer i ledande ställning eller direktionen.

BORF har en avsättning för pensioner inklusive löneskatt. Varje år bokförs förändringen (ökningen/minskningen) av skulden mot årets resultat."

I RSG finns det en separat medlemsavgift för pensionskostnader som budgeteras och redovisas baserat på pensionsprognoser från KPA och RSG hålls kostnadsneutrala. Fördelningen av pensionskostnaderna mellan medlemskommunerna beräknas enligt fastställd andel i förbundet.

17.7 Personalförmåner

Utredningen har identifierat följande personalförmåner inom BORF:

- Flextid
- Löneväxling
- Semesterväxling, ej för Kommunal
- Friskvård: Träning 1 h/vecka på arbetstid – admin.personal
- Friskvårdsbidrag 700 kr/år
- Skobidrag: tränings skor 1 000 kr, kontorsskor 1 500 kr (admin.personal)

17.8 Lönenivåer - löneskillnader

BORF har löpande gjort lönejämförelser med andra förbund/organisationer i motsvarande storlek och omfattning, senast inför lönerevision 2022. Bedömningen var att BORF:s löner är likvärdiga med jämförda förbund.

I jämförelse med RSG ligger BORF:s löner något lägre inom vissa operativa befattningar utifrån den lönestatistik som funnits att tillgå.

I den fortsatta medlemskapsprocessen får eventuella löneskillnader analyseras.

18 Ekonomi

18.1 Driftbudget

I (Figur 11) redovisas BORF:s driftbudget för åren 2023 och 2022. Förbundsbidraget uppräknas årligen enligt procentsats som fastslås på ägarsamrådet. Förbundsbidraget är uppräknat med 2 % i 2023-års driftbudget.

Driftbudget, tkr	2023	2022
Intäkter	5 000	4 160
Personalkostnader	-58 402	-55 822
Hyror	-8 300	-8 100
Övriga kostnader	-18 433	-18 738
Avskrivningar	-6 700	-6 600
Förbundsbidrag	-86 835	-85 100

Figur 11 Driftbudget BORF

18.2 Förbundsbidrag

Kostnaderna för BORF:s verksamhet ska täckas genom bidrag från förbundsmedlemmarna, Kungälv och Ale. Utgångspunkten är att förbundsbidraget fördelas mellan medlemskommunerna utifrån befolkningstalet. Nuvarande fördelning enligt (Figur 12)

	Invånare 31/12-2021	Fördelningsnyckel
Kungälvs kommun	48 271	60 %
Ale kommun	32 148	40 %
	80 419	100%

Figur 12 Nuvarande fördelning förbundsbidrag BORF

Förbundsbidragets storlek och fördelning mellan medlemskommunerna för åren 2023 och 2022 redovisas i (Figur 13)

Förbundsbidrag	2023	2022
Kungälvs kommun	52 101	51 060
Ale kommun	34 734	34 040
Summa:	86 835	85 100

Figur 13 Förbundsbidrag fördelat per kommun

18.3 Investeringsplan

I (Figur 14) redovisas investeringsbehov 2023 och planerade investeringar fram till och med 2025. De planerade investeringarna 2024-2025 är preliminära och påverkas av framtida beslut om organisationsutveckling, nybyggnation brandstation m.m.

Investeringar, tkr	Avskrivningstid	2023	Plan 2024	Plan 2025
Släck-/räddningsfordon	15 år		6 000	
Tankfordon/lastväxlare	15 år	2 800		1 300
Höjdfordon	20 år			
Mindre fordon	10 år	1 050	850	2 350
Båtar/båtmotorer	20/10 år			
Räddningstjänstutrustning	5/10 år	2 450	2 700	3700
Övningsfält	10 år	200	200	200
Summa:		6 500	9 750	7 550

Figur 14 Investeringsplan BORF

18.4 Anläggningstillgångar

År 2022 uppgick BORF:s materiella anläggningstillgångar avseende maskiner och inventarier till ca 43 mkr i balansräkningen. Anläggningstillgångarna i balansräkningen har upptagits till anskaffningsvärdet efter avdrag för planmässiga avskrivningar och nedskrivningar. Den ekonomiska livslängden ska överstiga tre år och anskaffningsvärdet ska överstiga minst ett halvt prisbasbelopp.

Anläggningstillgångar som övertogs från medlemskommunerna vid förbundets bildande 2013 är upptagna till det bokförda värde objekten hade i respektive medlemskommuns balansräkning.

Vid ett medlemskap i RSG så överförs de anläggnings- och omsättningstillgångar som BORF disponerar till RSG. Undantag kan komma att göras för eventuella fastigheter och för tillgångar som RSG inte önskar överta.

19 Ekonomiska förutsättningar vid medlemskap i RSG

Utredningen beskriver de ekonomiska förutsättningarna för medlemskap i stort och vilka parametrar som ingår. Vid en formell medlemsansökan till RSG så kommer RSG:s politik i samråd med RSG:s medlemssamråd att fastställa de ekonomiska förutsättningarna för ett medlemskap i RSG för kommunerna Kungälv och Ale.

19.1 RSG:s nuvarande modell för medlemsavgift

Medlemsavgiften består av två delar, medlemsavgift för räddningstjänstverksamhet och medlemsavgift för pensionskostnader.

År 2017 beslutade medlemskommunerna att anta en ny beräkningsmodell för medlemsavgiften avseende räddningstjänstverksamhet. Tidigare medlemsavgifter för respektive kommun byggde på beslut om avgiftens storlek vid tillfället då kommunen anslöts till förbundet. Syftet med den nya beräkningsmodellen var att skapa en transparent och enkel modell för finansieringen av förbundet och modellen skulle vara möjlig att tillämpa vid eventuell utökning av förbundet.

I fördelningsmodellen vägdes folkmängd, landareal samt en grundavgift enbart för Göteborgs Stad samman. Grundavgiften för Göteborgs Stad motiverades av dess specifika riskbild avseende storstadens täta befolkning, komplexa byggnader och infrastruktur samt hamnar och industrier varav ett antal klassificeras som farlig verksamhet.

Beräkningarna i modellen utgick vid tidpunkten från 16 500 kr/km² landareal, 442 kr/invånare samt 75 mkr i grundavgift för Göteborgs Stad. I beräkningsunderlaget användes uppgifter från Statistiska centralbyrån per 2015-11-01 för folkmängd och per 2015-01-01 för landareal samt därutöver årlig procentuell uppräknings.

Den förändrade fördelningen fasades in med början 2019 och gäller fullt ut från och med 2021. Av medlemsavgiften grundade sig 77,3 % på folkmängd, 6,4 % på landareal och resterande 16,3 % utgjordes av grundavgift.

När kommunerna Tjörn, Stenungsund och Lilla Edet anslöts till RSG den 1 januari 2023 gjordes beräkningen av medlemsavgifterna med avseende på antal invånare och landareal enligt ovan beskrivna modell. Beloppet räknades därefter upp till samma nivå som 2022 års medlemsavgift.

Grundavgift bedömdes motiverat för Stenungsunds kommun utifrån dess specifika riskbild med avseende på industri klassificerad som farlig verksamhet, motsvarande fallet med Göteborgs Stad. Medlemssamrådet enades om att grundavgiften för Stenungsunds kommun skulle uppgå till 10 mkr.

Det totala beloppet avseende medlemsavgift för räddningstjänstverksamhet per kommun ger därmed respektive kommuns procentuella andel i förbundet enligt (Figur 15).

Andel i RSG per medlemskommun 2023	
Göteborg	64,35 %
Mölnadal	6,03 %
Kungsbacka	8,91 %
Härryda	4,11 %
Partille	3,39 %
Lerum	4,36 %
Stenungsund	4,78 %
Lilla Edet	2,18 %
Tjörn	1,89 %
Summa:	100 %

Figur 15 Andel i RSG per kommun 2023

Medlemsavgiften för pensionskostnader budgeteras och redovisas baserat på pensionsprognoser från KPA och RSG hålls kostnadsneutrala. Fördelningen mellan kommunerna beräknas enligt fastställd andel för kostnadstäckning.

19.2 Jämförelsekostnad per invånare

I (Figur 16) görs en jämförelse av kostnad per invånare mellan RSG:s medlemskommuner och BORF:s medlemskommuner baserat på medlemsavgift RSG för räddningstjänstverksamhet respektive förbundsbidrag BORF fördelat på antalet invånare per november 2022.

	Invånarantal nov 2022	Medlemsavgift RSG 2023, kr	Förbundsbidrag BORF 2023, kr	Kostnad per invånare, kr
Göteborg	595 574	383 870 628		645
Mölnadal	70 205	35 940 296		512
Kungsbacka	85 738	53 176 413		620
Härryda	39 715	24 522 048		617
Partille	39 772	20 226 611		509
Lerum	43 481	25 990 107		598
Stenungsund	27 842	28 525 939		1 025
Lilla Edet	14 460	13 027 574		901
Tjörn	16 268	11 264 813		692
RSG totalt:	933 055	596 544 428		639
Kungälv	48 930		52 101 000	1 065
Ale	32 378		34 734 000	1 073
BORF totalt:	81 308		86 835 000	1 068

Figur 16 Kostnad per invånare i 2023-års nivå inom RSG respektive BORF

Om RSG utökas med kommunerna Kungälv och Ale och om RSG:s nuvarande modell för medlemsavgift tillämpas så skulle kostnaden per invånare för kommunerna Kungälv och Ale minska kraftigt. Kungälvs kostnad per invånare skulle sjunka till cirka 600 kr och Ales kostnad per invånare skulle sjunka till cirka 655 kr i 2023-års nivå. Det innebär en kostnadsminskning för Kungälvs kommun på ca 44% och en kostnadsminskning för Ales kommun på ca 39%.

Utredningens bedömningen är att en kostnadsminskning på ca 40% inte är möjligt att uppnå inom räddningstjänstverksamheten i kommunerna Kungälv och Ale vilket medför att RSG:s nuvarande modell för medlemsavgift inte är tillämpbar vid en utökning av RSG med kommunerna Kungälv och Ale.

19.3 Medlemsavgift i RSG för kommunerna Kungälv och Ale

RSG:s nuvarande modell för medlemsavgift för räddningstjänst är inte tillämpbar utifrån de intresserade kommunernas ingångsvärden för invånarantal och areal. RSG:s medlemsavgiftskonstruktion skulle i 2023-års nivå generera en medlemsavgift för kommunerna Kungälv och Ale på totalt 50,6 mkr att jämföra med BORF:s driftbudget för 2023 som är på 86,8 mkr och där bara personalkostnaderna är budgeterade till 58,4 mkr.

Utredningens rekommendation är att medlemsavgiften för kommunerna Kungälv och Ale vid ett medlemskap i RSG bör motsvara den driftkostnad som krävs för att bedriva dagens räddningstjänstverksamhet i BORF med hänsyn tagen till kända framtida kostnader.

Utredningens rekommendation grundar sig i att RSG:s befintliga medlemskommuner inte ska belastas av ökade kostnader i samband med en förbundsutökning med nya medlemskommuner.

Utredningen gör också bedömningen att de tjänster som "försvinner" i samband med medlemskap i RSG exempelvis förbundschef/räddningschef inte påverkar kostnadsbilden då det i gengäld i samband med en verksamhetsövergång till RSG kommer att saknas ett stort antal funktioner/tjänster inom ekonomi, administration, kansli, upphandling, juridik, miljö, säkerhet, IT/digitalisering som idag antingen "köps in" via kommunerna eller saknas helt i befintlig organisation.

19.4 Eget kapital

Vid ett medlemskap i RSG erhåller kommunerna Kungälv och Ale var sin andel i RSG:s tillgångar och skulder och ska därför tillskjuta kapital till RSG. Tillskottet ska baseras på eget kapital i RSG per inträdesdatum och de andelstal i förbundet som framgår av den förbundsordning som träder i kraft vid inträdet.

19.5 Inträdesavgift

Vid en förbundsutökning kan det krävas resurser inte minst ekonomiska för att bygga upp verksamheten och utjämna skillnader. Grundförutsättningen är att RSG:s nio befintliga medlemskommuner inte ska finansiera tillkommande kommunernas uppbyggnad. Finns det behov att finansiera inträdet och uppbyggnaden kan en inträdesavgift tillämpas under ca 5 år. Beloppet fördelas mellan de nya kommunerna baserat på inbördes andelar i förbundet och räknas upp årligen enligt beslut om budgetuppräknning.

Inträdesavgiften ingår inte i underlaget för beräkning av medlemskommunernas andelsfördelning i förbundet.

20 Fördelar och nackdelar med ett större räddningstjänstförbund

En av utredningens huvudfrågor är om kommunerna Kungälv och Ale ska ingå i Räddningstjänstförbundet Storgöteborg (RSG) och om ett utökat RSG bättre kan hantera framtida utmaningar. I kapitel 2 beskrevs ett antal utmaningar som identifierats av BORF men som i stort är lika för många räddningstjänster i Sverige. Bedömningen är att flera av dessa utmaningar lättare kan tas om hand i en större och resursstarkare organisation.

RSG:s organisation har tidigare till stora delar varit anpassad till förutsättningar och behov kring storstad och storstadsnära områden. I och med utökningen av förbundet med Tjörn, Stenungsund och Lilla Edet har RSG påbörjat ett arbete med att skapa en organisation som bättre är anpassad till nya förutsättningar och behov i ett större geografiskt område som mer sträcker sig från storstad till glesbygd. Det viktigaste incitamenten i detta arbete är att RSG vill uppfattas som "kommunens räddningstjänst" genom att vara decentralistiska inom vissa områden för att skapa lokal närvaro men centralistiska i andra för att skapa effektivitet och stordriftsfördelar. RSG:s ambition är också att skapa en organisationsstruktur med tydliga beslutsvägar och likvärdiga förutsättningar för alla medarbetares delaktighet oavsett geografisk placering eller anställningsform (ex heltid/RiB).

Nedan följer utredningens bedömning av hur BORF:s identifierade utmaningar kan hanteras i ett gemensamt utökat RSG:

- **Kraftigt expanderande kommuner vilket innebär ett ökat invånarantal och fler företag samt en mer belastad infrastruktur.**

En reviderad lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) började gälla 2021 och därutöver har även nya föreskrifter antagits. Revideringen av lagstiftningen med tillhörande föreskrifter ställer ökade krav på räddningstjänsterna avseende bland annat ledning av stora räddningsinsatser, både övergripande ledning så kallad systemledning och operativ ledning. Utöver detta ställs nya och förändrade krav på det förebyggande arbetet, utökade krav på olycksutredning samt mer detaljerade krav om utformning av kommunens handlingsprogram för räddningstjänst. RSG och BORF har idag ett operativt samarbete i form av övergripande ledning genom anslutning till gemensamt ledningssystem, Västra Räddningsregionen (VRR), med RSG som driftsansvarig. Samarbetet inom VRR påverkar inte BORF:s ansvar för att räddningstjänsten i kommunerna Kungälv och Ale ska vara ändamålsenligt ordnad efter aktuella förutsättningar och risker. I ett större räddningstjänstförbund med full rådgivning i ett större geografiskt område kan befintliga resurser, specialförmågor och expertis bättre samordnas och koordineras för att skapa en mer kvalitativ och kostnadseffektivare räddningstjänst över tid.

- **Närheten till storstaden Göteborg gör att vissa sociala risker förknippade med storstad ökar.**
RSG har god kunskap och lång erfarenhet av att arbeta med sociala risker och relationsskapande aktiviteter. I ett gemensamt utökat RSG kan redan etablerade arbetsätt anpassas och användas efter behov och situation inom samtliga medlemskommuner.
- **Förändrad riskbild som påverkar BORF:s totala uppdrag och som ställer ökade krav på större förmåga. Exempelvis höga byggnader och klimatförändringar som leder till havsnivåhöjning och höjd vattennivå i Göta älv och Nordre älv vilket leder till fler och större översvämningar i bland annat centrala Kungälv. Ett ökat varierat flöde i Göta älv ökar även risk för ras och skred i skredkänsliga områden utmed älven. Större krav på "expertkompetens" för att framledes kunna hantera mer komplexa farliga verksamheter samt ras och skred då samhällets risker ökar.**
Ett större räddningstjänstförbund förfogar över många olika kompetenser inom räddningstjänstområdet både förbyggande och operativt. Den operativa organisationen som ett utökat RSG kommer att förfoga över fullt ut blir stor till numerären och besitter många olika specialförmågor för att hantera komplexa händelser. Inom ett större räddningstjänstförbund ökar tillgången till resurser och kunskap och förmågan att investera i teknik och utrustning stärks.
- **Svårt att upprätthålla personalnumerär med formell kompetens inom både det operativa och det förebyggande uppdraget då det är brist på kompetent personal över hela landet samt att trenden är att personal söker sig till storstäder i första hand.**
En större organisation som är närvarande inom ett stort geografiskt område är troligtvis mer attraktiv att söka sig till. Ett gemensamt utökat RSG kan både erbjuda goda utvecklingsmöjligheter och närhet för medarbetarna.
- **Större krav på egen förmåga avseende HR, administration, IT-utveckling och IT-säkerhet i takt med att medlemskommunerna Kungälv och Ale expanderar.**
Inom all offentlig verksamhet ökar kraven på rationell och rättssäker hantering av det samlade förvaltningsuppdraget, vilket för många räddningstjänster är en stor utmaning då det oftast saknas resurser inom exempelvis områdena säkerhet, digitalisering, HR, administration, juridik, miljö. I dagens RSG finns tillgång till mycket god kompetens inom dessa områden vilket ger goda förutsättningar för att ett utökat RSG kan fortsätta utvecklas från brandkår till räddningstjänstmyndighet. En större organisation med möjlighet till fler medarbetare inom de olika special- och stödområdena blir även mindre sårbar.
- **Ökat uppdrag med anledning av uppbyggnaden av totalförsvaret.**
Det här är ett område där det finns mycket att vinna på att kunna samordna arbetet i ett större räddningstjänstförbund. Här finns stordriftsfördelar främst inom planeringsområdet där det resursmässigt inte blir så stor påverkan även om det geografiska området ökar.

- **BORF:s uttryckande styrkor består till 2/3 av RiB-anställd personal. Det är ett begränsat underlag till nyrekrytering vilket ger stora problem i dagsläget att upprätthålla beredskapsnumerär vid stationerna i Surte och Marstrand. Detta resulterar i att operativ förmåga som skall upprätthållas vid respektive station vid vissa tillfällen inte är fullgod, exempelvis förmåga rökdykning.**

Bemanningsproblematiken löses inte per automatik med ett utökat RSG men möjligheten att tillsätta särskilda resurser som aktivt arbetar med rekryteringsutmaningar ökar i ett större räddningstjänstförbund. När vakanser trots allt uppstår, vilket kommer hända även i framtiden, så förfogar ett utökat RSG över ett stort antal personer i ständig beredskap som kan omprioriteras och förflyttas baserat på behov och riskbild.

- **Stora problem med att rekrytera tillräckligt med sommarvikarier, gäller både heltid och RiB.**

Denna utmaning löses inte per automatik med ett större räddningstjänstförbund men ett gemensamt utökat RSG med stor geografisk spridning och goda utvecklingsmöjligheter skulle kunna vara en mer attraktiv arbetsgivare att söka sig till.

21 Rekommendation

Syftet med utredningen har varit att utreda om det finns förutsättningar för kommunerna Kungälv och Ale att bli en del av ett utökat RSG.

Utredningen konstaterar att det finns goda förutsättningar att utöka RSG med kommunerna Kungälv och Ale. Ett utökat RSG med kommunerna Kungälv och Ale bygger ihop förbundet geografiskt och ger tillgång till ytterligare heltidsstationer vilket innebär att spetsfunktioner/specialkompetenser kan spridas på fler stationer och på så sätt skapa möjlighet att etablera nya specialkompetenser för att kunna möta nya riskbilder och en föränderlig omvärld. Gemensam systemledning är redan etablerad mellan RSG och BORF och ett utökat RSG skulle på ett positivt sätt öka rådigheten och styrningen över den beredskap som finns inom det utökade geografiska området.

Dessutom är de två kommunerna Kungälv och Ale en del av GR (Göteborgsregionen) vars ändamål är att verka för samarbete över kommungränserna för att stärka Göteborgsregionen regionalt och nationellt. Det finns en trend i omvärlden som pekar i riktning mot större regioner både inom statliga myndigheter och kommuner och denna utveckling finns även inom organisering av räddningstjänst både i Sverige och i våra nordiska grannländer. Förändringar i omvärlden i kombination med ökade krav och utmaningar på kommunal räddningstjänst utifrån förändringar i lagstiftning, ökade nationella krav och skärpta krav på optimering av nyttjandet av de resurser som finns att tillgå talar för att ett utökat RSG är rätt väg att gå för både RSG som organisation och för kommunerna Kungälv och Ale.

Utredningen kan inte se att det finns något som talar emot en utökning av RSG med kommunerna Kungälv och Ale så länge de ekonomiska förutsättningarna för ett medlemskap är linje med ambitionsnivån hos så väl kommunerna Kungälv och Ale som hos RSG:s nuvarande medlemskommuner. På kort sikt ser utredningen inga direkta ekonomiska besparingar för kommunerna Kungälv och Ale att ingå i ett utökat RSG. BORF:s egna ekonomiska prognoser för kommande år visar på en kostnadsökning för att kunna ha en ändamålsenlig räddningstjänst i framtiden. Detta tillsammans med i utredningen identifierade brister både gällande resurser och kompetens inom BORF att uppfylla intentionerna med säkerhetsskyddslagsstiftningen, cybersäkerhet, informationssäkerhet och arkiv, allmänna handlingar ger att ett medlemskap i RSG bedöms öka förmågan inom dessa områden.

För att det ska bli en framgångsrik och hållbar förbundsutökning behöver det finnas en samstämmig politisk vilja hos RSG:s politiska ledning, RSG:s medlemskommuner, de politiska kommunledningarna i Kungälv och Ale samt hos den politiska ledningen i BORF för att signalera en tydlig gemensam inriktning.

21.1 Fortsatt process

Efter RSG:s senaste förbundsutökning med kommunerna Tjörn, Stenungsund och Lilla Edet beslutade RSG:s förbundsstyrelse i september 2022 att tillsätta en arbetsgrupp för att utvärdera och dokumentera erfarenheter från processen avseende införlivandet. Arbetsgruppen bestod av RSG:s presidie plus en ledamot för att bredda med oppositionen samt två tjänstepersoner från RSG för att bistå arbetsgruppen. Den politiska beslutsprocessen för RSG:s förbundsutökning 2023 pågick i cirka 1 år varav formaliaprocessen pågick ett halvår. Arbetsgruppens sammanfattning är att den politiska förankringsprocessen behöver ta längre tid. Arbetsgruppen gjorde vidare bedömningen att det kan behövas en hel eller möjligtvis halv mandatperiod för att förankringsprocessen inför en förbundsutökning av RSG ska bli bra.

Den fortsatta processen för utökning av RSG föreslås gå vidare genom att kommunerna Kungälv och Ale inkommer med en formell ansökan om medlemskap till RSG. I punktlistan nedan beskrivs hur den fortsatta politiska processen kan utformas inklusive vilka huvudsakliga delbeslut som fordras. Tidplanen för förbundsutökningsprocessen och datum för inträdet av nya medlemskommuner beslutas av RSG:s politik.

1.	Kommunerna Kungälv och Ale ansöker formellt om medlemskap i RSG.
2.	RSG tillsammans med medlemskommunerna startar upp arbetet med att revidera förbundsordningen gällande bland annat politisk organisation och ekonomiska förutsättningar.
3.	Kommunerna Kungälv och Ale tar ställning till förutsättningarna för medlemskap i RSG och väljer att kvarstå med sin medlemsansökan.
4.	RSG påbörjar arbetet med att ta fram underlag för beslut avseende; <ul style="list-style-type: none"> • anslutning av nya kommuner • reviderad förbundsordning • avtal mellan medlemskommunerna för reglering av specifika frågor
5.	Beslut i RSG:s förbundsstyrelse och förbundsfullmäktige gällande anslutning nya kommuner, reviderad förbundsordning och avtal mellan medlemskommunerna.
6.	Likalydande beslut i befintliga medlemskommuners KS och KF gällande anslutning nya kommuner, reviderad förbundsordning och avtal mellan medlemskommunerna.
7.	Beslut i Kungälvs kommuns och Ale kommuns KS och KF gällande anslutning till RSG, förbundsordning RSG och avtal mellan medlemskommunerna i det utökade förbundet.

Parallellt med den politiska beslutsprocessen att utöka RSG med kommunerna Kungälv och Ale så behöver arbetet med att säkerställa övergången av BORF:s verksamhet till RSG startas upp.

I punktlistan nedan beskrivs den övergripande processen för verksamhetsprojektet. Utifrån erfarenheter från RSG:s senaste förbundsutökning 2023 är bedömningen att arbetet som inkluderar både förberedelser och verkställande (pkt A-E) kräver en tidplan på minst 12 månader under förutsättning att vissa aktiviteter då kan behöva verkställas innan alla politiska beslut är fattade.

A.	En gemensam projektorganisation utses med representanter från RSG, BORF och kommunerna Kungälv och Ale. Projektet bör exempelvis omfatta följande områden: <ul style="list-style-type: none"> • IT/digitalisering • Informationshantering • Arkiv, allmänna handlingar • Avtal • Ekonomi och taxor • HR, verksamhetsövergång personal • Operativa riktlinjer och instruktioner
B.	Projektdirektiv som inkluderar ansvarsfördelning, resursbehov och budget tas fram.
C.	Förberedelse genom att inventera verksamhetsområden, utse ansvariga och genomföra utförliga nulägesanalyser.
D.	Verkställande av aktiviteter som måste genomföras för att säkra verksamhetsövergången till beslutat inträdesdatum.
E.	Det nya utökade RSG med 11 medlemskommuner startar sin verksamhet på beslutat inträdesdatum.
F.	Avveckling av räddningstjänstförbundet BORF.

Beredningsskrivelse

1(2)

Datum
6/1/2023

Ärende:
Revidering av arbetsordning för kommunfullmäktige

Diarienummer:
KS2023/1290-1

Instans:
Ange instans här

Revidering av arbetsordning för kommunfullmäktige

Kommunfullmäktiges nu gällande arbetsordning (KS2022/2397) reglerar inte i vilken utsträckning som protokollsanteckningar får läggas till protokollet. Protokollsanteckningar regleras inte via lag utan det är upp till ordförande att bestämma om det får läggas fram eller inte.

Med anledning av att det inte finns något uttryckt över hur protokollsanteckningar ska användas i Kungälv föreslås kommunfullmäktige att lägga till det i arbetsordningen.

Demokratiberedningen föreslår att följande text läggs till i arbetsordningen:

Protokollsanteckning är en skriftlig meningsyttring som bifogas till protokollet. Det är ordförande som bestämmer om det får göras. I Kungälvs kommun är det brukligt att tillåta protokollsanteckningar.

I en protokollsanteckning kan ledamoten ange skälen till sitt ställningstagande, om varför man inte deltog i beslutet eller redovisa varför ledamoten var emot beslutet. Om en ersättare inte tjänstgör under mötet kan ersättaren få sin åsikt antecknad till protokollet.

En protokollsanteckning lämnas senast in vid utsatt tid för justering.

Förslag till kommunfullmäktige

1. Förslag till revideringar i Kommunfullmäktiges arbetsordning antas.

Expedieras till:

DEMOKRATIBEREDNINGEN

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

ADRESS Stadshuset, 442 81 Kungälv
TELEFON 0303-23 80 00 vx
FAX 0303-238002
E-POST kommun@kungalv.se
HEMSIDA www.kungalv.se

Revidering av arbetsordning för kommunfullmäktige

2(2)

Datum

6/1/2023

För kännedom till:

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Arbetsordning för kommunfullmäktige

Arbetsordning

Diarie-/dokumentnummer: <KS202X/...>

Beslut: <Datum-...Instans §.../År>

Beredande politiskt organ: Demokratiberedningen

Ersätter tidigare beslut KS2022/2397, 2022-11-24, KF § 150/2022

Giltighetstid: 2027-12-31

Dokumentansvarig: Kommunsekreterare

Senast uppdaterad av: Oskar Engdahl

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	4
1.1 Allmänna bestämmelser	4
2. Ledamöter, tjänstgöring m.m.....	4
2.1 Antalet ledamöter (5 KAP. 5-7 §§ KL)	4
2.2 Presidium (5 KAP. 11 § KL).....	4
2.2.1 Beredningsorgan för kommunrevisionens budget	6
2.3 Anmälan av hinder för tjänstgöring och inkallande av ersättare (5 kap 12-15 §§ KL)	6
2.4 Placeringsordning	6
2.5 Utbildning/omvärldsorientering	7
3. Tillkännagivande, tid, plats och förlängning av sammanträde.....	7
3.1 Tid och plats för sammanträdena (5 KAP. 12 § KL)	7
3.2 Tillkännagivande och annons till sammanträdena.....	7
3.3 Förlängning av sammanträde och fortsatt sammanträde	8
3.4 Ärenden och handlingar till sammanträdena	9
4. Mål och viljeinriktning	9
4.1 Turordning för handläggning av ärendena.....	9
4.2 Beredning av ärendena	10
4.2.1 Beredningsplikten (5 kap 26-34 §§ KL)	10
5. Initiativrätt	10
5.1 Motioner.....	10
5.2 Interpellationer	11
5.3 Frågor	11
5.4 Företagens initiativrätt	12
6. Återredovisning från nämnderna 6 kap 5 § KL.....	12
7. Prövning av ansvarsfrihet och anmärkning	12
8. Sammanträdet.....	12
8.1 Upprop	12
8.2 Protokolljusterare, tid och plats 5 kap. 70 §.....	12
8.3 Rätt att delta i överläggningar 5 kap. 41,42 §§ KL.....	13
8.4 Talarordning och ordning vid sammanträden	13
8.5 Yrkanden m.m.	14
8.6 Deltagande i beslut och jäv.....	14

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

8.7	Omröstning	14
8.7b.	Sluten omröstning	15
8.8	Valsedlar	15
8.9	Reservation (4 kap 27 § KL)	16
8.10	Bordläggning och återremiss (5 kap 50, 51 § KL)	16
8.11	Protokollsanteckning	16
9.	Valfrågor	16
9.1	Valberedning	16
10.1	Protokollsjustering och protokollsutformning (5 kap 65-70 §§ KL)	17
10.2	Tillkännagivande av justering (8 kap 12 § KL)	17
10.3	Expediering och publicering	17
11.	Sammanträde på distans	18
12.	Fullmäktigeberedningar	18

**KUNGÄLV
KOMMUN**

1. Inledning

1.1 Allmänna bestämmelser

1 § För kommunfullmäktiges sammanträden och ärendenas handläggning gäller, utöver vad som är stadgat i kommunallagen (2017:725), föreskrifterna i denna arbetsordning. Denna arbetsordning träder i kraft den 24 november 2022 och ersätter därvid tidigare arbetsordning.

2 § Ett exemplar av kommunallagen i senast gällande lydelse och arbetsordning skall tillställas varje ledamot och ersättare så snart senaste val av ledamöter och ersättare i kommunfullmäktige blivit fastställt samt hållas tillgänglig vid varje sammanträde med kommunfullmäktige.

2. Ledamöter, tjänstgöring m.m.

2.1 Antalet ledamöter (5 KAP. 5-7 §§ KL)

3 § Fullmäktige har 61 ledamöter.

I vallagen finns det bestämmelser om antalet ersättare.

2.2 Presidium (5 KAP. 11 § KL)

4 § Fullmäktige väljer för varje mandatperiod en ordförande samt en eller flera vice ordförande som tillsammans utgör fullmäktiges presidium. Presidieval skall förrättas på sammanträde före utgången av december.

Ordförande tituleras kommunfullmäktiges ordförande och vice ordförande tituleras Kommunfullmäktiges vice ordförande.

Titulatur: Kommunfullmäktiges ordförande och kommunfullmäktiges vice ordförande. Vid flera vice ordförande tituleras dess 1:a, 2:a, 3:e etc.

Tillsammans kallas samtliga ordförande för fullmäktiges presidium.

Tills presidieval har förrättats, tjänstgör som ordförande den som har varit ledamot i fullmäktige längst tid (ålderspresident).

Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid som ledamot skall den äldste av dem vara ålderspresident.

5 § Avgår ordföranden eller någon av vice ordförandena som ledamot eller från sin presidiepost under tjänstgöringstiden, väljs annan för återstående tid.

6 § Om samtliga i presidiet är hindrade att fullgöra uppdraget ankommer det på den som varit ledamot i fullmäktige längst tid, eller, om två eller flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid, den äldre av dem (ålderspresidenten) att utöva ordförandeskapet.

7 § Presidiet ska ha regelbundna möten med gruppledarna.

KUNGÄLV KOMMUN

Presidiet har närvarorätt vid beredningarnas sammanträden samt kommunstyrelsens och nämndernas sammanträden. Presidiet har rätt att inhämta information från förvaltning och nämndorganisation.

Kommunfullmäktiges ordförande

Kommunfullmäktiges ordförande leder kommunfullmäktiges möten.

Kommunfullmäktiges ordförande ska vara kommunens främsta företrädare och det politiska arbetets sammanhållande kraft med ett övergripande ansvar för att dialog mellan de olika delarna i den politiska organisationen förs. Rollen ställer stora krav på social kompetens, förmåga att väcka förtroende över partigränser, lyhördhet och initiativ. Kommunfullmäktiges ordförande ska verka för att vår organisationsmodell efterlevs och utvecklas i samråd med beredningarna, kommunstyrelsen, utskotten och nämnderna. Kommunfullmäktiges ordförande är tillika ordförande i demokratiberedningen.

Kommunfullmäktiges ordförande har också till uppgift att:

- Bereda och förbereda kommunfullmäktige samt säkerställa att ett rättssäkert beslutsunderlag finns alt laglighet bereda och förbereda kommunfullmäktige samt säkerställa att beslutsunderlag finns
- Hålla medborgarstämmor
- Sätta agendan för kommunfullmäktige i samråd med vice ordförande
- Samordna arbetet för samtliga beredningar tillsammans med beredningsledarna
- Representera kommunen vid besök och resor.
- Ska vara väl insatt i kommunallagen och hålla sig ajour med eventuella förändringar.

Kommunfullmäktiges vice ordförande

Kommunfullmäktiges vice ordförande medverkar vid beredning av kallelse och upprättande av dagordning.

Vice ordföranden tjänstgör som ordförande på kommunfullmäktiges möten när ordföranden finner det lämpligt.

Kommunfullmäktiges vice ordförande är tillika vice ordförande i Demokratiberedningen

Kommunfullmäktiges ordförande har också till uppgift att:

- Delta och vid behov hålla medborgarstämmor
- Delta i arbetet kring kommunfullmäktiges agenda
- Representera kommunen vid besök och resor

Kommunfullmäktiges presidium

Kommunfullmäktiges presidium ges närvaro- och yttranderätt vid beredningarnas sammanträden samt kommunstyrelsens och nämndernas sammanträden efter dialog med berörda presidier.

Presidiet ges rätt att inhämta information från förvaltning och nämndorganisation.

Kommunfullmäktiges presidium överlämnar förslag till budget för kommunrevisionen till ekonomiberedningen budget som sedan inarbetar förslaget i ekonomiberedningens förslag till budgetriktlinjer.

Leder nationaldagskommitténs arbete.

Kommunfullmäktiges presidium verkar som ett stöd för beredningspresidierna.

Tillser att ekonomiska resurser finns för varje beredning att genomföra utbildning och omvärldsbevakning.

Tillser beredningspresidierna i alla beredningar har regelbundna träffar minst 3 ggr per termin.

Kommunfullmäktiges presidium tillser tillsammans med beredningspresidierna att beredningarna genomgår relevanta utbildningar.

2.2.1 Beredningsorgan för kommunrevisionens budget

8 § Kommunfullmäktiges presidium skall svara för budgetberedning av revisionsanslaget.

2.3 Anmälan av hinder för tjänstgöring och inkallande av ersättare (5 kap 12-15 §§ KL)

9 § Ledamot som är förhindrad att delta i sammanträde eller del av sammanträdet kallar själv in ersättare som står i tur att tjänstgöra.

Ledamot, som i förväg anmält förhinder att delta i sammanträde eller del av sammanträdet men ändå inställer sig vid detta, träder i tjänstgöring även om ersättare kallats eller trätt i tjänstgöring. Ledamot, som har avbrutit tjänstgöringen vid sammanträde p.g.a. annat hinder än jäv, får därefter inte under samma dag tjänstgöra vid sammanträdet.

10 § Om ledamot uteblir från sammanträde utan att i förväg ha anmält förhinder eller hinder uppkommer för en ledamot att vidare delta i ett pågående sammanträde, kallar ordföranden in den ersättare som är tillgänglig och står i tur att tjänstgöra.

11 § Ordföranden bestämmer, när en ledamot eller en ersättare ska träda in och tjänstgöra under ett pågående sammanträde. Endast om det föreligger särskilda skäl för det bör dock inträde ske under pågående handläggning av ett ärende.

Ledamot är skyldig att anmäla till sekreteraren om ledamoten avbryter sin tjänstgöring.

2.4 Placeringsordning

12 § Vid kommunfullmäktiges sammanträden intar presidiets ledamöter och fullmäktiges sekreterare särskilda platser vid presidiebordet.

I inledning av ny mandatperiod förväntas gruppledare för respektive parti, gruppering av partier komma överens om placeringsordning. Kommunfullmäktiges ordförande leder dessa samtal.

Partierna bestämmer själva inbördes ordning. Ersättarna sitter på anvisad plats.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Gruppledaren sitter lätt tillgänglig för talarstolen Ledamot, som utsetts vid särskild röstsammanräkning, intar för återstoden av mandatperioden den förutvarande ledamotens plats om inte partierna inte bestämmer annat

2.5 Utbildning/omvärldsorientering

13 § Fullmäktiges ledamöter och ersättare erbjuds alltid en grundutbildning om kommunen och förtroendeuppdraget i början av mandatperioden.

3. Tillkännagivande, tid, plats och förlängning av sammanträde

3.1 Tid och plats för sammanträdena (5 KAP. 12 § KL)

1 § Kommunfullmäktige bestämmer dagar, klockslag och plats för sammanträden nästkommande år, senast under december månad.

De år då val av kommunfullmäktige har ägt rum i hela landet, sammanträder nyvalda kommunfullmäktige första gången i oktober/november.

Ålderspresidenten bestämmer dagen och tiden för det första sammanträdet efter samråd med kommunstyrelsens presidium.

2 § Om det föreligger skäl för det, får ordföranden efter samråd med vice ordförandena ställa in ett sammanträde eller ändra dagen eller tiden eller platsen för sammanträdet.

Om ordföranden beslutar att ett sammanträde ska ställas in eller att dagen eller tiden eller platsen för ett sammanträde ska ändras, låter ordföranden snarast underrätta varje ledamot och ersättare om beslutet. Uppgift om beslutet ska snarast tillkännages på lämpligt sätt.

3 § Sammanträde skall också hållas, när kommunstyrelsen eller minst en tredjedel av fullmäktiges ledamöter begär det eller ordföranden anser att det behövs. Sådan begäran om extra sammanträde skall göras skriftligen hos ordföranden med uppgift om det eller de ärenden, för vars handläggning sammanträdet begärs. Ett extra sammanträde hålls på den tid som ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordföranden.

3.2 Tillkännagivande och annons till sammanträdena

4 § Tillkännagivande av sammanträde med kommunfullmäktige - med uppgift om tid och plats för sammanträdet och om de ärenden, som skall behandlas - utfärdas av ordföranden eller, vid förhinder för denne, av vice ordföranden.

Tillkännagivandet skall anslås på kommunens anslagstavla minst en vecka före sammanträdesdagen. Kungörelsen skall inom samma tid på ett lämpligt sätt också lämnas till varje ledamot och ersättare.

Uppgift om tid och plats samt de viktigaste ärendena för sammanträdet skall minst en vecka före sammanträdesdagen införas i den eller de ortstidningar som fullmäktige beslutar. Fullmäktige

**KUNGÄLV
KOMMUN**

beslutar särskilt om i vilken eller vilka ortstidningar som annonsering om sammanträde ska ske. Annonsering ska även ske på kommunens webbplats.

Fullmäktige bestämmer i vilken utsträckning uppgift om de ärenden som ska behandlas ska införas i ortstidningen/ortstidningarna. Om särskilda skäl föreligger får dock ordföranden inför ett visst sammanträde begränsa annonseringen i ortstidningen/ortstidningarna samt på webbplatsen.

Om ärende fordrar så skyndsamt handläggning att kungörande i den ordning som föreskrivs ovan inte hinns med, skall tillkännagivandet med uppgift om ärendet anslås senast vardagen närmast före sammanträdesdagen och på ett lämpligt sätt lämnas till varje ledamot och ersättare i fullmäktige så tidigt, att den kan tänkas nå dem inom samma tid.

3.3 Förlängning av sammanträde och fortsatt sammanträde

18 § Fullmäktiges sammanträden bör om möjligt avslutas före kl. 22.00. Fullmäktige skall senast en halvtimme före detta klockslag tillfrågas om sammanträdet skall fortsätta omedelbart eller annan dag eller om återstående ärenden skall handläggas vid nästa sammanträde. Ett extra sammanträde hålls på den tid som ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordföranden.

19 § Om fullmäktige inte hinner slutföra ett sammanträde på den utsatta sammanträdesdagen, kan fullmäktige besluta att förlänga tiden för sammanträdet.

Fullmäktige kan också besluta att avbryta sammanträdet och att hålla fortsatt sammanträde en senare dag för att behandla de ärenden som återstår. I ett sådant fall beslutar fullmäktige genast, när och var sammanträdet skall fortsätta.

Om fullmäktige beslutar att hålla fortsatt sammanträde, utfärdar ordföranden en kungörelse om det fortsatta sammanträdet på vanligt sätt.

Om sammanträdet skall fortsätta inom en vecka, behöver någon kungörelse inte utfärdas. I ett sådant fall låter ordföranden dock underrätta de ledamöter och ersättare som inte är närvarande när sammanträdet avbryts om tiden och platsen för det fortsatta sammanträdet.

Beslut om förlängt eller fortsatt sammanträde skall protokollföras i eller i anslutning till den paragraf då beslutet fattades.

5 § Fullmäktiges sammanträden bör om möjligt avslutas före kl. 22.00. Fullmäktige skall senast en halvtimme före detta klockslag tillfrågas om sammanträdet skall fortsätta omedelbart eller annan dag eller om återstående ärenden skall handläggas vid nästa sammanträde. Ett extra sammanträde hålls på den tid som ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordföranden.

6 § Om fullmäktige inte hinner slutföra ett sammanträde på den utsatta sammanträdesdagen, kan fullmäktige besluta att förlänga tiden för sammanträdet.

Fullmäktige kan också besluta att avbryta sammanträdet och att hålla fortsatt sammanträde en senare dag för att behandla de ärenden som återstår. I ett sådant fall beslutar fullmäktige genast, när och var sammanträdet skall fortsätta.

Om fullmäktige beslutar att hålla fortsatt sammanträde, utfärdar ordföranden en kungörelse om det fortsatta sammanträdet på vanligt sätt.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Om sammanträdet skall fortsätta inom en vecka, behöver någon kungörelse inte utfärdas. I ett sådant fall låter ordföranden dock underrätta de ledamöter och ersättare som inte är närvarande när sammanträdet avbryts om tiden och platsen för det fortsatta sammanträdet.

Beslut om förlängt eller fortsatt sammanträde skall protokollföras i eller i anslutning till den paragraf då beslutet fattades.

3.4 Ärenden och handlingar till sammanträdena

7 § Ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförande när fullmäktige ska behandla ett ärende, om inte annat följer av lag.

8 § Styrelsens, övriga nämnders och beredningars förslag till beslut eller yttranden i de ärenden som tagits in i tillkännagivandet bör tillställas varje ledamot och ersättare före sammanträdet.

Ordföranden bestämmer i vilken omfattning övriga handlingar ska tillställas ledamöter och ersättare före sammanträdet.

Interpellationer bör tillställas samtliga ledamöter och ersättare senast dagen före det sammanträde vid vilket de avses bli ställda. Interpellationssvar bör tillställas samtliga ledamöter och ersättare i samband med utskick av övriga handlingar inför det sammanträde interpellationen avses bli besvarad. Frågor bör tillställas berörd ordförande eller förste vice ordförande senast 18.00 dagen före det sammanträde vid vilket de avses bli ställda.

Interpellationer och frågor bör tillställas samtliga ledamöter och ersättare före det sammanträde vid vilket de avses bli ställda.

4. Mål och viljeinriktning

4.1 Turordning för handläggning av ärendena

22 § Vid sammanträdet handläggs ärendena i den ordning de tagits upp i tillkännagivandet om inte fullmäktige beslutar annat. Ärenden av större allmänt intresse bör upptas i början på föredragningslistan.

I det fall ärenden bordläggs tas dessa upp först på nästkommande sammanträde. Interpellationer och frågor besvaras direkt efter informationsärenden och före ärenden från kommunstyrelsen.

För interpellationer avsätts maximalt en timma i början av sammanträdet och är inte interpellationerna färdigbehandlade behandlas de i slutet av dagordningen.

Fullmäktige kan dock besluta om ändrad turordning för ett eller flera ärenden.

Ordföranden bestämmer när under ett sammanträde ett ärende ska behandlas som inte finns med i kungörelsen.

Fullmäktige får besluta att avbryta handläggningen av ett ärende under ett sammanträde för att återuppta det senare under sammanträdet.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

4.2 Beredning av ärendena

23 § Om kommunfullmäktige inte beslutar något annat, avgör kommunstyrelsen hur de ärenden som kommunfullmäktige skall behandla skall remitteras. Kommunstyrelsen får uppdra åt en förtroendevald eller åt någon anställd att besluta om remissinstans av sådana ärenden.

Ärende som inkommit och som senare kan bli föremål för fullmäktiges behandling överlämnas till respektive nämnd och/eller förvaltning för handläggning.

Fullmäktiges ordförande skall hållas underrättad om ärenden av vilka det klart framgår att de måste behandlas av fullmäktige och som är av större vikt.

4.2.1 Beredningsplikten (5 kap 26-34 §§ KL)

24 § Alla ärenden som fullmäktige avgör måste först beredas, antingen av en fullmäktigeberedning eller av en nämnd vars verksamhetsområde berörs av ärendet.

Om ärendet endast har beretts av en fullmäktigeberedning måste den eller de nämnder vars verksamhetsområde berörs av ärendet alltid ges tillfälle att yttra sig.

Kommunstyrelsen skall alltid ges tillfälle att yttra sig. Kommunstyrelsen skall lägga fram förslag till beslut om inte en annan nämnd eller en fullmäktigeberedning gjort detta.

Ett ärende som är brådskande får avgöras utan beredning om samtliga närvarande ledamöter är ense om beslutet.

Beredningstvånget ovan gäller inte för val eller avsägelse från ett uppdrag som förtroendevald.

5. Initiativrätt

5.1 Motioner

25 § En motion skall vara skriftlig och egenhändigt undertecknad eller på annan sätt bestyrkt av en eller flera ledamöter i fullmäktige. Ämnen av olika slag får inte tas upp i samma motion.

Motionen skall innehålla en bakgrund till förslaget/förslagen i motionen. Innehåller motionen mer än ett förslag skall varje förslag numreras.

Motionen remitteras utan debatt.

Fullmäktige beslutar om remiss för beredning av motion.

Ersättare får väcka motion endast vid sammanträde då ersättaren tjänstgör som ledamot.

En motion bör beredas så, att fullmäktige kan fatta beslut inom ett år från det att motionen väcktes. Om beredningen inte kan avslutas inom denna tid, skall detta och vad som har kommit

**KUNGÄLV
KOMMUN**

fram vid beredningen anmälas till fullmäktige inom samma tid. Fullmäktige får då avskryva motionen från vidare handläggning

Kommunstyrelsen skall årligen redovisa till fullmäktige de motioner vilkas beredning ännu inte slutförts.

5.2 Interpellationer

26 § En interpellation skall vara skriftlig och egenhändigt undertecknad eller på annan sätt bestyrkt av en ledamot.

Interpellation skall inkomma till enheten för kommunkansli och juridik senast tredje vardagen före det sammanträde vid vilket den är avsedd att framställas. Ämnen av olika slag får inte tas upp i samma interpellation. Interpellationen skall ha ett bestämt innehåll och vara försedd med motivering.

Interpellation bör besvaras senast under det sammanträde som följer närmast efter det då interpellationen ställdes.

Interpellationen överlämnas till den person till vilken den är riktad samt till kommunfullmäktiges sekreterare.

Den ledamot som har ställt interpellationen bör få del av svaret dagen före den sammanträdesdag, då svaret ska lämnas.

Interpellation som ställts till kommunstyrelsens eller annan nämnds ordförande får ordföranden överlämna att besvaras av annan i kommunstyrelsen eller i annan nämnd som p.g.a. sitt uppdrag har särskilda förutsättningar att besvara interpellationen.

Om en interpellation avser förhållandena i ett sådant företag som avses i 10 kap. 3-4 §§ får den ordförande till vilken interpellationen har ställts överlämna till en av fullmäktige utsedd ledamot i företagets styrelse att besvara interpellationen.

En ersättare får lämna in en interpellation under ett sammanträde, om ersättaren tjänstgör som ledamot vid sammanträdet. En ersättare som ställt en interpellation har rätt att delta i överläggningen då svaret på interpellationen behandlas. Ersättaren har beslutanderätt endast om ersättaren tjänstgör

5.3 Frågor

27 § En fråga skall vara skriftlig och egenhändigt undertecknad eller på annan sätt bestyrkt av en ledamot. Den skall ges in till enheten för kommunkansli och juridik senast tredje vardagen före det sammanträde vid vilket ledamoten avser att ställa den. Vad som sägs 26 § gäller i tillämpliga delar också på fråga

Om den tillfrågade förklarar sig beredd att besvara frågan, beslutar fullmäktige utan föregående överläggning om frågan får framställas. Lämnas sådant medgivande, bör frågan besvaras vid sammanträdet.

När fråga besvaras får endast den ledamot, som framställt frågan och den som lämnar svaret delta i överläggningen.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Fullmäktige kan besluta att en fråga får behandlas som interpellation om frågeställaren själv begär detta. Sådant beslut skall fattas utan föregående överläggning.

5.4 Företagens initiativrätt

28 § Styrelsen i ett sådant företag som avses i 10 kap. 3-4 §§ får väcka ärenden i fullmäktige om sådana ärenden som företaget är skyldigt att se till att fullmäktige får ta ställning till.

6. Återredovisning från nämnderna 6 kap 5 § KL

29 § Fullmäktige beslutar om omfattningen och formerna för nämndernas återredovisning av uppdrag som fullmäktige lämnat. Närmare bestämmelser härom anges i respektive nämnds reglemente.

7. Prövning av ansvarsfrihet och anmärkning

30 § Presidiet bereder frågor och ärenden om ansvarsfrihet och anmärkning.

8. Sammanträdet

8.1 Upprop

31 § Vid sammanträdes början förrättas upprop. Avbryts pågående sammanträde skall nytt upprop ske då sammanträdet fortsätter. Upprop avslutas med klubbslag. Om ledamot infinder sig vid sammanträde efter det att uppropet är avslutat, skall ledamoten anmäla sig hos ordföranden, som efter tillkännagivanden om närvaron låter ledamoten inträda i tjänstgöring.

Ledamot och ersättare, som tjänstgör i ledamots ställe, får inte annat än tillfälligtvis lämna sammanträde utan att anmäla detta till ordföranden.

8.2 Protokolljusterare, tid och plats 5 kap. 70 §

32 § Ordföranden bestämmer tid och plats för justeringen av protokollet från sammanträdet.

Sedan uppropet har förrättats enligt 31 §, väljer fullmäktige två ledamöter att tillsammans med ordföranden justera protokollet från sammanträdet och att i förekommande fall biträda ordföranden vid röstsammanräkningar.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

8.3 Rätt att delta i överläggningar 5 kap. 41,42 §§ KL

33 § Icke tjänstgörande ersättare har yttranderätt (ej beslutanderätt) vid fullmäktiges överläggningar.

Ordföranden, samt vid dennes förfall vice ordföranden, i en nämnd vars verksamhetsområde ett ärende berör får delta i överläggningarna i ärendet.

I interpellationsdebatten får alla fullmäktigeledamöter och ersättare delta. När en fråga besvaras får bara den som ställer frågan och den som svarar delta i överläggningarna.

Ordföranden i en nämnd eller någon annan som besvarar en interpellation eller en fråga, får delta i den överläggning som hålls med anledning av svaret.

Ordföranden och vice ordförandena i en fullmäktigeberedning har rätt att delta i överläggningen när fullmäktige behandlar ett ärende som beredningen har handlagt.

Styrelsens ordförande i ett sådant företag som avses i 3 kap. 17 och 18 §§ KL, har rätt att delta i överläggningen när fullmäktige behandlar ett ärende som berör förhållandena i före-taget.

34 § Den tjänsteman som har den ledande ställningen bland kommunens tjänstemän äger rätt att yttra sig vid kommunfullmäktiges överläggningar.

Fullmäktiges sekreterare får yttra sig om lagligheten av det som förekommer vid sammanträdena.

35 § Kommunens revisorer får delta i överläggningen när fullmäktige behandlar revisionsberättelsen och årsredovisningen.

Revisorerna får också delta i överläggningen, när fullmäktige behandlar ett ärende som berör revisorernas egen förvaltning.

Sakkunnigt biträde ska ges tillfälle att yttra sig vid fullmäktiges behandling av revisionsberättelsen.

36 § Ordföranden låter efter samråd med vice ordföranden i den utsträckning som det behövs kalla ordförandena och vice ordförandena i nämnderna och fullmäktigeberedningarna, revisorerna samt anställda hos kommunen för att lämna upplysningar vid sammanträdena. Detsamma gäller utomstående sakkunniga.

Om fullmäktige inte beslutar något annat, bestämmer ordföranden efter samråd med vice ordförandena i vilken utsträckning de som har kallats för att lämna upplysningar på ett sammanträde får yttra sig under överläggningarna.

37 § Fullmäktige får bestämma att ledamöterna i en fullmäktigeberedning skall ha rätt att delta i överläggningarna men inte i besluten när fullmäktige behandlar ett ärende som beredningen handlagt.

8.4 Talarordning och ordning vid sammanträden

38 § Ledamot och annan som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar får ordet i den ordning de anmält sig och blivit uppropade. Den som under överläggningen i en fråga blir personligt angiven, kan få ordet för kort replik. Likaså kan företrädare för parti eller partigruppering få replik

om partiet eller partigrupperingen namngivits i anförandet. Vid uppenbart tilltal utan att person eller parti blir namngivet överläts till ordföranden att bedöma om replikskifte får ske.

Som rekommendation gäller att den som lämnar replik har högst två minuter till sitt förfogande för repliken. Ordet skall då begäras omedelbart efter föregående anförande. Replik medges endast två gånger under samma huvudanförande.

När ledamot uppropas för att få ordet, bör ordföranden omnämna dennes partitillhörighet. För talare, som yttrar sig upprepade gånger under ett sammanträde, avstår ordföranden lämpligen från att omnämna partitillhörigheten. Detsamma gäller för replikerna.

Om någon i sitt yttrande avlägsnar sig från ämnet eller blandar in något, som inte hör dit, får ordföranden med klubbslag fästa talarens uppmärksamhet därpå. Om talaren inte rättar sig, kan ordföranden frånta talaren ordet. I övrigt får ingen avbryta en talare under hans anföranden.

Ordföranden kan utvisa den som uppträder störande och inte rättar sig efter tillsägelse.

Uppstår oordning som ordföranden inte kan avstyra, får ordföranden upplösa eller ajournera sammanträdet.

8.5 Yrkanden m.m.

39 § Ett förslag eller yrkande, som ledamot framställer under överläggningen i ett ärende och som skall föranleda proposition, skall avfattas skriftligen.

Ordföranden får vägra proposition, om ordföranden anser att ett framställt förslag eller yrkande strider mot gällande lag eller allmän författning eller denna arbetsordning. Om kommunfullmäktige bifaller yrkande att proposition skall ställas, får ordföranden dock inte vidare vägra proposition.

Ordföranden skall vägra proposition, om ordföranden anser att ett framställt förslag eller yrkande innebär ett nytt ärende. I sådant fall blir ordförandens beslut gällande. Vad nu sagts är inte tillämpligt i ärende som inte behöver beredas.

När kommunfullmäktige har förklarat överläggningen i ett ärende avslutad, går ordföranden igenom de yrkanden som har framställts under överläggningen och kontrollerar att de har uppfattats rätt. Ordföranden befäster genomgången med ett klubbslag. Därefter får inte något yrkande ändras eller återtas, om inte kommunfullmäktige beslutar medge det enhälligt.

8.6 Deltagande i beslut och jäv

40 § En ledamot som avser att avstå från att delta i ett beslut, skall anmäla detta till ordföranden, innan beslutet fattas. En ledamot som inte har gjort en sådan anmälan anses ha deltagit i beslutet, om kommunfullmäktige fattar det med acklamation.

En ledamot som inte deltar i handläggningen av ett ärende på grund av jäv bör lämna sin plats under handläggningen av ärendet.

8.7 Omröstning

**KUNGÄLV
KOMMUN**

41 § Ordföranden bestämmer om omröstning ska ske med hjälp av omröstningsanläggning eller efter upprop.

Omröstningarna genomförs så, att ledamöterna avger sina röster efter upprop. Uppropet sker enligt uppopslistan.

Ordföranden avger alltid sin röst sist.

Sedan omröstningen har avslutats, befäster ordföranden detta med ett klubbslag. Därefter får inte någon ledamot avge sin röst. Inte heller får någon ledamot ändra eller återta en avgiven röst efter klubbslaget.

Om oenighet uppstår om resultatet av en öppen omröstning ska en ny omröstning genomföras omedelbart.

Vid användning av omröstningsanläggningen ska följande gälla:

Efter anvisning av ordföranden ska ledamöterna avge sina röster genom att trycka på några av knapparna Ja, Nej eller Avstår, sedan ordföranden meddelat att det är klart att rösta. När omröstningen förklarats avslutad kan avgiven röst inte ändras i omröstningsanläggningen. Vid felröstning ska detta anmälas för anteckning i protokollet. Resultatet av omröstning bör redovisas på storbildsskärm i fullmäktigesalen och utskriften av omröstningen tas in i protokollet.

8.7b. Sluten omröstning

42 § När omröstningar genomförs, biträds ordföranden av de två ledamöterna som har utsetts att justera protokollet. Omröstningarna genomförs så, att ledamöterna avger sina slutna röster efter upprop. Uppropet sker enligt uppopslistan. Ordföranden avger alltid sin röst sist. Sedan omröstningen har avslutats, befäster ordföranden detta med ett klubbslag. Därefter får inte någon ledamot avge sin röst. Inte heller får någon ledamot ändra eller återta en avgiven röst efter klubbslaget. Om oenighet uppstår om resultatet av en öppen omröstning ska en ny omröstning genomföras omedelbar

8.8 Valsedlar

42 § En valsedel som avlämnats vid en sluten omröstning skall uppta så många namn som valet avser samt vara omärkt, enkel och sluten.

En valsedel är ogiltig:

- 1 om den upptar namnet på någon som inte är valbar
- 2 om den upptar flera eller färre namn än det antal personer som skall väljas.
- 3 om den upptar ett namn som inte klart utvisar vem som avses.

Det som sagts nu gäller inte vid val som sker med tillämpning proportionellt valsätt. För sådana val finns särskilda föreskrifter i lag.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

8.9 Reservation (4 kap 27 § KL)

43 § Den som vid sammanträde med kommunfullmäktige deltagit i avgörande av ärende, får anföra reservation mot fattat beslut. Reservation skall anmälas innan sammanträdet avslutas. Om reservationen utvecklas närmare skall den avfattas skriftligen och lämnas till sekreteraren före den tidpunkt som har fastställts för justeringen av protokollet.

Om fullmäktige beslutar att omedelbart justera den paragraf i protokollet som reservationen avser, ska motiveringen dock lämnas så snart det kan ske och senast under den sammanträdesdag beslutet fattades.

8.10 Bordläggning och återremiss (5 kap 50, 51 § KL)

44 § Ett ärende skall bordläggas eller återremitteras, om det begärs av minst en tredjedel av de närvarande ledamöterna. Enkel majoritet krävs dock om ärendet tidigare bordlagts eller återremitterats på begäran av en minoritet.

För bordläggning eller återremiss i fråga om val krävs enkel majoritet. Motiveringen till ett beslut om återremiss skall bestämmas av de ledamöter som begärt återremittering. Vid flera motiveringar får ordföranden pröva vilken motivering som biträds av minst en tredjedel av de närvarande ledamöterna.

Ett bordlagt ärende skall behandlas på fullmäktiges nästa sammanträde, om fullmäktige inte beslutar något annat.

8.11 Protokollsanteckning

Protokollsanteckning är en skriftlig meningsyttring som bifogas till protokollet. Det är ordförande som bestämmer om det får göras. I Kungälv kommun är det brukligt att tillåta protokollsanteckningar.

I en protokollsanteckning kan ledamoten ange skälen till sitt ställningstagande, om varför man inte deltog i beslutet eller redovisa varför ledamoten var emot beslutet. Om en ersättare inte tjänstgör under mötet kan ersättaren få sin åsikt antecknad till protokollet.

En protokollsanteckning lämnas senast in vid utsatt tid för justering.

9. Valfrågor

9.1 Valberedning

45 § Vid första sammanträdet efter det val av kommunfullmäktige ägt rum, väljer fullmäktige för löpande mandatperiod en valberedning, bestående av 5 ledamöter och lika många ersättare. Fullmäktige väljer samtidigt och för samma tid bland valberedningens ledamöter en ordförande och en vice ordförande i beredningen.

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Valberedningen skall lägga fram förslag i alla valärenden som kommunfullmäktige skall behandla med undantag av valen av kommunfullmäktiges presidium, valberedning eller fyllnadsval som inte är presidieval.

Kommunfullmäktige kan dock besluta att förrätta även ett annat val utan föregående beredning.

Vad som gäller för nämnder i kommunallagen skall i tillämpliga delar även gälla för valberedningen i fråga om sammanträden, beslutsförfarande, beslutsförhet, protokoll justering av protokoll samt reservation.

10. Protokoll m.m

10.1 Protokolljustering och protokollutformning (5 kap 65-70 §§ KL)

46 § Protokollet justeras av ordföranden och två ledamöter.

Om två eller flera ledamöter har fungerat som ordförande under ett sammanträde, justerar varje ordförande de paragrafer i protokollet som redovisar de delar av förhandlingarna som han eller hon har lett.

Protokollet skall enligt kommunallagen justeras senast fjorton dagar efter sammanträdet. Inriktningen i Kungälv kommun är dock att fullmäktiges protokoll skall justeras senast en vecka efter sammanträdet.

Fullmäktige får besluta att en paragraf i protokollet skall justeras omedelbart. Paragrafen skall redovisas skriftligt, innan fullmäktige justerar den.

Av protokollet skall framgå vem som lagt de förslag som underställts fullmäktige för avgörande. För beslutssatserna gäller följande:

- Bör vara åtgärdsinriktade och helst inte innefatta flera åtgärder i samma beslutsmening.
- Bör vara så självständiga som möjligt, dvs kunna förstås lösryckta ur sitt sammanhang utan hänvisning till bilagor.
- Bör uttryckas i huvudsatser, dvs inte i form av s k "att-satser".

10.2 Tillkännagivande av justering (8 kap 12 § KL)

47 § Senast andra dagen efter det att protokollet har justerats ska justeringen tillkännages på anslagstavlan. Av tillkännagivandet ska det framgå var protokollet finns tillgängligt samt vilken dag det har tillkännagetts. Tillkännagivandet får inte tas bort från anslagstavlan före överklagandetidens utgång enligt KL 13 kap. 5 § första stycket.

10.3 Expediering och publicering

**KUNGÄLV
KOMMUN**

49 § Utdrag ur det justerade protokollet ska tillställas de nämnder, andra organ och personer som berörs av besluten i protokollet.

Kommunstyrelsen och kommunens revisorer ska dock alltid tillställas hela protokollet.

Ordföranden undertecknar och sekreteraren kontrasignerar fullmäktiges skrivelser och de andra handlingar som upprättas i fullmäktiges namn, om inte fullmäktige beslutar annat.

50 § Protokollet ska utöver de i KL uppställda kraven på tillkännagivande även inom samma tid publiceras på kommunens webbplats

11. Sammanträde på distans

51 § Kommunfullmäktige får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor.

Ledamot som önskar delta på distans ska i förväg anmäla det kommunkansliet företrädevis 5 dagar innan sammanträdet. Ordföranden avgör om närvaro får ske på distans.

12. Fullmäktigeberedningar

52 § Fullmäktige har fem fasta beredningar:

- Beredningen för Lärande och kultur 13 ledamöter
- Beredning för Trygghet och Stöd 13 ledamöter
- Ekonomiberedningen 9 ledamöter
- Beredningen för Samhälle och Fritid 13 ledamöter
- Demokratiberedning

Demokratiberedningen skall bestå av gruppledare från varje parti representerat i kommunfullmäktige och kommunfullmäktiges presidium. Kommunfullmäktiges presidium är tillika presidium i demokratiberedningen.

§ 53 Närmare bestämmelser kommunfullmäktiges beredningar och tillfälliga beredningar anges i arbetsordning för beredningar.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Arbetsordning för kommunfullmäktige

Arbetsordning

Diarie-/dokumentnummer: <KS202X/...>
Beslut: <Datum-...Instans §.../År>
Beredande politiskt organ: Demokratiberedningen
Ersätter tidigare beslut KS2022/2397, 2022-11-24, KF § 150/2022
Giltighetstid: 2027-12-31
Dokumentansvarig: Kommunsekreterare
Senast uppdaterad av: Oskar Engdahl

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	4
1.1 Allmänna bestämmelser	4
2. Ledamöter, tjänstgöring m.m.....	4
2.1 Antalet ledamöter (5 KAP. 5-7 §§ KL)	4
2.2 Presidium (5 KAP. 11 § KL).....	4
2.2.1 Beredningsorgan för kommunrevisionens budget	6
2.3 Anmälan av hinder för tjänstgöring och inkallande av ersättare (5 kap 12-15 §§ KL)	6
2.4 Placeringsordning	6
2.5 Utbildning/omvärldsorientering	7
3. Tillkännagivande, tid, plats och förlängning av sammanträde.....	7
3.1 Tid och plats för sammanträdena (5 KAP. 12 § KL)	7
3.2 Tillkännagivande och annons till sammanträdena.....	7
3.3 Förlängning av sammanträde och fortsatt sammanträde	8
3.4 Ärenden och handlingar till sammanträdena	9
4. Mål och viljeinriktning	9
4.1 Turordning för handläggning av ärendena.....	9
4.2 Beredning av ärendena	10
4.2.1 Beredningsplikten (5 kap 26-34 §§ KL)	10
5. Initiativrätt	10
5.1 Motioner.....	10
5.2 Interpellationer	11
5.3 Frågor	11
5.4 Företagens initiativrätt	12
6. Återredovisning från nämnderna 6 kap 5 § KL.....	12
7. Prövning av ansvarsfrihet och anmärkning	12
8. Sammanträdet.....	12
8.1 Upprop	12
8.2 Protokolljusterare, tid och plats 5 kap. 70 §.....	12
8.3 Rätt att delta i överläggningar 5 kap. 41,42 §§ KL.....	13
8.4 Talarordning och ordning vid sammanträden	13
8.5 Yrkanden m.m.	14
8.6 Deltagande i beslut och jäv.....	14

**KUNGÄLV
KOMMUN**

8.7	Omröstning	14
8.7b.	Sluten omröstning	15
8.8	Valsedlar	15
8.9	Reservation (4 kap 27 § KL)	16
8.10	Bordläggning och återremiss (5 kap 50, 51 § KL)	16
8.11	Protokollsanteckning	16
9.	Valfrågor	16
9.1	Valberedning	16
10.1	Protokollsjustering och protokollsutformning (5 kap 65-70 §§ KL)	17
10.2	Tillkännagivande av justering (8 kap 12 § KL)	17
10.3	Expediering och publicering	17
11.	Sammanträde på distans	18
12.	Fullmäktigeberedningar	18

**KUNGÄLV
KOMMUN**

1. Inledning

1.1 Allmänna bestämmelser

1 § För kommunfullmäktiges sammanträden och ärendenas handläggning gäller, utöver vad som är stadgat i kommunallagen (2017:725), föreskrifterna i denna arbetsordning. Denna arbetsordning träder i kraft den 24 november 2022 och ersätter därvid tidigare arbetsordning.

2 § Ett exemplar av kommunallagen i senast gällande lydelse och arbetsordning skall tillställas varje ledamot och ersättare så snart senaste val av ledamöter och ersättare i kommunfullmäktige blivit fastställt samt hållas tillgänglig vid varje sammanträde med kommunfullmäktige.

2. Ledamöter, tjänstgöring m.m.

2.1 Antalet ledamöter (5 KAP. 5-7 §§ KL)

3 § Fullmäktige har 61 ledamöter.

I vallagen finns det bestämmelser om antalet ersättare.

2.2 Presidium (5 KAP. 11 § KL)

4 § Fullmäktige väljer för varje mandatperiod en ordförande samt en eller flera vice ordförande som tillsammans utgör fullmäktiges presidium. Presidieval skall förrättas på sammanträde före utgången av december.

Ordförande tituleras kommunfullmäktiges ordförande och vice ordförande tituleras Kommunfullmäktiges vice ordförande.

Titulatur: Kommunfullmäktiges ordförande och kommunfullmäktiges vice ordförande. Vid flera vice ordförande tituleras dess 1:a, 2:a, 3:e etc.

Tillsammans kallas samtliga ordförande för fullmäktiges presidium.

Tills presidieval har förrättats, tjänstgör som ordförande den som har varit ledamot i fullmäktige längst tid (ålderspresident).

Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid som ledamot skall den äldste av dem vara ålderspresident.

5 § Avgår ordföranden eller någon av vice ordförandena som ledamot eller från sin presidiepost under tjänstgöringstiden, väljs annan för återstående tid.

6 § Om samtliga i presidiet är hindrade att fullgöra uppdraget ankommer det på den som varit ledamot i fullmäktige längst tid, eller, om två eller flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid, den äldre av dem (ålderspresidenten) att utöva ordförandeskapet.

7 § Presidiet ska ha regelbundna möten med gruppledarna.

KUNGÄLV KOMMUN

Presidiet har närvarorätt vid beredningarnas sammanträden samt kommunstyrelsens och nämndernas sammanträden. Presidiet har rätt att inhämta information från förvaltning och nämndorganisation.

Kommunfullmäktiges ordförande

Kommunfullmäktiges ordförande leder kommunfullmäktiges möten.

Kommunfullmäktiges ordförande ska vara kommunens främsta företrädare och det politiska arbetets sammanhållande kraft med ett övergripande ansvar för att dialog mellan de olika delarna i den politiska organisationen förs. Rollen ställer stora krav på social kompetens, förmåga att väcka förtroende över partigränser, lyhördhet och initiativ. Kommunfullmäktiges ordförande ska verka för att vår organisationsmodell efterlevs och utvecklas i samråd med beredningarna, kommunstyrelsen, utskotten och nämnderna. Kommunfullmäktiges ordförande är tillika ordförande i demokratiberedningen.

Kommunfullmäktiges ordförande har också till uppgift att:

- Bereda och förbereda kommunfullmäktige samt säkerställa att ett rättssäkert beslutsunderlag finns alt laglighet bereda och förbereda kommunfullmäktige samt säkerställa att beslutsunderlag finns
- Hålla medborgarstämmor
- Sätta agendan för kommunfullmäktige i samråd med vice ordförande
- Samordna arbetet för samtliga beredningar tillsammans med beredningsledarna
- Representera kommunen vid besök och resor.
- Ska vara väl insatt i kommunallagen och hålla sig ajour med eventuella förändringar.

Kommunfullmäktiges vice ordförande

Kommunfullmäktiges vice ordförande medverkar vid beredning av kallelse och upprättande av dagordning.

Vice ordföranden tjänstgör som ordförande på kommunfullmäktiges möten när ordföranden finner det lämpligt.

Kommunfullmäktiges vice ordförande är tillika vice ordförande i Demokratiberedningen

Kommunfullmäktiges ordförande har också till uppgift att:

- Delta och vid behov hålla medborgarstämmor
- Delta i arbetet kring kommunfullmäktiges agenda
- Representera kommunen vid besök och resor

Kommunfullmäktiges presidium

Kommunfullmäktiges presidium ges närvaro- och yttranderätt vid beredningarnas sammanträden samt kommunstyrelsens och nämndernas sammanträden efter dialog med berörda presidier.

Presidiet ges rätt att inhämta information från förvaltning och nämndorganisation.

Kommunfullmäktiges presidium överlämnar förslag till budget för kommunrevisionen till ekonomiberedningen budget som sedan inarbetar förslaget i ekonomiberedningens förslag till budgetriktlinjer.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Leder nationaldagskommitténs arbete.

Kommunfullmäktiges presidium verkar som ett stöd för beredningspresidierna.

Tillser att ekonomiska resurser finns för varje beredning att genomföra utbildning och omvärldsbevakning.

Tillser beredningspresidierna i alla beredningar har regelbundna träffar minst 3 ggr per termin.

Kommunfullmäktiges presidium tillser tillsammans med beredningspresidierna att beredningarna genomgår relevanta utbildningar.

2.2.1 Beredningsorgan för kommunrevisionens budget

8 § Kommunfullmäktiges presidium skall svara för budgetberedning av revisionsanslaget.

2.3 Anmälan av hinder för tjänstgöring och inkallande av ersättare (5 kap 12-15 §§ KL)

9 § Ledamot som är förhindrad att delta i sammanträde eller del av sammanträdet kallar själv in ersättare som står i tur att tjänstgöra.

Ledamot, som i förväg anmält förhinder att delta i sammanträde eller del av sammanträdet men ändå inställer sig vid detta, träder i tjänstgöring även om ersättare kallats eller trätt i tjänstgöring. Ledamot, som har avbrutit tjänstgöringen vid sammanträde p.g.a. annat hinder än jäv, får därefter inte under samma dag tjänstgöra vid sammanträdet.

10 § Om ledamot uteblir från sammanträde utan att i förväg ha anmält förhinder eller hinder uppkommer för en ledamot att vidare delta i ett pågående sammanträde, kallar ordföranden in den ersättare som är tillgänglig och står i tur att tjänstgöra.

11 § Ordföranden bestämmer, när en ledamot eller en ersättare ska träda in och tjänstgöra under ett pågående sammanträde. Endast om det föreligger särskilda skäl för det bör dock inträde ske under pågående handläggning av ett ärende.

Ledamot är skyldig att anmäla till sekreteraren om ledamoten avbryter sin tjänstgöring.

2.4 Placeringsordning

12 § Vid kommunfullmäktiges sammanträden intar presidiets ledamöter och fullmäktiges sekreterare särskilda platser vid presidiebordet.

I inledning av ny mandatperiod förväntas gruppledare för respektive parti, gruppering av partier komma överens om placeringsordning. Kommunfullmäktiges ordförande leder dessa samtal.

Partierna bestämmer själva inbördes ordning. Ersättarna sitter på anvisad plats.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Gruppledaren sitter lätt tillgänglig för talarstolen Ledamot, som utsetts vid särskild röstsammanräkning, intar för återstoden av mandatperioden den förutvarande ledamotens plats om inte partierna inte bestämmer annat

2.5 Utbildning/omvärldsorientering

13 § Fullmäktiges ledamöter och ersättare erbjuds alltid en grundutbildning om kommunen och förtroendeuppdraget i början av mandatperioden.

3. Tillkännagivande, tid, plats och förlängning av sammanträde

3.1 Tid och plats för sammanträdena (5 KAP. 12 § KL)

1 § Kommunfullmäktige bestämmer dagar, klockslag och plats för sammanträden nästkommande år, senast under december månad.

De år då val av kommunfullmäktige har ägt rum i hela landet, sammanträder nyvalda kommunfullmäktige första gången i oktober/november.

Ålderspresidenten bestämmer dagen och tiden för det första sammanträdet efter samråd med kommunstyrelsens presidium.

2 § Om det föreligger skäl för det, får ordföranden efter samråd med vice ordförandena ställa in ett sammanträde eller ändra dagen eller tiden eller platsen för sammanträdet.

Om ordföranden beslutar att ett sammanträde ska ställas in eller att dagen eller tiden eller platsen för ett sammanträde ska ändras, låter ordföranden snarast underrätta varje ledamot och ersättare om beslutet. Uppgift om beslutet ska snarast tillkännages på lämpligt sätt.

3 § Sammanträde skall också hållas, när kommunstyrelsen eller minst en tredjedel av fullmäktiges ledamöter begär det eller ordföranden anser att det behövs. Sådan begäran om extra sammanträde skall göras skriftligen hos ordföranden med uppgift om det eller de ärenden, för vars handläggning sammanträdet begärs. Ett extra sammanträde hålls på den tid som ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordföranden.

3.2 Tillkännagivande och annons till sammanträdena

4 § Tillkännagivande av sammanträde med kommunfullmäktige - med uppgift om tid och plats för sammanträdet och om de ärenden, som skall behandlas - utfärdas av ordföranden eller, vid förhinder för denne, av vice ordföranden.

Tillkännagivandet skall anslås på kommunens anslagstavla minst en vecka före sammanträdesdagen. Kungörelsen skall inom samma tid på ett lämpligt sätt också lämnas till varje ledamot och ersättare.

Uppgift om tid och plats samt de viktigaste ärendena för sammanträdet skall minst en vecka före sammanträdesdagen införas i den eller de ortstidningar som fullmäktige beslutar. Fullmäktige

**KUNGÄLV
KOMMUN**

beslutar särskilt om i vilken eller vilka ortstidningar som annonsering om sammanträde ska ske. Annonsering ska även ske på kommunens webbplats.

Fullmäktige bestämmer i vilken utsträckning uppgift om de ärenden som ska behandlas ska införas i ortstidningen/ortstidningarna. Om särskilda skäl föreligger får dock ordföranden inför ett visst sammanträde begränsa annonseringen i ortstidningen/ortstidningarna samt på webbplatsen.

Om ärende fordrar så skyndsamt handläggning att kungörande i den ordning som föreskrivs ovan inte hinns med, skall tillkännagivandet med uppgift om ärendet anslås senast vardagen närmast före sammanträdesdagen och på ett lämpligt sätt lämnas till varje ledamot och ersättare i fullmäktige så tidigt, att den kan tänkas nå dem inom samma tid.

3.3 Förlängning av sammanträde och fortsatt sammanträde

18 § Fullmäktiges sammanträden bör om möjligt avslutas före kl. 22.00. Fullmäktige skall senast en halvtimme före detta klockslag tillfrågas om sammanträdet skall fortsätta omedelbart eller annan dag eller om återstående ärenden skall handläggas vid nästa sammanträde. Ett extra sammanträde hålls på den tid som ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordföranden.

19 § Om fullmäktige inte hinner slutföra ett sammanträde på den utsatta sammanträdesdagen, kan fullmäktige besluta att förlänga tiden för sammanträdet.

Fullmäktige kan också besluta att avbryta sammanträdet och att hålla fortsatt sammanträde en senare dag för att behandla de ärenden som återstår. I ett sådant fall beslutar fullmäktige genast, när och var sammanträdet skall fortsätta.

Om fullmäktige beslutar att hålla fortsatt sammanträde, utfärdar ordföranden en kungörelse om det fortsatta sammanträdet på vanligt sätt.

Om sammanträdet skall fortsätta inom en vecka, behöver någon kungörelse inte utfärdas. I ett sådant fall låter ordföranden dock underrätta de ledamöter och ersättare som inte är närvarande när sammanträdet avbryts om tiden och platsen för det fortsatta sammanträdet.

Beslut om förlängt eller fortsatt sammanträde skall protokollföras i eller i anslutning till den paragraf då beslutet fattades.

5 § Fullmäktiges sammanträden bör om möjligt avslutas före kl. 22.00. Fullmäktige skall senast en halvtimme före detta klockslag tillfrågas om sammanträdet skall fortsätta omedelbart eller annan dag eller om återstående ärenden skall handläggas vid nästa sammanträde. Ett extra sammanträde hålls på den tid som ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordföranden.

6 § Om fullmäktige inte hinner slutföra ett sammanträde på den utsatta sammanträdesdagen, kan fullmäktige besluta att förlänga tiden för sammanträdet.

Fullmäktige kan också besluta att avbryta sammanträdet och att hålla fortsatt sammanträde en senare dag för att behandla de ärenden som återstår. I ett sådant fall beslutar fullmäktige genast, när och var sammanträdet skall fortsätta.

Om fullmäktige beslutar att hålla fortsatt sammanträde, utfärdar ordföranden en kungörelse om det fortsatta sammanträdet på vanligt sätt.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Om sammanträdet skall fortsätta inom en vecka, behöver någon kungörelse inte utfärdas. I ett sådant fall låter ordföranden dock underrätta de ledamöter och ersättare som inte är närvarande när sammanträdet avbryts om tiden och platsen för det fortsatta sammanträdet.

Beslut om förlängt eller fortsatt sammanträde skall protokollföras i eller i anslutning till den paragraf då beslutet fattades.

3.4 Ärenden och handlingar till sammanträdena

7 § Ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförande när fullmäktige ska behandla ett ärende, om inte annat följer av lag.

8 § Styrelsens, övriga nämnders och beredningars förslag till beslut eller yttranden i de ärenden som tagits in i tillkännagivandet bör tillställas varje ledamot och ersättare före sammanträdet.

Ordföranden bestämmer i vilken omfattning övriga handlingar ska tillställas ledamöter och ersättare före sammanträdet.

Interpellationer bör tillställas samtliga ledamöter och ersättare senast dagen före det sammanträde vid vilket de avses bli ställda. Interpellationssvar bör tillställas samtliga ledamöter och ersättare i samband med utskick av övriga handlingar inför det sammanträde interpellationen avses bli besvarad. Frågor bör tillställas berörd ordförande eller förste vice ordförande senast 18.00 dagen före det sammanträde vid vilket de avses bli ställda.

Interpellationer och frågor bör tillställas samtliga ledamöter och ersättare före det sammanträde vid vilket de avses bli ställda.

4. Mål och viljeinriktning

4.1 Turordning för handläggning av ärendena

22 § Vid sammanträdet handläggs ärendena i den ordning de tagits upp i tillkännagivandet om inte fullmäktige beslutar annat. Ärenden av större allmänt intresse bör upptas i början på föredragningslistan.

I det fall ärenden bordläggs tas dessa upp först på nästkommande sammanträde. Interpellationer och frågor besvaras direkt efter informationsärenden och före ärenden från kommunstyrelsen.

För interpellationer avsätts maximalt en timma i början av sammanträdet och är inte interpellationerna färdigbehandlade behandlas de i slutet av dagordningen.

Fullmäktige kan dock besluta om ändrad turordning för ett eller flera ärenden.

Ordföranden bestämmer när under ett sammanträde ett ärende ska behandlas som inte finns med i kungörelsen.

Fullmäktige får besluta att avbryta handläggningen av ett ärende under ett sammanträde för att återuppta det senare under sammanträdet.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

4.2 Beredning av ärendena

23 § Om kommunfullmäktige inte beslutar något annat, avgör kommunstyrelsen hur de ärenden som kommunfullmäktige skall behandla skall remitteras. Kommunstyrelsen får uppdra åt en förtroendevald eller åt någon anställd att besluta om remissinstans av sådana ärenden.

Ärende som inkommit och som senare kan bli föremål för fullmäktiges behandling överlämnas till respektive nämnd och/eller förvaltning för handläggning.

Fullmäktiges ordförande skall hållas underrättad om ärenden av vilka det klart framgår att de måste behandlas av fullmäktige och som är av större vikt.

4.2.1 Beredningsplikten (5 kap 26-34 §§ KL)

24 § Alla ärenden som fullmäktige avgör måste först beredas, antingen av en fullmäktigeberedning eller av en nämnd vars verksamhetsområde berörs av ärendet.

Om ärendet endast har beretts av en fullmäktigeberedning måste den eller de nämnder vars verksamhetsområde berörs av ärendet alltid ges tillfälle att yttra sig.

Kommunstyrelsen skall alltid ges tillfälle att yttra sig. Kommunstyrelsen skall lägga fram förslag till beslut om inte en annan nämnd eller en fullmäktigeberedning gjort detta.

Ett ärende som är brådskande får avgöras utan beredning om samtliga närvarande ledamöter är ense om beslutet.

Beredningstvånget ovan gäller inte för val eller avsägelse från ett uppdrag som förtroendevald.

5. Initiativrätt

5.1 Motioner

25 § En motion skall vara skriftlig och egenhändigt undertecknad eller på annan sätt bestyrkt av en eller flera ledamöter i fullmäktige. Ämnen av olika slag får inte tas upp i samma motion.

Motionen skall innehålla en bakgrund till förslaget/förslagen i motionen. Innehåller motionen mer än ett förslag skall varje förslag numreras.

Motionen remitteras utan debatt.

Fullmäktige beslutar om remiss för beredning av motion.

Ersättare får väcka motion endast vid sammanträde då ersättaren tjänstgör som ledamot.

En motion bör beredas så, att fullmäktige kan fatta beslut inom ett år från det att motionen väcktes. Om beredningen inte kan avslutas inom denna tid, skall detta och vad som har kommit

**KUNGÄLV
KOMMUN**

fram vid beredningen anmälas till fullmäktige inom samma tid. Fullmäktige får då avskryva motionen från vidare handläggning

Kommunstyrelsen skall årligen redovisa till fullmäktige de motioner vilkas beredning ännu inte slutförts.

5.2 Interpellationer

26 § En interpellation skall vara skriftlig och egenhändigt undertecknad eller på annan sätt bestyrkt av en ledamot.

Interpellation skall inkomma till enheten för kommunkansli och juridik senast tredje vardagen före det sammanträde vid vilket den är avsedd att framställas. Ämnen av olika slag får inte tas upp i samma interpellation. Interpellationen skall ha ett bestämt innehåll och vara försedd med motivering.

Interpellation bör besvaras senast under det sammanträde som följer närmast efter det då interpellationen ställdes.

Interpellationen överlämnas till den person till vilken den är riktad samt till kommunfullmäktiges sekreterare.

Den ledamot som har ställt interpellationen bör få del av svaret dagen före den sammanträdesdag, då svaret ska lämnas.

Interpellation som ställts till kommunstyrelsens eller annan nämnds ordförande får ordföranden överlämna att besvaras av annan i kommunstyrelsen eller i annan nämnd som p.g.a. sitt uppdrag har särskilda förutsättningar att besvara interpellationen.

Om en interpellation avser förhållandena i ett sådant företag som avses i 10 kap. 3-4 §§ får den ordförande till vilken interpellationen har ställts överlämna till en av fullmäktige utsedd ledamot i företagets styrelse att besvara interpellationen.

En ersättare får lämna in en interpellation under ett sammanträde, om ersättaren tjänstgör som ledamot vid sammanträdet. En ersättare som ställt en interpellation har rätt att delta i överläggningen då svaret på interpellationen behandlas. Ersättaren har beslutanderätt endast om ersättaren tjänstgör

5.3 Frågor

27 § En fråga skall vara skriftlig och egenhändigt undertecknad eller på annan sätt bestyrkt av en ledamot. Den skall ges in till enheten för kommunkansli och juridik senast tredje vardagen före det sammanträde vid vilket ledamoten avser att ställa den. Vad som sägs 26 § gäller i tillämpliga delar också på fråga

Om den tillfrågade förklarar sig beredd att besvara frågan, beslutar fullmäktige utan föregående överläggning om frågan får framställas. Lämnas sådant medgivande, bör frågan besvaras vid sammanträdet.

När fråga besvaras får endast den ledamot, som framställt frågan och den som lämnar svaret delta i överläggningen.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Fullmäktige kan besluta att en fråga får behandlas som interpellation om frågeställaren själv begär detta. Sådant beslut skall fattas utan föregående överläggning.

5.4 Företagens initiativrätt

28 § Styrelsen i ett sådant företag som avses i 10 kap. 3-4 §§ får väcka ärenden i fullmäktige om sådana ärenden som företaget är skyldigt att se till att fullmäktige får ta ställning till.

6. Återredovisning från nämnderna 6 kap 5 § KL

29 § Fullmäktige beslutar om omfattningen och formerna för nämndernas återredovisning av uppdrag som fullmäktige lämnat. Närmare bestämmelser härom anges i respektive nämnds reglemente.

7. Prövning av ansvarsfrihet och anmärkning

30 § Presidiet bereder frågor och ärenden om ansvarsfrihet och anmärkning.

8. Sammanträdet

8.1 Upprop

31 § Vid sammanträdes början förrättas upprop. Avbryts pågående sammanträde skall nytt upprop ske då sammanträdet fortsätter. Upprop avslutas med klubbslag. Om ledamot infinner sig vid sammanträde efter det att uppropet är avslutat, skall ledamoten anmäla sig hos ordföranden, som efter tillkännagivanden om närvaron låter ledamoten inträda i tjänstgöring.

Ledamot och ersättare, som tjänstgör i ledamots ställe, får inte annat än tillfälligtvis lämna sammanträde utan att anmäla detta till ordföranden.

8.2 Protokolljusterare, tid och plats 5 kap. 70 §

32 § Ordföranden bestämmer tid och plats för justeringen av protokollet från sammanträdet.

Sedan uppropet har förrättats enligt 31 §, väljer fullmäktige två ledamöter att tillsammans med ordföranden justera protokollet från sammanträdet och att i förekommande fall biträda ordföranden vid röstsammanräkningar.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

8.3 Rätt att delta i överläggningar 5 kap. 41,42 §§ KL

33 § Icke tjänstgörande ersättare har yttranderätt (ej beslutanderätt) vid fullmäktiges överläggningar.

Ordföranden, samt vid dennes förfall vice ordföranden, i en nämnd vars verksamhetsområde ett ärende berör får delta i överläggningarna i ärendet.

I interpellationsdebatten får alla fullmäktigeledamöter och ersättare delta. När en fråga besvaras får bara den som ställer frågan och den som svarar delta i överläggningarna.

Ordföranden i en nämnd eller någon annan som besvarar en interpellation eller en fråga, får delta i den överläggning som hålls med anledning av svaret.

Ordföranden och vice ordförandena i en fullmäktigeberedning har rätt att delta i överläggningen när fullmäktige behandlar ett ärende som beredningen har handlagt.

Styrelsens ordförande i ett sådant företag som avses i 3 kap. 17 och 18 §§ KL, har rätt att delta i överläggningen när fullmäktige behandlar ett ärende som berör förhållandena i före-taget.

34 § Den tjänsteman som har den ledande ställningen bland kommunens tjänstemän äger rätt att yttra sig vid kommunfullmäktiges överläggningar.

Fullmäktiges sekreterare får yttra sig om lagligheten av det som förekommer vid sammanträdena.

35 § Kommunens revisorer får delta i överläggningen när fullmäktige behandlar revisionsberättelsen och årsredovisningen.

Revisorerna får också delta i överläggningen, när fullmäktige behandlar ett ärende som berör revisorernas egen förvaltning.

Sakkunnigt biträde ska ges tillfälle att yttra sig vid fullmäktiges behandling av revisionsberättelsen.

36 § Ordföranden låter efter samråd med vice ordföranden i den utsträckning som det behövs kalla ordförandena och vice ordförandena i nämnderna och fullmäktigeberedningarna, revisorerna samt anställda hos kommunen för att lämna upplysningar vid sammanträdena. Detsamma gäller utomstående sakkunniga.

Om fullmäktige inte beslutar något annat, bestämmer ordföranden efter samråd med vice ordförandena i vilken utsträckning de som har kallats för att lämna upplysningar på ett sammanträde får yttra sig under överläggningarna.

37 § Fullmäktige får bestämma att ledamöterna i en fullmäktigeberedning skall ha rätt att delta i överläggningarna men inte i besluten när fullmäktige behandlar ett ärende som beredningen handlagt.

8.4 Talarordning och ordning vid sammanträden

38 § Ledamot och annan som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar får ordet i den ordning de anmält sig och blivit uppropade. Den som under överläggningen i en fråga blir personligt angiven, kan få ordet för kort replik. Likaså kan företrädare för parti eller partigruppering få replik

**KUNGÄLV
KOMMUN**

om partiet eller partigrupperingen namngivits i anförandet. Vid uppenbart tilltal utan att person eller parti blir namngivet överläts till ordföranden att bedöma om replikskifte får ske.

Som rekommendation gäller att den som lämnar replik har högst två minuter till sitt förfogande för repliken. Ordet skall då begäras omedelbart efter föregående anförande. Replik medges endast två gånger under samma huvudanförande.

När ledamot uppropas för att få ordet, bör ordföranden omnämna dennes partitillhörighet. För talare, som yttrar sig upprepade gånger under ett sammanträde, avstår ordföranden lämpligen från att omnämna partitillhörigheten. Detsamma gäller för replikerna.

Om någon i sitt yttrande avlägsnar sig från ämnet eller blandar in något, som inte hör dit, får ordföranden med klubbslag fästa talarens uppmärksamhet därpå. Om talaren inte rättar sig, kan ordföranden frånta talaren ordet. I övrigt får ingen avbryta en talare under hans anföranden.

Ordföranden kan utvisa den som uppträder störande och inte rättar sig efter tillsägelse.

Uppstår oordning som ordföranden inte kan avstyra, får ordföranden upplösa eller ajournera sammanträdet.

8.5 Yrkanden m.m.

39 § Ett förslag eller yrkande, som ledamot framställer under överläggningen i ett ärende och som skall föranleda proposition, skall avfattas skriftligen.

Ordföranden får vägra proposition, om ordföranden anser att ett framställt förslag eller yrkande strider mot gällande lag eller allmän författning eller denna arbetsordning. Om kommunfullmäktige bifaller yrkande att proposition skall ställas, får ordföranden dock inte vidare vägra proposition.

Ordföranden skall vägra proposition, om ordföranden anser att ett framställt förslag eller yrkande innebär ett nytt ärende. I sådant fall blir ordförandens beslut gällande. Vad nu sagts är inte tillämpligt i ärende som inte behöver beredas.

När kommunfullmäktige har förklarat överläggningen i ett ärende avslutad, går ordföranden igenom de yrkanden som har framställts under överläggningen och kontrollerar att de har uppfattats rätt. Ordföranden befäster genomgången med ett klubbslag. Därefter får inte något yrkande ändras eller återtas, om inte kommunfullmäktige beslutar medge det enhälligt.

8.6 Deltagande i beslut och jäv

40 § En ledamot som avser att avstå från att delta i ett beslut, skall anmäla detta till ordföranden, innan beslutet fattas. En ledamot som inte har gjort en sådan anmälan anses ha deltagit i beslutet, om kommunfullmäktige fattar det med acklamation.

En ledamot som inte deltar i handläggningen av ett ärende på grund av jäv bör lämna sin plats under handläggningen av ärendet.

8.7 Omröstning

**KUNGÄLV
KOMMUN**

41 § Ordföranden bestämmer om omröstning ska ske med hjälp av omröstningsanläggning eller efter upprop.

Omröstningarna genomförs så, att ledamöterna avger sina röster efter upprop. Uppropet sker enligt uppropslistan.

Ordföranden avger alltid sin röst sist.

Sedan omröstningen har avslutats, befäster ordföranden detta med ett klubbslag. Därefter får inte någon ledamot avge sin röst. Inte heller får någon ledamot ändra eller återta en avgiven röst efter klubbslaget.

Om oenighet uppstår om resultatet av en öppen omröstning ska en ny omröstning genomföras omedelbart.

Vid användning av omröstningsanläggningen ska följande gälla:

Efter anvisning av ordföranden ska ledamöterna avge sina röster genom att trycka på några av knapparna Ja, Nej eller Avstår, sedan ordföranden meddelat att det är klart att rösta. När omröstningen förklarats avslutad kan avgiven röst inte ändras i omröstningsanläggningen. Vid felröstning ska detta anmälas för anteckning i protokollet. Resultatet av omröstning bör redovisas på storbildsskärm i fullmäktigesalen och utskriften av omröstningen tas in i protokollet.

8.7b. Sluten omröstning

42 § När omröstningar genomförs, biträds ordföranden av de två ledamöterna som har utsetts att justera protokollet. Omröstningarna genomförs så, att ledamöterna avger sina slutna röster efter upprop. Uppropet sker enligt uppropslistan. Ordföranden avger alltid sin röst sist. Sedan omröstningen har avslutats, befäster ordföranden detta med ett klubbslag. Därefter får inte någon ledamot avge sin röst. Inte heller får någon ledamot ändra eller återta en avgiven röst efter klubbslaget. Om oenighet uppstår om resultatet av en öppen omröstning ska en ny omröstning genomföras omedelbar

8.8 Valsedlar

42 § En valsedel som avlämnats vid en sluten omröstning skall uppta så många namn som valet avser samt vara omärkt, enkel och sluten.

En valsedel är ogiltig:

- 1 om den upptar namnet på någon som inte är valbar
- 2 om den upptar flera eller färre namn än det antal personer som skall väljas.
- 3 om den upptar ett namn som inte klart utvisar vem som avses.

Det som sagts nu gäller inte vid val som sker med tillämpning proportionellt valsätt. För sådana val finns särskilda föreskrifter i lag.

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

8.9 Reservation (4 kap 27 § KL)

43 § Den som vid sammanträde med kommunfullmäktige deltagit i avgörande av ärende, får anföra reservation mot fattat beslut. Reservation skall anmälas innan sammanträdet avslutas. Om reservationen utvecklas närmare skall den avfattas skriftligen och lämnas till sekreteraren före den tidpunkt som har fastställts för justeringen av protokollet.

Om fullmäktige beslutar att omedelbart justera den paragraf i protokollet som reservationen avser, ska motiveringen dock lämnas så snart det kan ske och senast under den sammanträdesdag beslutet fattades.

8.10 Bordläggning och återremiss (5 kap 50, 51 § KL)

44 § Ett ärende skall bordläggas eller återremitteras, om det begärs av minst en tredjedel av de närvarande ledamöterna. Enkel majoritet krävs dock om ärendet tidigare bordlagts eller återremitterats på begäran av en minoritet.

För bordläggning eller återremiss i fråga om val krävs enkel majoritet. Motiveringen till ett beslut om återremiss skall bestämmas av de ledamöter som begärt återremittering. Vid flera motiveringar får ordföranden pröva vilken motivering som biträds av minst en tredjedel av de närvarande ledamöterna.

Ett bordlagt ärende skall behandlas på fullmäktiges nästa sammanträde, om fullmäktige inte beslutar något annat.

8.11 Protokollsanteckning

Protokollsanteckning är en skriftlig meningsyttring som bifogas till protokollet. Det är ordförande som bestämmer om det får göras. I Kungälv kommun är det brukligt att tillåta protokollsanteckningar.

I en protokollsanteckning kan ledamoten ange skälen till sitt ställningstagande, om varför man inte deltog i beslutet eller redovisa varför ledamoten var emot beslutet. Om en ersättare inte tjänstgör under mötet kan ersättaren få sin åsikt antecknad till protokollet.

En protokollsanteckning lämnas senast in vid utsatt tid för justering.

9. Valfrågor

9.1 Valberedning

45 § Vid första sammanträdet efter det val av kommunfullmäktige ägt rum, väljer fullmäktige för löpande mandatperiod en valberedning, bestående av 5 ledamöter och lika många ersättare. Fullmäktige väljer samtidigt och för samma tid bland valberedningens ledamöter en ordförande och en vice ordförande i beredningen.

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Valberedningen skall lägga fram förslag i alla valärenden som kommunfullmäktige skall behandla med undantag av valen av kommunfullmäktiges presidium, valberedning eller fyllnadsval som inte är presidieval.

Kommunfullmäktige kan dock besluta att förrätta även ett annat val utan föregående beredning.

Vad som gäller för nämnder i kommunallagen skall i tillämpliga delar även gälla för valberedningen i fråga om sammanträden, beslutsförfarande, beslutsförhet, protokoll justering av protokoll samt reservation.

10. Protokoll m.m

10.1 Protokolljustering och protokollutformning (5 kap 65-70 §§ KL)

46 § Protokollet justeras av ordföranden och två ledamöter.

Om två eller flera ledamöter har fungerat som ordförande under ett sammanträde, justerar varje ordförande de paragrafer i protokollet som redovisar de delar av förhandlingarna som han eller hon har lett.

Protokollet skall enligt kommunallagen justeras senast fjorton dagar efter sammanträdet. Inriktningen i Kungälv kommun är dock att fullmäktiges protokoll skall justeras senast en vecka efter sammanträdet.

Fullmäktige får besluta att en paragraf i protokollet skall justeras omedelbart. Paragrafen skall redovisas skriftligt, innan fullmäktige justerar den.

Av protokollet skall framgå vem som lagt de förslag som underställts fullmäktige för avgörande. För beslutssatserna gäller följande:

- Bör vara åtgärdsinriktade och helst inte innefatta flera åtgärder i samma beslutsmening.
- Bör vara så självständiga som möjligt, dvs kunna förstås lösryckta ur sitt sammanhang utan hänvisning till bilagor.
- Bör uttryckas i huvudsatser, dvs inte i form av s k "att-satser".

10.2 Tillkännagivande av justering (8 kap 12 § KL)

47 § Senast andra dagen efter det att protokollet har justerats ska justeringen tillkännages på anslagstavlan. Av tillkännagivandet ska det framgå var protokollet finns tillgängligt samt vilken dag det har tillkännagetts. Tillkännagivandet får inte tas bort från anslagstavlan före överklagandetidens utgång enligt KL 13 kap. 5 § första stycket.

10.3 Expediering och publicering

**KUNGÄLV
KOMMUN**

49 § Utdrag ur det justerade protokollet ska tillställas de nämnder, andra organ och personer som berörs av besluten i protokollet.

Kommunstyrelsen och kommunens revisorer ska dock alltid tillställas hela protokollet.

Ordföranden undertecknar och sekreteraren kontrasignerar fullmäktiges skrivelser och de andra handlingar som upprättas i fullmäktiges namn, om inte fullmäktige beslutar annat.

50 § Protokollet ska utöver de i KL uppställda kraven på tillkännagivande även inom samma tid publiceras på kommunens webbplats

11. Sammanträde på distans

51 § Kommunfullmäktige får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor.

Ledamot som önskar delta på distans ska i förväg anmäla det kommunkansliet företrädevis 5 dagar innan sammanträdet. Ordföranden avgör om närvaro får ske på distans.

12. Fullmäktigeberedningar

52 § Fullmäktige har fem fasta beredningar:

- Beredningen för Lärande och kultur 13 ledamöter
- Beredning för Trygghet och Stöd 13 ledamöter
- Ekonomiberedningen 9 ledamöter
- Beredningen för Samhälle och Fritid 13 ledamöter
- Demokratiberedning

Demokratiberedningen skall bestå av gruppledare från varje parti representerat i kommunfullmäktige och kommunfullmäktiges presidium. Kommunfullmäktiges presidium är tillika presidium i demokratiberedningen.

§ 53 Närmare bestämmelser kommunfullmäktiges beredningar och tillfälliga beredningar anges i arbetsordning för beredningar.

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

Sida

2023-06-01

7 (10)

§ 24/2023

Arbetsordning för kommunfullmäktige

Kommunfullmäktiges nu gällande arbetsordning (KS2022/2397) reglerar inte i vilken utsträckning som protokollsanteckningar får läggas till protokollet. Protokollsanteckningar regleras inte via lag utan det är upp till ordförande att bestämma om det får läggas fram eller inte.

Med anledning av att det inte finns något uttryckt över hur protokollsanteckningar ska användas i Kungälv föreslås kommunfullmäktige att lägga till det i arbetsordningen. Demokratiberedningen föreslår att följande text läggs till i arbetsordningen:

Protokollsanteckning är en skriftlig meningsyttring som bifogas till protokollet. Det är ordförande som bestämmer om det får göras. I Kungälv kommun är det brukligt att tillåta protokollsanteckningar.

I en protokollsanteckning kan ledamoten ange skälen till sitt ställningstagande, om varför man inte deltog i beslutet eller redovisa varför ledamoten var emot beslutet. Om en ersättare inte tjänstgör under mötet kan ersättaren få sin åsikt antecknad till protokollet.

En protokollsanteckning lämnas senast in vid utsatt tid för justering.

Beslutsunderlag

Beredningsskrivelse revidering av arbetsordning för kommunfullmäktige

Arbetsordning för kommunfullmäktige – färdigt förslag

Arbetsordning för kommunfullmäktige – med förslag

Förslag till kommunfullmäktige

1. Förslag till revideringar i Kommunfullmäktiges arbetsordning antas.

DEMOKRATIBEREDNINGEN**KUNGÄLV
KOMMUN**

Justeras sign

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 1 (4)

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Andreas Forsner

2023-08-03

Energiplan 2022-2026 (Dnr KS2020/1806-13)

Sammanfattning

Varje kommun ska enligt lagen om kommunal energiplanering (1977:439) ha en aktuell energiplan. Den tidigare energiplanen är från 2010 och är därmed i behov av en aktualisering. Förvaltningen har därför tagit fram en ny energiplan med hjälp av miljökonsult från Norconsult. Under arbetets gång har beredningen för samhälle och utveckling varit referensgrupp och remissinstans. Planen beslutas av Kommunfullmäktige.

Energiplanens övergripande mål följer det tilläggs mål som Västra Götalandsregionen har till de nationella miljömålen samt målet för Klimat 2030 – Västra Götaland ställer om som Kungälv kommun har skrivit under:

Utsläppen av växthusgaser i kommunen ska minska med 80 % till år 2030 jämfört med 1990. Energiplanen ska fungera som ett vägledande dokument inom kommunens arbete med energifrågorna. Fem strategiområden har definierats som extra viktiga att prioritera. Inom respektive strategiområde finns insatsområden där arbete och åtgärder bör genomföras.

Kommunfullmäktige återremitterade ärendet till kommunstyrelsen 2022-12-01 med beslut att: Kommunstyrelsen får i uppdrag att förtydliga punkten "relation till andra styrdokument" avseende hur och i vilken omfattning energiplanens innehåll tillvaratas, konkretiseras och effektueras i styrningen.

Förvaltningen tydliggör i den här skrivelsen punkten "relation till andra styrdokument" enligt önskemål. Förvaltningen har även ändrat i stycket om laddinfrastruktur på sidan 32.

Kommunstyrelsen återremitterade ärendet 2023-06-21 med uppdraget att "korrigera inaktuell information samt uppdatera planen med senast tillgängliga data (lägga till data för 2021 och 2022 för att spegla nuläget)"

Förvaltningen har uppdaterat dokumentet enligt önskemål och föreslår att upprättat förslag till Energiplan 2022-2026 antas.

Juridisk bedömning

Enligt lagen om kommunal energiplanering (1977:439) ska kommuner i sin planering främja hushållning av energi, verka för en säker och tillräcklig energitillförsel samt ha en aktuell plan för tillförsel, distribution och användning av energi i kommunen. Planen beslutas av Kommunfullmäktige.

Förvaltningens bedömning

Varje kommun ska enligt lagen om kommunal energiplanering (1977:439) ha en aktuell energiplan. Den tidigare energiplanen är från 2010 och är därmed i behov av en aktualisering. Förvaltningen har därför tagit fram en ny energiplan med hjälp av miljökonsult från Norconsult. Under arbetets

gång har beredningen för samhälle och utveckling varit referensgrupp och remissinstans. För energifrågor och planering av energiresurser inom kommunens gränser är energiplanen ett viktigt övergripande styrdokument för Kungälv kommun och dess tillhörande bolag. Planen innehåller inga beskrivningar av enskilda åtgärder utan ger förslag på möjliga insatsområden som är viktiga att fokusera på de närmsta åren. Enskilda åtgärder definieras i det årliga budgetarbetet och arbetas in i förvaltningens handlings- och verksamhetsplaner. Utpekade insatsområden är områden som kommunen har rådighet över eller har möjlighet att påverka. Energiplanen gäller fram till 2026 och omfattar Kungälv kommun som geografiskt område samt alla kommunens verksamheter och kommunala bolag. Inom vissa områden har kommunen direkt rådighet över energifrågorna, såsom vid fysisk planering av kommunägd mark och kommunens egna fastigheter och fordon. Inom andra områden har kommunen indirekt rådighet genom exempelvis rådgivning.

Kommunen ska i sin dagliga verksamhet succesivt förverkliga energiplanens strategier och effektmål samt arbetet med de olika insatsområdena. Effektmålen bör följas upp årligen. Utan uppföljning är det svårt att ta rätt beslut eftersom kunskap saknas om genomförda åtgärder har gett önskad effekt. Eftersom energisystemet kontinuerligt utvecklas och nya tekniker tillkommer finns det behov av att regelbundet utvärdera planens aktualitet.

Energiplanens övergripande mål följer det tilläggsområde som Västra Götalandsregionen har till de nationella miljömålen samt målet för Klimat 2030 – Västra Götaland ställer om som Kungälv kommun har skrivit under:

Utsläppen av växthusgaser i kommunen ska minska med 80 % till år 2030 jämfört med 1990. Energiplanen ska fungera som ett vägledande dokument inom kommunens arbete med energifrågorna. Fem strategiområden har definierats som extra viktiga att prioritera. Inom respektive strategiområde finns insatsområden där arbete och åtgärder bör genomföras. Energiplanen kan inte ses som heltäckande för att minska växthusgasutsläppen i kommunen till 80 procent av 1990 års nivåer. Det är viktigt att arbete med energifrågor sker brett över hela den kommunala organisationen och i hela samhället. Energiplanen ska aldrig ses som ett hinder att genomföra arbete eller åtgärder i andra områden.

De fem strategiområdena är:

- Säker och tillräcklig energitillförsel
- Energieffektivisering
- Förnybar och lokal energiproduktion
- Fysisk planering och nybyggnation
- Transportsystem

Kommunfullmäktige återremitterade ärendet till kommunstyrelsen 2022-12-01 med beslut att: Kommunstyrelsen får i uppdrag att förtydliga punkten "relation till andra styrdokument" avseende hur och i vilken omfattning energiplanens innehåll tillvaratas, konkretiseras och effektueras i styrningen.

Förvaltningen tydliggör i den här skrivelsen punkten relation till andra styrdokument enligt önskemål.

Förvaltningen har även ändrat i stycket om laddinfrastruktur på sidan 32.

Förvaltningen föreslår att upprättat dokument Energiplan 2022-2026 antas.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Energiplanen är vägledande i arbetet med minskade utsläpp och ska därmed bidra till kommunfullmäktiges strategiska mål om att underlätta för invånare och företag som vill reducera

klimatutsläppen.

Bland de strategiområden som lyfts fram bidrar flera till det strategiska målet.

- Energieffektivisering
- Förnybar och lokal energiproduktion
- Fysisk planering och nybyggnation
- Transportsystem

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Energiplanen förväntas bidra positivt till framförallt tre globala mål i Agenda 2030.

- Hållbar energi för alla
- Hållbar industri, innovationer och infrastruktur
- Bekämpa klimatförändringarna

Energiplanen är en viktig del i miljödimensionen av Agenda 2030 och blir vägledande i det strategiska arbetet med energi- och utsläppsfrågor.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Boverket har flera bestämmelser och regler om bland annat maximal energiförbrukning, energieffektivisering. Kungälv kommun ställer inga särkrav rörande detta. Kungälv kommun uppmuntrar frivilliga insatser för att energieffektivisera och miljöanpassa ny byggnation.

STRATEGIOMRÅDE	INSATSONRÅDEN
Säker och tillräcklig energitillförsel	Långsiktig planering med regionnätägare Flexibilitet och energilagring
Energieffektivisering	Strategiskt arbete kring energieffektivisering av verksamhetens fastigheter Inköp och upphandling Rådgivning
Förnybar och lokal energiproduktion	Fjärrvärme Solenergi Övriga förnybara energikällor
Fysisk planering och nybyggnation	Energifrågor i planeringsprocessen Planering för ökad gång- och cykeltrafik Planering för ökad kollektivtrafik Nybyggnation
Transportsystem	Laddinfrastruktur Fossilfri fordonsflotta inom kommunorganisationen Kollektivtrafik Övriga mobilitetstjänster Miljökrav vid entreprenadtjänster

Relevanta styrdokument som berörs av strategiområdena och insatsområdena är:

- Trafikplan och dess tillhörande bilagor och planer (exempelvis i relation till insatsområde laddinfrastruktur)
- Upphandlings- och inköpspolicy
- Markanvisning, exploateringsavtal och medfinansieringsersättning, riktlinjer (exempelvis i relation till insatsområde nybyggnation)
- Översiktsplan (exempelvis i relation till insatsområde långsiktig planering med regionnätägare)
- Vedeldningspolicy och andra energirelaterade dokument (exempelvis i relation till insatsområde strategiskt arbete kring energieffektivisering av verksamhetens fastigheter)

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

Energiplanen anger fem strategiområden som tillsammans ska bidra till en säker energiförsörjning och minskade utsläpp av växthusgaser. Det är en förutsättning för en hållbar framtid för alla Kungälv medborgare.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv.

Energiplanen är ett övergripande strategiskt dokument som hjälper förvaltningens medarbetare och ansvariga chefer att styra mot en hållbar utveckling. Den kan ligga till grund i utvecklingen av andra styrdokument inom angränsande områden. Energiplanen innehåller inte konkreta aktiviteter för enskilda verksamheter eller medarbetare men för att nå den ambitiösa målsättningen att minska klimatutsläppen behöver många verksamheter och medarbetare bidra.

Ekonomisk bedömning

För energifrågor och planering av energiresurser inom kommunens gränser är energiplanen ett viktigt övergripande styrdokument för Kungälv kommun och dess tillhörande bolag. Planen innehåller inga beskrivningar av enskilda åtgärder utan ger förslag på möjliga insatsområden som är viktiga att fokusera på de närmsta åren. Enskilda åtgärder definieras i det årliga budgetarbetet och arbetas in i förvaltningens och sektorernas budget och verksamhetsplaner.

Förslag till beslut

Upprättat dokument Energiplan 2022-2026 antas.

Anders Holm
Sektorchef Samhälle och utveckling

Marcus Spovell
Verksamhetschef Teknik

Expedieras till:

För kännedom till:

Energiplan 2023 -2027

- med sikte på 2030

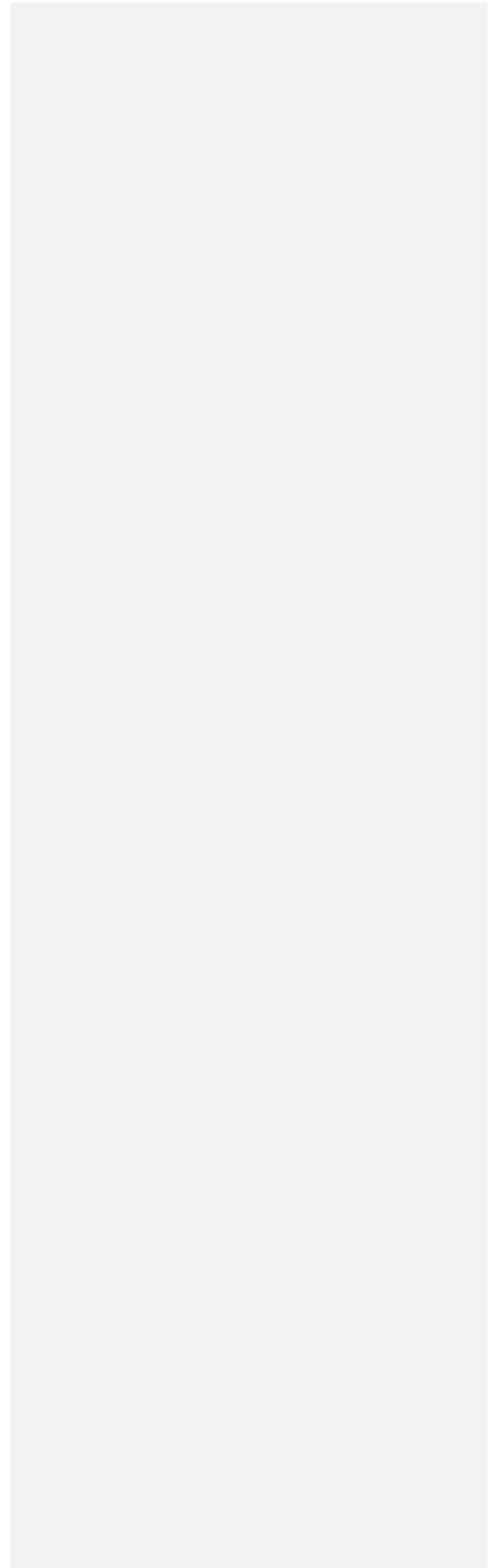

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 2 (37)
Datum: 2023-08-16

Diarie-/dokumentnummer: **KS2020/XXXX**
Beslut: **2022-xx-xx KF § 303/2022**
Beredande politiskt organ: Beredningen för Samhälle och utveckling,
Ersätter tidigare beslut 2010-02-11, Kommunfullmäktige, §12/2010
Giltighetstid: **20XX-XX-XX t.o.m. 2027-12-31**
Dokumentansvarig: Sektorchef Samhälle och utveckling
Senast uppdaterad av: Johanna Möllersten, utvecklingsledare
Framtagen av: Norconsult AB tillsammans med intern och extern
arbetsgrupp och styrgrupp

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Sid 3 (37)
Datum: 2023-08-16

Innehåll

Energiplan 2023 -2027	1
Inledning	4
Mål och viljeinriktning	5
Nulägesbeskrivning - övergripande	6
Internationella, nationella och regionala mål och överenskommelser	8
Strategiområden	12
Säker och tillräcklig energitillförsel	13
Energieffektivisering	16
Förnybar och lokal energiproduktion	21
Fysisk planering och nybyggnation	26
Transportsystem	29
Övergripande miljöbedömning	35
Referenser	37

Sid 4 (37)
Datum: 2023-08-16

Inledning

Energifrågan är alltmer central i den omställning som vi nu genomgår där klimatbelastande utsläpp ska minska samtidigt som energibehovet förändras när stora delar av industrin och många transporter ska elektrifieras. För att minska miljö- och klimatbelastningen från energianvändning behöver andelen förnybar energi öka samtidigt som vi behöver använda våra energiresurser mer effektivt. Dessutom behöver det finnas fysiska förutsättningar som bra tillgång till gång- och cykelbanor för att kommuninvånare och företag ska kunna leva mer hållbart inom kommunens gränser. Kommunen har ett stort ansvar i detta som myndighet, planerare, fastighetsförvaltare, teknisk försörjare samt rådgivare.

Energiplanen är ett övergripande styrdokument för energifrågor och planering av energiresurser inom kommunens gränser för Kungälv kommun och dess tillhörande bolag. Planen innehåller inga beskrivningar av enskilda åtgärder utan ger förslag på möjliga insatsområden som är viktiga att fokusera på de närmsta åren. Utpekade insatsområden är områden som kommunen har rådighet över eller har möjlighet att påverka. Enskilda åtgärder definieras sedan i det årliga budgetarbetet, styrdokument inom varje specifikt område eller i förvaltningens och sektorernas verksamhetsplaner.

Relation till andra styrdokument

Kommunen har flera styrdokument som berör energifrågan. Energiplanen ska ses som en röd tråd som på ett övergripande sätt anger riktningen för energiarbetet inom kommunen. Energiplanen utgår ifrån fem olika strategiområden. Respektive strategiområde bör beaktas och förtydligas i de kommande planer som kommunen beslutar om. Konkreta åtgärder kopplat till de olika områdena kan och bör finnas med i andra lämpliga styrdokument.

Syfte

Enligt lagen om kommunal energiplanering (1977:439) ska kommuner i sin planering främja hushållning av energi, verka för en säker och tillräcklig energitillförsel samt ha en aktuell plan för tillförsel, distribution och användning av energi i kommunen. Energiplanen ska förutom att uppfylla lagen om energiplanering också bidra till det regionala målet om att minska växthusgasutsläppen med 80 procent till 2030 i förhållande till 1990.

Avgränsning

Energiplanen gäller fram till och med 2027 med sikte på 2030 och omfattar Kungälv kommun som geografiskt område samt alla kommunens verksamheter och kommunala bolag. Inom vissa områden har kommunen direkt rådighet över energifrågorna, till exempel vid fysisk planering av kommunägd mark och kommunens egna fastigheter och fordon. Inom andra områden har kommunen indirekt rådighet genom exempelvis rådgivning.

Uppföljning

Kommunen ska i sin dagliga verksamhet succesivt förverkliga energiplanens strategier och effektmål samt arbetet med de olika insatsområdena. Effektmålen bör följas upp årligen. Utan uppföljning är det svårt att fatta rätt beslut eftersom kunskap saknas om genomförda åtgärder har gett önskad effekt. Eftersom energisystemet utvecklas kontinuerligt och nya tekniker tillkommer bör planens aktualitet utvärderas regelbundet.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 5 (37)
Datum: 2023-08-16

Mål och viljeinriktning

Energiplanens övergripande mål följer det tilläggs mål som Västra Götalandsregionen har till de nationella miljömålen samt målet för *Klimat 2030 – Västra Götaland ställer om* som Kungälv kommun har skrivit under:

Utsläppen av växthusgaser i kommunen ska minska med 80 % till år 2030 jämfört med 1990.

Energiplanen är ett vägledande dokument inom kommunens arbete med energifrågorna. Fem strategiområden har definierats som extra viktiga att prioritera. Inom respektive strategiområde finns insatsområden där arbete och åtgärder bör genomföras.

Energiplanen kan inte ses som heltäckande för att minska växthusgasutsläppen i kommunen till 80 procent av 1990 års nivåer. Arbete med energifrågor behöver ske brett över hela den kommunala organisationen och i hela samhället. Energiplanen ska aldrig ses som ett hinder att genomföra arbete eller åtgärder i andra områden.

STRATEGIOMRÅDE	INSATSOMRÅDEN
<i>Säker och tillräcklig energitillförsel</i>	Långsiktig planering med regionnätägare Flexibilitet och energilagring
<i>Energieffektivisering</i>	Strategiskt arbete kring energieffektivisering av verksamhetens fastigheter Inköp och upphandling Rådgivning
<i>Förnybar och lokal energiproduktion</i>	Fjärrvärme Solenergi Övriga förnybara energikällor
<i>Fysisk planering och nybyggnation</i>	Energifrågor i planeringsprocessen Planering för ökad gång- och cykeltrafik Planering för ökad kollektivtrafik Nybyggnation
<i>Transportsystem</i>	Laddinfrastruktur Fossilfri fordonsflotta inom kommunorganisationen Kollektivtrafik Övriga mobilitetstjänster Miljökrav vid entreprenadtjänster

KUNGÄLV
KOMMUN

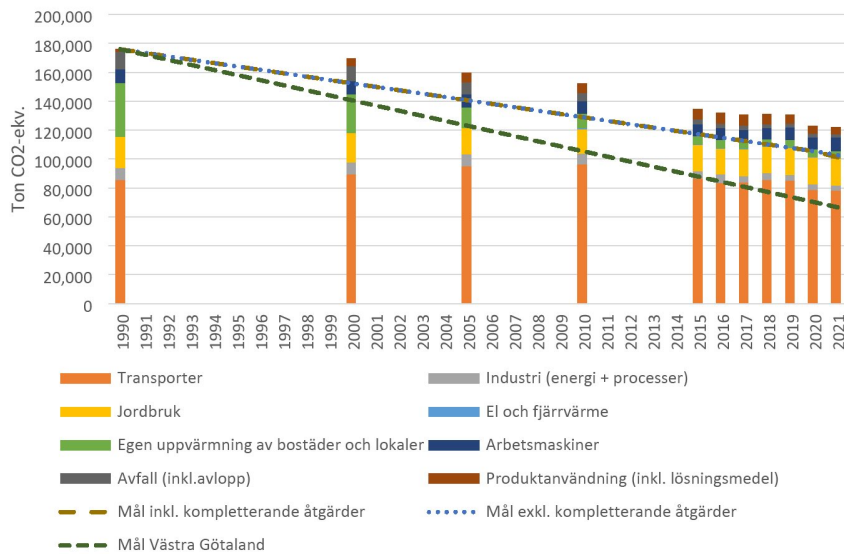
Sid 6 (37)
Datum: 2023-08-16

Nulägesbeskrivning - övergripande

Detta kapitel redovisar kommunens övergripande klimatutsläpp och energianvändning. Inom respektive strategiområde visas en mer detaljerad nulägesanalys inom det området.

Nuvarande växthusgasutsläpp

I **Figur 1** visas de totala växthusgasutsläppen inom kommunens gränser. En majoritet av dessa utsläpp har kommunen inte full rådighet över. De totala växthusgasutsläppen 2021 i Kungälv var 122 000 ton koldioxidekvivalenter. I kommunen finns inga stora industrier utan de sektorer som orsakar mest utsläpp är transporter (64 procent) och jordbruk (15 procent). Sedan 1990 har de totala växthusgasutsläppen minskat med 31 procent. Den sektor som har haft störst minskning sedan 1990 är *Egen uppvärmning av bostäder och lokaler*, vilket till stor del beror på konvertering från oljepannor. Därefter kommer avfall, transporter samt industri. **Error! Reference source not found.** visar också utsläppen i förhållande till de nationella etappmålen samt det regionala målet som omfattar alla kommuner i regionen. I förhållande till de nationella etappmålen ligger Kungälv över den målbana som krävs för att nå målet. Gällande målet om 80 procent växthusgasutsläppsminskning till 2030 ligger Kungälv långt ifrån den takt som krävs för att nå målet.

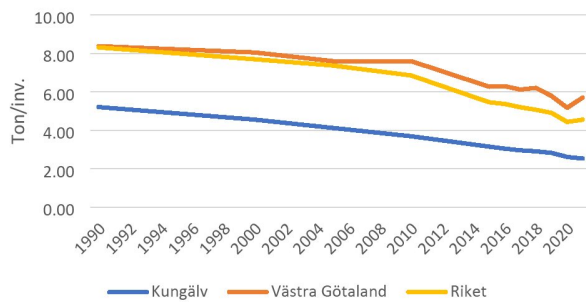
Figur 1: Växthusgasutsläpp uppdelat per sektor. Datakälla: Nationella emissionsdatabasen.

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Sid 7 (37)
Datum: 2023-08-16

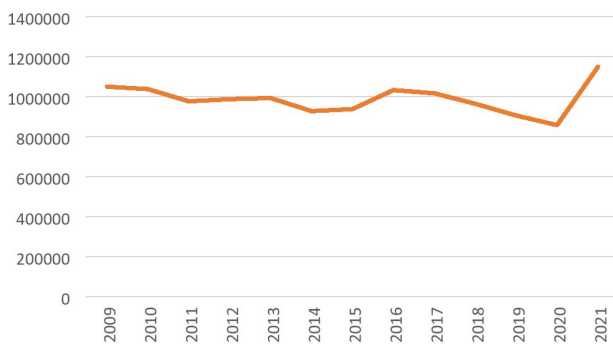
Sett till växthusgasutsläppen per invånare, se **Error! Reference source not found.Figur 2**, har de i kommunen minskat med 51 procent sedan 1990 och ligger betydligt under utsläppen i både länet och riket. Utsläpp för exempelvis konsumtion där utsläppen sker utanför kommunens gränser är inte inkluderat här. Även om utsläppen per invånare är lägre än snittet i riket och länet ligger kommunen långt ifrån målet om 80 procent utsläppsminskning, vilket visas i **Error! Reference source not found..**

Figur 2: Växthusgasutsläpp per invånare, ton. Datakälla: Nationella emissionsdatabasen.

Nuvarande energianvändning

Den totala energianvändningen 2021 ökade markant, till 1 131 636MWh, exklusive elanvändningen i Marstrand som 2022 var 24 920 MWh respektive 24 920 MWh 2021, data för tidigare år saknas. Totalt har energianvändningen ökat med 8 procent sedan 2009, se **Figur 3**. Ökningen beror delvis på att Kungälv växer med nya stadsdelar, elektrifiering av transporter samt nya företag och industrier. Sett till energianvändning per sektor står även här transporter för den största delen av den totala energianvändningen, därefter hushåll (se mer i **Figur 5** under Energieffektivisering).

Figur 3. Den totala energianvändningen i Kungälv kommun (MWh), korrigerade värden för el från Kungälv energi, förutom år 2009. Totala energianvändningen för 2010 saknas och är inte komplett. Ej normalårskorrigerade värden. Datakälla: SCB och Kungälv Energi.

KUNGÄLV
KOMMUN

Sid 8 (37)
Datum: 2023-08-16

Internationella, nationella och regionala mål och överenskommelser

Arbetet med energifrågan för Kungälv kommun påverkas till stor del av de ramverk och mål som finns i omvärlden. Energiplanens strategiområden utgår ifrån internationella, nationella och regionala mål och ramverk. Arbetet med övergripande målområden sker även genom andra styrdokument inom kommunen. Nedan följer en kort redovisning över de viktigaste målen och ramverk som styr innehållet i energiplanen.

Sveriges klimatmål

Sedan 2017 finns ett klimatpolitiskt ramverk i Sverige som består av en klimatlag, klimatmål och ett klimatpolitiskt råd. För att Sverige ska uppnå målen behöver kommuner och regioner i Sverige ta ansvar för att arbeta i linje med målen.

Nedan följer en redovisning av de övergripande mål och etappmål som ingår i det klimatpolitiska ramverket.

Övergripande mål

År 2045 ska Sverige inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären. Därefter ska växthusgaser fångas upp i den utsträckning att utsläppen blir negativa. Utsläppen av växthusgaser från svenskt territorium ska vara minst 85 procent lägre år 2045 än utsläppen år 1990. Kvarvarande utsläpp ned till noll kan uppnås med kompletterande åtgärder samt avskiljning och lagring av koldioxid av fossilt ursprung. (Naturvårdsverket, 2022) I målet har man inte tagit med konsumtionsutsläpp, de utsläpp som sker utanför nationens gränser. Inte heller är internationell sjö- och flygfart inkluderat.

Etappmål

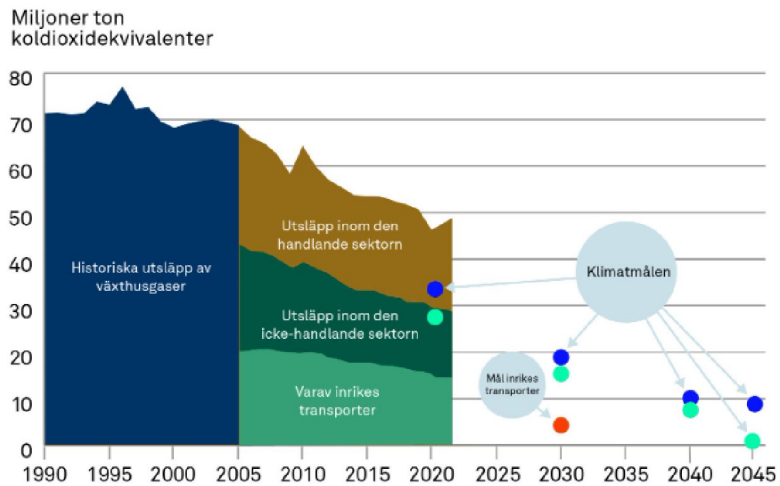
För den sektor som inte omfattas av EU:s system för handel med utsläppsrätter (den så kallade icke-handlande sektorn) finns etappmål.

- Utsläppen år 2020 bör vara 40 procent lägre än utsläppen år 1990.
- Utsläppen år 2030 bör vara 63 procent lägre än utsläppen år 1990, högst åtta procentenheter av utsläppsminskningen får ske genom kompletterande åtgärder
- Utsläppen år 2040 bör vara 75 procent lägre än utsläppen år 1990, högst två procentenheter av utsläppsminskningen får ske med kompletterande åtgärder.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 9 (37)
Datum: 2023-08-16

Agenda 2030

Agenda 2030 antogs av FN:s generalförsamling 2015 och innehåller 17 globala mål för hållbar utveckling. Energifrågan är en viktig del i omställningen för en hållbar utveckling och flera av målen beaktar frågan om energi. Agenda 2030 är en global agenda och alla mål inte är helt aktuella för en svensk kontext.

Kungälv kommun genomför en årlig uppföljning av de globala målen och målen relevans för Kungälv. I uppföljningen åskådliggörs även hur kommunstyrelsens resultatmål styr mot målen i Agenda 2030. I uppföljningen anges föregående energiplan som ett viktigt styrande dokument till tre av målen. Den årliga uppföljningen redovisas som bilaga till kommunens årsredovisning. Utvärderingen följer och rapporterar indikatorer från Kolada (www.kolada.se) utan att bryta ned delmål till lokal kontext eller indikatorer.

I figuren nedan redovisas mål och delmål som anses ha störst relevans för energiplanen.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 10 (37)
Datum: 2023-08-16

7 HÅLLBAR ENERGI FÖR ALLA

7.1 Senast 2030 säkerställa allmän tillgång till ekonomiskt överkomliga, tillförlitliga och moderna energitjänster.

7.2 Till 2030 väsentligen öka andelen förnybar energi i den globala energimixen.

Ytterligare delmål som anses relevant i energiplanen

7.3 Till 2030 fördubbla den globala förbättringstakten vad gäller energieffektivitet.

9.1 Bygga ut tillförlitlig, hållbar och motståndskraftig infrastruktur av hög kvalitet, inklusive regional och gränsöverskridande infrastruktur, för att stödja ekonomisk utveckling och människors välbefinnande, med fokus på ekonomiskt överkomlig och rättvis tillgång för alla.

9.4 Till 2030 rusta upp infrastrukturen och anpassa industrin för att göra dem hållbara, med effektivare resursanvändning och fler rena och miljövänliga tekniker och industriprocesser. Alla länder vidtar åtgärder i enlighet med sina respektive förutsättningar.

9 HÅLLBAR INDUSTRI, INNOVATIONER OCH INFRASTRUKTUR

Ytterligare delmål som anses relevant i energiplanen

11.2 Senast 2030 tillhandahålla tillgång till säkra, ekonomiskt överkomliga, tillgängliga och hållbara transportsystem för alla. Förbättra trafiksäkerheten, särskilt genom att bygga ut kollektivtrafiken, med särskild uppmärksamhet på behoven hos människor i utsatta situationer, kvinnor, barn, personer med funktionsnedsättning samt äldre personer.

11.6 Till 2030 minska städernas negativa miljöpåverkan per person, bland annat genom att ägna särskild uppmärksamhet åt luftkvalitet samt hantering av kommunalt och annat avfall.

11 HÅLLBARA STÄDER OCH SAMHÄLLEN

13.1 Stärka motståndskraften mot och förmågan till anpassning till klimatrelaterade faror och naturkatastrofer i alla länder.

13.3 Förbättra utbildningen, medvetenheten och den mänskliga och institutionella kapaciteten vad gäller begränsning av klimatförändringarna, klimatanpassning, begränsning av klimatförändringarnas konsekvenser samt tidig varning.

13 BEKÄMPA KLIMAT- FÖRÄNDRINGARNA

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Sid 11 (37)
Datum: 2023-08-16

Nationella miljömål

De nationella miljömålen har fastställts av riksdagen och definierar arbetet med den ekologiska dimensionen av Agenda 2030 i Sverige. Miljömålssystemet består av 16 miljö kvalitetsmål samt ett övergripande generationsmål. Insatser inom energiområdet berör flera av målen, direkt eller indirekt. I den övergripande miljöbedömningen, som redovisas i slutet av energiplanen, listas miljömålen samt hur strategiområdena kan påverka dessa, positivt eller negativt, direkt eller indirekt.

Regionala tilläggs mål

Inom Västra Götaland finns även regionala tilläggs mål till miljömålen. Inom det regionala miljömålssystemet finns beslut om 34 tilläggs mål till 15 av de nationella målen (storslagen fjällmiljö finns inte specificerad i länet). De regionala målen lyfter fram de specifika förutsättningar som finns inom Västra Götaland och ska vara vägledande för miljömålsarbetet inom länet (Länsstyrelsen Västra Götalands län, 2020)

Klimat 2030 - Västra Götaland ställer om

Västra Götaland har som mål att vara en fossiloberoende region till 2030. Det innebär att utsläppen av växthusgaser inom regionens gränser ska minska med 80 procent från 1990-års nivå till år 2030. Dessutom ska utsläppen av växthusgaser från västsvenskarnas konsumtion, oavsett var i världen de sker, minska med 30 procent jämfört med 2010. Genom "Klimat 2030 – Västra Götaland ställer om" samlas aktörer från privat och offentlig verksamhet för att gemensamt ta ställning och arbeta för en omställning till en klimatsmart region. Varje år fastställer aktörerna klimatlöften inom fokusområdena: *Hållbara transporter, Förnybara och resurseffektiva produkter och tjänster, Klimatsmart och hälsosam mat samt Sunda och klimatsmarta bostäder och lokaler.* Kungälv kommun har skrivit under och är med i detta arbete.

Sid 12 (37)
Datum: 2023-08-16

Strategiområden

Energifrågan och energiarbetet är ett brett område som täcker alla delar av samhället. En tydlig riktning för omställning mot ett mer energieffektivt samhälle med en större användning av förnybara energikällor och minskade växthusgaser är av största vikt.

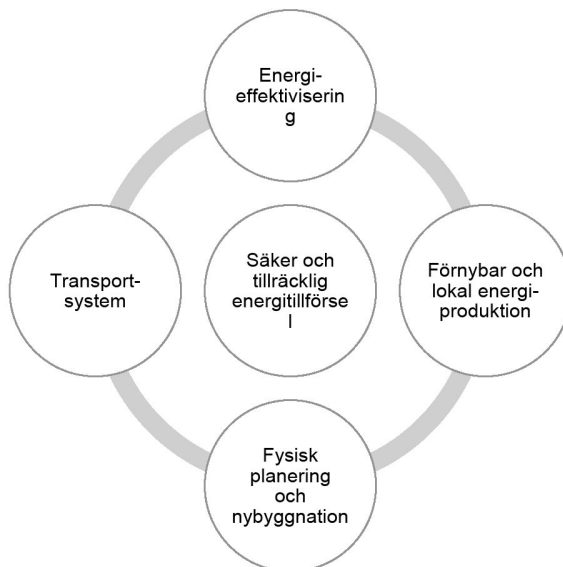
Följande kapitel hanterar de strategiområden som valts ut och där insatser bedöms som viktigast. Inom varje strategiområde behandlas nuläget, vilka effekter och vilka åtgärder som kan vidtas inom respektive område.

Strategiområdena kan även ses i relation till varandra där en *säker och tillräcklig energitillförsel* är grunden, att det finns energi är en förutsättning för att arbeta vidare i frågan. Detta område är en bas där *energieffektivisering* är starten i omställningen. De processer och system vi använder oss av idag måste bli effektivare för att vi dels ska klara av tillräcklig energitillförsel, dels kunna försörja dessa med *förnybar energiproduktion* som är nästa strategiområde i cirkeln.

Genom dessa grunder kan arbetet med *fysisk planering och nybyggnation* ske för att planera och bygga samhället utifrån att det ska kunna gå att leva ett energieffektivt liv med en säker och tillräcklig energitillförsel som bygger på förnybar energiproduktion.

Den *fysiska planeringen* kan öka möjligheten att vidta insatser och åtgärder inom *transportsystem* för att de transporter som sker ska optimeras, till exempel genom att fler ska ha möjlighet att åka kollektivt och att transporterarna drivs med förnybara energikällor.

Arbetet kan dock inte ske i tur och ordning som beskrivs ovan utan kommunen måste arbeta med alla områden samtidigt.

KUNGÄLV
KOMMUN

Sid 13 (37)
Datum: 2023-08-16

Säker och tillräcklig energitillförsel

Strategi inom Kungälv kommun

Kommunen ska arbeta långsiktigt och strategiskt för att energitillförseln i kommunen ska vara säker och tillräcklig.

Effektmål

Antal elavbrott, minuter per kund, ska ha en nedåtgående trend.

Effektivt nyttjande av elnätet (Utnyttjningsgrad)

Minskning av el-effektens temperaturberoende genom bibehållen och ökad fjärrvärme där det är möjligt¹

Omställning från fossila bränslen kommer att öka behovet av el i och med en ökad elektrifiering av transportsektorn och industrin bland andra. Samtidigt är den el som produceras mer väderberoende med till exempel sol och vindkraft, medan delar av styrbar elproduktion avvecklas. Elanvändningen och effektbehovet blir större medan produktionen blir alltmer oregelbunden. För att klara denna utmaning krävs större flexibilitet på energimarknaden genom att bland annat styra energianvändningen till tider med högre kapacitet samt möjligheten att lagra energi när energiproduktionen är högre än energianvändningen. Långsiktig planering med regionnätägare är också viktig för strategiområdet. Det är möjligt att genom energieffektivisering minska effektbehovet av både el och värme. Insatsområden kopplat till detta finns i nästa kapitel.

Säker och tillräcklig energitillförsel innebär säker energi inom hela systemet och omfattar utöver el även värme och transporter bland annat. Här har fjärrvärmens en viktig roll i att avlasta elnätet under kalla dagar. Inom detta strategiområde ligger fokus på el, övriga delar tas främst upp i andra strategiområden.

Nulägesanalys

Ett sätt att mäta tillståndet för kommunen inom strategiområdet *Säker och tillräcklig energitillförsel* är att kolla på utnyttjningsgraden på elnätet, se **Tabell 1**. Här vill man se en ökande trend. År 2022 var utnyttjandegraden något högre än 2021 men lägre jämfört med 2020. Gällande el-effektens temperaturberoende låg den 2022 på 2:1, dvs 2 el-effekt och 1 värme-effekt.

¹ Följs upp genom att kvoten mellan det högsta levererad effekt för el respektive fjärrvärme inte ökar. Mäts som timmedelvärde vid -12 C.

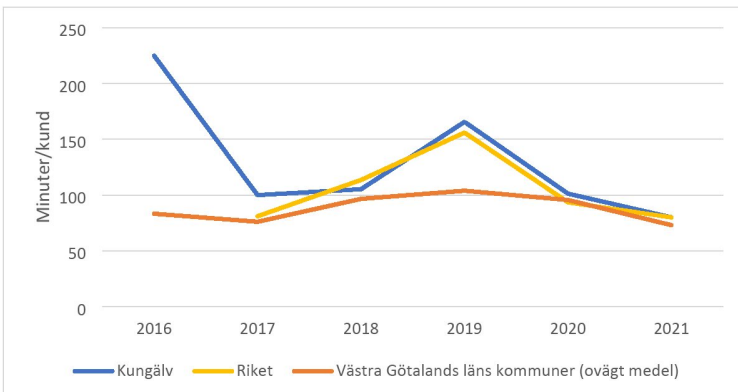
**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 14 (37)
Datum: 2023-08-16

Tabell 1. Utnyttjningsgraden på elnätet. Mäts genom kvoten mellan nätets maxeffekt (medel av de fyra högsta timvärden från olika dagar) och medeleffekt (medel av alla dygnsmedelvärden).

År	Utnyttjningsgrad
2020	0,56
2021	0,47
2022	0,49

En säker och tillräcklig energitillförsel innebär bland annat att minimera antal elavbrott i nätet. Under 2021 hade kommunen 80 minuter per kund, vilket är samma nivå som riket men högre än länet (73 minuter/kund). Den höga toppen 2016 berodde på elavbrott i överliggande nät som även påverkade Kungälv.

Figur 4. Elavbrott, genomsnittlig avbrottsstid per kund (SAIDI), minuter/kund. Med avbrottsstid avses långa avbrott. SAIDI inkluderar aviserade och oaviserade avbrott i regionnät och lokalnät, där långa elavbrott avser avbrott som är längre än 3 minuter. Kunder avser mätpunkter där ansvar övergår från nätföretag till kunden. Datakälla: Kolada

Kungälv Energi äger elnätet i Kungälv och ansvarar för distributionen av el inom kommunen, förutom i Marstrand där Vattenfall är nätägare. Enligt belastningsprognos som gjordes 2016 har kommunen på systemnivå (första transformeringssteg) kapacitet för normaldrift till 2037, men på lägre spänningsnivåer kommer det råda kapacitetsbrist tidigare på flera ställen i nätet. Vid drift som inte är normal saknas kapacitet för reservdrift idag. Kungälv Energi arbetar kontinuerligt med att öka kapaciteten i nätet genom utbyggnad och underhåll av nätet, med till exempel vädersäkring av elnätet. Utbyggnad och utbyte av elstolpar, kabelskåp, transformatorer och mottagningsstationer görs regelbundet samt nedgrävning av elnätet under mark där det är möjligt. Kungälv Energi gör även regelbundet risk- och sårbarhetsanalyser över elnätet för att minska risken för större elavbrott. Det pågår även ett utbyte av elmätarna i kommunen till smarta elmätare som beräknas vara klart 2025. Det huvudsakliga syftet med de nya elmätarna är att underlätta energibesparingar för Kungälv Energis kunder samt möjliggöra för en ökad och billigare introduktion av mikroproduktion.

Kungälv är även beroende av ovanliggande nät. Brist i nätkapacitet i stam- och regionnätet är största orsaken till elleffektsbrist. Svenska Kraftnät som förvaltar stamnätet gör nu en satsning på stamnätet

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 15 (37)
Datum: 2023-08-16

till Västsverige men projektet har försenats. Göteborg stad ser ett behov att utreda behovet av två till tre nya eller bredare ledningsgator för stam- och regionnätet, främst norr och öster om Göteborg (Göteborg Stad, 2022). I det arbetet finns behov av samarbete med omkringliggande kommuner, regionen och nätägare.

Insatsområden

Nedan identifieras de insatsområden där bedömningen är att åtgärder behöver prioriteras. Framför allt bör en mer strategiskt och långsiktig planering av ledningsnät och tillgång finnas samt utveckling av flexibilitet och energilagring. Ett ytterligare sätt att avlasta elnätet är att prioritera fjärrvärme som uppvärmning vid nybyggnation då det vid kalla dagar finns stort behov av el. Där kan fjärrvärmens avlasta topplasterna i elsystemet och bidra till elproduktion. Fjärrvärme ligger som ett insatsområde under *Förnybar och lokal energiproduktion*.

Långsiktig planering med regionnätägare

Kungälv Energi äger det lokala ledningsnätet och har ett abonnemang med Vattenfall som äger regionnätet. Abonnemanget reglerar mängd effekt Kungälv har tillgång till och förnyas årligen. Här finns behov av ett mer långsiktigt strategiskt arbete och diskussioner mellan Kungälv Energi samt Vattenfall. Detta för att kommunen lättare ska kunna planera nya områden och annan energiintensiv verksamhet för att säkerställa tillräcklig energitillförsel för framtida bostäder och verksamheter.

Flexibilitet och energilagring

För att undvika kapacitetsproblem och minimera effekttoppar i framtiden behövs en strategi för att utveckla ett flexibelt energisystem med smart effektstyrning, energilagring och efterfrågeflexibilitet. Efterfrågeflexibilitet är förmågan att flytta energianvändningen till tider som gynnar elsystemet, vilket kan göras genom kombination av efterfrågestyrning och energilagring. Detta är fortfarande i ett utvecklingsstadium. Kungälv Energi fortsätter att se över på vilket sätt efterfrågestyrning kan implementeras i kommunen. På kort sikt kan det vara relevant att se över hur nya laster såsom fordonsladdning kan styras till tider med låg förbrukning eller styras ned vid tillfällig nätkapacitetsbrist. Med smart styrning av laddningen kan effektbehovet utjämnas, vilket bidrar till en effektivare användning av befintligt elnät.

Energilagring i form av exempelvis batterier och vätgassystem kommer framöver att vara en viktig del för att hantera oregelbunden elproduktion. Vätgas producerat med hjälp av förnybar el genom elektrolys av vatten ger inga utsläpp av koldioxid men kräver stora mängder el. För att kunna hantera höga produktionstoppar då elbehovet inte motsvarar produktionen kan energilagring vara en viktig lösning. Olika tekniker kan bidra med flexibilitet i olika tidskalor där exempelvis batterier lämpar sig för snabba variationer medan vätgaslager kan bidra under längre tidsperioder. Energilagring i form av batterilagring skulle även kunna användas för att jämna ut effekttoppar. Idag är dock kostnaden för större energilagring i form av batterier och vätgassystem stor. Tekniken utvecklas i snabb takt och kommunen samt Kungälv Energi samordnar med relevanta aktörer för ett gemensamt arbete och vid behov gemensam strategi. Även utvecklingen av storskaliga värmelager med syftet att lagra värmeenergi mellan sommar och vinter bevakas.

Vid nya exploateringsområden bör testning av nya flexibilitetslösningar göras. Genom att beakta och testa detta i alla exploateringsprojekt kan lärdom dras och exempel lyftas för att på bästa sätt hitta lösningar anpassade för Kungälv. Även erfarenhetsutbyte från andra kommuner kan vara väsentligt.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 16 (37)
Datum: 2023-08-16

Energieffektivisering

Strategi inom Kungälv kommun

Kommunorganisationen ska ihop med övriga aktörer i samhället sträva efter att den tillgängliga energin nyttjas så effektivt som möjligt.

Effekt mål

Energianvändningen per kvadratmeter i kommunorganisationens fastighetsbestånd, inklusive kommunala bolag, ska ha en nedåtgående trend (normalårskorrigerat).

Energieffektivisering beräknas utgöra nästan hälften av de åtgärder som är nödvändiga nationellt för att uppfylla Sveriges klimatmål (Upphandlingsmyndigheten, 2022). Utöver minskad energianvändning och fördelar för klimatet tillkommer ofta andra nyttor. Till exempel kan energieffektiva fönster minska kallras och därmed förbättra komforten genom ett bättre inomhusklimat. Ett annat exempel är att energieffektiv belysning med ljusreglering kan förbättra arbetsmiljön vilket i sin tur kan ge positiva hälsoeffekter.

Energieffektivisering är en viktig förutsättning för att säkerställa en tillräcklig och säker energitillförsel, dels genom att minska energiåtgången, dels för att kapa effekttoppar. Energieffektivisering är också en förutsättning för att den energi som används ska vara förnybar och till större del lokal- eller regionproducerad. Kommunen har en viktig rådgivande roll för företag och kommuninvånare genom energi- och klimatrådgivning samt genom miljötillsyn.

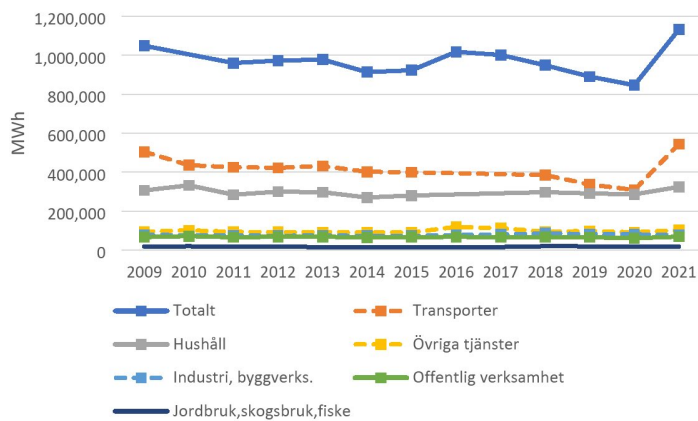

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 17 (37)
Datum: 2023-08-16

Nulägesanalys

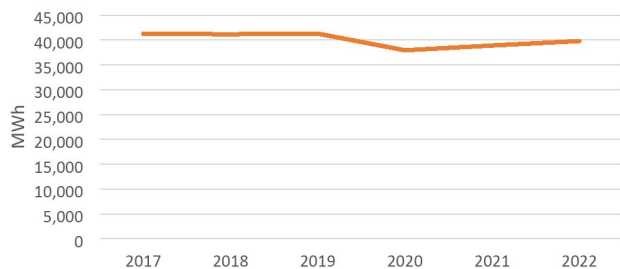
Den totala energianvändningen för hela kommunen har ökat med 8 procent sedan 2009 och låg 2021 på 1 131 636 MWh, exklusive elanvändningen i Marstrand som 2022 var 24 920 MWh. Då energianvändningen för flera sektorer var sekretessbelagda 2021 (streckade linjerna) är det svårt att med säkerhet säga varifrån ökningen kommer ifrån, men stor ökning förmodas komma ifrån transporter och hushåll.

Figur 5. Fördelning av den totala energianvändningen mellan olika sektorer. Ej korrigerad med data från Kungälv energi för el. Data för transporter, industri och övriga tjänster år 2021 är uppskattade värden då dessa var sekretessbelagda. Datakälla: SCB

Kommunorganisationens och Kungälvbostädernas energianvändning

Figur 6 visar energianvändningen inom kommunorganisationen. Energinvändningen har legat på ungefär samma nivå de senaste åren, med något ökande trend de två senaste åren. Dippen 2020 berodde troligen på att året var ett ovanligt varmt år samt pandemin då flera verksamheter var stängda.

Figur 6. Energinvändningen i kommunorganisationen 2017–2022, MWh, ej normalårskorrigerat.

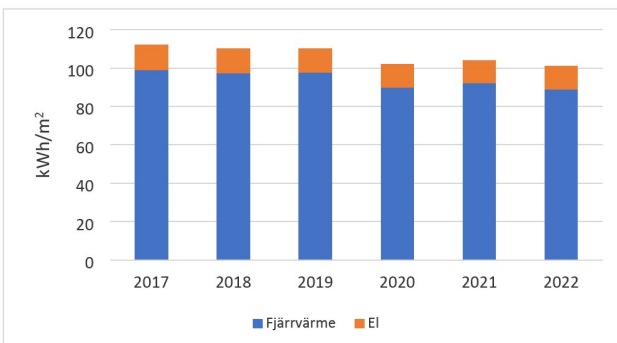
**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 18 (37)
Datum: 2023-08-16

För att kunna följa upp effektmålet samt vilken effekt kommunens arbete med energieffektivisering ger behövs en bättre uppföljning av energistatistiken för kommunorganisationen där man kan se normalårskorrigerade värden samt energianvändningen per kvadratmeter. I och med att kommunen har ökat antal lokaler sedan 2017 är det svårt att göra en korrekt uppföljning av kommunens energianvändning genom att endast följa upp den totala energianvändningen.

Kungälvbostäder har uppföljning per kvadratmeter och normalårskorrigerade värden, se **Figur 7**. Sedan 2017 har energianvändningen minskat med ~~tio~~^{sju} procent, vilket främst beror av en minskning inom fjärrvärme. Kungälvbostäder är med i allmännyttans klimatinitiativ som är ett gemensamt uppdrag inom allmännyttan med syfte att minska utsläppen av växthusgaser. Klimatinitiativet har två övergripande ~~mål~~:

- En fossilfri allmännytta senast år 2030.
- 30 procents lägre energianvändning till 2030 (räknat från år 2007).

Figur 7. Energinvändningen (kWh/m²) Kungälvs bostäder, normalårskorrigerat

Insatsområden

Genom att arbeta med energieffektivisering ökar man både möjligheterna för trygg och säker energitillförsel samt att den energianvändning som används är producerad av förnybara och lokala energikällor.

Strategiskt arbete kring energieffektivisering av verksamhetens fastigheter

Kommunorganisationens energianvändning marginell i förhållande till den totala energianvändningen i kommunen. Dock har kommunen full rådighet över sina fastigheter samt en viktig roll som förebild för sina kommuninvånare och företag. Här finns stor potential att arbeta mer med frågan och att minska kommunens energiförbrukning samt därmed med relaterade kostnader.

Vid varje ny- eller ombyggnation och reinvesteringar samt planerat underhåll ska en kartläggning göras av vilka energieffektiviseringsåtgärder som är aktuella. Det blir underlag till föreslagen utökad investering och driftsbudget för att minska kommande driftskostnader. Den föreslagna utökade investeringen och driftsbudgeten för energieffektiviseringar kommer att redovisas löpande till förvaltningsledningen. Boverkets och Energimyndighetens *Underlag till den tredje nationella strategin*

Commented [JE1]: Endast fått totala förbrukningen för 2022, ej per kvm.

Commented [JM2R2]: Fjärrvärmeförbrukningen uppgick till 115 kWh/kvm och elförbrukningen 15,1 kWh/kvm för 2022.

Uppgifter från Lars Arnö, mail 2027-07-24

Kan inte ändra i diagrammet då jag saknar tillgång till källfilen

Commented [JE3R2]: Fixat, dock var den totala förbrukningen lägst hittills medan per kvm högst hittills, stämmer det?

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Sid 19 (37)
Datum: 2023-08-16

för energieffektiviserande renovering har kommit fram till en energieffektiviseringspotential på 30–50 procent om varje renoveringstillfälle tas tillvara och alla kostnadseffektiva åtgärder verkligen genomförs (Boverket och Energimyndigheten, 2019). En bättre uppföljning av energianvändningen är implementerad och kommer att utökas för att möjliggöra mer detaljerade analyser. Detta för att tydligare se vilka effekter energieffektiviseringsarbetet ger och hur man ska fortsätta. Kungälv kommun har sedan länge haft ett styr- och övervakningssystem för att snabbt åtgärda felaktig och bristande energiförbrukning samt minska effekttoppar.

Inom Kungälvbostäder görs en energikartläggning för respektive fastighet inom samtliga ROT-projekt för att bedöma vilka energieffektiviseringsåtgärder som ska genomföras i samband med renoveringen. Åtgärder som kan bli aktuella är exempelvis solceller på tak, tilläggsisolering, nya fönster, frånluftsvärmepumpar, FTX-aggregat samt injustering av värme. Kungälvbostäder har även börjat installera ny energibesparande styr- och regleringsutrustning i alla fastigheter. Det innebär bland annat att felaktig och bristande energiförbrukning snabbt kan åtgärdas.

I strategiområdet *Säker och tillräcklig energitillförsel* beskrivs att inte bara fokusera på mängden kilowattimmar utan också minska på effekttoppar genom att minska energiåtgången när belastningen i energisystemet är som tyngst. Samma sak gäller även för strategiområdet *Energieffektivisering*. I samband med renovering bör därför även åtgärder för att minska på effekttoppar ses över, både inom kommunorganisationen och Kungälvbostäder. Den nya styr- och regleringsutrustning som Kungälvbostäder nu håller på att installera ger möjlighet till en sådan funktion.

Inköp och upphandling

Kommunen som offentlig upphandlare har stora möjligheter att minska sin klimatpåverkan genom sina inköp. Vid inköp och upphandlingar kan verktyg såsom hållbarhetskriterier på Upphandlingsmyndighetens webbplats användas för att ställa relevanta energikrav vid upphandling av varor, tjänster och byggtreprenader.

Vid inköp kan det finnas behov att säkerställa att man får den mest energieffektiva lösningen. Ett sätt att göra detta är att utvärdera livscykelkostnaderna (LCC). En LCC-kalkyl visar den totala kostnaden för en produkt under den tid den kommer att användas, inklusive energikostnader och andra driftskostnader. LCC är ett bra verktyg för att säkra hög energieffektivitet och låga driftskostnader som normalt betalas av verksamheten.

En LCC-kalkyl är även ett lämpligt verktyg att använda i förarbetet inför en upphandling. Att tidigt skapa sig en bild över affärens totala kostnader är en viktig del i beslutsprocessen inför en upphandling. Kalkylerna visar tydligt vilken produkt eller installation som ger de lägsta driftskostnaderna över nyttjandetiden. LCC kan även användas för att beräkna hur förändringar av energipriserna påverkar driftkostnader över tid i så kallade sårbarhetstester. Vid upphandlingar är det också viktigt att integrera koldioxidutsläpp i upphandlingskrav. Genom att utvärdera både kostnader och utsläpp tas ett större helhetsgrepp och kommunen får en bättre helhetsbild över upphandlingens kostnader och påverkan. På Upphandlingsmyndighetens webbplats finns olika verktyg för LCC samt klimatkrav som kan användas som stöd. (Upphandlingsmyndigheten, 2022)

Rådgivning

Energianvändningen inom hushåll står för över en tredjedel av kommunens totala energianvändning. Kommunen har ingen direkt rådgivning över kommuninvånarnas och företagens energianvändning men har en viktig roll som förebild och som rådgivande myndighet. Kommunen erbjuder idag företag, organisationer och invånare gratis och opartisk energi- och klimatrådgivning. Energi- och klimat-

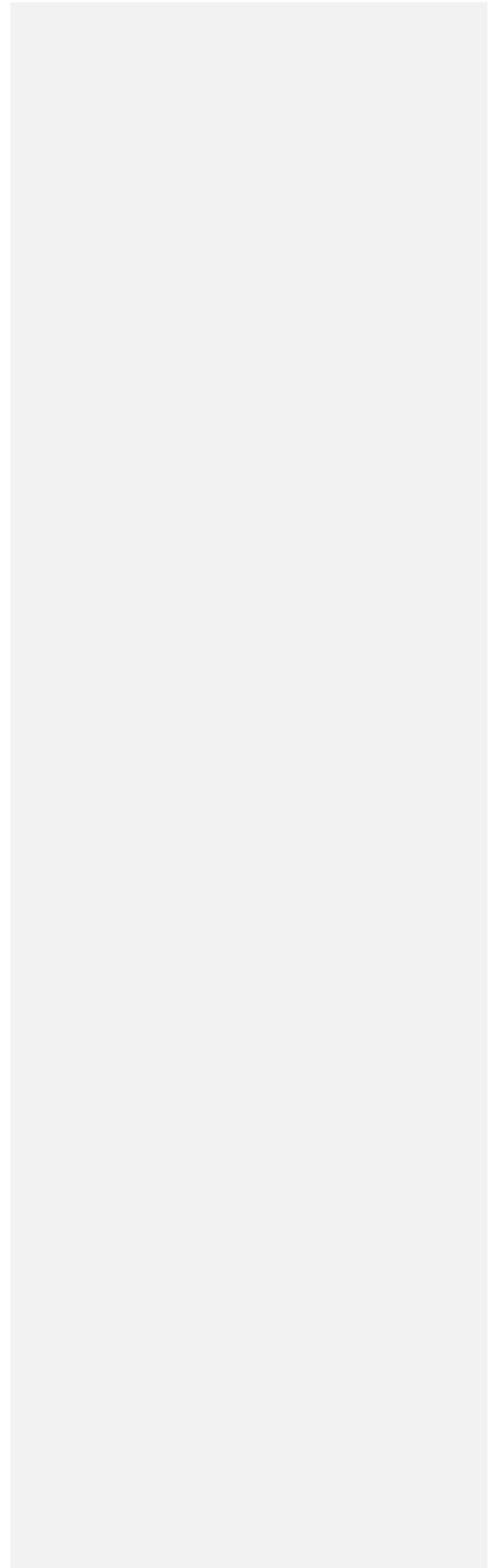

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Sid 20 (37)
Datum: 2023-08-16

rådgivaren ger tips om hur man kan minska sin energianvändning, gå över till ökad andel förnybar energi samt minska sina energikostnader. Kommunen arbetar även med rådgivning kopplat till energieffektivisering vid miljötillsyn.

Även om kommunen redan arbetar med rådgivning idag lyfts det fram som ett insatsområde för att belysa vikten av den. För att nå strategierna och effektmålen i energiplanen är det viktigt att kontinuerligt se över var rådgivningen har som störst effekt för att på bästa sätt styra mot ett uppfyllande av energiplanens mål..

KUNGÄLV
KOMMUN

Sid 21 (37)
Datum: 2023-08-16

Förnybar och lokal energiproduktion

Strategi inom Kungälv kommun

Försörjningen av energi ska byggas på förnybar energi som i första hand produceras lokalt eller regionalt.

Effekt mål

År 2030 ska andelen förnybar energi uppgå till minst 80 procent. (Länsstyrelsen Västra Götalands län, 2020)

En omställning från en fossil energiförsörjning, beroende av importerad energi, till en som i stort bygger på förnybara energikällor med lokal eller regionalproduktion, är en omställning som inte bara bidrar till en minskad klimatpåverkan utan också till en säkrare energitillförsel. Ambitionen kan dock inte var att all energiproduktion ska ske inom kommunen eftersom förutsättningarna för produktion ser olika ut på olika platser. Produktionen inom Sverige behöver dock öka för att möta framtidens el- och energibehov och för att minska vårt beroende av import från andra länder.

Inom området sker en stark utveckling och vi kan idag inte veta hur framtidens energiproduktion ser ut. Det är därför viktigt att kommunen fortsätter att vara öppna för den forskning och utveckling som finns inom området. I dagsläget har Kungälv goda förutsättningar för elproduktion via solenergi samt att fortsätta bygga ut fjärrvärmens för att kunna försörja kommunens värmebehov av lokal produktion.

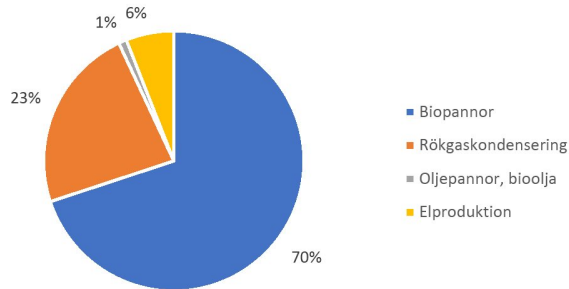

Sid 22 (37)
Datum: 2023-08-16

Nulägesanalys

Fjärrvärmeproduktion

All fjärrvärmeproduktion i Kungälv är förnybar, se **Figur 8**. I värmeverket finns från 2023 tre pannor som eldas med bark och flis som blivit över i skogsindustrin. Vid kalla dagar finns också två pannor som eldas med bioolja att spetsa med. I kommunen finns även Kärna och Kode närvärmeanläggningar där en marginell del är fossil olja (en procent 2022), resterande är pellets. Utöver detta importerar Kungälv in spillvärme från Göteborg till fjärrvärmenätet. Av den totala produktionen av fjärrvärme som går ut i Kungälvs nät är 90 procent lokalproducerad.

Figur 8. Fördelning av fjärrvärmeproduktion i Munkegärdeverket 2022. Datakälla: Kungälv Energi

Elproduktion

Under 2022 producerades totalt 17 295 MWh el inom kommunen (exklusive solceller som förbrukas direkt av mikroproducenter), vilket motsvarar fem procent av den totala elanvändningen. Av detta producerades 5 784 MWh genom kraftvärme från Munkegärdeverket, varav 2 611 MWh levererades ut på nätet. Kommunens vindkraftverk producerade 4 621 MWh (en lägre produktion än normalt på grund av ett längre driftstopp). I kommunen finns även 1 013 nätanslutna solcellsanläggningar, varav drygt 90 procent är små anläggningar under 20 kW. (Energimyndigheten, 2023) Av dessa gick 6 890 MWh el ut på nätet, medan en majoritet förbrukades av mikroproducenterna själva.

Kommunorganisationen har installerat solceller på ett flertal kommunala byggnader. Den beräknade elproduktionen för dessa är cirka 338 MWh per år.

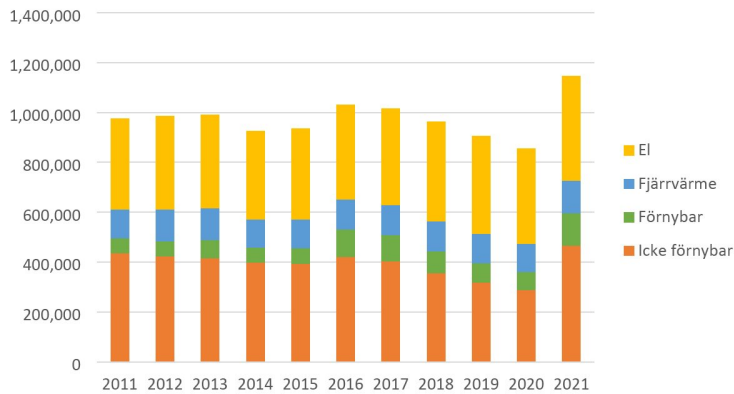
Fördelning av energislåg av den totala energianvändningen

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 23 (37)
Datum: 2023-08-16

Av den totala energianvändningen, av det som inte är el eller fjärrvärme, är 41 procent icke förnybara bränslen och 11 procent förnybara, se **Figur 9**. Dock är båda dessa siffror uppskattade på grund av

Figur 9. Fördelning mellan olika bränsletyper av den totala energianvändningen inom kommunen, MWh. På grund av sekretessbelagda uppgifter av SCB är viss data uppskattad. Datakälla: SCB samt Kungälv Energi.

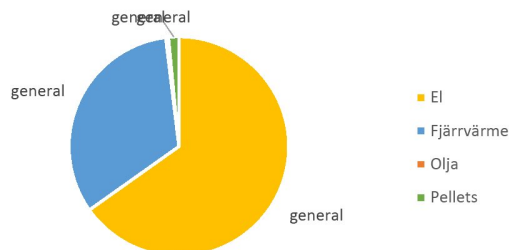
sekretess av SCB. Den största delen av fossila bränslen kommer ifrån transporter. Under 2021 skedde en markant ökning av förnyelsebara bränslen inom transporter med en ökning på 140 procent jämfört med föregående år. Förnybar energi kopplat till transporter beskrivs mer under *Transportsystem*.

Av kommunorganisationens energianvändning (exklusive transporter) är en majoritet el och fjärrvärme, se **Figur 10**. En marginell andel (0,4 procent) består av fossil olja.

Figur 10. Fördelning av bränsleslag inom kommunorganisationen 2021, exkl. transporter. Datakälla: Fastighet, Kungälv kommun.

Insatsområden

För att arbeta med strategin inom området krävs insatser inom flera områden. Att ställa om till förnybara och lokalt producerade energikällor är en mycket viktig del i att nå de internationella och nationella klimatmålen. Inom Kungälv kommun sker i dag mycket arbete men en del arbete kvarstår.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 24 (37)
Datum: 2023-08-16

Inom följande områden finns möjligheter till insatser med stor nytta för driva utvecklingen åt rätt håll inom strategiområdet.

Fjärrvärme

Att prioritera fjärrvärme för uppvärmning är ett sätt att undvika att omvandla energi med högre kvalitet (elektricitet) till energi med lägre kvalitet (värme). Genom att använda fjärrvärmen till uppvärmning frigörs den el som skulle använts och kan användas till andra moment där värme inte går att använda som energikälla. Fjärrvärme har också stor betydelse att avlasta effektbehovet på elnätet under kalla dagar när belastningen är som tyngst. Dessutom är fjärrvärmen i Kungälv till stor del lokalt producerad av fossilfria bränslen.

Kungälv Energi ansvarar för fjärrvärmeproduktionen i kommunen och arbetar för att öka andelen lokalt producerad värmeenergi för uppvärmningsändamål. I samband med exploateringar av nya områden är det viktigt att redan tidigt i planeringen säkerställa hur energifrågan till området ska lösas, och där fjärrvärme alltid bör utredas som alternativ till uppvärmning. Fram till 2035 beräknas utbyggnad av fjärrvärmenätet att ske genom framför allt förtätning och anslutning av kunder inom nätet. Ingen utbyggnad till nya områden är planerade i nuläget.

Kungälv Energi planerar för en ytterligare biopanna som beräknas att vara i drift i slutet av 2023. Fjärrvärmeproduktionen beräknas öka med 50 procent, det vill säga 14 MW, vilket gör att andel fjärrvärme producerad inom kommunen kommer att öka till runt 90 procent. I samband med nya biopannan kommer det förmodligen möjliggöra ny elproduktion genom kraftvärme. Det kan även vara intressant att se över om det finns ytterligare möjligheter att öka elproduktionen via kraftvärme.

Kungälv Energi och kommunen följer utvecklingen kring beslut om styrmedel för biomassa såsom EU:s taxonomi.² Biobränsle ingår i EU:taxonomin och klassas som hållbar om vissa villkor är uppfyllda. Kungälv Energi har hållbarhetsbesked på allt biobränsle i Munkegärdeverket.

Solenergi

Ett stort fokus framåt är solenergi. I all nyproduktion eller större ombyggnader inom kommunorganisationen ser kommunen över installation av solceller. För att främja utvecklingen av fler installerade solcellsanläggningar bör detta även ske vid takunderhåll av befintliga byggnader. En utredning för att undersöka vilka av kommunens fastigheters tak som har en lämplig placering för produktion av solenergi kan vara väsentligt. Installation av solceller på andra ytor än byggnaders tak, som fasader och över parkeringsplatser, är ett annat effektivt sätt att utnyttja ytor som samtidigt minskar behovet av att bygga stora anläggningar på annan värdefull mark. Dessutom för det produktionen närmare användningen när allt större andel bilar är eldrivna och har ett behov av fastighetsnära laddning.

En ytterligare åtgärd för att öka antalet solceller är att anlägga fler solcellsparker där företag och privatpersoner kan köpa andelar. Idag, 2023, finns tre befintliga anläggningar med 1260 kW effekt bestående av 2500 paneler och ytterligare en håller på att anläggas.

Kommunen har en viktig roll att främja kommuninvånare och företag att installera solceller och solfångare. Det kan kommunen göra genom information vid bygglovsansökningar, anordna

² EU:s taxonomi är ett regelverk som hjälper till att klassificera miljömässiga hållbara ekonomiska investeringar. Syftet är att på sikt nå Parisavtalet.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 25 (37)
Datum: 2023-08-16

informationskvällar samt uppmuntra företag som äger stora lager- och industribyggnader att uppföra solcellsparkar.

Övriga förnybara energikällor

Det sker mycket utveckling på området och det är svårt att idag bedöma vilka förnybara och fossilfria energikällor som är kostnadseffektiva och realistiska i framtiden. Vätgas exempelvis kan utöver att fungera som energilager användas som drivmedel till fordon. Vätgas producerat med hjälp av förnybar el genom elektrolys av vatten ger inga koldioxidutsläpp men kräver stora mängder el. Kommunen följer utvecklingen i området och för andra förnybara energikällor. En framtida energiförsörjning kommer säkerligen bestå av flera energikällor och lösningar. Kungälv vill vara en del av den utvecklingen och utesluter inte några förnybara alternativ för framtida energiförsörjningar.

Genom att satsa på en omställning till en mer lokal och förnybar energiproduktion vid större investeringsprojekt i kommunen kan exempel lyftas och lärdomar dras. Energifrågan bör lyftas i ett tidigt skede i alla relevanta projekt som kommunen eller de kommunala bolagen driver.

KUNGÄLV
KOMMUN

Sid 26 (37)
Datum: 2023-08-16

Fysisk planering och nybyggnation

Strategi inom Kungälv kommun

Fysisk planering och nybyggnation ska ske på ett sätt att det bidrar till ett samhälle där invånarna enkelt kan leva energieffektivt oberoende av fossila energikällor.

Effekt mål

Andel befolkning i kollektivtrafknära lägen³ ska ha en uppåtgående trend.

Att i den fysiska planeringen ha med sig grundtanken att det ska vara enkelt att leva energieffektivt och fossilfritt är en grund för omställningen av samhället. Hur samhället byggs ut framåt är avgörande för invånarnas tillgång till kollektivtrafik, gång- och cykelstråk, laddinfrastruktur och energieffektiva bostäder och därmed möjligheten till hållbara val i vardagen.

De hus, byggnader och områden som byggs idag kommer stå många decennier och måste uppfylla framtidens krav på energieffektivitet. Om inte förutsättningarna byggs in från början kommer omställningen bli mer kostsam.

Inom detta område har kommunen stora möjligheter att som planerare, exploitör och teknisk försörjare bidra till utvecklingen inom området.

³ Med kollektivtrafknära läge anses trafikerad hållplats inom 500 meter från sin folkbokföringsadress. Med trafikerad hållplats avses hållplats, för samtliga trafikslag som trafikeras med minst en avgång per timme, vardagar mellan 06:00 och 20:00. Avståndet till hållplats utgår från fågelavstånd och beaktar inte väg- och gatunät.

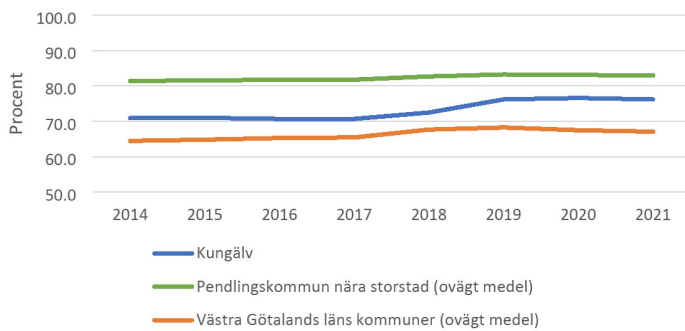

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 27 (37)
Datum: 2023-08-16

Nulägesanalys

För att få fler att lämna bilen hemma och resa mer hållbart krävs god tillgång till kollektivtrafik och bra förutsättningar för att gå eller cykla. Andel av befolkningen i Kungälv som bor i kollektivtrafiknära lägen låg 2021 på 76 procent och har legat på samma nivå sedan 2019, se **Figur 11**.

Figur 11. Andel befolkning i kollektivtrafiknära lägen. Med kollektivtrafiknära läge anses trafikerad hållplats inom 500 meter från sin folkbokföringsadress. Med trafikerad hållplats avses hållplats, för samtliga trafikslag som trafikeras med minst en avgång per timme, vardagar mellan 06:00 och 20:00. Avståndet till hållplats utgår från fågelavstånd och beaktar inte väg- och gatunät. Datakälla: Kolada

I kommunen finns det 72 km kommunal gång- och cykelväg och tillsammans med statlig väg finns det totalt 118 km. Per invånare har den totala ytan kommunal gång- och cykelväg legat på samma nivå sedan 2012 medan den statliga har ökat. Kommunen är dock med och både finansierar och bygger på statliga gång- och cykelvägar samt har arbetet med att bredda befintliga vägar de senaste åren.

Insatsområden

Inom områdena nedan finns möjlighet för kommunen att göra insatser som leder utvecklingen inom strategiområdet åt rätt håll. Flera av områdena är sådant som även tas upp i översiktsplanering och andra styrande dokument som Trafikplanen och dess underliggande dokument. I områden med redan styrande dokument ska dessa vara fokus för arbetet. Insatsområdena lyfts även i energiplanen för att återigen belysa vikten av dessa och att planeringen är grunden för att lyckas med strategierna och målen i energiplanen.

Energifrågor i planeringsprocessen

Den fysiska planeringen av ett område ska integrera energifrågan redan i ett tidigt skede. Frågor som uppvärmning, laddinfrastruktur, bebyggelseutformning, kollektivtrafikmöjligheter, möjligheter till energiproduktion till exempel via solceller, energitillgång och energieffektivitet bör tas med från start i planeringsprocessen. Olika kompetenser behöver tas in för att bidra med kunskap och idéer.

I den nya översiktsplanen som ska tas fram är det väsentligt att integrera energifrågan och att använda energiplanen som utgångspunkt. Energifrågan kan integreras genom till exempel en fördjupad kartläggning av energi- och trafiksystemet, kartläggning av mikroklimatet och lokala miljöeffekter samt utveckla scenarier och framtidsbilder för energi och transporter.

Sid 28 (37)
Datum: 2023-08-16

Planering för ökad gång- och cykeltrafik

Inom kommunen finns styrdokumentet *Plan för gång och cykel med utgångspunkt från Trafikplan 2017*. Dokumentet tar upp strategier och insatser för fysisk planering av gång- och cykeltrafik samt prioritering. Kommunen håller även på att ta fram en ny bilaga till Trafikplan, *Smart samhällsplanering, hållbart resande* som fokuserar på praktiskt genomförande för ett hållbart resande i kommunen.

Att utöka möjligheten för gång och cykel är en viktig del i planeringen för ett energieffektivt och fossilfritt samhälle. Det ger inte bara positiva effekter på den ekologiska hållbarheten utan också den sociala hållbarheten genom en bättre folkhälsa för kommuninvånarna. Att minimera sträckorna med bil gör att de sträckor som behöver köras med bil kan ske på ett fossilfritt sätt, till exempel fossilfria bränslen eller via fossilfri el.

Planering för ökad kollektivtrafik

Kollektivtrafiken i Västra Götaland styrs och planeras av Västra götalandensregionen och dess bolag Västtrafik. Kollektivtrafikutbudet styrs av Västtrafiks riktlinjer för trafikering. Riktlinjerna anger förväntat grundutbud för en ort baserat på antal invånare. Utöver riktlinjerna för trafikering, baseras kollektivtrafikutbudet på reseunderlag. Ju fler som reser, desto mer resurser får en ort.

Genom att planera bebyggelseutvecklingen efter kollektivtrafikstråk ökar invånarnas möjlighet till att resa hållbart. En planering av områden längs med kollektivtrafikstråken gör även att denna kan bli effektivare och mer attraktiv, vilket i sin tur bidrar till att öka andelen som reser kollektivt. Inom kommunen finns även styrdokumentet *Plan för Konkurrenskraftig kollektivtrafik* med utgångspunkt i Trafikplanen. Dokumentet behandlar bland annat de frågor som är viktiga för den fysiska planeringen kopplat till kollektivtrafik.

Nybyggnation

För att minska kommunens energianvändning är det viktigt att vid nybyggnation bygga energieffektivt. Riktlinjer behöver tas fram inom kommunen för att visa vilken nivå som bör nås vid olika ny- och ombyggnationer av de kommunala fastigheterna. Arbetet vid nybyggnation bör inte bara handla om byggnadens energiåtgång under drift utan även om materialens och metodernas energi- och klimatavtryck vid byggnation. Vid nybyggnation kan det även vara viktigt att analysera platsens mikroklimat för att optimera utformningen av byggnaden efter platsens förutsättningar, samt öka grönytefaktorn för att exempelvis använda vegetation och annan solavskärmning för att skugga byggnader och minska behovet av kylning.

Vid ansökan om bygglov eller anmälan om åtgärd från privatpersoner bör bygglovsenheten och Energi- och klimatrådgivningen i kommunen samverka för att informera om energieffektiva och fossilfria lösningar.

Vid markanvisningar och exploateringsavtal kan även krav ställas på energieffektivitet och hållbart byggande. Det kan även göras genom olika tävlingar och poängsystem för exploatörer.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 29 (37)
Datum: 2023-08-16

Transportsystem

Strategi inom Kungälv kommun

Invånare i Kungälv kommun ska ha en god tillgång till kollektivtrafik och möjlighet till ett fossilfritt och energieffektivt pendlande.

Kommunens egna och upphandlade fordonsflotta ska drivas av fossilfria drivmedel och nyttjas så energieffektivt som möjligt.

Effekt mål

Växthusgasutsläpp från transporter inom kommunens gränser ska minska med minst 70 procent senast år 2030 jämfört med år 2010. (Nationellt etappmål)

Den totala drivmedelförbrukningen av fossila bränslen i kommunorganisationen ska ha en nedåtgående trend.

Öka andelen hållbara resor (Trafikplan, Kungälv kommun)

- Öka andelen gångresor till 15 % år 2030, i kommunen som genomsnitt.
- Öka andelen cykelresor till minst 10 % år 2030, i kommunen som genomsnitt.
- Öka andelen kollektivtrafikresenärer till minst 40 % år 2030, i kommunen som genomsnitt.

Den största källan till växthusgasutsläpp inom kommunen är idag transporter. Personbilstrafiken står för en majoritet av dessa utsläpp. Inom området sker dessutom en snabb teknikutveckling med elektrifiering och självkörande bilar. Idag är antalet körda mil per kommuninvånare större än snittet i riket, även antalet bilar per 1 000 invånare ligger något högre än snittet. Det finns därmed ett stort behov av att minska växthusgasutsläppen inom transportsektorn i kommunen. Kungälv har goda förutsättningar för förbättrad kollektivtrafik och övergång till en kommunal fossilfri fordonsflotta.

Inriktningsdokumentet för arbetet med transportsystemet är Trafikplanen (KS 2016/2282), där finns en djupare analys över området. Trafikplanen belyser att transportsystemets främsta uppgift är att ge alla en möjlighet att nå en målpunkt, dvs. tillgängligheten är i fokus. I insatsområdena nedan belyses främst hur arbete kan ske för att denna målpunkt kan nås på ett fossilfritt och energieffektivt sätt.

Nulägesanalys

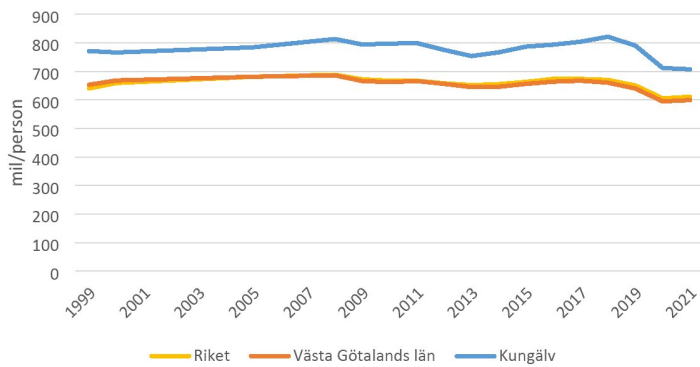
Transporter står för en majoritet av växthusgasutsläppen inom kommunen, 64 procent. Sedan 2010 har växthusgasutsläppen från transporter minskat med 19 procent fram till 2021. En större minskning skedde 2020 som en effekt av pandemin. Av utsläppen ifrån transporter står personbilar för 67 procent av dessa. Antal personbilar i trafik har dock haft en minskande trend sedan 2016 och låg 2022 på 516 per 1 000 invånare. Antal personbilar i Kungälv är dock högre än snittet i länet som ligger på 460 per 1 000 invånare (Trafikanalys, 2023).

**KUNGÄLV
KOMMUN**

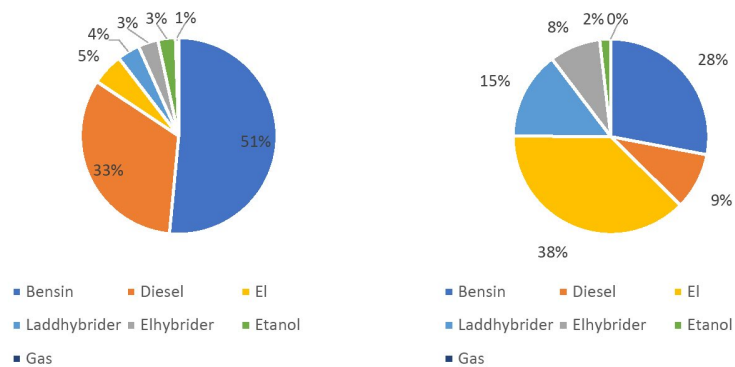
Sid 30 (37)
Datum: 2023-08-16

Sett till körsträcka per invånare ligger Kungälv över både snittet i länet och riket. Den nedåtgående trenden har avtagit, se **Figur 12**.

Figur 12. Körsträcka (mil) per person, Kungälv jämfört med länet och riket. Datakälla: RUS, Regional utveckling och samverkan i miljömålssystemet.

Cirkeldiagrammen nedan visar att bensin- och dieselbilarna stod för 84 procent av den totala personbilsparken 2022 medan av de nyregistrerade personbilarna stod de för 40 procent. Elbilar samt laddhybrider stod för 55 procent av de nyregistrerade personbilarna.

Figur 13. Fördelning över personbilar i trafik (till vänster) samt nyregistrerade personbilar (till höger) baserat på drivmedel, år 2022. Datakälla: Trafikanalys

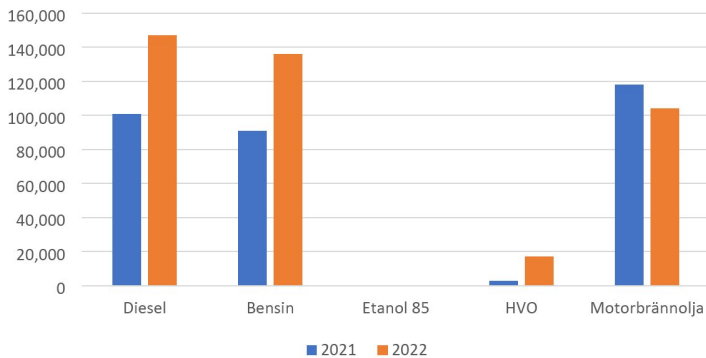

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 31 (37)
Datum: 2023-08-16

Kommunorganisationen

Figur 14 visar delar av kommunens drivmedelförbrukning. Diesel och bensin står för en majoritet av kommunorganisationens drivmedelförbrukning och ökade 2022 jämfört med året innan. Motorbrännolja är Marstrandsfärjan. I dagsläget finns inget bra system för analys av drivmedelsanvändningen i kommunen. Statistiken riskerar därför att inte vara fullständig. Körsträckestatistik på kommunens lätta fordon visar att 70 procent körs med elhybrider med bensin och 28 procent med dieselfordon. 2023 har kommunen sex rena elbilar och två laddhybrider.

Figur 14. Fördelning av delar av drivmedelförbrukningen inom kommunorganisationens fordon.

Insatsområden

För att komma framåt med strategin om god tillgång till kollektivtrafik och fossilfritt pendlande krävs både påverkansarbete och förutsättningar för invånarna att göra fossilfria och energieffektiva val. Här är arbetet med laddinfrastruktur en viktig del tillsammans med att utöka möjligheterna till kollektivtrafik. Kollektivtrafiken har inte kommunen primär rådighet över då det ligger på regionens ansvar men insatser kan göras inom kommunens ansvarsområde för den *särskilda* kollektivtrafiken, det vill säga skolskjuts och färdtjänst. Kommunen påverkar också kollektivtrafikutvecklingen genom strategisk samhällsbyggnadsplanering som stärker regionala kollektivtrafikstråk, arbetar med hållbart resande som kan påverka reseunderlaget samt planerar i hållplatsnära lägen. Det är även möjligt för kommunen att göra tillköp i kollektivtrafiken för särskilda insatser.

Kommunen har däremot full rådighet över sin egen fordonsflotta. Att övergå till fossilfria drivmedel samt åtgärder för att effektivisera förbrukningen är mycket viktiga delar i arbetet med strategiområdet.

Inom följande områden finns möjligheter till insatser med stor nytta för att driva utvecklingen åt rätt håll inom området.

Laddinfrastruktur

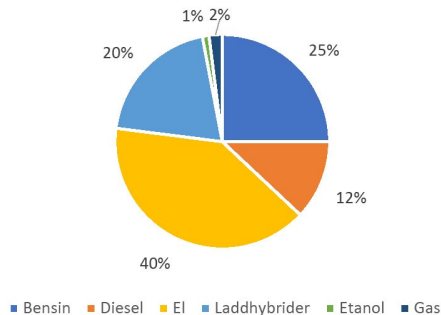
För att uppnå målen i energiplanen är övergång till elbilar för kommunorganisationen samt kommuninvånare en viktig faktor då transporter står för en stor del av kommunens totala

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 32 (37)
Datum: 2023-08-16

växthusgasutsläpp. Cirkeldiagrammet nedan (**Figur 15**) visar prognosen på fördelning av drivmedel för personbilar år 2030 i nyförsäljningen (snitt i Sverige). Elbilar och laddhybrider beräknas stå för 60 procent, jämfört med idag på knappt 40 procent (i Kungälv). Det ökar behovet av en väl fungerande laddinfrastruktur vilket också är en förutsättning för att få fler att övergå till elbilar.

Figur 15. Bedömning av drivlinesammansättningen för personbilar i nybilsförsäljningen år 2030. Datakälla: IVL 2020

Laddning av kommuninvånarnas elbilar sker främst i hemmen. Hos Naturvårdsverket finns det möjlighet för bostadsrättsföreningar, organisationer och företag att söka stöd för detta. I plan- och bygglagen är det dock sedan 2021 krav på att i samband med nybyggnation av flerbostadshus ska det samtidigt byggas laddplatser som är tillgängliga för de boende. Reglerna innebär i korthet att nya bostadshus med fler än tio parkeringsplatser i byggnaden eller på tomten ska ha ledningsinfrastruktur till alla parkeringsplatser. Övriga nya uppvärmda byggnader med fler än tio parkeringsplatser i byggnaden eller på tomten ska ha ledningsinfrastruktur till 20 procent av parkeringsplatserna och minst en laddningspunkt för elfordon. Utöver krav på nybyggnation ställs även krav vid viss ombyggnation samt retroaktiva krav vid vissa befintliga byggnader (Boverket, 2022). De nya reglerna kommer att göra att laddinfrastrukturen förbättras vid nybyggnation samt vissa andra byggnader och att möjligheterna ökar för personer i främst nya områden att skaffa elbil.

I nuläget har olika funktioner ansvar för olika delar och det saknas en gemensam plan. För att samköra dessa frågor krävs en kommungemensam strategi och riktlinjer. Den kommungemensamma strategin bör bland annat definiera vem som äger frågan och ansvarsfördelningen mellan olika aktörer. Den bör även ta upp hantering av laddpunkter där både kommunorganisationen samt allmänheten ska kunna ladda. Vidare är det viktigt att strategin tar upp hur arbetet ska bli effektivt och att investeringar görs där laddpunkter har hög nyttjandegrad. Styrning av laddning för att utjämna effektbehovet kan också vara relevant att ha med samt behov av att kunna kombinera med energilagring för att möjliggöra större styrbarhet vid högre laddningseffekter vid publik snabbladdning. Arbetet behöver ske parallellt med befintliga områden och officiella laddare på besöksmål och handelsplatser. Den kommunala organisationen har inte ensam rådighet över detta och arbetet måste ske i samarbete med övriga aktörer i samhället.

Utöver lagstiftningen i PBL gällande laddinfrastruktur behöver kommunen ta hänsyn till de lagkrav som omfattar kommunen som offentlig upphandlare. I lagen (2011:846) om miljökrav vid upphandling av bilar och vissa kollektivtrafikfjänster har ändring gjorts som innebär bland annat hårdare krav på

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 33 (37)
Datum: 2023-08-16

andel rena lätta fordon vid inköp av nya fordon. Detta lagkrav går inte alltid ihop med PBL och den samordnade rollen och övergripande strategin behöver även ha detta i beaktande.

Fossilfri fordonsflotta inom kommunorganisationen

Kommunorganisationen kan genom att arbeta mot en mer fossilfri fordonsflotta föregå som ett gott exempel och på det sättet leda arbetet till ett mer fossilfritt samhälle. Ändringen i lagen (2011:846) innebär att fordonsflottan ska bli alltmer fossilfri. Det hindrar dock inte att byta ut fordonen i snabbare takt. Kommunen har en central fordonshantering för kommunerna Kungälv, Stenungsund, Tjörn och Lilla Edet som ansvarar för kommunernas lätta fordon.

Som tagits upp ovan är en övergripande strategi för laddinfrastruktur även en viktig aspekt i arbetet med en fossilfri fordonsflotta för kommunorganisationen och hur övergång till elbilar ska göras på bästa sätt. Det är även viktigt att se över andra bränslealternativ och inte vara helt beroende av elfordon. Förnybar diesel såsom HVO kan vara ett bra alternativ under en övergångsperiod. De flesta nya dieselfordon kan drivas på HVO. Även många tyngre fordon och arbetsfordon kan drivas på HVO. En inventering över vilka fordon som kan köra på HVO samt implementering av kommande fordonspolicy kan öka användning av förnybar diesel inom kommunorganisationen. I fordonspolicyen bör det framgå att förnybar diesel ska prioriteras för de befintliga fordon där detta är möjligt.

För både tyngre fordon och arbetsfordon kommer allt fler eldrivna alternativ ut på marknaden. Vid inköp av tyngre fordon och arbetsfordon bör kommunen därför utreda möjligheterna till ett eldrivet fordon. En livscykelkostnads kalkyl (LCC) som beskrivs under *Energieffektivisering* kan vara relevant här. Ändringen i lagen (2011:846) innebär ökat krav på andel rena tunga lastbilar och tunga bussar vid inköp.

Utöver att gå över till fossilfri fordonsflotta är arbetar kommunorganisationen med att minska på antal fossila tjänsteresor för att minska på växthusgasutsläppen. Kommunen har en resepolicy som kan behöva implementeras bättre och även följas upp för att säkerställa efterlevnaden.

Kollektivtrafik

Kommunen har ansvar för driften av Marstrandsfärjan som är den enskilt största källan till utsläpp av kommunorganisationens fordon. Här håller kommunen på att se över hur färjan ska ersättas med en elfärja. Elfärjan ska vara i drift innan 2025. Fram till dess ska HVO-diesel testas en kortare period. Skulle Marstrandsfärjan köras på HVO istället kan det ge en koldioxidbesparing på cirka 300 ton.

Kommunen ansvarar även för samhällsbetalda resor som skolskjuts, dagliga resor och färdtjänst. Kommunen arbetar med att samordna dessa resor för att öka energieffektiviteten och minska utsläppen. Genom krav på drivmedel i upphandlingar och bra organisation kan utsläppen från dessa minska ytterligare. Dessa typer av tjänster skulle även kunna nyttjas för att förbättra landsbygdens tillgång till kollektivtrafik. Redan idag används skolskjutsverksamheten till arbetspendling för personer långs med turerna. Genom att få fler personer att nyttja denna möjlighet kan antalet körda mil per person minska på de delar av landsbygden som annars inte har någon tillgång till kollektivtrafik. Finns fler möjligheter till arbetspendling med kollektivtrafik även på landsbygden kan behovet av bilar per hushåll minska.

Övriga mobilitetstjänster

Stora delar av Kungälv kommun består av landsbygd där det är svårt att erbjuda en servicenivå som både är tillfredställande för resenärerna och ekonomiskt rimligt för skattebetalarna enbart genom

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 34 (37)
Datum: 2023-08-16

kollektivtrafik, även om den särskilda kollektivtrafiken nyttjas. Behovet av bil på landsbygden är därför ofta stor. En metod för att öka tillgängligheten på landsbygden är att komplettera kollektivtrafiken med andra typer av mobilitetstjänster, som organiserad samåkning, bilpooler eller - i den mån det är möjligt att cykla - delade cykelkärror och elcyklar. Insatser kring samåkning och elcykelpooler kan även slå väl ut för invånare i tätorterna. I tätorterna kan det vara lättare att samordna fler resor eftersom det där finns fler med gemensam resväg till exempel mellan bostadsområden och skolor samt större arbetsplatser.

Det finns många goda exempel på liknande typer av arbete inom kommuner av liknande storlek. Det viktiga är att utgå ifrån invånarnas behov och att snarare skapa möjligheter och kommunicera kring dessa än att skapa färdiga lösningar som inte är anpassade efter behoven.

Miljökrav vid entreprenadtjänster

I entreprenadupphandlingar har kommunen stora möjligheter att ställa krav på drivmedel. De miljökrav vid entreprenadarbeten som finns idag ska ses över och uppdateras. Här bör krav på fossilfria transporter ställas där det är möjligt. Upphandlingsmyndigheten har tagit fram hållbarhetskrav för offentlig verksamhet för att minska negativ miljö- och klimatpåverkan. Dessa bör användas som hjälpmedel vid upphandlingar. Uppföljning görs för att se att kraven verkligen efterlevs.

KUNGÄLV
KOMMUN

Sid 35 (37)
Datum: 2023-08-16

Övergripande miljöbedömning

Enligt 6 kap 3 § miljöbalken ska en kommun som upprättar eller ändrar en plan eller ett program som krävs i lag eller annan författning göra en strategisk miljöbedömning av planen om den kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Syftet är att integrera miljöaspekter tidigt i planeringen och att en hållbar utveckling ska främjas. En strategisk miljöbedömning behövs enbart för de planer och program som kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Undersökning av betydande miljöpåverkan

Energiplanen tar upp övergripande strategier och insatsområden. Syftet är att ge en mer samlad bild och inriktning över kommunens arbete med energifrågorna. Inga direkta åtgärder finns angivna i planen som mer ska ses som inspiration och en röd tråd i arbetet. Inga konkreta åtgärder eller förslag finns i planen och planen i sig kommer inte generera några förändringar i den fysiska miljön. Bedömningen är att planen inte antas ha en betydande miljöpåverkan.

Påverkan på de nationella miljömålen

Arbetet inom energiplanens område berör flera av de nationella miljömålen och möjligheten att nå dessa förbättras genom att till exempel arbeta med minskade utsläpp av växthusgaser. I **Tabell 2** beskrivs i vilken riktning arbetet med strategiområdena påverkar de nationella miljömålen.

Tabell 2 Sveriges miljömål och hur strategiområdena påverkar dessa.
Grön = påverkar positivt Blå = påverkar indirekt positivt Gul = kan påverka negativt

	Säker och tillförlitlig energitillförsel	Förnybar och lokal energi	Transporter och kollektivtrafik	Fysisk planering och byggnation	Energi-effektivisering
Begränsad klimatpåverkan					
Frisk luft					
Bara naturlig försurning					
Gifrfri miljö					
Skyddande ozonskikt					
Säker strålmiljö					
Ingen övergödning					
Levande sjöar och vattendrag					
Grundvatten av god kvalitet					

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 36 (37)
Datum: 2023-08-16

	Hav i balans samt levande kust och skärgård	
	Myllrande våtmark	
	Levande skogar	Kan påverkas negativt vid en ökad efterfrågan på skogsråvara.
	Ett rikt odlingslandskap	
	Storslagen fjällmiljö	Kungälv har ingen egen fjällmiljö men eftersom klimatförändringarna är ett stort hot mot ekosystemen i fjällen så bidrar av alla insatser för minskade utsläpp indirekt till en positiv riktning för målområdet.
	God bebyggd miljö	Minskad biltrafik och utsläpp i städer leder även till förbättringar inom målområdet.
	Ett rikt djur och växtliv	

Bedömning av betydande miljöpåverkan

Efter undersökning enligt 6 kap. 6§ miljöbalken bedöms energiplanens utförande inte omfatta åtgärder som kan antas medföra betydande miljöpåverkan. En strategisk miljöbedömning bedöms därför inte krävas.

Det utesluter inte att andra planer, program eller åtgärder som bygger på energiplanen kan komma att kräva en ny bedömning och att bedömningen där kan bli en annan.

KUNGÄLV
KOMMUN

Sid 37 (37)
Datum: 2023-08-16

Referenser

- 2030-sekretariatet. (05 2022). <https://2030.miljobarometern.se/>. Hämtat från Andel förnybara drivmedel i vägtrafiken: <https://2030.miljobarometern.se/nationella-indikatorer/branslet/andel-fornybara-drivmedel-i-vagtrafiken-b2a/>
- Boverket. (04 2022). www.boverket.se. Hämtat från Regler för laddning av fordon: <https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/regler-om-byggande/laddning-av-elfordon/>
- Boverket och Energimyndigheten. (2019). *Underlag till den tredje nationella strategin för energieffektiviserade renovering*.
- Energimyndigheten. (07 2023). www.energimyndigheten.se. Hämtat från Nätanslutna solcellsanläggningar: <http://www.energimyndigheten.se/statistik/den-officiella-statistiken/statistikprodukter/natanslutna-solcellsanlaggningar/>
- Göteborg Stad. (2022). *Göteborgs Stads energiplan 2022-2030*.
- Kungälv kommun. (2017). *Trafikplan*.
- Länsstyrelsen Västra Götalands län. (2020). *Regionala miljömål, rapport 2020:21*.
- Naturvårdsverket. (07 2023). www.naturvardsverket.se. Hämtat från Sveriges klimatmål och klimatpolitiska ramverk: <https://www.naturvardsverket.se/amnesomraden/klimatomställningen/sveriges-klimatarbete/sveriges-klimatmal-och-klimatpolitiska-ramverk/>
- RUS Regional Utveckling & Samverkan i miljömålssystemet. (04 2022). www.rus.se. Hämtat från Körsträckedata: <https://www.rus.se/statistik-och-indikatorer/korstrackor/>
- Trafikanalys. (2023). *Fordon på väg*. Hämtat från Trafikanalys: <https://www.trafa.se/>
- Upphandlingsmyndigheten. (04 2022). www.upphandlingsmyndigheten.se. Hämtat från Upphandla för effektiv energianvändning: <https://www.upphandlingsmyndigheten.se/om-hallbar-upphandling/miljomassigt-hallbar-upphandling/upphandla-med-hansyn-till-klimatet/upphandla-for-effektiv-energianvandning/>

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2022-09-21

Sida

8 (12)

§ 60/2022

Antagande av Energiplan 2022-2026 (Dnr KS2020/1806)

Sammanfattning

Varje kommun ska enligt lagen om kommunal energiplanering (1977:439) ha en aktuell energiplan. Den tidigare energiplanen är från 2010 och är därmed i behov av en aktualisering.

Förvaltningen har därför tagit fram en ny energiplan med hjälp av miljökonsult från Norconsult. Under arbetets gång har beredningen för samhälle och utveckling varit referensgrupp och remissinstans. Planen beslutas av Kommunfullmäktige.

Energiplanens övergripande mål följer det tilläggs mål som Västra Götalandsregionen har till de nationella miljömålen samt målet för Klimat 2030 - Västra Götaland ställer om som Kungälv kommun har skrivit under:

Utsläppen av växthusgaser i kommunen ska minska med 80 % till år 2030 jämfört med 1990.

Energiplanen ska fungera som ett vägledande dokument inom kommunens arbete med energifrågorna. Fem strategiområden har definierats som extra viktiga att prioritera. Inom respektive strategiområde finns insatsområden där arbete och åtgärder bör genomföras.

Förvaltningen föreslår att upprättat dokument Energiplan 2022-2026 antas.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Antagande av Energiplan 2022-2026

Bilaga 20220614_Energiplan Kungälv kommun

Bilaga Granskningspunkter samt sammanställning över involverade personer

Förslag till kommunfullmäktige

1. Upprättat dokument Energiplan 2022-2026 antas.

Henry Larsson (V) och Patrik Renström (C) reserverar sig mot beslutet och lämnar en anteckning till protokollet.

Expedieras till:

För kännedom till:

**BEREDNINGEN FÖR SAMHÄLLE OCH
UTVECKLING**

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2022-10-04

Sida

33 (41)

§ 120/2022

Antagande av Energiplan 2022-2026 (Dnr KS2020/1806)

Sammanfattning

Varje kommun ska enligt lagen om kommunal energiplanering (1977:439) ha en aktuell energiplan.

Den tidigare energiplanen är från 2010 och är därmed i behov av en aktualisering. Förvaltningen har därför tagit fram en ny energiplan med hjälp av miljökonsult från Norconsult. Under arbetets gång har beredningen för samhälle och utveckling varit referensgrupp och remissinstans. Planen beslutas av Kommunfullmäktige.

Energiplanens övergripande mål följer det tilläggs mål som Västra Götalandsregionen har till de nationella miljömålen samt målet för Klimat 2030 - Västra Götaland ställer om som Kungälv kommun har skrivit under:

Utsläppen av växthusgaser i kommunen ska minska med 80 % till år 2030 jämfört med 1990.

Energiplanen ska fungera som ett vägledande dokument inom kommunens arbete med energifrågorna. Fem strategiområden har definierats som extra viktiga att prioritera. Inom respektive strategiområde finns insatsområden där arbete och åtgärder bör genomföras.

Förvaltningen föreslår att upprättat dokument Energiplan 2022-2026 antas.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Antagande av Energiplan 2022-2026

Bilaga 20220614_Energiplan Kungälv kommun

Bilaga Granskningspunkter samt sammanställning över involverade personer

Bilaga Anteckning till protokollet Patrik Renström (C)

Bilaga Protokollsutdrag - Antagande av Energiplan 2022-2026 - Beredningen för samhälle och utveckling

Bilaga Anteckning till protokollet Henry Larsson (V)

Tilläggsyrkande

Ove Wiktorsson: Nedan text infogas i slutet på sida 32 i energiplanen:

Trafik, gata, park har en samordnande roll för laddinfrastrukturen och det finns en arbetsgrupp med representanter från fordonscentralen, lokaler och anläggningar samt parkeringsverksamheten. Enheten Trafik, gata och park ansvarar för laddinfrastruktur kring parkeringar och har idag ansvar för 200 laddpunkter. Fastighetsenheten ansvarar för laddinfrastruktur kring delar av kommunens fastigheter. Utöver det tillkommer laddinfrastruktur för Västtrafik, fritidsbåtar, Marstrandfärjan, exploatering av nya områden etc. Samordning i dessa frågor sker av Trafik, gata, park som behöver involvera andra aktörer inom förvaltningen, kommunala bolag och andra aktörer för att ta fram en

**UTSKOTTET FÖR SAMHÄLLE OCH
UTVECKLING**

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2022-10-04

Sida

34 (41)

kommungemensam strategi och riktlinjer. Den kommungemensamma strategin bör bland annat definiera vem som äger frågan och ansvarsfördelningen mellan olika aktörer. Den bör även ta upp hantering av laddpunkter där både kommunorganisationen samt allmänheten ska kunna ladda. Vidare är det viktigt att strategin tar upp hur arbetet ska bli effektivt och att investeringar görs där laddpunkter har hög nyttjandegrad. Styrning av laddning för att utjämna effektbehovet kan också vara relevant att ha med samt behov av att kunna kombinera med energilager för att möjliggöra större styrbarhet vid högre laddningseffekter vid publik snabbladdning. Arbetet behöver ske parallellt med befintliga områden och officiella laddare på besöksmål och handelsplatser. Den kommunala organisationen har inte ensam rådighet över detta och arbetet måste ske i samarbete med övriga aktörer i samhället.

Proposition

Ordföranden ställer proposition på yrkandet och finner att utskottet för samhälle och utveckling beslutar att anta Ove Wiktorssons (C) yrkande.

Omröstning begärs inte.

Förslag till kommunfullmäktige

1. Upprättat dokument Energiplan 2022-2026 antas.
2. Nedan text infogas i slutet på sida 32 i energiplanen:

Trafik, gata, park har en samordnande roll för laddinfrastrukturen och det finns

en arbetsgrupp med representanter från fordonscentralen, lokaler och anläggningar samt parkeringsverksamheten. Enheten Trafik, gata och park ansvarar för laddinfrastruktur kring parkeringar och har idag ansvar för 200 laddpunkter. Fastighetsenheten ansvarar för laddinfrastruktur kring delar av kommunens fastigheter. Utöver det tillkommer laddinfrastruktur för Västtrafik, fritidsbåtar, Marstrandfärjan, exploatering av nya områden etc. Samordning i dessa frågor sker av Trafik, gata, park som behöver involvera andra aktörer inom

förvaltningen, kommunala bolag och andra aktörer för att ta fram en kommungemensam strategi och riktlinjer. Den kommungemensamma strategin bör bland annat definiera vem som äger frågan och ansvarsfördelningen mellan olika aktörer. Den bör även ta upp hantering av laddpunkter där både kommunorganisationen samt allmänheten ska kunna ladda. Vidare är det viktigt

att strategin tar upp hur arbetet ska bli effektivt och att investeringar görs där laddpunkter har hög nyttjandegrad. Styrning av laddning för att utjämna effektbehovet kan också vara relevant att ha med samt behov av att kunna kombinera med energilager för att möjliggöra större styrbarhet vid högre laddningseffekter vid publik snabbladdning. Arbetet behöver ske parallellt med befintliga områden och officiella laddare på besöksmål och handelsplatser. Den kommunala organisationen har inte ensam rådighet över detta och arbetet måste

ske i samarbete med övriga aktörer i samhället.

**UTSKOTTET FÖR SAMHÄLLE OCH
UTVECKLING**

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2022-10-04

Sida

35 (41)

Ove Wiktorsson (C) lämnar en anteckning till protokollet. Se bilaga.

Expedieras till:

För kännedom till:

**UTSKOTTET FÖR SAMHÄLLE OCH
UTVECKLING**

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2022-11-23

Sida

14 (19)

§ 315/2022

Antagande av Energiplan 2022-2026 (Dnr KS2020/1806)

Sammanfattning

Varje kommun ska enligt lagen om kommunal energiplanering (1977:439) ha en aktuell energiplan. Den tidigare energiplanen är från 2010 och är därmed i behov av en aktualisering. Förvaltningen har därför tagit fram en ny energiplan med hjälp av miljökonsult från Norconsult. Under arbetets gång har beredningen för samhälle och utveckling varit referensgrupp och remissinstans. Planen beslutas av Kommunfullmäktige. Energiplanens övergripande mål följer det tilläggs mål som Västra Götalandsregionen har till de nationella miljömålen samt målet för Klimat 2030 - Västra Götaland ställer om som Kungälv kommun har skrivit under: *Utsläppen av växthusgaser i kommunen ska minska med 80 % till år 2030 jämfört med 1990.*

Energiplanen ska fungera som ett vägledande dokument inom kommunens arbete med energifrågorna. Fem strategiområden har definierats som extra viktiga att prioritera. Inom respektive strategiområde finns insatsområden där arbete och åtgärder bör genomföras. Förvaltningen föreslår att upprättat dokument Energiplan 2022-2026 antas.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Antagande av Energiplan 2022-2026

Bilaga 20220614_Energiplan Kungälv kommun

Bilaga Granskningssynpunkter samt sammanställning över involverade personer

Bilaga Anteckning till protokollet Patrik Renström (C)

Bilaga Protokollsutdrag - Antagande av Energiplan 2022-2026 - Beredningen för samhälle och utveckling

Bilaga Anteckning till protokollet Henry Larsson (V)

Bilaga Protokollsutdrag - Antagande av Energiplan 2022-2026 - Utskottet för Samhälle och utveckling

Bilaga Anteckning till protokollet Ove Wiktorsson och Patrik Renström (C)

Yrkande

Greger Plannthin (SD): Att förvaltningen återkommer med förtydligande rörande hur man ska nå målen, samt genomgång av målen så att de ej motsäger varandra.

Miguel Odhner (S): Avslag på återremissyrkandet. Ärendet ska avgöras idag.

Förslag till kommunfullmäktige

1. Upprättat dokument Energiplan 2022-2026 antas.

Elisabeth Mattsson (L) reserverar sig mot beslutet och lämnar en anteckning till protokollet. Se bilaga.

Martin Högstedt (UP) reserverar sig mot beslutet och lämnar en anteckning till protokollet. Se bilaga.

Ove Wiktorsson (C) lämnar en anteckning till protokollet. Se bilaga.

Erik Andreasson (V) lämnar en anteckning till protokollet. Se bilaga.

Gun-Marie Daun (KD) reserverar sig mot beslutet.

Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet och lämnar en gemensam anteckning till protokollet tillsammans med Kristdemokraterna.

KOMMUNSTYRELSEN

KUNGÄLVS
KOMMUN

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

Sida

2022-11-23

15 (19)

KOMMUNSTYRELSEN

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Justeras sign

Anteckning till protokollet Punkt energiplan

Trots att nästan allt finns med så lyckas konsulten missa måltavlan med utkastet till energiplan 2022-2026.

Utöver detta så anges fel siffra för Kungälv's växthusgaser 1990 den skall vara 177 000 ton CO₂ekv. Framtill idag har vi reducerat till 127 440 ton CO₂ ekv. 2030 är målet 35 500.

Vidare saknas ett av Kungälv's kommunala strategiska mål at den personer och företag som vill minska sina klimatutsläpp. Det är ett mycket framsynt mål som Kungälv nog är ensam om. I texten står däremot väldigt tydligt att kommunen inte har full rådighet över majoriteten av de kvarvarande klimatutsläppen. Denna analys gjorde vi redan för fyra år sedan, och satte vårt mål. Den klokskapen kan vi gott bjuda konsulaten på så att de kan sprida detta vinnande koncept.

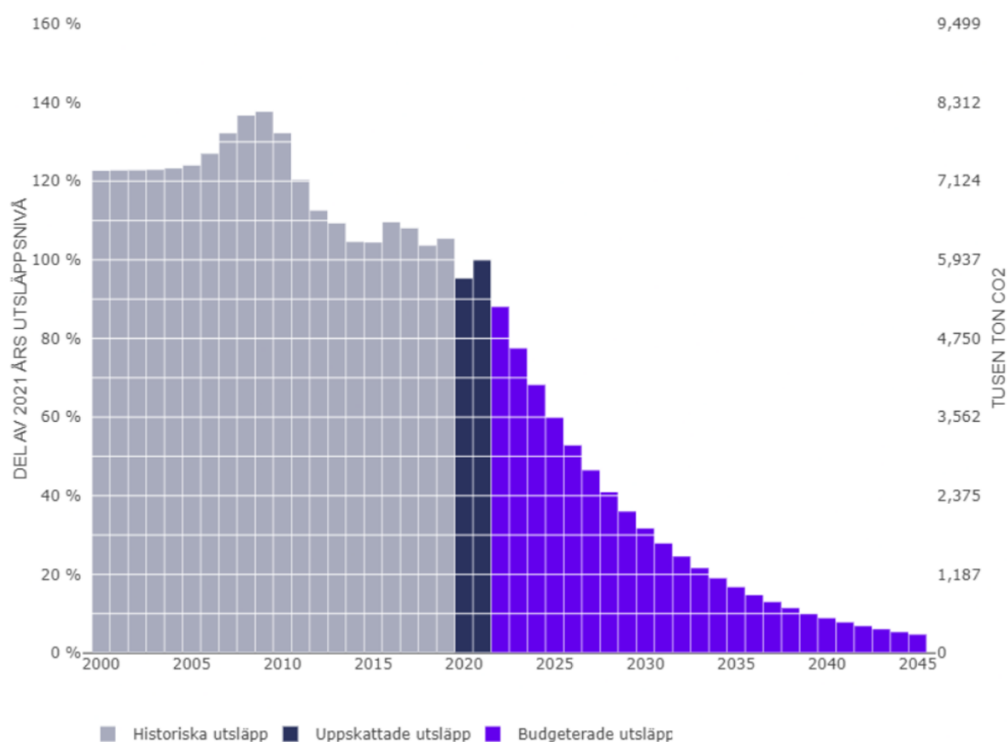
Utkastet är fullt av krav och bakgrund, men är till lite hjälp för att förstå en bra väg för Kungälv. Vid mötet fans fler ledamöter som tydlig kände klimat ångest och inte kunde se hur det skulle kunna vara möjligt att nå målen. Målen går inte att nå genom utövning av myndighets makt. Frihet och samspel med medborgarna krävs.

Jag saknar en summering på enkel svenska som gör att man förstår vad som kan göras.

Ungefär så här:

Kungälv hade 1990 klimatutsläpp om 177 000 ton CO₂ekv. Fram till nu har vi reducerat till 127 744 ton CO₂ekv. Fram till 2030 behöver vi komma ner till 35 500 ton CO₂ekv.

Den här bilden är för hela Västra Götaland och visar hur bortom det är att ta tag i problemet för att kunna motsvara de som måste göras och Kungälv via att anta Agenda 2030 som mål.

Figuren gäller hela Västra Götaland. Utsläppsbudgeten ser hissnande ut. Den går att nå om man siktar på precis rätt åtgärder.

Bensin, diesel och olja är dominerande källan till utsläppen. Personbilar är den enskilt största källan. Som tur är har nybilsköparna redan upptäckt detta och över 40% är ladd bara fordon som ej är fossil beroende.

Annatalet snabbladdare behöver ökas i kommunen för att öka andelen hel elbilar.

//Hinner inte utveckla detta nu återkommer//

Klippt ur utkastet

Syfte

Enligt lagen om kommunal energiplanering (1977:439) ska kommuner i sin planering främja hushållning av energi, verka för en säker och tillräcklig energitillförsel samt ha en aktuell plan för tillförsel, distribution och användning av energi i kommunen. Energiplanen ska förutom att uppfylla lagen om energiplanering också bidra till regionala målet om att minska växthusgasutsläppen med 80 procent till 2030 i förhållande till 1990.

Efter att lagen skrevs har en hel del hänt klimat påverkan väger lika tungt som energi besparing. Då både el och fjärrvärme har mycket liten klimat påverkan så behöver man tex inom fjärrvärme områden omvärdera att tilläggsisolering eftersom det inte leder till reducering av klimatavtrycket. Här kan Agenda 2030:s krav på ekonomiskt överkomliga priser vägas in och leda till att man undviker den kostnaden och miljöbelastningen vid tillverkning.

Den andra delen är elektrifieringen.

Det nya värmeverket behöver väljas utifrån helt nya spelregler och ha en hög elproduktions kapacitet för att kunna balansera elsystemet.

Elektrifieringen och solcellerna har stor påverkan på elnätet. En preliminär beräkning som vi gjort visar att små solcellsanläggningar typ på villor och normal nattladdning av elbilar inte stör elnätet.

Stora solcellsanläggningar kommer däremot att ha påverkan. Det vore ju tex naturligt att alla nya tak i Rollabo västerhöjd förr eller senare får solceller på taken. Normal dimensionerade El-ledningarna för denna typ av industriområden klarar inte solenergin som kan genereras. Lite grovt 30 -50 MW. Grov uppskattning är att området dimensionerats för storleksordningen 5 MW

Skulle befintliga industritak i centrala Kungälv få solceller så vore det önskvärt men skulle nog stoppas av att man inte planerat elnätet för detta.

Slutord

Utkastet behöver revideras och vi förutsätter att detta görs innan redovisning.

I kommunfullmäktige kommer vi inte att kunna släppa igenom en energiplan som inte lever upp till lagen syften och inte ger kommunen ett stöd i att nå målen.

Vi kommer att yrka på att en klimatbudget upprättas.

Utkastet skapar bara klimatångest och saknar helt plandelen i utkastet.

Med hopp om en bättre framtid

Patrik Renström

Centerpartiet Kungälv

Anteckning ärende 200/22 Antagande av Energiplan 2022-2026

Sällan har en text med så mycket ord saknat vederhäftigt innehåll. Namnet till trots (**Energiplan**) saknas det just en plan. Texten innehåller mål, men inga medel att nå målen. Dessutom är flera av målen motsägelsefulla eller saknar ramar. Vissa av målen är på tok för lågt satta. Denna plan kommer tyvärr att förbli ett dokument som inte leder till handling, vilket är tragiskt inom ett sådant viktigt område.

Det förvånar oss att den nya majoriteten, där numera Miljöpartiet ingår, har så lågt ställda krav och förväntningar inom energiområdet för hållbar klimatutveckling som i skrivandets stund är högst aktuell med tanke på situationen i världen med höga energipriser och utmaningarna som brutalt drabbat såväl länder som enskilda medborgare. I Kungälv kan vi bättre.

För Liberalerna

Elisabeth Mattsson

Kungälv, 2022-11-23

Anteckning energiplan, KS2020/1806-4

Punkt 9

Sverigedemokraterna och Kristdemokraterna anser att antagen energiplan inte är tillräckligt konkret för att på ett trovärdigt sätt kunna ge önskad effekt, varken ekonomiskt eller för klimatet.

Vi yrkade på återremiss där förvaltningen skulle ha fått uppdrag att återkomma med förtydligande rörande hur energibesparingsmål faktiskt uppnås, samt revideringar av de mål som i den antagna planen motsäger varandra, så att de harmonierar.

Vi kan bara beklaga att återremissyrkandet avlogs av majoriteten.

Sverigedemokraterna Kristdemokraterna

Morgan Carlsson (SD)
Greger Planthin (SD)
Gun-Marie Daun (KD)
Fredrik Daun (KD)

Protokollsanteckning Vänsterpartiet Kungälv

Ärende: KS 9
Dnr: KS2020/1806-4
Datum: 2022/11/23

Antagande av Energiplan 2022–2026

Vi tycker att energiplanen 2022-2026 är omfattande och den pekar mot möjliga åtgärder för att minska kungälvs kommun klimatpåverkan. Vi anser dock att vi i kommunen behöver öka elproduktionen inom kommunen där det finns flera tänkbara metoder men vi anser att Havsbaserad vindkraft bör lyftas in på ett mer tydligt sätt i energiplanen.

Jag lägger till Henry Larssons anteckning från beredningen:

Komplettering av Energiplanen för Kungälvs kommun

Vänsterpartiet vill öppna för möjligheten att, inom kommunens mark/vattenområde, tillåta och underlätta etablering av havsbaserad vindkraft. Detta kan framgå i energiplanen som ytterligare en möjlig åtgärd för att kunna tillgodose det alltmer ökande elbehovet i Sverige, fr.a. i elområdena 3 och 4

Henry Larsson Vänsterpartiet Kungälv

Erik Andreasson Vänsterpartiet Kungälv 20221123

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2022-12-01

Sida

18 (23)

§ 197/2022

Antagande av Energiplan 2022-2026 (Dnr KS2020/1806)

Sammanfattning

Varje kommun ska enligt lagen om kommunal energiplanering (1977:439) ha en aktuell energiplan. Den tidigare energiplanen är från 2010 och är därmed i behov av en aktualisering. Förvaltningen har därför tagit fram en ny energiplan med hjälp av miljökonsult från Norconsult. Under arbetets gång har beredningen för samhälle och utveckling varit referensgrupp och remissinstans. Planen beslutas av Kommunfullmäktige.

Energiplanens övergripande mål följer det tilläggs mål som Västra Götalandsregionen har till de nationella miljömålen samt målet för Klimat 2030 - Västra Götaland ställer om som Kungälv kommun har skrivit under:

Utsläppen av växthusgaser i kommunen ska minska med 80 % till år 2030 jämfört med 1990.

Energiplanen ska fungera som ett vägledande dokument inom kommunens arbete med energifrågorna. Fem strategiområden har definierats som extra viktiga att prioritera. Inom respektive strategiområde finns insatsområden där arbete och åtgärder bör genomföras.

Förvaltningen föreslår att upprättat dokument Energiplan 2022-2026 antas.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Antagande av Energiplan 2022-2026

Bilaga 20220614_Energiplan Kungälv kommun

Bilaga Granskningssynpunkter samt sammanställning över involverade personer

Bilaga Anteckning till protokollet Patrik Renström (C)

Bilaga Protokollsutdrag - Antagande av Energiplan 2022-2026 - Beredningen för samhälle och utveckling

Bilaga Anteckning till protokollet Henry Larsson (V)

Bilaga Protokollsutdrag - Antagande av Energiplan 2022-2026 - Utskottet för Samhälle och utveckling

Bilaga Anteckning till protokollet Ove Wiktorsson och Patrik Renström (C)

Bilaga Protokollsutdrag - Antagande av Energiplan 2022-2026 - Kommunstyrelsen

Bilaga Anteckning (C) - Energiplan

Bilaga Anteckning (KD) - Energiplan

Bilaga Anteckning (SD) och (KD) - Energiplan

Bilaga Anteckning (V) - Energiplan

KOMMUNFULLMÄKTIGE

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2022-12-01

Sida

19 (23)

Yrkande

Miguel Odhner (S): Ärendet återremitteras med följande motivering:

Relation till andra styrdokument

Kommunen har flera styrdokument som berör energifrågan. Energiplanen ska ses som en röd tråd som på ett övergripande sätt sätter riktningen för energiarbetet inom kommunen. I energiplanen har fokus valts att omfatta fem olika strategiområden. Respektive strategiområde bör beaktas och förtydligas i de kommande planer som kommunen beslutar om. Konkreta åtgärder kopplat till de olika områdena kan och bör finnas med i andra lämpliga styrdokument.

Ärendet återremitteras till kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att förtydliga punkten ”relation till andra styrdokument” avseende hur och i vilken omfattning energiplanens innehåll tillvaratas, konkretiseras och effektueras i styrningen.

Propositionsordning

Ordföranden ställer yrkandet om återremiss mot att avgöra ärendet under dagens sammanträde och finner att kommunfullmäktige beslutar att återremittera ärende.

Omröstning begärs inte.

Beslut

1. Ärendet återremitteras till kommunstyrelsen.
2. Kommunstyrelsen får i uppdrag att förtydliga punkten ”relation till andra styrdokument” avseende hur och i vilken omfattning energiplanens innehåll tillvaratas, konkretiseras och effektueras i styrningen.

KOMMUNFULLMÄKTIGE**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2023-06-21

Sida

46 (51)

§ 188/2023

Energiplan 2022-2026 (Dnr KS2020/1806)

Sammanfattning

Varje kommun ska enligt lagen om kommunal energiplanering (1977:439) ha en aktuell energiplan.

Den tidigare energiplanen är från 2010 och är därmed i behov av en aktualisering.

Förvaltningen

har därför tagit fram en ny energiplan med hjälp av miljökonsult från Norconsult. Under arbetets

gång har beredningen för samhälle och utveckling varit referensgrupp och remissinstans.

Planen

beslutas av Kommunfullmäktige.

Energiplanens övergripande mål följer det tilläggs mål som Västra Götalandsregionen har till de

nationella miljömålen samt målet för Klimat 2030 – Västra Götaland ställer om som

Kungälv

kommun har skrivit under:

Utsläppen av växthusgaser i kommunen ska minska med 80 % till år 2030 jämfört med 1990.

Energiplanen ska fungera som ett vägledande dokument inom kommunens arbete med energifrågorna. Fem strategiområden har definierats som extra viktiga att prioritera. Inom respektive strategiområde finns insatsområden där arbete och åtgärder bör genomföras.

Kommunfullmäktige återremitterade ärendet till kommunstyrelsen 2022-12-01 med beslut att:

Kommunstyrelsen får i uppdrag att förtydliga punkten ”relation till andra styrdokument” avseende hur och i vilken omfattning energiplanens innehåll tillvaratas, konkretiseras och effektueras i styrningen.

Förvaltningen tydliggör i den här skrivelsen punkten ”relation till andra styrdokument” enligt önskemål.

Förvaltningen har även ändrat i stycket om laddinfrastruktur på sidan 32.

Förvaltningen föreslår att upprättat dokument Energiplan 2022-2026 antas.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Energiplan 2022-2026

Bilaga 20221005_Energiplan Kungälv kommun

Bilaga Protokollsutdrag - Antagande av Energiplan 2022-2026 - Beredningen för samhälle och utveckling

Bilaga Protokollsutdrag - Antagande av Energiplan 2022-2026 - Utskottet för Samhälle och utveckling

Bilaga Protokollsutdrag - Antagande av Energiplan 2022-2026 - Kommunstyrelsen

Bilaga Anteckning (C) - Energiplan

Bilaga Anteckning (KD) - Energiplan

KOMMUNSTYRELSEN

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2023-06-21

Sida

47 (51)

Bilaga Anteckning (SD) och (KD) - Energiplan
 Bilaga Anteckning (V) - Energiplan
 Bilaga Protokollsutdrag - Antagande av Energiplan 2022-2026 - Kommunfullmäktige

Yrkanden

Miguel Odhner (S): Ärendet återremitteras för att korrigera inaktuell information samt uppdatera planen med senast tillgängliga data (lägga till data för 2021 och 2022 för att spegla nuläget)

Tilläggsyrkande

Greger Plannthin (SD): Tilläggsyrkande:

Kommundirektören ges i uppdrag att:

1. omarbeta energiplanen så att den följer de nationella målen
2. uppskatta effekterna, både ekonomiska och på invånarna, för de åtgärder som ingår i energiplanen
3. beräkna och målsätta utsläppsminskningen för de i energiplanen enskilda åtgärderna
4. åtgärderna tidsätts i energiplanen på sådant sätt att målen nås i tid
5. belysa vilka åtgärder som ligger utanför kommunens rådighet samt kvantifiera beroendet i form av utsläppsmängd
6. belysa vilka insatser kommunen kommer att vidtaga för att påverka, förstärka eller påskynda de nödvändiga åtgärder som ligger utanför kommunens rådighet, både regionalt och nationellt

Erik Andreasson (V): Att man tar fram fler anvisningsplatser för vindkraftverk i kommunen.

Ove Wiktorsson (C): bifall till Greger Plannthins (SD) yrkande.

Laila Persson (UP): Bifall till Greger Plannthins (SD) yrkande.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på Miguel Odhners (S) yrkande och finner att kommunstyrelsen beslutar att anta yrkandet.

Omröstning begärs inte.

Ordförande ställer proposition på Greger Plannthins (SD) tilläggsyrkande och finner att kommunstyrelsen beslutar att avslå yrkandet.

Omröstning begärs. Kommunstyrelsen godkänner följande propositionsordning:

Ja-röst för avslag på yrkandet och

Nej-röst för bifall till Greger Plannthins (SD) yrkande.

KOMMUNSTYRELSEN

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

Sida

2023-06-21

48 (51)

Omröstningsresultat

Med 9 ja-röster för avslag på yrkandet och 7 nej-röster för bifall till yrkandet avslår Kommunstyrelsen Greger Plannthins (SD) yrkande.

Ledamot	Ja	Nej	Avstår
Anders Holmenschöld (M)	x		
Gun-Marie Daun (KD)		x	
Ove Wiktorsson (C)		x	
Pia Gillerstedt (S)	x		
Peter Skoglund Ferrari (SD)		x	
Anna Vedin (M)	x		
Ilona Waern (KD)		x	
Jonas Andersson (S)	x		
Laila Persson (UP)		x	
Marcus Adiels (M)	x		
Greger Plannthin (SD)		x	
Emelie Gillberg (S)	x		
Erik Martinsson (MP)	x		
Michael Karlsson (L)		x	
Erik Andreasson (V)			x
Charlotta Windeman (M)	x		
Miguel Odhner (S)	x		
Summa:	9	7	1

Ordförande ställer proposition på Erik Andreassons (V) tilläggsyrkande och finner att kommunstyrelsen beslutar att avslå yrkandet.

Omröstning begärs inte.

Beslut

Ärendet återremitteras för att korrigera inaktuell information samt uppdatera planen med senast tillgängliga data (lägga till data för 2021 och 2022 för att spegla nuläget)

Erik Andreasson (V) lämnar en anteckning till protokollet, se bilaga.

~~Michael Karlsson (L) lämnar en anteckning till protokollet, se bilaga. Ej inkommen.~~

Kristdemokraterna, Sverigedemokraterna, Utvecklingspartiet och Centerpartiet lämnar en gemensam anteckning till protokollet, se bilaga.

Expedieras till:

KOMMUNSTYRELSEN

KUNGÄLVS
KOMMUN

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2023-06-21

Sida

49 (51)

För kännedom till:

KOMMUNSTYRELSEN

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Justeras sign

Kungälv, 2023-06-21

Anteckning Energiplan, Kommunstyrelsen KS2020/1806-13

Det är bra att kommunstyrelsen antog en av våra sju punkter i tilläggsyrkandet, men det är beklagligt att övriga sex punkter lämnades utan stöd av majoriteten.

Enligt planen ska Kungälv kommun uppnå de nationella målen 15 år tidigare än övriga Sverige vilket vi ifrågasätter då kommunen saknar många av de styrmedel som krävs för att uppnå de satta målen. I energiplanen konstaterar vi också att Kungälv inte har rådighet över flera av de verktyg som krävs för att kunna uppnå önskvärd utsläppsminskning, bland annat ligger Västtrafik samt statliga bidrag för laddpunkter och miljöbidrag för elektrifiering av den privata bilflottan utanför kommunens rådighet. Den moderatledda regeringen driver dessutom frågan om minskad reduktionsplikt. Energiplanen saknar även en konsekvens- och rimlighetsanalys om vilka effekter som kommer att uppnås till vilken kostnad för skattebetalarna.

Sveriges nationella mål är att utsläppsminskningen ska vara 63% år 2030 jämfört med 1990 års utsläppsnivåer, och 85% år 2045. Detta mål är en stor utmaning i sig, och varje ansvarsfull politiker borde ifrågasätta hur och varför Kungälv ska ha ett mål om 80% utsläppsminskning redan år 2030.

Även rimligheten måste ifrågasättas. Kungälv utsläppsminskning ska vara 73% fram till 2030 jämfört med år 2020. Under de 30 föregående åren (1990-2020) klarade kommunen av att minska utsläppen med 28%. Status för år 2021 och 2022 saknas. Om kommunen samtidigt ska ställa om sin bilflotta till elektrifierade fordon i förtid, samt införa att HVO ska vara prioriterat för kvarvarande dieselfordon i fordonspolicyn, riskerar detta att vara både utsläppsmässigt och ekonomisk oansvarigt.

Vi yrkade på en återremiss för att förtydliga, bedöma rimlighet och konsekvensberäkna åtgärderna i energiplanen. Detta hörsammades tyvärr inte av den socialistiska majoriteten bestående av (S), (M) och (MP) och bristerna i både tydlighet och rimlighet kvarstår tillsvidare

Greger Planthin (SD)

Peter Skoglund Ferrari (SD)

Ove Wiktorsson (C)

Gun-Marie Daun (KD)

Ilona Waern (KD)

Laila Persson (UP)

Mikael Wintell (UP)

Protokollsanteckning

Ärende 29 KS

Datum: 20230621

DNR: KS2020/1806-13

Energiplan 2022-2026

Energiplanen är ett långsiktigt dokument som visar flera olika åtgärder för att få ned kommunens klimatavtryck. Dokumentet är både visionärt men det finns många detalj åtgärder som presenteras. Vi i vänsterpartiet har tidigare lyft vindkraft och havsbaserad vindkraft som potentiella fossilfria energikälla. Vi har under denna punkt återigen lyft frågan med yrkande att man ska lägga in "fler anvisningar för vindkraftsområden i kommunen" och fick avslag med anledningen att "dokumentet inte är så detaljstyrt" trots att man i dokumentet skriver om andra åtgärder i detalj som tex vätgaslager som bevisligen är en bra åtgärd men det finns idag inga planer på att kommunen eller någon annan ska bygga ett vätgaslager i kommunen. Solceller är något som planen också tar stor vikt på men inte där heller kan vi se några större planer idag.

Vi beklagar att vi har en majoritet där som inte kan se den potentialen som vindkraften har idag. Vi kan konstatera att Miljöpartiet i Kungälv inte bedriver sin gröna politik utan har köpt S och M:s miljöpolitik.

Erik Andreasson Vänsterpartiet
20230621

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2023-06-21

Sida

46 (51)

§ 188/2023

Energiplan 2022-2026 (Dnr KS2020/1806)

Sammanfattning

Varje kommun ska enligt lagen om kommunal energiplanering (1977:439) ha en aktuell energiplan.

Den tidigare energiplanen är från 2010 och är därmed i behov av en aktualisering.

Förvaltningen

har därför tagit fram en ny energiplan med hjälp av miljökonsult från Norconsult. Under arbetets

gång har beredningen för samhälle och utveckling varit referensgrupp och remissinstans.

Planen

beslutas av Kommunfullmäktige.

Energiplanens övergripande mål följer det tilläggs mål som Västra Götalandsregionen har till de

nationella miljömålen samt målet för Klimat 2030 - Västra Götaland ställer om som

Kungälv

kommun har skrivit under:

Utsläppen av växthusgaser i kommunen ska minska med 80 % till år 2030 jämfört med 1990.

Energiplanen ska fungera som ett vägledande dokument inom kommunens arbete med energifrågorna. Fem strategiområden har definierats som extra viktiga att prioritera. Inom respektive strategiområde finns insatsområden där arbete och åtgärder bör genomföras.

Kommunfullmäktige återremitterade ärendet till kommunstyrelsen 2022-12-01 med beslut att:

Kommunstyrelsen får i uppdrag att förtydliga punkten ”relation till andra styrdokument” avseende hur och i vilken omfattning energiplanens innehåll tillvaratas, konkretiseras och effektueras i styrningen.

Förvaltningen tydliggör i den här skrivelsen punkten ”relation till andra styrdokument” enligt önskemål.

Förvaltningen har även ändrat i stycket om laddinfrastruktur på sidan 32.

Förvaltningen föreslår att upprättat dokument Energiplan 2022-2026 antas.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Energiplan 2022-2026

Bilaga 20221005_Energiplan Kungälv kommun

Bilaga Protokollsutdrag - Antagande av Energiplan 2022-2026 - Beredningen för samhälle och utveckling

Bilaga Protokollsutdrag - Antagande av Energiplan 2022-2026 - Utskottet för Samhälle och utveckling

Bilaga Protokollsutdrag - Antagande av Energiplan 2022-2026 - Kommunstyrelsen

Bilaga Anteckning (C) - Energiplan

Bilaga Anteckning (KD) - Energiplan

KOMMUNSTYRELSEN

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2023-06-21

Sida

47 (51)

Bilaga Anteckning (SD) och (KD) - Energiplan
Bilaga Anteckning (V) - Energiplan
Bilaga Protokollsutdrag - Antagande av Energiplan 2022-2026 - Kommunfullmäktige

Yrkanden

Miguel Odhner (S): Ärendet återremitteras för att korrigera inaktuell information samt uppdatera planen med senast tillgängliga data (lägga till data för 2021 och 2022 för att spegla nuläget)

Tilläggsyrkande

Greger Plannthin (SD): Tilläggsyrkande:

Kommundirektören ges i uppdrag att:

1. omarbeta energiplanen så att den följer de nationella målen
2. uppskatta effekterna, både ekonomiska och på invånarna, för de åtgärder som ingår i energiplanen
3. beräkna och målsätta utsläppsminskningen för de i energiplanen enskilda åtgärderna
4. åtgärderna tidsätts i energiplanen på sådant sätt att målen nås i tid
5. belysa vilka åtgärder som ligger utanför kommunens rådighet samt kvantifiera beroendet i form av utsläppsmängd
6. belysa vilka insatser kommunen kommer att vidtaga för att påverka, förstärka eller påskynda de nödvändiga åtgärder som ligger utanför kommunens rådighet, både regionalt och nationellt

Erik Andreasson (V): Att man tar fram fler anvisningsplatser för vindkraftverk i kommunen.

Ove Wiktorsson (C): bifall till Greger Plannthins (SD) yrkande.

Laila Persson (UP): Bifall till Greger Plannthins (SD) yrkande.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på Miguel Odhners (S) yrkande och finner att kommunstyrelsen beslutar att anta yrkandet.

Omröstning begärs inte.

Ordförande ställer proposition på Greger Plannthins (SD) tilläggsyrkande och finner att kommunstyrelsen beslutar att avslå yrkandet.

Omröstning begärs. Kommunstyrelsen godkänner följande propositionsordning:

Ja-röst för avslag på yrkandet och

Nej-röst för bifall till Greger Plannthins (SD) yrkande.

KOMMUNSTYRELSEN**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

Sida

2023-06-21

48 (51)

Omröstningsresultat

Med 9 ja-röster för avslag på yrkandet och 7 nej-röster för bifall till yrkandet avslår Kommunstyrelsen Greger Plannthins (SD) yrkande.

Ledamot	Ja	Nej	Avstår
Anders Holmenschöld (M)	x		
Gun-Marie Daun (KD)		x	
Ove Wiktorsson (C)		x	
Pia Gillerstedt (S)	x		
Peter Skoglund Ferrari (SD)		x	
Anna Vedin (M)	x		
Ilona Waern (KD)		x	
Jonas Andersson (S)	x		
Laila Persson (UP)		x	
Marcus Adiels (M)	x		
Greger Plannthin (SD)		x	
Emelie Gillberg (S)	x		
Erik Martinsson (MP)	x		
Michael Karlsson (L)		x	
Erik Andreasson (V)			x
Charlotta Windeman (M)	x		
Miguel Odhner (S)	x		
Summa:	9	7	1

Ordförande ställer proposition på Erik Andreassons (V) tilläggsyrkande och finner att kommunstyrelsen beslutar att avslå yrkandet.

Omröstning begärs inte.

Beslut

Ärendet återremitteras för att korrigera inaktuell information samt uppdatera planen med senast tillgängliga data (lägga till data för 2021 och 2022 för att spegla nuläget)

Erik Andreasson (V) lämnar en anteckning till protokollet, se bilaga.

~~Michael Karlsson (L) lämnar en anteckning till protokollet, se bilaga. Ej inkommen.~~

Kristdemokraterna, Sverigedemokraterna, Utvecklingspartiet och Centerpartiet lämnar en gemensam anteckning till protokollet, se bilaga.

Expedieras till:

KOMMUNSTYRELSEN

KUNGÄLVS
KOMMUN

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2023-06-21

Sida

49 (51)

För kännedom till:

KOMMUNSTYRELSEN

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Justeras sign

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 1 (3)

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Sandra Velagic

2023-08-07

Svar på Remiss - Trafikverket Förslag till nya bärighetsföreskrifter för Västra Götalands län (Dnr KS2023/1313-2)

Sammanfattning

Trafikverket har inkommit med en remiss om förslag till nya föreskrifter för bärighetsklasser i Västra Götalands län. Vägghållningsmyndigheten i region Väst har för avsikt att ändra bärighetsklasser på vissa vägar i Västra Götalands län och föreslår därför att Trafikverkets föreskrifter (TRVTFS 2022:18) om bärighetsklasser i Västra Götalands län ska upphöra att gälla och nya föreskrifter beslutas. Genom att ändra bärighetsklass uppnås ökad samhällsnytta främst i form av minskad miljöbelastning och ökad trafiksäkerhet utan att några investeringar behövs. Föreskrifterna föreslås träda i kraft den 2023-11-01.

Förändringarna berör flera vägar inom Kungälv kommun, bland annat Kungälvsmotet och Kodemotet som får bärighetsklass 4 och därmed tillåts tyngre fordon. De näringsidkare som har fordonstyper som kan nyttja de utökade lastmöjligheterna gynnas av föreskriften. Övriga trafikanter gynnas av den minskade mängden tung trafik.

Förslag till beslut

Kungälv kommun tillstyrker förslaget till nya föreskrifter för bärighetsklasser i Västra Götalands län.

Juridisk bedömning

Juridisk bedömning är inte relevant i ärendet.

Förvaltningens bedömning

Trafikverket har inkommit med en remiss om förslag till nya föreskrifter för bärighetsklasser i Västra Götalands län. Vägghållningsmyndigheten i region Väst har för avsikt att ändra bärighetsklasser på vissa vägar i Västra Götalands län och föreslår därför att Trafikverkets föreskrifter (TRVTFS 2022:18) om bärighetsklasser i Västra Götalands län ska upphöra att gälla och nya föreskrifter beslutas.

Bärigheten beror på en kombination av naturliga förutsättningar och vägkonstruktionens egenskaper. Bärighetsrestriktioner används för att skydda vägar och broar mot dem skador och den nedbrytning som orsakas av den tunga trafiken. Om inte annat har föreskrivits tillhör en allmän väg bärighetsklass 1 (BK1). Begränsning till en lägre bärighetsklass, BK2/BK3, görs för vägar, vägdelar eller broar som i dagsläget inte klarar BK1 utan att kostsamma åtgärder utförs för att förstärka dessa och om de ska kunna fortsätta vara framkomliga under överskådlig tid. Efter att en väg förstärkts kan den återgå till BK1 och därmed utgå ur föreskriften eller föreskrivas till BK4

Vägar som kan klara en högre bärighetsklass än BK1 och som ingår i det upplåtta vägnätet för BK4 kan föreskrivas få BK4. Vissa vägar inom det upplåtta BK4 vägnätet klarar inte den belastning som bruttoviktstabellen för BK4 genererar. Dessa vägar kommer att villkoras med krav på fordonen avseende hjulkonfiguration i form av

dubbelmonterade hjul på fordonen. Motivet till detta är att inte riskera vägkapitalet och undvika accelererande underhållskostnader.

De berörda vägarna har redan sådan standard att de klarar den högre bärighetsklassen BK4. Genom att ändra bärighetsklass uppnås ökad samhällsnytta främst i form av minskad miljöbelastning och ökad trafiksäkerhet utan att några investeringar behövs. Trafikverket har därför beslutat att utöka det upplåtna vägnätet för BK4 genom att inkludera de berörda vägarna.

Trafikverket har genomfört förstärkningsåtgärder och kan därför höja bärighetsklass på de sträckor som beskrivs under rubriken förändringar av bärighetsklasser i förslaget till föreskrifter.

- **BK1** Max 64 tons bruttovikt tillåts. Beroende på fordonets axelavstånd och axeltryck kan tillåten bruttovikt vara lägre.
- **BK2** Max 51,4 tons bruttovikt. Beroende på fordonets axelavstånd och axeltryck kan tillåten bruttovikt vara lägre.
- **BK3** Max 37,5 tons bruttovikt. Beroende på fordonets axelavstånd och axeltryck kan tillåten bruttovikt vara lägre.
- **BK4** Max 74 tons bruttovikt med oförändrade krav på axeltryck jämfört med BK1, men beroende på fordonets axelavstånd kan tillåten bruttovikt vara lägre.

Förändringarna berör flera vägar inom Kungälv kommun, bland annat Kungälvsmotet och Kodemotet som får bärighetsklass 4 och därmed tillåts tyngre fordon. De näringsidkare som har fordonstyper som kan nyttja de utökade lastmöjligheterna gynnas av föreskriften. Övriga trafikanter gynnas av den minskade mängden tung trafik.

Föreskrifterna föreslås träda i kraft den 2023-11-01.

Förvaltningen har inga synpunkter på förslaget till nya föreskrifter för bärighetsklasser i Västra Götaland.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Genom att ändra bärighetsklass uppnås ökad samhällsnytta främst i form av minskad miljöbelastning och ökad trafiksäkerhet utan att några investeringar behövs. De nya föreskrifterna bedöms därmed bidra till kommunstyrelsens resultatmål om minskade utsläpp i luft och vattendrag.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

De nya föreskrifterna bedöms bidra till flera mål i Agenda 2030

- Mål 9 Hållbara industri, innovationer och infrastruktur, genom en bättre förvaltning av infrastrukturen.
- Mål 13 Bekämpa klimatförändringarna, genom en minskad klimatpåverkan från transportsektorn.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Bedömning utifrån politiska styrdokument är inte relevant i ärendet.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

De näringsidkare som har fordonstyper som kan nyttja de utökade lastmöjligheterna gynnas av föreskriften. Övriga trafikanter gynnas av den minskade mängden tung trafik. Föreskrifterna förväntas inte påverka konkurrensförutsättningarna mellan olika företag

då alla får samma förändring.

Förslaget bedöms inte påverka företagens administrativa förutsättningar i någon större utsträckning.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv är inte relevant i ärendet.

Ekonomisk bedömning

Förslaget till nya föreskrifter för bärighetsklasser i Västra Götalands län har inga ekonomiska konsekvenser för Kungälv kommun.

Förslag till beslut

Kungälv kommun tillstyrker förslaget till nya föreskrifter för bärighetsklasser i Västra Götalands län.

Anders Holm
Sektorchef Samhälle och utveckling

Martin Gistell
Enhetschef Trafik, gata, park inkl.
sambäddade resor

Expedieras till:

För kännedom till:

From: noreply@trafikverket.se
Sent: 5 Jun 2023 12:34:51 +0200
To: Kungälv kommun
Subject: Förslag till nya bärighetsföreskrifter för Västra Götalands län
Attachments: Trafikföreskrift - förslag.pdf, Konsekvensutredning till förslag om bärighetsföreskrifter.pdf
Categories: My

Ärendenummer	Datum
TRV 2023/707	2023-06-05

Mottagare

Enligt sändlista

Denna remiss gäller förslag till nya föreskrifter för Västra Götalands län samt upphävande av Trafikverkets föreskrifter (TRVTFS 2022:18) om bärighetsklasser i Västra Götalands län. Remissen omfattar konsekvensutredning samt förslag till föreskrifter.

Remissvar

Eventuella synpunkter ska ha kommit in senast den 30 augusti 2023. Använd länken nedan för att svara.

[Klicka för att svara](#)

Var vänlig ange Trafikverkets diarienummer TRV 2023/707 om ni svarar på annat sätt.

Karin Gustafsson

Trafikverket Region Väst

Bilagor

Förslag till föreskrifter
Konsekvensutredning

Sändlista

Ale kommun
Alingsås kommun
Bengtsfors kommun
Bollebygds kommun
Borås stad
Dals-Ed kommun
Essunga kommun

Falköpings kommun
Färgelanda kommun
Grästorps kommun
Gullspåns kommun
Göteborgs Stad
Götene kommun
Herrljunga kommun
Hjo kommun
Härryda kommun
Karlsborgs kommun
Kollektivtrafikmyndigheten Västra Götaland
Kungälv kommun
Lantbrukarnas Riksförbund
Lerums kommun
Lidköpings kommun
Lilla Edets kommun
Lysekils kommun
Länsstyrelsen, Västra Götalands Län
Mariestads kommun
Marks kommun
Melleruds kommun
Munkedals kommun
Mölnåls kommun
NTF
Orust kommun
Partille kommun
Polisregion Väst
Riksförbundet Enskilda Vägar
Riksförbundet M Sverige
Skara kommun
Skogforsk
Skogsindustrierna
Skövde kommun
Sotenäs kommun
Stenungsunds kommun
Strömstads kommun
Svenljunga kommun
Svensk Kollektivtrafik
Svenska kraftnät
Svenska Naturskyddsföreningen
Svenska Taxiförbundet
Sveriges Bussföretag
Sveriges Åkeriföretag
Tanums kommun
Tibro kommun
Tidaholms kommun
Tjörns kommun
Tranemo kommun
Trollhättans Stad
Töreboda kommun
Uddevalla kommun
Ulricehamns kommun
Vara kommun

Vårgårda kommun
Vänersborgs kommun
Västra Götalandsregionen
Västsvenska Handelskammaren
Västtrafik
Åmåls kommun
Öckerö kommun

Trafikverket

405 33 GÖTEBORG
Besöksadress: Vikingsgatan
2-4 , GÖTEBORG

Texttelefon: 010-123 50 50
Telefon: 0771 - 921 921
trafikverket@trafikverket.se
www.trafikverket.se

Direkt: +46 10-123 30 92
Epost:
karin.gustafsson@trafikverket.se

Trafikverket

Trafikverkets föreskrifter om bärighetsklasser i Västra Götalands län;

TRVTFS :

beslutade den

Trafikverket föreskriver följande med stöd av 4 kap. 11 § trafikförordningen (1998:1276).

1 § Följande vägar i Västra Götalands län ska tillhöra bärighetsklass 4 på följande sträckor.

Väg	Sträcka
E6	Hallands länsgräns–väg E6.20 Åbromotet södra
E6	Samtliga vägar i Lindomemotet
E6	Samtliga vägar i Åbromotet
E6	Väg 44, 768 Södra Torpmotet–väg 161, 832 Norra Torpmotet
E6	Norrgående påfartsväg och södergående avfartsväg i Södra Torpmotet
E6	Norrgående avfartsväg och södergående påfartsväg i Norra Torpmotet
E6	Väg 162 Gläborgsmotet–Riksgränsen mot Norge
E6	Norrgående påfartsväg och södergående avfartsväg i Gläborgsmotet
E6	Samtliga vägar i Dinglemotet
E6	Samtliga vägar i Grindmotet
E6	Samtliga vägar i Rabbalshedemotet
E6	Samtliga vägar i Tanumsmotet
E6	Samtliga vägar i Rylandsmotet
E6	Samtliga vägar i Knämmotet
E6	Samtliga vägar i Lurmotet
E6	Samtliga vägar i Sältenmotet
E6	Samtliga vägar i Skeemotet
E6	Samtliga vägar i Strömstadsmotet
E6	Samtliga vägar i Blomsholmsmotet
E6	Samtliga vägar i Hogdalsmotet
E6	Samtliga vägar i Nordbymotet
E6	Väg E6.20 Åbromotet norra–väg 167, 671 Lyckornamotet
E6	Norrgående avfartsväg till väg 40, södergående på- och avfartsväg från väg 40, norrgående på- och avfartsväg från väg 40 i Kallebäcksmotet
E6	Samtliga vägar i Gullbergsmotet
E6	Samtliga vägar i Ringömotet
E6	Samtliga vägar i Klarebergsmotet
E6	Samtliga vägar i Rödbomotet
E6	Samtliga vägar i Kungälvsmotet
E6	Samtliga vägar i Kodemotet
E6	Samtliga vägar i Stora Högamotet
E6	Samtliga vägar i Stenungsundsmotet
E6	Norrgående avfartsväg och södergående påfartsväg i Lyckornamotet
E6.20	Väg E6 Åbromotet–väg E45 Agnesbergsmotet
E6.20	Av- och påfartsvägar i Järnbrottsmotet till väg 158
E6.20	Av- och påfartsvägar i Agnesbergsmotet till väg E45
E6.20	Avfartsväg i södergående körriktning i Vädermotet till väg 155
E6.20	Av- och påfartsvägar i Rödastensmotet till väg E45.1
E6.21	Väg E6.20 Bräckemotet–väg E20 Änäsmotet
E6.21	Av- och påfartsvägar i Bräckemotet till väg E6.20
E6.21	Av- och påfartsvägar i Marieholmsmotet till väg E45
E6.22	Väg 155 Ytterhamnsmotet–väg E6.20
E20	Väg 2680 trafikplats Glasbacken–väg 44, 2761 trafikplats Kinnekulle
E20	Trafikplats Glasbacken norrgående på- och södergående avfartsväg
E20	Samtliga vägar i trafikplats Vilan
E20	Trafikplats Kinnekulle norrgående av- och södergående påfartsväg
E20	Väg 26 Hassle–Örebro länsgräns

TRVTFS :

E20	Samtliga vägar i trafikplats Hova
E20	Väg E6.21 Änåsmotet–väg 184 trafikplats Munkatorp
E20	Samtliga vägar i Näåsmotet
E20	Samtliga vägar i Ingaredsmotet
E20	Samtliga vägar i Bålingemotet
E20	Samtliga vägar i trafikplats Hjultorp
E20	Samtliga vägar i trafikplats Vårgårda
E20	Samtliga vägar i trafikplats Fagrabö
E20	Samtliga vägar i trafikplats Vara
E20	Samtliga vägar i trafikplats Jung
E20	Trafikplats Munkatorp norrgående av- och södergående påfartsväg
27	Avfartsväg i östlig körriktning och påfartsväg i västlig körriktning i Viaredsmotet till väg 40
40	Väg E6, E20 Kallebäcksmotet–väg 27 Viaredsmotet
40	Samtliga vägar i Bårhultsmotet
40	Samtliga vägar i Ryamotet
40	Samtliga vägar i Grandalsmotet
40	Samtliga vägar i Kullamotet
40	Samtliga vägar i Grönkullenmotet
40	Samtliga vägar i Nabbamotet
40	Väg 41, 42 Annelundsmotet–Jönköpings länsgräns
40	Samtliga vägar i Dalsjöforsmotet
40	Samtliga vägar i Ulricehamnsmotet
40	Samtliga vägar i Hössnamotet
40	Avfartsväg i västlig körriktning och påfartsväg i östlig körriktning i Annelundsmotet
42	Väg E20, 1907 trafikplats Vårgårda–väg E20 trafikplats Vårgårda
42	Väg E20 trafikplats Hjultorp–väg E20, 1900 cirkulationsplats Hjultorp västra
46	Väg 40 cirkulationsplats Ulricehamnsmotet södra–väg 40 cirkulationsplats Ulricehamnsmotet norra
49	Väg E20 trafikplats Vilan–väg E20 cirkulationsplats Vilan
156	Väg 40, 554 Ryamotet–väg 40 Ryamotet
160	Väg E6, 650 cirkulationsplats Stora Högamotet östra–väg E6, 645 cirkulationsplats Stora Högamotet västra
162	Väg E6, 832 cirkulationsplats Glåborgsmotet–väg E6 Glåborgsmotet
163	Väg E6, 914 cirkulationsplats Tanumsmotet–väg E6 Tanumsmotet
163	Cirkulationsplats Rylandsmotet
163	Väg E6 Grindmotet östra–väg E6 Grindmotet västra
164	Väg E6 Strömstadsmotet–väg E6 cirkulationsplats Strömstadsmotet
168	Väg E6, 625 Kungälvsmotet–väg E6 cirkulationsplats Kungälvsmotet
174	Väg E6 Dinglemotet östra–väg E6 Dinglemotet västra
184	Väg E20 trafikplats Munkatorp södra–väg E20 trafikplats Munkatorp norra
187	Väg E20, 2538 trafikplats Vara–väg 2532 Vara
503	Väg E6, E20 cirkulationsplats Lindomemotet västra–väg E6, E20 cirkulationsplats Lindomemotet östra
524	Rastplats Grandalen–väg 40 Grandalsmotet
527	Väg 40 Kullamotet södra–väg 40 Kullamotet norra
574.01	Väg E6 Klarebergsmotet–väg E6.20 Norrleden
587	Väg E6 Rödbomotet västra–väg E6 cirkulationsplats Rödbomotet
911	Väg E6 Rabbalshedemotet–väg E6, 920 cirkulationsplats Rabbalshedemotet
974	Väg E6 Lurmotet västra–väg E6 Lurmotet östra
977	Väg E6 cirkulationsplats Knåmmotet västra–väg E6 Knåmmotet östra
990	Väg E6 Såltenmotet västra–väg E6 Såltenmotet östra
990	Cirkulationsplats Skeemotet östra
1027	Väg E6, 990 cirkulationsplats Skeemotet östra–väg E6 cirkulationsplats Skeemotet västra
1040	Väg E6, 988 cirkulationsplats Hogdalsmotet–väg E6 Hogdalsmotet
1040	Väg E6 cirkulationsplats Nordbymotet västra–väg E6 cirkulationsplats Nordbymotet östra
1627	Väg 40 Grönkullenmotet södra–väg 40 Grönkullenmotet norra
1721	Väg 40, 1704 cirkulationsplats Hössnamotet södra–väg 40 cirkulationsplats Hössnamotet norra
1751	Väg E20, 1956 cirkulationsplats Ingaredsmotet–väg E20 Ingaredsmotet
2532	Väg 187 Vara–väg E20 trafikplats Vara

TRVTFS :

2623	Väg E20 trafikplats Jung–väg E20 cirkulationsplats Jung
2680	Väg E20 trafikplats Glasbacken västra–väg E20 trafikplats Glasbacken östra

2 § Följande vägar i Västra Götalands län ska tillhöra bärighetsklass 4 på följande sträckor.

Utöver vad som framgår i trafikförordningen (1998:1276) ska förande av fordon eller fordonståg vara förenade med särskilda villkor enligt följande.

Motordrivna fordon med en bruttovikt som överstiger 32 ton ska ha en drivande axel som är försedd med dubbelmonterade hjul och luftfjädring eller likvärdig fjädring, eller att drivaxlarna är försedda med dubbelmonterade hjul och vikten inte överskrider 9.5 ton på någon av axlarna. För fordonskombinationer gäller dessutom att om bruttovikten överstiger 64 ton ska minst 65 procent av släpvagnens eller släpvagnarnas sammanlagda bruttovikt belastas av sådana axlar med dubbelmonterade hjul.

Fordon eller fordonståg registrerade i transportstyrelsens fordonsregister, före 2018-12-31, undantas från ovanstående villkor

Väg	Sträcka
E20.02	Väg E20, 26 trafikplats Haggården södra–cirkulationsplats Hindseberg
26	Väg E20 Hassle–Värmlands länsgräns
26	Väg 2754 cirkulationsplats Karstorp–väg E20, E20.02 trafikplats Haggården södra
27	Väg 40 Viaredsmotet–Jönköpings länsgräns
27	Samtliga vägar i trafikplats Kråkered
27	Samtliga vägar i trafikplats Aplared
27	Samtliga vägar i trafikplats Björdsdamm
41	Väg 27 cirkulationsplats Kråkered södra–väg 40, 42 Annelundsmotet
42	Cirkulationsplats Nordskogen–väg E20 trafikplats Hjultorp
42	Väg E20 trafikplats Vårgårda–väg 42, 44, 47 cirkulationsplats Mulltorp
44	Väg E6, 786 Södra Torpmotet–väg E45 trafikplats Båberg
44	Samtliga vägar i Kurödsmotet
44	Samtliga vägar i Ramserödsmotet
44	Samtliga vägar i trafikplats Väne-Ryr
44	Samtliga vägar i trafikplats Grunnebo
44	Väg E45 trafikplats Stallbacka–väg 2588 Botorp
44	Samtliga vägar i trafikplats Hullsjön
44	Väg 49 Alebäcksrondellen–väg 2714 Eolsborg
E45	Väg 2013 Sjuntorpsmotet–väg 2222 Svärdsviken
E45	Norrgående påfartsväg och södergående avfartsväg i Sjuntorpsmotet
E45	Samtliga vägar i trafikplats Stallbacka
E45	Samtliga vägar i trafikplats Skogsbo
E45	Samtliga vägar i trafikplats Båberg
E45	Samtliga vägar i trafikplats Götered
E45	Väg 164 cirkulationsplats Ämål–Värmlands länsgräns
E45	Väg E45.01 Fiskehamnsmotet– väg 2014 Torpabron södra
E45	Avfartsväg i södergående köriktning i Marieholmsmotet till väg E6.21
E45	Samtliga vägar i Stora Vikenmotet
E45	Samtliga vägar i Nödingemotet norra
E45	Samtliga vägar i Nolmotet
E45	Samtliga vägar i Alaforsmotet
E45	Samtliga vägar i Norra Älvängenmotet
E45	Samtliga vägar i Södra Skeplandamotet
E45	Samtliga vägar i Norra Skeplandamotet
E45	Samtliga vägar i Alvhemmotet
E45	Samtliga vägar i Lödösemotet
E45	Samtliga vägar i Södra Lilla Edetmotet
E45	Samtliga vägar i Norra Lilla Edetmotet
E45.01	Väg E6.20 Kungsstensmotet–väg E45 Fiskehamnsmotet
46	Väg 40 cirkulationsplats Ulricehamnsmotet norra–väg 2803 cirkulationsplats Åsarp
46	Väg 1704 trafikplats Svensholm södra–väg 40 cirkulationsplats Ulricehamnsmotet södra

TRVTFS :

47	Väg 186 Grästorpsväg 2584 Flakebergs kyrka
47	Väg 44, 47 cirkulationsplats Baggården–väg 2544 Grästorpsväg
49	Väg 49 Alebäcksrondellen–väg 184 Passagården
49	Väg E20 cirkulationsplats Vilan–väg 2754, 2889 Hallenbergsrondellen
49	Samtliga vägar i trafikplats Axvall
154	Hallands länsgräns–väg 27 cirkulationsplats Kila
155	Väg 575 cirkulationsplats Hönö Rödsund–väg E6.20 Vädermotet
155	Samtliga vägar i Ytterhamnsmotet
156	Väg 154 cirkulationsplats Svenljunga–väg 27 trafikplats Björnsdamms östra
158	Hallands länsgräns–väg E6.20 Järnbrottsmotet
158	Avfartsväg i södergående körriktning och påfartsväg i södergående körriktning i Lindåsmotet
160	Väg E6, 645 cirkulationsplats Stora Högamotet västra–väg 649, 770 Nössnåsmotet norra
160	Norrgående avfartsväg och södergående påfartsväg i Nössnåsmotet
161	Väg 160, 787 cirkulationsplats Rotvik–väg E6 cirkulationsplats Norra Torpmotet östra
163	Väg 1018 Säm–väg E6, 920 cirkulationsplats Rylandsmotet
163	Väg E6 Tanumsmotet–väg 165 Norra Naverstad
164	Väg E6 cirkulationsplats Strömstadsmotet–väg 172 Steneby
164	Väg 176, 1030 cirkulationsplats Stömstad–väg E6 Strömstadsmotet
165	Väg 164 Holkekärr–Riksgränsen mot Norge
165	Väg 174, 929 cirkulationsplats Dingle–väg 911 Hällevadsholm
165	Väg 163 Norra Naverstad–väg 164 Backa
166	Väg 164 Kårslätt–väg E45 cirkulationsplats Mellerud norra
166	Riksgränsen mot Norge–väg 164 Mon
167	Väg 625, 2025 Ström–väg E 45 södergående avfartsväg i Norra Lilla Edetmotet
170	Väg E6 Stenungsundsmotet norra–väg 770 Stenungsund
170	Samtliga vägar i Stenungsundsmotet norra
172	Väg 44, 688 Kurödsmotet–väg 2065 Knotten
172	Väg 924 Dagsholm–väg 166 Bäckefors
172	Väg 166 Lunnane–väg 2252 Kråkviken
173	Väg 2064 Västra Bodane–väg E45 Dykälla
174	Väg 165, 929 cirkulationsplats Dingle–väg E6 Dinglemotet östra
176	Väg 164, 1030 cirkulationsplats Strömstad–väg 988 Hee
180	Fjällgatan, Borås–väg E20 trafikplats Alingsås
181	Väg E20 trafikplats Fagrabo–väg 47, 2632 Mellomgården
182	Väg 42, 1782 Stenatorp–väg 46 Timmele
183	Väg 42, 1801 cirkulationsplats Fristad–väg 182 Stenö
183	Väg 182 Grude–väg 181 Bergagärde
184	Väg E20 trafikplats Munkatorp norra–väg 49 Passagården
186	Väg E20 Lekåsamotet–väg 2503 Krokstorp
186	Väg 2509 Essunga kyrka–väg 47 Grästorpsväg
190	Väg 42 Sollebrunn–väg 186 cirkulationsplats Nossebro östra
193	Norra Ringvägen, Fröjeredsvägen cirkulationsplats Tidaholms östra–väg 195 Linderyd
195	Jönköpings länsgräns–väg 49 Lampås
200	Väg E20 trafikplats Hova västra–väg 2997 Guntorp
503	Hallands länsgräns–väg E6, 20 cirkulationsplats Lindomemotet västra
517	Väg 158, 953 Lindåsmotet västra–väg 158 Lindåsmotet östra
527	Väg 40, 27 Kullamotet norra–väg 554, 1757, 1758 cirkulationsplats Bollebygd
535	Väg 40, 27 Bårhultsmotet–väg 549 cirkulationsplats Bårhult
549	Väg 542, 549 Björödsmotet–väg 554 Rya
554	Väg 40, 27, 156 Ryamotet–väg 527, 1757, 1758 cirkulationsplats Bollebygd
574	Väg 645 cirkulationsplats Stora Höga–väg 160 Strandkärr
645	93 meter söder om norra korsningen Brålandavägen–väg E6, 160 cirkulationsplats Stora Högamotet västra
649	1 977 meter väster om väg 650 Grösse backe–väg 650 Grösse backe
650	Väg E6, 160 cirkulationsplats Stora Högamotet östra–väg 649 Grösse backe
694	Väg 172 Nordmanneröd–väg 2060 Lännebergshage
697	Väg 44 Ramserödsmotet–väg 2028 Kvarntorp
697.01	Väg 44, Stampgatan trafikplats Grunnebo–väg 697 Ässet

TRVTFS :

813	Väg 832 cirkulationsplats Lilla Foss västra–väg E6 cirkulationsplats Munkedalsmotet södra
813	Väg 832 cirkulationsplats Lilla Foss västra–väg 816 cirkulationplats Lilla Foss
816	Väg 832 Kvistrum–väg 924 Kvistrum
816	Cirkulationsplats Lilla Foss
832	Väg E6, 161 cirkulationsplats Norra Torpmotet östra–väg 816 Kvistrum
832	Väg 813 cirkulationplats Lilla Foss–väg E6, 162 Gläborgsmotet
911	Väg 165 Hällevadsholm–väg 949 Rabbalshede
914	Väg 163 Kamstorp–väg 920 Tanums kyrka
914	Väg 920 Tanum–väg E6, 163 cirkulationsplats Tanumsmotet
920	Väg E6, 911 cirkulationsplats Rabbalshedemotet–väg 914 Tanums kyrka
924	Väg 816 Kvistrum–väg 928 Stale
928	Väg 924 Stale–väg 941 Hedekas södra
951	Väg 920 Solhem–väg 952 Kustorp
952	Väg 920 Hovtorp–väg 951 Kustorp
955	Väg 849 Smeviken–väg 163 Klinkenborg
955.01	Väg 955 Grimmeland–väg 165 Äspelunden
985	Väg 164 Grälös–väg 988 Högstad
988	Väg 176 Hee–väg 985 Högstad
990	Väg E6 Sältenmotet östra–väg E6, 1027 cirkulationsplats Skeemotet östra
990	Väg E6, 1027 cirkulationplats Skeemotet östra–väg 164 cirkulationsplats Skee
990	Väg 163 Rörängen–väg E6 Sältenmotet västra
1030	Väg 990 cirkulationsplats Vik–väg 164, 176 cirkulationsplats Strömstad
1054	Väg 988 Rogstad–väg 1058 Vässby
1544	Väg 1547 Ljungåsen–väg 154 Överlida
1547	Väg 1544 Ljungåsen–väg 1530 Stora Backa
1560	Hallands länsgräns–väg 1558 Erikslund
1587	Väg 156 cirkulationsplats Tranemo–väg 27 Karlshill
1604	Väg 1602 Fotskäls kyrka–väg 156 Hjortorp
1609	Hallands länsgräns–väg 156 Björlanda
1612	Väg 1609 Sättila–väg 156 Hyssna
1664	Väg 27 trafikplats Aplared västra–väg 27 trafikplats Aplared östra
1701	Väg 1700 Skäftingsbacka–väg 40 cirkulationsplats Östergården
1704	3 363 meter väster om väg 1799 Hallbron–väg 1719 cirkulationsplats Rönnåsen
1704	Samtliga vägar i trafikplats Karlsnäs
1704	Samtliga vägar i trafikplats Svensholm
1705	Väg 1706 Äspered–väg 1704 Getared
1706	Väg 1700 Stuvhult–väg 1705 Äspered
1708	Väg 1706 Hallabron–väg 1711 Komskälet
1721	Väg 1877 Häggarpet–väg 40 Kullen
1778	Väg 1900 Bälinge–väg 1765 Ön
1779	Väg 1765 Tarabo–väg 1900 Bäne
1781	Väg 1900 Hallorstorp–väg 1779 Middagsliden västra
1781	Väg 1779 Middagsliden östra–väg 1782 Eklanda
1782	Väg 1900 Tubbetorp–väg 42 Stenatorp
1793	Väg 182 Ljungs järnvägsstation–472 meter väster om väg 182 Ljungs järnvägsstation
1803	Väg 42 Sölebo–väg 1803.01 Tärby
1807	Väg 183 Borgstena–väg 182 Upptorp
1811	Väg 1848 Hönestorp–väg 182 Ljung
1876	Väg 1877 Liareds kyrka–Jönköpings länsgräns
1877	Väg 1721 Häggarpet–väg 1876 Liareds kyrka
1882	Väg 1876 Tähult–väg 1884 Kölingared
1900	Väg E20 cirkulationsplats Bälingemotet–väg 42 cirkulationsplats Hjultorp
1960	Väg E45 Stora Vikenmotet–väg 1960.12 cirkulationsplats Stora Vikenmotet
1960	Väg E45, 1967 cirkulationsplats Nödingemotet norra–väg 1960.13 Nödingemotet norra
1960	Väg E45 cirkulationsplats Alaforsmotet västra–väg 1960.15 cirkulationsplats Alaforsmotet östra
1960	Cirkulationsplats Nol västra
1960	Cirkulationsplats Norra Älvängenmotet

TRVTFS :

1960.12	Väg 1960 cirkulationsplats Stora Vikenmotet–väg E45 Stora Vikenmotet
1960.13	Väg 1960 Nödingemotet norra–väg E45 Nödingemotet norra
1960.14	Väg E45, 1960 cirkulationplats Nol västra–väg E45 Nolmotet
1960.15	Väg 1960 cirkulationsplats Alaforsmotet östra–väg E45 Alaforsmotet
1960.17	Väg 1960 cirkulationsplats Norra Älvängenmotet–väg E45 Norra Älvängenmotet
1978	Väg E45 Södra Skepplandamotet–väg 1979 Skepplanda
1979	Väg E45 Norra Skepplanmotet norra–väg E45 Norra Skeppslandamotet södra
1979.01	Väg 1979 Norra Skepplamotet–väg 2002 Norra Skepplamotet
1996	Väg E45 cirkulationsplats Lödösemotet västra–väg 2011 Stora Boda
2002	Väg 1978 Södra Skepplandamotet–väg E45 cirkulationsplats Glässnäs
2005	Väg 2048 Velanda–väg 2020 Gärdhem
2005	Väg 42, 44, 47 trafikplats Hullsjön södra–väg 2050 cirkulationsplats Vargön
2011	Väg 2000 Upphärads kyrka–väg 42 Koberg
2012	Väg 2009 Skrehall–väg E45 cirkulationsplats Hörlycke
2013	Väg 2012 Fors kyrka–väg E45, 2012 cirkulationsplats Hörlycke
2014	Väg 167 cirkulationsplats Norra Lilla Edetmotet–väg E45 Torpabron södra
2015	Väg 42, 44, E45, 47 trafikplats Stallbacka–väg 2005 cirkulationsplats Koppegården
2020	Ljungvägen–väg 42 cirkulationsplats Brunnered
2022	Väg E45 cirkulationsplats Södra Lilla Edetmotet västra–väg E45, 2003 cirkulationsplats Södra Lilla Edetmotet östra
2025	Väg 167, 625 Ström–väg 2026 cirkulationsplats Korseberg
2026	Väg 44, E45 trafikplats Skogsbo–väg 2025 cirkulationsplats Korseberg
2027	Väg 688, 2029 Sågebron norra–väg 2025 Torsred
2028	Väg 2025 Båberg–väg E45 trafikplats Båberg
2028	Skogshöjdsvägen–väg 2025 cirkulationsplats Båberg
2029	Väg 688, 2027 Sågebron norra–väg 697 Väne-Ryr västra
2048	Väg 2005 Velanda–väg E45 cirkulationsplats Alingsåker
2056	Väg E45 trafikplats Götered östra–väg E45 trafikplats Götered västra
2059	Väg 2062 Röshult–väg E45 Dykälla
2060	Väg 694 Lännebergshage–väg 173 Kärsrud
2149	Väg 2162 Åsebro–väg E45 cirkulationsplats Mellerud södra
2214	Väg 172 Alfhem–Värmlands länsgräns
2248	Väg 164, 2238 Laxarbyn–Värmlands länsgräns
2254	Värmlands länsgräns–Värmlands länsgräns
2504	Väg 2503 Lilla Djupsås–väg 190 Nossebro
2595	Väg 2586 Storegården–väg 44 Lavad
2623	85 meter söder väg 2622 Kvänum–väg E20 trafikplats Jung
2626	Väg 2623 cirkulationsplats Kvänum–901 meter nordost om väg 2623 cirkulationsplats Kvänum
2683	Väg 49, 2740 cirkulationsplats Axvall norra–väg 49 cirkulationsplats Axvall södra
2953	Väg 26 Boterstena–väg 2954 Skrivaregården
2993	Väg E20 Backa–väg 200 Midskog
2997	Väg 200 Guntorp–väg 2998 Skagersvik
3058	Väg 3061 Udenäs–väg 3056 Älgårås
3060	Väg 49 Granvik–väg 3061 Svanhult
3061	Väg 3058 Udenäs–Örebro länsgräns
3063	Väg E20, 200 trafikplats Hova västra–väg E20, 200 cirkulationsplats Hova östra

3 § Följande vägar i Västra Götalands län ska tillhöra bärighetsklass 2 på följande sträckor.

Väg	Sträcka
544	Väg 503 Inseros–väg 542 Snugga
545	Väg 541 Bjällås–2 900 meter söder om väg 541 Bjällås
597	Väg 570 Kroken–1 560 meter söder om väg 570 Kroken
606	Väg 570 Bremnäs–3 422 meter sydväst om väg 570 Bremnäs
617	Väg 620 Ödsmål–2 630 meter väster om väg 620 Ödsmål
632	2 334 meter öster om väg 574 Ingetorp–väg 634 Stubbhålt

TRVTFS :

645	Bro över järnvägen vid Stora Höga
668	Väg 2025 Utby–väg 681 Vassbo
681	Bro över Vassbosjöns utlopp vid Backen
695	Väg 694 Nordmanneröd–väg 696 Vigansröd
696	Väg 697 Kyrkobyn–väg 698 Martered
698	1 300 meter väster om väg 2060 Lubberud–väg 2060 Lubberud
720	1 330 meter väster om väg 169 Bleket–2 348 meter väster om väg 169 Bleket
726	Väg 723 Häller–1 600 meter om väg 723 Häller
738	Färjeläget vid Lyre sund, norra–3 498 meter sydväst om färjeläget vid Lyre sund, norra
751	Färjeläget vid Fröjdendal–färjeläget vid Fruvik
882	Väg 174 Röseberget–60 meter öster om väg 885 Sotekanalen
922	Väg 914 Krokebräcke–väg 920 Pålen
933	Väg 930 Gunghult–4 045 meter norr om väg 930 Gunghult
963	Väg 960 Liveröd–väg 960 Rimseröd
964	Väg 960 Backen–620 meter sydväst om väg 164 Björnlidmon
968	Väg 164 Fagerhult–väg 165 Vassbotten
985	Väg 988 Högstad–väg 1054 Näsing kyrka
987	Väg 990 Risäng–väg 981 Björke
1004	Väg 914 Tegneby–väg 920 Gerum
1055	Väg 988 Blomsholm–väg 1054 Vässby
1055.01	Väg 1055 Sandåker–väg 1054 Näsing kyrka
1158	Väg 160 Säckebäck–5 110 meter öster om väg 160 Säckebäck
1180	Väg 751 Flatö kapell–165 meter sydost om väg 751 Flatö kapell
1518	Väg 1505 Broby–väg 1519 Segerstad
1519	Väg 41 Sundholmen–väg 1526 Svansjö
1521	Väg 1519 Öxnevalle–160 meter nordväst om väg 1519 Öxnevalle
1522	Väg 41 Viskalund–3 500 meter sydväst om väg 1524 Lekvad
1524	Väg 1522 Lekvad–väg 156 Kullagården
1525	Väg 1607 Berghem–väg 1524 Haby
1541	Väg 1540 Tokabo–väg 1559 Hyndarp
1543	Väg 1541 Källäng–väg 1546 Björkeholm
1560	Bro över Lillån vid Mølneby
1568	Väg 1567 Backabo–Jönköpings länsgräns
1574	Väg 1578 Mårdsbo–väg 1573 Assmebro
1575	3 000 meter öster om väg 1567 Svedjorna–Jönköpings länsgräns
1580	Väg 1582 Assmebro–väg 1578 Ambjörnarp
1600	Bro över Enån vid Grevared
1606	Väg 1607 Berghem–väg 1605 Torp
1626	Väg 1628 Dragered–väg 1610 Segloraberget
1628	Väg 1628 Dragered–väg 1629 Alvared
1629	Väg 1637 Hulu–väg 1627 Ljungslätt
1637	Klevliden–väg 1610 Seglora kyrka
1638	Väg 1626 Viskaberg–väg 1637 Nolgården
1652	Väg 1634 Fritsla, västra anslutningen–väg 1634 Fritsla, östra anslutningen
1656	Väg 156 Lyckås–väg 1659 Ringestena
1680	Väg 1673 Björdal–väg 157 Södra Åsarps kyrka
1680	Väg 1679 Bäck–väg 1674 Långhem
1682	Väg 1758 Töllsjö–väg 180 Hedared
1686	Väg 1680 Björdal, östra anslutningen–väg 1673 Nohagen
1731	Väg 1732 Ölsremma kyrka–Jönköpings länsgräns
1750	Bro över Torska ström vid Lövhult
1753	Väg 554 Stockagärde–6 380 meter söder om väg 1751 Edsås
1757	Väg 527, 554, 1758 cirkulationsplats Bollebygd–väg 1627 Grönkullen
1760	Väg 1757 Sandared–väg 1758 Holmared
1764	Väg 180 Lygnared–3 018 meter nordost om väg 180 Lygnared
1768	Väg 1773 Vralen–väg 1765 Kroksbo
1770	2 430 meter norr om väg 1769 Ålgården–väg 1768 Ingelstorp
1810.02	Väg 1810 Torpåkra–340 meter norr om väg 1810 Torpåkra
1814	Väg 1815 Fänneslunda–väg 1807 Tostered
1818	Väg 1816 Rångeval kyrka–väg 1803 Ålgården
1842	Väg 182 Holmen–väg 1843 Alboga
1845	Väg 1843 Haragården–väg 1846 Broddarp
1846	Väg 1845 Broddarp–väg 1843 Eriksberg

TRVTFS :

1853	Väg 1760 Kvarnholmen–väg 1762 Backabo
1865	Väg 1827 Åryd–väg 1859 Rävike
1878	Väg 1877 Häggarpet–väg 1879 Norra Hästhagen
1884	Väg 1882 Kölingared–Jönköpings länsgräns
1894	Bro över Sävån vid Källafors
1927	Bro över Nossan vid Södra Härene
1933	Bro över Nossan vid Hudene
1940	1 655 meter nordost om väg E20, 556 Jonseredsmotet–971 meter väster om väg E20 Hulanmotet
1956	Väg 1957 Norsesund–väg 1750 Västra Bodarna
1957	Väg 1956 Norsesund–760 meter sydväst om väg 1956 Norsesund
1978	Väg 1997 Verle–väg 2001 Livered
1981	Väg 1980 Skepplanda–340 meter nordost om väg 1980 Skepplanda
1994	Väg 2002 Lödöse–väg 1996 Sankt Peders kyrka
1997	Väg 1996 Nygård–väg 1978 Verle
2001	Väg 1978 Livered–väg 42 Boryd
2008	Väg 2012 Härklätan–1 345 meter nordväst om väg 2012 Härklätan
2010	Väg 2011 Rommele–635 meter söder om väg 2011 Rommele
2012	Väg 2014 Bliksered–väg 2009 Skrehall
2028.01	Väg 2028 Båberg–90 meter sydväst om väg 2028 Båberg
2029	Väg 668 Nötebron–väg 688 Sågebron, södra anslutningen
2064	944 meter nordväst om väg 2062 Brasmerud–3 033 meter nordväst om väg 2062 Brasmerud
2083	1 700 meter norr om väg 2081 Färgelanda–väg 2086 Edstenafors, östra anslutningen
2087	Väg 2081 Västra Edstena–väg 2086 Edstenafors, västra anslutningen
2111	Väg 2110 Böle–väg 166 Tingvalla
2127	Väg 2143 Säter–väg 2135 Örsberg
2128	Väg 173 Norra Rådane–väg 2127 Häljebyn
2144	Väg 2143 Stränge–1 434 meter väster om väg 2143 Stränge
2150	Väg E45, 2059 Gömman–väg E45 Berg
2154	2 400 meter öster om väg 2149 Vinterhålet–väg 2149 Gestad kyrka
2159	Väg 2160 Korpås–väg 2166 Qvantenburg
2170	Väg 2169 Råskog–väg 2171 Östra Järn
2223	Väg E45 Köpmannebro, södra anslutningen–770 meter söder om väg 2223.01 Köpmannebro
2223.01	Väg 2223 Köpmannebro–väg E45 Köpmannebro, norra anslutningen
2500	Väg 2504 Fåglum–väg 2505 Ånnestorp
2604	Väg 2603 Vipetomten–väg 2605 Torkelstorp
2793	1 760 meter nordost om väg 2792 Solberga–2 100 meter nordost om väg 2792 Solberga
2843	Väg 2847 Ettak–väg 2848 Billareslätten
2938	Väg 2939 Horn–väg 2931 Lilla Rör
2949	Väg 2948 Odensåker–väg 2951 Skalkarrike
2973	Väg 2972 Norrkvarn–väg 3044 Böckersboda
3008	Bro över järnvägen i Fagersanna

4 § Följande vägar i Västra Götalands län ska tillhöra bärighetsklass 3 på följande sträckor.

Väg	Sträcka
566	620 meter nordväst om väg 563 Björlanda–1 488 meter norr om väg 563 Björlanda
567	Väg 566 Björlanda–420 meter väster om väg 566 Björlanda
698	2 300 meter väster om väg 2060 Lubberud–1 300 meter väster om väg 2060 Lubberud
730	Väg 729 Kolleröd–3 294 meter nordväst om väg 729 Kolleröd
882	60 meter öster om bro över Sotekanalen–3 970 meter norr om väg 885 Sotekanalen
885	Väg 882 Sotekanalen–1 640 meter söder om väg 882 Sotekanalen
940	Bro över Örekilsälven vid Restad

TRVTFS :

1155	611 meter söder om väg 1155.01 Härön–626 meter norr om väg 1155.02 Härön
1155.01	Väg 1155 Härön–60 meter öster om väg 1155 Härön
1155.02	Väg 1155 Härön–40 meter väster om väg 1155 Härön
2047	3 150 meter nordost om väg 2005 Artorp–väg 2005 Forstena
2065	3 600 meter söder om väg 173 Rådane förs–2 600 meter söder om väg 173 Rådane förs
2189	Väg 172 Ödskölts kyrka–väg 2190 Kroken
2190	Väg 2189 Kroken–väg 172 Backen

Dessa föreskrifter träder ikraft den 1 november 2023, då Trafikverkets föreskrifter (TRVTFS 2022:18) om bärighetsklasser i Västra Götalands län ska upphöra att gälla.

På Trafikverkets vägnar

ROBERTO MAIORANA

Elin Jonsson
(Verksamhetsområde Planering)

Förslag

Ärendenummer
TRV2023/707

Dokumentdatum
2023-05-31
Sidor
1(46)

TRAFIKVERKET

Konsekvensutredning till förslag om bärighetsföreskrifter för, Västra Götalands län enligt förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning

Bakgrund

Väghållningsmyndigheten i region Väst har för avsikt att ändra bärighetsklasser på vissa vägar i Västra Götalands län och föreslår därför att Trafikverkets föreskrifter (TRVTF 2022:18) om bärighetsklasser i Västra Götalands län ska upphöra att gälla och nya föreskrifter beslutas.

Bärigheten beror på en kombination av naturliga förutsättningar och vägkonstruktionens egenskaper. Bärighetsrestriktioner används för att skydda vägar och broar mot de skador och den nedbrytning som orsakas av den tunga trafiken. Om inte annat har föreskrivits tillhör en allmän väg bärighetsklass 1¹ (BK1). Begränsning till en lägre bärighetsklass, BK2/BK3, görs för vägar, vägdelar eller broar som i dagsläget inte klarar BK1 utan att kostsamma åtgärder utförs för att förstärka dessa och om de ska kunna fortsätta vara framkomliga under överskådlig tid. Efter att en väg förstärkts kan den återgå till BK1 och därmed utgå ur föreskriften eller föreskrivas till BK4

Vägar som kan klara en högre bärighetsklass än BK1 och som ingår i det upplåtna vägnätet för BK4 kan föreskrivas få BK4. Vissa vägar inom det upplåtna BK4 vägnätet klarar inte den belastning som bruttoviktstabellen för BK4 genererar. Dessa vägar kommer att villkoras med krav på fordonen avseende hjulkonfiguration i form av dubbelmonterade hjul på fordonen. Motivet till detta är att inte riskera vägkapitalet och undvika accelererande underhållskostnader.

Beskrivning av aktuellt läge och vad Trafikverket vill uppnå

De berörda vägarna har redan sådan standard att de klarar den högre bärighetsklassen BK4. Genom att ändra bärighetsklass uppnås ökad samhällsnytta främst i form av minskad miljöbelastning och ökad trafiksäkerhet utan att några investeringar behövs. Trafikverket har därför beslutat att utöka det upplåtna vägnätet för BK4 genom att inkludera de berörda vägarna.

Trafikverket har genomfört förstärkningsåtgärder på tex väg 46 och kan därför höja bärighetsklass på de sträckor som beskrivs under rubriken förändringar av bärighetsklasser.

¹ 4 kap 11 § trafikförordningen (1998:1276)

Ärendenummer
TRV2023/707

Dokumentdatum
2023-05-31
Sidor
2(46)

TRAFIKVERKET

Trafikverket bedömer att de sträckor på väg 2065, 2189, 2190 som beskrivs under rubriken förändringar av bärighetsklasser behöver skyddas för att inte riskera vägkapitalet.

Förändringar av bärighetsklasser

Väg:	E6
Tidigare text:	Väg E6.20 Åbromotet norra–väg E6 Kodemotet
Föreslagen text:	Väg E6.20 Åbromotet norra–väg 167, 671 Lyckornamotet
Förändring:	Vägen ingår redan i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4. Vägsträckan är nu förlängd till väg E6.20 Åbromotet norra–väg 167, 671 Lyckornamotet.
Gällande paragraf:	1 §
Väg:	E6
Föreslagen text:	Väg 162 Gläborgsmotet–Riksgränsen mot Norge
Förändring:	Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4.
Gällande paragraf:	1 §
Väg:	E6
Föreslagen text:	Väg 44, 768 Södra Torpmotet–väg 161, 832 Norra Torpmotet
Förändring:	Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4.
Gällande paragraf:	1 §
Väg:	E6
Föreslagen text:	Norrgående avfartsväg och södergående påfartsväg i Lyckornamotet
Förändring:	Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4.
Gällande paragraf:	1 §

Ärendenummer
TRV2023/707

Dokumentdatum
2023-05-31
Sidor
3(46)

TRAFIKVERKET

Väg: E6
Föreslagen text: Samtliga vägar i Stenungsundsmotet
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4.
Gällande paragraf: 1 §

Väg: E6
Föreslagen text: Samtliga vägar i Stora Högamotet
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4.
Gällande paragraf: 1 §

Väg: E6
Föreslagen text: Samtliga vägar i Kodemotet
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4.
Gällande paragraf: 1 §

Väg: E6
Föreslagen text: Samtliga vägar i Klarebergsmotet
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4.
Gällande paragraf: 1 §

Väg: E6
Föreslagen text: Samtliga vägar i Nordbymotet
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4.
Gällande paragraf: 1 §

Väg: E6
Föreslagen text: Samtliga vägar i Hogdalsmotet
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4.
Gällande paragraf: 1 §

Ärendenummer
TRV2023/707

Dokumentdatum
2023-05-31
Sidor
4(46)

TRAFIKVERKET

Väg: E6
Föreslagen text: Samtliga vägar i Blomsholmsmotet
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4.
Gällande paragraf: 1 §

Väg: E6
Föreslagen text: Samtliga vägar i Strömstadsmotet
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4.
Gällande paragraf: 1 §

Väg: E6
Föreslagen text: Samtliga vägar i Skeemotet
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4.
Gällande paragraf: 1 §

Väg: E6
Föreslagen text: Samtliga vägar i Sältenmotet
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4.
Gällande paragraf: 1 §

Väg: E6
Föreslagen text: Samtliga vägar i Lurmotet
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4.
Gällande paragraf: 1 §

Väg: E6
Föreslagen text: Samtliga vägar i Knämmotet
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4.
Gällande paragraf: 1 §

Ärendenummer
TRV2023/707

Dokumentdatum
2023-05-31
Sidor
5(46)

TRAFIKVERKET

Väg: E6
Föreslagen text: Samtliga vägar i Rylandsmotet
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4.
Gällande paragraf: 1 §

Väg: E6
Föreslagen text: Samtliga vägar i Tanumsmotet
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4.
Gällande paragraf: 1 §

Väg: E6
Föreslagen text: Samtliga vägar i Rabbalshedemotet
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4.
Gällande paragraf: 1 §

Väg: E6
Föreslagen text: Samtliga vägar i Grindmotet
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4.
Gällande paragraf: 1 §

Väg: E6
Föreslagen text: Samtliga vägar i Dinglemotet
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4.
Gällande paragraf: 1 §

Väg: E6
Föreslagen text: Norrgående påfartsväg och södergående avfartsväg i Gläborgsmotet
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4.
Gällande paragraf: 1 §

Ärendenummer
TRV2023/707

Dokumentdatum
2023-05-31
Sidor
6(46)

TRAFIKVERKET

Väg: E6
Föreslagen text: Norrgående avfartsväg och södergående påfartsväg i Norra Torpmotet
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4.
Gällande paragraf: 1 §

Väg: E6
Föreslagen text: Norrgående påfartsväg och södergående avfartsväg i Södra Torpmotet
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4.
Gällande paragraf: 1 §

Väg: E20
Tidigare text: Väg E6.21 Ånäsmotet–väg 42 trafikplats Hjultorp
Föreslagen text: Väg E6.21 Ånäsmotet–väg 184 trafikplats Munkatorp
Förändring: Vägen ingår redan i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4. Vägsträckan är nu förlängd till Väg E6.21 Ånäsmotet–väg 184 trafikplats Munkatorp.
Gällande paragraf: 1 §

Väg: E20
Föreslagen text: Väg 2680 trafikplats Glasbacken–väg 44, 2761 trafikplats Kinnekulle
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4.
Gällande paragraf: 1 §

Väg: E20
Föreslagen text: Trafikplats Munkatorp norrgående av- och södergående påfartsväg
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4.
Gällande paragraf: 1 §

Ärendenummer
TRV2023/707

Dokumentdatum
2023-05-31
Sidor
7(46)

TRAFIKVERKET

Väg: E20
Föreslagen text: Samtliga vägar i trafikplats Jung
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4.
Gällande paragraf: 1 §

Väg: E20
Föreslagen text: Samtliga vägar i trafikplats Vara
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4.
Gällande paragraf: 1 §

Väg: E20
Föreslagen text: Samtliga vägar i trafikplats Fagrabo
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4.
Gällande paragraf: 1 §

Väg: E20
Föreslagen text: Samtliga vägar i trafikplats Vårgårda
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4.
Gällande paragraf: 1 §

Väg: E20
Föreslagen text: Trafikplats Kinnekulle norrgående av- och södergående påfartsväg
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4.
Gällande paragraf: 1 §

Väg: E20
Föreslagen text: Samtliga vägar i trafikplats Vilan
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4.
Gällande paragraf: 1 §

Ärendenummer
TRV2023/707

Dokumentdatum
2023-05-31
Sidor
8(46)

TRAFIKVERKET

Väg:	E20
Föreslagen text:	Trafikplats Glasbacken norrgående på- och södergående avfartsväg
Förändring:	Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4.
Gällande paragraf:	1 §
Väg:	42
Föreslagen text:	Väg E20 trafikplats Hjultorp–väg E20, 1900 cirkulationsplats Hjultorp västra
Förändring:	Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4.
Gällande paragraf:	1 §
Väg:	42
Föreslagen text:	Väg E20, 1907 trafikplats Vårgårda–väg E20 trafikplats Vårgårda
Förändring:	Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4.
Gällande paragraf:	1 §
Väg:	49
Föreslagen text:	Väg E20 trafikplats Vilan–väg E20 cirkulationsplats Vilan
Förändring:	Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4.
Gällande paragraf:	1 §
Väg:	160
Föreslagen text:	Väg E6, 650 cirkulationsplats Stora Högamotet östra–väg E6, 645 cirkulationsplats Stora Högamotet västra
Förändring:	Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4.
Gällande paragraf:	1 §

Ärendenummer
TRV2023/707

Dokumentdatum
2023-05-31
Sidor
9(46)

TRAFIKVERKET

Väg: 162
Föreslagen text: Väg E6, 832 cirkulationsplats Gläborgsmotet–väg E6 Gläborgsmotet
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4.
Gällande paragraf: 1 §

Väg: 163
Föreslagen text: Väg E6 Grindmotet östra–väg E6 Grindmotet västra
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4.
Gällande paragraf: 1 §

Väg: 163
Föreslagen text: Väg E6, 914 cirkulationsplats Tanumsmotet–väg E6 Tanumsmotet
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4.
Gällande paragraf: 1 §

Väg: 163
Föreslagen text: Cirkulationsplats Rylandsmotet
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4.
Gällande paragraf: 1 §

Väg: 164
Föreslagen text: Väg E6 Strömstadsmotet–väg E6 cirkulationsplats Strömstadsmotet
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4.
Gällande paragraf: 1 §

Ärendenummer
TRV2023/707

Dokumentdatum
2023-05-31
Sidor
10(46)

TRAFIKVERKET

Väg: 174
Föreslagen text: Väg E6 Dinglemotet östra–väg E6 Dinglemotet västra
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4.
Gällande paragraf: 1 §

Väg: 184
Föreslagen text: Väg E20 trafikplats Munkatorp södra–väg E20 trafikplats Munkatorp norra
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4.
Gällande paragraf: 1 §

Väg: 187
Föreslagen text: Väg E20, 2538 trafikplats Vara–väg 2532 Vara
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4.
Gällande paragraf: 1 §

Väg: 574.01
Föreslagen text: Väg E6 Klarebergsmotet–väg E6.20 Norrleden
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4.
Gällande paragraf: 1 §

Väg: 911
Föreslagen text: Väg E6 Rabbalshedemotet–väg E6, 920 cirkulationsplats Rabbalshedemotet
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4.
Gällande paragraf: 1 §

Väg: 974
Föreslagen text: Väg E6 Lurmotet västra–väg E6 Lurmotet östra
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4.
Gällande paragraf: 1 §

Ärendenummer
TRV2023/707

Dokumentdatum
2023-05-31
Sidor
11(46)

TRAFIKVERKET

Väg: 977
Föreslagen text: Väg E6 cirkulationsplats Knämmotet västra–väg E6
Knämmotet östra
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4.
**Gällande
paragraf:** 1 §

Väg: 990
Föreslagen text: Cirkulationsplats Skeemotet östra
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4.
**Gällande
paragraf:** 1 §

Väg: 990
Föreslagen text: Väg E6 Sältenmotet västra–väg E6 Sältenmotet östra
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4.
**Gällande
paragraf:** 1 §

Väg: 1027
Föreslagen text: Väg E6, 990 cirkulationsplats Skeemotet östra–väg E6
cirkulationsplats Skeemotet västra
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4.
**Gällande
paragraf:** 1 §

Väg: 1040
Föreslagen text: Väg E6 cirkulationsplats Nordbymotet västra–väg E6
cirkulötionsplats Nordbymotet östra
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4.
**Gällande
paragraf:** 1 §

Ärendenummer
TRV2023/707

Dokumentdatum
2023-05-31
Sidor
12(46)

TRAFIKVERKET

Väg:	1040
Föreslagen text:	Väg E6, 988 cirkulationsplats Hogdalsmotet–väg E6 Hogdalsmotet
Förändring:	Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4.
Gällande paragraf:	1 §
Väg:	2532
Föreslagen text:	Väg 187 Vara–väg E20 trafikplats Vara
Förändring:	Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4.
Gällande paragraf:	1 §
Väg:	2623
Föreslagen text:	Väg E20 trafikplats Jung–väg E20 cirkulationsplats Jung
Förändring:	Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4.
Gällande paragraf:	1 §
Väg:	2680
Föreslagen text:	Väg E20 trafikplats Glasbacken västra–väg E20 trafikplats Glasbacken östra
Förändring:	Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4.
Gällande paragraf:	1 §
Väg:	E20.02
Föreslagen text:	Väg E20, 26 trafikplats Haggården södra–cirkulationsplats Hindseberg
Förändring:	Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf:	2 §

Ärendenummer
TRV2023/707

Dokumentdatum
2023-05-31
Sidor
13(46)

TRAFIKVERKET

Väg:	26
Föreslagen text:	Väg 2754 cirkulationsplats Karstorp–väg E20, E20.02 trafikplats Haggården södra
Förändring:	Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf:	2 §
Väg:	42
Tidigare text:	Väg 190 Sollebrunn-väg 42,44,47 cirkulationsplats Mulltorp
Föreslagen text:	Väg E20, 1907 trafikplats Vårgårda–väg 42, 44, 47 cirkulationsplats Mulltorp
Förändring:	Vägen ingår redan i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls. Vägsträckan är nu förlängd i öster till väg E20, 1907 trafikplats Vårgårda–väg 42, 44, 47 cirkulationsplats Mulltorp
Gällande paragraf:	2 §
Väg:	44
Föreslagen text:	Väg 49 Alebäcksrondellen–väg 2714 Eolsborg
Förändring:	Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf:	2 §
Väg:	E45
Föreslagen text:	Samtliga vägar i Alvhemmotet
Förändring:	Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf:	2 §

Ärendenummer
TRV2023/707

Dokumentdatum
2023-05-31
Sidor
14(46)

TRAFIKVERKET

Väg: E45
Föreslagen text: Samtliga vägar i Norra Skeplandamotet
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: 2 §

Väg: E45
Föreslagen text: Samtliga vägar i Norra Älvängenmotet
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: 2 §

Väg: E45
Föreslagen text: Samtliga vägar i Alaforsmotet
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: 2 §

Väg: E45
Föreslagen text: Samtliga vägar i Nolmotet
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: 2 §

Väg: E45
Föreslagen text: Samtliga vägar i Nödingemotet norra
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: 2 §

Ärendenummer
TRV2023/707

Dokumentdatum
2023-05-31
Sidor
15(46)

TRAFIKVERKET

Väg: E45
Föreslagen text: Samtliga vägar i Stora Vikenmotet
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: 2 §

Väg: E45
Föreslagen text: Samtliga vägar i Norra Lilla Edetmotet
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: 2 §

Väg: E45
Föreslagen text: Samtliga vägar i Södra Lilla Edetmotet
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: 2 §

Väg: E45
Föreslagen text: Samtliga vägar i Lödösemotet
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: 2 §

Väg: E45
Föreslagen text: Samtliga vägar i Södra Skepplandamotet
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: 2 §

Ärendenummer
TRV2023/707

Dokumentdatum
2023-05-31
Sidor
16(46)

TRAFIKVERKET

Väg: E45
Tidigare text: Väg E45.01 Fiskehamnsmotet– väg 1996 Lödösemotet
Föreslagen text: Väg E45.01 Fiskehamnsmotet– väg 2014 Torpabron södra
Förändring: Vägen ingår redan i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls. Vägsträckan är nu förlängd i norr till väg E45.01 Fiskehamnsmotet– väg 2014 Torpabron södra.

Gällande paragraf: 2 §

Väg: E45
Tidigare text: Väg 42,44,47,2015 trafikplats Stallbacka–väg 2221 Solberg
Föreslagen text: Väg 2013 Sjuntorpsmotet–väg 2222 Svärdsviken

Förändring: Vägen ingår redan i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls. Vägsträckan är nu förlängd i båda ändar till väg 2013 Sjuntorpsmotet–väg 2222 Svärdsviken.

Gällande paragraf: 2 §

Väg: E45
Föreslagen text: Norrgående påfartsväg och södergående avfartsväg i Sjuntorpsmotet
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtta vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gällande paragraf: 2 §

Väg: 46
Föreslagen text: Väg 1704 trafikplats Svensholm södra–väg 40 cirkulationsplats Ulricehamnsmotet södra
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtta vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gällande paragraf: 2 §

Ärendenummer
TRV2023/707

Dokumentdatum
2023-05-31
Sidor
17(46)

TRAFIKVERKET

Väg: 46
Föreslagen text: Väg 40 cirkulationsplats Ulricehamnsmotet norra–väg 2803 cirkulationsplats Åsarp
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gällande paragraf: 2 §

Väg: 47
Föreslagen text: Väg 44, 47 cirkulationsplats Baggården–väg 2544 Grästorps
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gällande paragraf: 2 §

Väg: 47
Föreslagen text: Väg 186 Grästorps–väg 2584 Flakebergs kyrka
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gällande paragraf: 2 §

Väg: 49
Föreslagen text: Väg E20 cirkulationsplats Vilan–väg 2754, 2889 Hallenbergsrondellen
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gällande paragraf: 2 §

Ärendenummer
TRV2023/707

Dokumentdatum
2023-05-31
Sidor
18(46)

TRAFIKVERKET

Väg: 49
Föreslagen text: Samtliga vägar i trafikplats Axvall
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: 2 §

Väg: 49
Föreslagen text: Väg 49 Alebäcksrondellen–väg 184 Passagården
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: 2 §

Väg: 160
Föreslagen text: Väg E6, 645 cirkulationsplats Stora Högamotet västra–väg 649, 770 Nössnäsmotet norra
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: 2 §

Väg: 160
Föreslagen text: Norrgående avfartsväg och södergående påfartsväg i Nössnäsmotet
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: 2 §

Väg: 163
Föreslagen text: Väg E6 Tanumsmotet–väg 165 Norra Naverstad
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: 2 §

Ärendenummer
TRV2023/707

Dokumentdatum
2023-05-31
Sidor
19(46)

TRAFIKVERKET

Väg: 163
Föreslagen text: Väg 1018 Säm-väg E6, 920 cirkulationsplats Rylandsmotet
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gällande paragraf: 2 §

Väg: 164
Föreslagen text: Väg 176, 1030 cirkulationsplats Stömstad-väg E6 Strömstadsmotet
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gällande paragraf: 2 §

Väg: 164
Tidigare text: Väg 166 Mon-väg 166 Kårslätt
Föreslagen text: Väg E6 cirkulationsplats Strömstadsmotet-väg 172 Steneby
Förändring: Vägen ingår redan i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls. Västräckan är nu förlängd i båda ändar till väg E6 cirkulationsplats Strömstadsmotet-väg 172 Steneby

Gällande paragraf: 2 §

Väg: 165
Föreslagen text: Väg 163 Norra Naverstad-väg 164 Backa
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gällande paragraf: 2 §

Ärendenummer
TRV2023/707

Dokumentdatum
2023-05-31
Sidor
20(46)

TRAFIKVERKET

Väg: 165
Föreslagen text: Väg 174, 929 cirkulationsplats Dingle–väg 911 Hällevadsholm
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: 2 §

Väg: 167
Föreslagen text: Väg 625, 2025 Ström–väg E 45 södergående avfartsväg i Norra Lilla Edetmotet
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: 2 §

Väg: 170
Föreslagen text: Väg E6 Stenungsundmotet norra–väg 770 Stenugsund
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: 2 §

Väg: 170
Föreslagen text: Samtliga vägar i Stenungsundsmotet norra
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: 2 §

Väg: 174
Föreslagen text: Väg 165, 929 cirkulationsplats Dingle–väg E6 Dinglemotet östra
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: 2 §

Ärendenummer
TRV2023/707

Dokumentdatum
2023-05-31
Sidor
21(46)

TRAFIKVERKET

Väg:	181
Tidigare text:	Väg 1921 Östergården–väg 47, 2632 Mellomgården
Föreslagen text:	Väg E20 trafikplats Fagrabo–väg 47, 2632 Mellomgården
Förändring:	Vägen ingår redan i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls. Sträckan förlängs nu i väster till väg E20 trafikplats Fagrabo–väg 47, 2632 Mellomgården
Gällande paragraf:	2 §
Väg:	184
Föreslagen text:	Väg E20 trafikplats Munkatorp norra–väg 49 Passagården
Förändring:	Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf:	2 §
Väg:	186
Föreslagen text:	Väg 2509 Essunga kyrka–väg 47 Grästorps
Förändring:	Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf:	2 §
Väg:	186
Föreslagen text:	Väg E20 Lekåsamtet–väg 2503 Krokstorp
Förändring:	Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf:	2 §

Ärendenummer
TRV2023/707

Dokumentdatum
2023-05-31
Sidor
22(46)

TRAFIKVERKET

Väg: 190
Föreslagen text: Väg 42 Sollebrunn–väg 186 cirkulationsplats Nossebro östra
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: 2 §

Väg: 503
Föreslagen text: Hallands länsgräns–väg E6 cirkulationsplats Lindomemotet västra
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: 2 §

Väg: 527
Föreslagen text: Väg 40, 27 Kullamotet norra–väg 554, 1757, 1758 cirkulationsplats Bollebygd
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: 2 §

Väg: 535
Föreslagen text: Väg 40, 27 Bårhultsmotet–väg 549 cirkulationsplats Bårhult
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: 2 §

Väg: 549
Föreslagen text: Väg 542, 549 Björrödsmotet–väg 554 Rya
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: 2 §

Ärendenummer
TRV2023/707

Dokumentdatum
2023-05-31
Sidor
23(46)

TRAFIKVERKET

Väg: 554
Föreslagen text: Väg 40, 27, 156 Ryamotet–väg 527, 1757, 1758
cirkulationsplats Bollebygd
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4
under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 §
uppfylls.
**Gällande
paragraf:** 2 §

Väg: 574
Föreslagen text: Väg 645 cirkulationsplats Stora Höga–väg 160 Strandkärr
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4
under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 §
uppfylls.
**Gällande
paragraf:** 2 §

Väg: 645
Föreslagen text: 93 meter söder om norra korsningen Brålandavägen–väg E6,
160 cirkulationsplats Stora Högamotet västra
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4
under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 §
uppfylls.
**Gällande
paragraf:** 2 §

Väg: 649
Föreslagen text: 1 977 meter väster om väg 650 Grösse backe–väg 650 Grösse
backe
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4
under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 §
uppfylls.
**Gällande
paragraf:** 2 §

Ärendenummer
TRV2023/707

Dokumentdatum
2023-05-31
Sidor
24(46)

TRAFIKVERKET

Väg: 650
Föreslagen text: Väg E6, 160 cirkulationsplats Stora Högamotet östra–väg 649 Grösse backe
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: 2 §

Väg: 813
Föreslagen text: Väg 832 cirkulationsplats Lilla Foss västra–väg E6 cirkulationsplats Munkedalsmotet södra
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: 2 §

Väg: 813
Föreslagen text: Väg 832 cirkulationsplats Lilla Foss västra–väg 816 cirkulationplats Lilla Foss
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: 2 §

Väg: 816
Föreslagen text: Väg 832 Kvistrum–väg 924 Kvistrum
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: 2 §

Ärendenummer
TRV2023/707

Dokumentdatum
2023-05-31
Sidor
25(46)

TRAFIKVERKET

Väg: 816
Föreslagen text: Cirkulationsplats Lilla Foss
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: 2 §

Väg: 832
Föreslagen text: Väg 813 cirkulationsplats Lilla Foss–väg E6, 162 Gläborgsmotet
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: 2 §

Väg: 832
Föreslagen text: Väg E6, 161 cirkulationsplats Norra Torpmotet östra–väg 816 Kvistrum
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: 2 §

Väg: 911
Föreslagen text: Väg 165 Hällevadsholm–väg 949 Rabbalshede
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: 2 §

Ärendenummer
TRV2023/707

Dokumentdatum
2023-05-31
Sidor
26(46)

TRAFIKVERKET

Väg: 914
Tidigare text: Väg 163 Kamstorp–väg E6, 163 cirkulationsplats Tanumsmotet
Föreslagen text: Väg 920 Tanum–väg E6, 163 cirkulationsplats Tanumsmotet
Förändring: Vägen ingår redan i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls. Nu delas den upp i två delsträckor pga av att väg 914 är gästväg på väg 920 på en sträcka av 97 meter.
Gällande paragraf: 2 §

Väg: 914
Tidigare text: Väg 163 Kamstorp–väg E6, 163 cirkulationsplats Tanumsmotet
Föreslagen text: Väg 163 Kamstorp–väg 920 Tanums kyrka
Förändring: Vägen ingår redan i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls. Nu delas den upp i två delsträckor pga av att väg 914 är gästväg på väg 920 på en sträcka av 97 meter.
Gällande paragraf: 2 §

Väg: 920
Föreslagen text: Väg E6, 911 cirkulationsplats Rabbalshedemotet–väg 914 Tanums kyrka
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: 2 §

Väg: 924
Föreslagen text: Väg 816 Kvistrum–väg 928 Stale
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: 2 §

Ärendenummer
TRV2023/707

Dokumentdatum
2023-05-31
Sidor
27(46)

TRAFIKVERKET

Väg: 928
Föreslagen text: Väg 924 Stale–väg 941 Hedekas södra
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: 2 §

Väg: 951
Föreslagen text: Väg 920 Solhem–väg 952 Kustorp
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: 2 §

Väg: 952
Föreslagen text: Väg 920 Hovtorp–väg 951 Kustorp
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: 2 §

Väg: 955
Föreslagen text: Väg 849 Smeviken–väg 163 Klinkenborg
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: 2 §

Väg: 955.01
Föreslagen text: Väg 955 Grimmeland–väg 165 Äspelunden
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: 2 §

Ärendenummer
TRV2023/707

Dokumentdatum
2023-05-31
Sidor
28(46)

TRAFIKVERKET

Väg: 985
Föreslagen text: Väg 164 Grålös–väg 988 Högstad
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: 2 §

Väg: 988
Föreslagen text: Väg 176 Hee–väg 985 Högstad
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: 2 §

Väg: 990
Föreslagen text: Väg 163 Rörängen–väg E6 Sältenmotet västra
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: 2 §

Väg: 990
Föreslagen text: Väg E6, 1027 cirkulationplats Skeemotet östra–väg 164 cirkulationsplats Skee
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: 2 §

Väg: 990
Föreslagen text: Väg E6 Sältenmotet östra–väg E6, 1027 cirkulationsplats Skeemotet östra
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: 2 §

Ärendenummer
TRV2023/707

Dokumentdatum
2023-05-31
Sidor
29(46)

TRAFIKVERKET

Väg: 1030
Föreslagen text: Väg 990 cirkulationsplats Vik–väg 164, 176 cirkulationsplats Strömstad
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: 2 §

Väg: 1054
Föreslagen text: Väg 988 Rogstad–väg 1058 Vässby
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: 2 §

Väg: 1544
Föreslagen text: Väg 1547 Ljungåsen–väg 154 Överlida
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: 2 §

Väg: 1547
Föreslagen text: Väg 1544 Ljungåsen–väg 1530 Stora Backa
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: 2 §

Väg: 1560
Föreslagen text: Hallands länsgräns–väg 1558 Erikslund
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: 2 §

Ärendenummer
TRV2023/707

Dokumentdatum
2023-05-31
Sidor
30(46)

TRAFIKVERKET

Väg: 1587
Föreslagen text: Väg 156 cirkulationsplats Tranemo–väg 27 Karlshill
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gällande paragraf: 2 §

Väg: 1604
Föreslagen text: Väg 1602 Fotskäls kyrka–väg 156 Hjorttorp
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gällande paragraf: 2 §

Väg: 1609
Föreslagen text: Hallands länsgräns–väg 156 Björlanda
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gällande paragraf: 2 §

Väg: 1612
Föreslagen text: Väg 1609 Sätilla–väg 156 Hyssna
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gällande paragraf: 2 §

Väg: 1704
Föreslagen text: 3 363 meter väster om väg 1799 Hallbron–väg 1719 cirkulationsplats Rönnåsen
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gällande paragraf: 2 §

Ärendenummer
TRV2023/707

Dokumentdatum
2023-05-31
Sidor
31(46)

TRAFIKVERKET

Väg: 1704
Föreslagen text: Samtliga vägar i trafikplats Svensholm
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gällande paragraf: 2 §

Väg: 1704
Föreslagen text: Samtliga vägar i trafikplats Karlsnäs
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gällande paragraf: 2 §

Väg: 1705
Föreslagen text: Väg 1706 Äspered–väg 1704 Getared
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gällande paragraf: 2 §

Väg: 1706
Föreslagen text: Väg 1700 Stuvhult–väg 1705 Äspered
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gällande paragraf: 2 §

Väg: 1708
Föreslagen text: Väg 1706 Hallabron–väg 1711 Komskälet
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gällande paragraf: 2 §

Ärendenummer
TRV2023/707

Dokumentdatum
2023-05-31
Sidor
32(46)

TRAFIKVERKET

Väg: 1721
Föreslagen text: Väg 1877 Häggarpet–väg 40 Kullen
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gällande paragraf: 2 §

Väg: 1778
Föreslagen text: Väg 1900 Bälinge–väg 1765 Ön
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gällande paragraf: 2 §

Väg: 1779
Föreslagen text: Väg 1765 Tarabo–väg 1900 Bäne
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gällande paragraf: 2 §

Väg: 1781
Föreslagen text: Väg 1779 Middagsliden östra–väg 1782 Eklanda
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gällande paragraf: 2 §

Väg: 1781
Föreslagen text: Väg 1900 Hallorstorp–väg 1779 Middagsliden västra
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gällande paragraf: 2 §

Ärendenummer
TRV2023/707

Dokumentdatum
2023-05-31
Sidor
33(46)

TRAFIKVERKET

Väg: 1782
Föreslagen text: Väg 1900 Tubbetorp–väg 42 Stenatorp
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gällande paragraf: 2 §

Väg: 1793
Föreslagen text: Väg 182 Ljungs järnvägsstation–472 meter väster om väg 182 Ljungs järnvägsstation
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gällande paragraf: 2 §

Väg: 1803
Föreslagen text: Väg 42 Sölebo–väg 1803.01 Tärby
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gällande paragraf: 2 §

Väg: 1807
Föreslagen text: Väg 183 Borgstena–väg 182 Upptorp
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gällande paragraf: 2 §

Väg: 1811
Föreslagen text: Väg 1848 Hönestorp–väg 182 Ljung
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gällande paragraf: 2 §

Ärendenummer
TRV2023/707

Dokumentdatum
2023-05-31
Sidor
34(46)

TRAFIKVERKET

Väg: 1876
Föreslagen text: Väg 1877 Liareds kyrka–Jönköpings länsgräns
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gällande paragraf: 2 §

Väg: 1877
Föreslagen text: Väg 1721 Häggarpet–väg 1876 Liareds kyrka
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gällande paragraf: 2 §

Väg: 1882
Föreslagen text: Väg 1876 Tåhult–väg 1884 Kölingared
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gällande paragraf: 2 §

Väg: 1900
Föreslagen text: Väg E20 cirkulationsplats Bälingemotet–väg 42 cirkulationsplats Hjultorp
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gällande paragraf: 2 §

Väg: 1960
Föreslagen text: Cirkulationsplats Norra Älvängenmotet
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gällande paragraf: 2 §

Ärendenummer
TRV2023/707

Dokumentdatum
2023-05-31
Sidor
35(46)

TRAFIKVERKET

Väg: 1960
Föreslagen text: Väg E45 cirkulationsplats Alaforsmotet västra–väg 1960.15 cirkulationsplats Alaforsmotet östra
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: 2 §

Väg: 1960
Föreslagen text: Cirkulationsplats Nol västra
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: 2 §

Väg: 1960
Föreslagen text: Väg E45, 1967 cirkulationsplats Nödingemotet norra–väg 1960.13 Nödingemotet norra
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: 2 §

Väg: 1960
Föreslagen text: Väg E45 Stora Vikenmotet–väg 1960.12 cirkulationsplats Stora Vikenmotet
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: 2 §

Ärendenummer
TRV2023/707

Dokumentdatum
2023-05-31
Sidor
36(46)

TRAFIKVERKET

Väg: 1960.12
Föreslagen text: Väg 1960 cirkulationsplats Stora Vikenmotet–väg E45 Stora Vikenmotet
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: 2 §

Väg: 1960.13
Föreslagen text: Väg 1960 Nödingemotet norra–väg E45 Nödingemotet norra
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: 2 §

Väg: 1960.14
Föreslagen text: Väg E45, 1960 cirkulationplats Nol västra–väg E45 Nolmotet
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: 2 §

Väg: 1960.15
Föreslagen text: Väg 1960 cirkulationsplats Alaforsmotet östra–väg E45 Alaforsmotet
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: 2 §

Ärendenummer
TRV2023/707

Dokumentdatum
2023-05-31
Sidor
37(46)

TRAFIKVERKET

Väg: 1960.17
Föreslagen text: Väg 1960 cirkulationsplats Norra Älvängenmotet–väg E45 Norra Älvängenmotet
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: 2 §

Väg: 1979
Föreslagen text: Väg E45 Norra Skeppplanmotet norra–väg E45 Norra Skeppslandamotet södra
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: 2 §

Väg: 1979.01
Föreslagen text: Väg 1979 Norra Skepplamotet–väg 2002 Norra Skepplamotet
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: 2 §

Väg: 1996
Tidigare text: Väg E45 cirkulationsplats Lödöse västra–väg E45 cirkulationsplats Lödöse östra, 7271 meter söder om väg 2011 Stora Boda–väg 2011 Stora Boda
Föreslagen text: Väg E45 cirkulationsplats Lödöse västra–väg 2011 Stora Boda
Förändring: Delar av vägen ingår redan i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls. Numera är delsträckorna och mellanliggande vägsträcka ihopslagen till väg E45 cirkulationsplats Lödöse västra–väg 2011 Stora Boda.
Gällande paragraf: 2 §

Ärendenummer
TRV2023/707

Dokumentdatum
2023-05-31
Sidor
38(46)

TRAFIKVERKET

Väg:	2002
Föreslagen text:	Väg 1978 Södra Skepplandamotet–väg E45 cirkulationsplats Glässnäs
Förändring:	Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf:	2 §
Väg:	2005
Föreslagen text:	Väg 2048 Velanda–väg 2020 Gärdhem
Förändring:	Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf:	2 §
Väg:	2011
Tidigare text:	Väg 2012 Sjuntorp–väg 2010 Rommele
Förändring:	Vägen ingår redan i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls. Denna delsträckan utgår ur föreskriften eftersom det finns en bro som inte klarar kraven för BK4 med villkor. På grund av detta tas denna sträcka väg 2011 Sjuntorp–väg 2010 Rommele bort ur föreskriften.
Gällande paragraf:	2 §
Väg:	2013
Föreslagen text:	Väg 2012 Fors kyrka–väg E45 cirkulationsplats Sjuntorpsmotet norra
Tidigare text:	Väg 2012 Fors kyrka–väg E45, 2012 cirkulationsplats Hörlycke
Förändring:	Vägen ingår redan i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls. Vägsträckan är nu förlängd åt norr till väg 2012 Fors kyrka–väg E45, 2012 cirkulationsplats Hörlycke.
Gällande paragraf:	2 §

Ärendenummer
TRV2023/707

Dokumentdatum
2023-05-31
Sidor
39(46)

TRAFIKVERKET

Väg:	2014
Föreslagen text:	Väg 167 cirkulationsplats Norra Lilla Edetmotet–väg E45 Torpabron södra
Förändring:	Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf:	2 §
Väg:	2015
Föreslagen text:	Väg 42, 44, E45, 47 trafikplats Stallbacka–väg 2005 cirkulationsplats Koppegården
Förändring:	Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf:	2 §
Väg:	2020
Föreslagen text:	Ljungvägen–väg 42 cirkulationsplats Brunnered
Förändring:	Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf:	2 §
Väg:	2022
Föreslagen text:	Väg E45 cirkulationsplats Södra Lilla Edetmotet västra–väg E45, 2003 cirkulationsplats Södra Lilla Edetmotet östra
Förändring:	Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf:	2 §

Ärendenummer
TRV2023/707

Dokumentdatum
2023-05-31
Sidor
40(46)

TRAFIKVERKET

Väg: 2025
Föreslagen text: Väg 167, 625 Ström-väg 2026 cirkulationsplats Korseberg
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: 2 §

Väg: 2027
Föreslagen text: Väg 688, 2029 Sågebron norra-väg 2025 Torsred
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: 2 §

Väg: 2028
Föreslagen text: Skogshöjdsvägen-väg 2025 cirkulationsplats Båberg
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: 2 §

Väg: 2028
Tidigare text: Väg 697 Kvarter-väg E45 trafikplats Båberg
Föreslagen text: Väg 2025 Båberg-väg E45 trafikplats Båberg
Förändring: Vägen ingår redan i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls. Nu har vägsträckan förlängts åt söder till väg 2025 Båberg-väg E45 trafikplats Båberg.
Gällande paragraf: 2 §

Ärendenummer
TRV2023/707

Dokumentdatum
2023-05-31
Sidor
41(46)

TRAFIKVERKET

Väg:	2029
Tidigare text:	Väg 44 trafikplats Väne-Ryr–väg 697 Väne-Ryr västra
Föreslagen text:	Väg 688, 2027 Sågebron norra–väg 697 Väne-Ryr västra
Förändring:	Vägen ingår redan i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls. Vägsträckan är nu förlängd åt söder till väg 688, 2027 Sågebron norra–väg 697 Väne-Ryr västra
Gällande paragraf:	2 §
Väg:	2048
Föreslagen text:	Väg 2005 Velandå–väg E45 cirkulationsplats Alingsåker
Förändring:	Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf:	2 §
Väg:	2059
Föreslagen text:	Väg 2062 Röshult–väg E45 Dykälla
Förändring:	Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf:	2 §
Väg:	2149
Föreslagen text:	Väg 2162 Åsebro–väg E45 cirkulationsplats Mellerud södra
Förändring:	Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf:	2 §

Ärendenummer
TRV2023/707

Dokumentdatum
2023-05-31
Sidor
42(46)

TRAFIKVERKET

Väg: **2248**
Föreslagen text: Väg 164, 2238 Laxarbyn–Värmlands länsgräns
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: **2 §**

Väg: **2595**
Föreslagen text: Väg 2586 Storegården–väg 44 Lavad
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: **2 §**

Väg: **2623**
Föreslagen text: 85 meter söder väg 2622 Kvänum–väg E20 trafikplats Jung
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: **2 §**

Väg: **2626**
Föreslagen text: Väg 2623 cirkulationsplats Kvänum–901 meter nordost om väg 2623 cirkulationsplats Kvänum
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: **2 §**

Väg: **2683**
Föreslagen text: Väg 49, 2740 cirkulationsplats Axvall norra–väg 49 cirkulationsplats Axvall södra
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.
Gällande paragraf: **2 §**

Ärendenummer
TRV2023/707

Dokumentdatum
2023-05-31
Sidor
43(46)

TRAFIKVERKET

Väg: 2953
Föreslagen text: Väg 26 Boterstena–väg 2954 Skrivaregården
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gällande paragraf: 2 §

Väg: 3058
Föreslagen text: Väg 3061 Udenäs–väg 3056 Älgårås
Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåttna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gällande paragraf: 2 §

Väg: 1846
Tidigare text: Väg 1851 Öra–väg 1843 Eriksberg
Föreslagen text: Väg 1845 Broddarp–väg 1843 Eriksberg
Förändring: Sträckan väg 1851 Öra–väg 1845 Broddarp har bedömts klara BK1 och denna del utgår ur föreskriften.

Gällande paragraf: 3 §

Väg: 1850
Tidigare text: Väg 1846 Fageråsen–väg 2648 Rosendalen
Förändring: Sträckan väg 1846 Fageråsen–väg 2648 Rosendalen har bedömts klara BK1 och utgår ur föreskriften.

Gällande paragraf: 3 §

Ärendenummer
TRV2023/707

Dokumentdatum
2023-05-31
Sidor
44(46)

TRAFIKVERKET

Väg:	2065
Föreslagen text:	3 600 meter söder om väg 173 Rådanefors–2 600 meter söder om väg 173 Rådanefors
Förändring:	Vägsträckan sätts ned på grund av att vägen sätter sig över en mosse. Trafikverket har gjort tidigare åtgärder som inte har avhjälpt problemet. Det finns idagsläget ingen finansiering för en åtgärd som löser bärighetsproblemet permanent över mossen.
Gällande paragraf:	4 §

Väg:	2189
Föreslagen text:	Väg 172 Ödskölts kyrka–väg 2190 Kroken
Förändring:	Vägsträckan sätts ned på grund av att vägen sätter sig, samt bestående skador efter tjäle. Trafikverket har utfört smärre åtgärder som inte har avhjälpt problemet. Det finns idagsläget ingen finansiering för en åtgärd som löser bärighetsproblemet permanent.
Gällande paragraf:	4 §

Väg:	2190
Föreslagen text:	Väg 2189 Kroken–väg 172 Backen
Förändring:	Vägsträckan sätts ned på grund av att vägen sätter sig, samt bestående skador efter tjäle. Trafikverket har utfört smärre åtgärder som inte har avhjälpt problemet. Det finns idagsläget ingen finansiering för en åtgärd som löser bärighetsproblemet permanent.
Gällande paragraf:	4 §

Utöver detta har även vissa redaktionella ändringar gjorts som inte påverkar föreskriften i sak.

Alternativa lösningar

Om föreslagna föreskrifter inte kommer till stånd så kommer de vägar som föreslås få ny bärighetsklass inte att kunna belastas med tyngre trafik, vilket innebär att vägarna inte utnyttjas maximalt. Dessutom kommer gjorda investeringar inte att ge ökad samhällsnytta.

För att bibehålla eller höja bärighetsklassen på de aktuella vägarna krävs omfattande investeringar. Vägarna som får sänkt bärighetsklass saknar i dagsläget sådan finansiering i nationell plan för transportsystemet 2022-2033 och i transportinfrastrukturplan för

Ärendenummer
TRV2023/707

Dokumentdatum
2023-05-31
Sidor
45(46)

TRAFIKVERKET

Västra Götaland 2022-2033. Om medel upplåts i framtiden kan vägarna då få högre bärighetsklass.

Om vägen inte får lägre bärighetsklass nu kan den komma att köras sönder och bli trafikfarlig. Detta kan i sin tur leda till att skogsnäringen, industrin och flera samhällsfunktioner inte kan fullfölja sina uppdrag.

Det finns inga alternativa lösningar för att uppnå syftet med förslaget.

Vilka som berörs av regleringen

Regleringen görs för att inte riskera vägkapitalet och undvika framtida accelererande underhållskostnader. Viss tung trafik berörs då de måste välja andra körrutter.

De näringsidkare som har fordonstyper som kan nyttja de utökade lastmöjligheterna gynnas av föreskriften. Övriga trafikanter gynnas av den minskade mängden tung trafik.

Kostnader och andra konsekvenser

De företag som måste välja längre körrutt, som en direkt följd av sänkningen, kan få ökade kostnader för bränsle och arbetstid.

Ett utökat vägnät för BK4 bedöms generera positiva effekter för bl.a. miljö, kapacitet och för näringslivets transportkostnader i och med att befintlig infrastruktur nyttjas effektivare. Samhällsekonomiska analyser visar på en nettonuvärdeskvot på över 2 på lång sikt, dvs. förväntad vinst på över 2 kr per satsad krona, om hela BK1 vägnätet upplåts för BK4. De minskade transportkostnaderna bedöms i denna studie ligga mellan 5-20 procent beroende på vilket gods som transporteras.²

De särskilda villkoren gäller för motordrivna fordon och fordonsekipage med en samlad bruttovikt över 64 ton som är registrerade i vägtrafikregistret efter 2018-12-31.

Trafikverkets sammantagna bedömning är att införandet av villkor på dubbelmonterade hjul inte kommer ha en avgörande betydelse för investeringsbesluten totalt sett då de minskade transportkostnaderna generellt bedöms vara betydligt större.

Utökningen av BK4 görs i dialog med branschorganisationer.

Föreskrifterna förväntas inte påverka konkurrensförutsättningarna mellan olika företag då alla får samma förändring. Om många företag påverkas negativt av bärighetsförändringen kan det finnas anledning att utreda investeringar som möjliggör högre bärighetsklass.

Dock kan det finnas företag som påverkas beroende på exempelvis verksamhet, storlek och lokalisering. Trafikverkets bedömning är att konsekvenserna av föreskriftsändringarna inte är så pass omfattande att utredning av hur många företag som påverkas är nödvändig.

Förslaget bedöms inte påverka företagens administrativa förutsättningar i någon större utsträckning.

² Natanaelsson, K. & Ngo, P. (2015). Fördjupade analyser av att tillåta tyngre fordon på det allmänna vägnätet, ISBN: 978-91-7467-847-5

Ärendenummer
TRV2023/707

Dokumentdatum
2023-05-31
Sidor
46(46)

TRAFIKVERKET

Överrensstämmelse med EU-rätten

Förslaget är av nationell karaktär och överensstämmer med de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen.

Ikraftträdande och informationsinsatser

Föreskrifterna föreslås träda i kraft den 2023-11-01. Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande bedöms inte behövas eftersom det är angeläget att genomföra förändringarna snarast för att nyttan av den högre bärighetsklassen ska infalla så snart som möjligt och för att minimera slitage på de delar där bärighetsklassen sänks.

Föreskriftsförslaget samt nu gällande bärighetsföreskrifter i kartform finns tillgängliga via Trafikverkets interaktiva kartapplikation: [Trafikverkets bärighetsklasser](#) (om kartan ser konstig ut så prova att öppna i en annan webbläsare, förslagsvis Google Chrome)

Information om BK4 och gällande regelverk finns på Trafikverkets hemsida: [Regelverk BK4](#)

Trafikverkets bedömning är att särskilda informationsinsatser inte behövs eftersom förändringen av föreskrifterna kommuniceras i och med denna remiss.

Föreskrifterna kungörs i Svensk trafikföreskriftssamling, STFS som finns i den rikstäckande databasen, RDT.

Datum: 2023-05-31

.....

Anneli Hansson
Trafikingenjör

BILAGOR

Förslag till trafikföreskrift

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 1 (3)

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Sofie Erlandsson

2023-07-14

Svar på remiss från Stenungsunds kommun, gällande samrådshandling för förslag till vattentjänstplan (Dnr KS2023/1502-2)

Sammanfattning

Kungälv kommun har 2023-06-26 erhållit remiss ifrån Stenungsunds kommuns gällande Stenungsunds kommuns samrådshandling för förslag till vattentjänstplan.

Kungälv kommun berörs av Stenungsunds kommuns förslag till vattentjänstplan genom pågående utbyggnad för vattendistribution från Kungälv till Stenungsund och vidare mot Tjörn. Innehållet i vattentjänstplanen bedöms vara i linje med gällande överenskommelse mellan kommunerna.

De delar där Kungälv kommun berörs av Stenungsunds VA-utbyggnad är beskrivna i vattentjänstplanen; ny överföringsledning för dricksvatten mellan kommunerna samt angränsande VA-planområden.

Juridisk bedömning

Förfarandet med remittering av samrådshandling för vattentjänstplanen följer lagstiftningen i vattentjänstlagen.

Förvaltningens bedömning

Kungälv kommun har 2023-06-26 erhållit remiss ifrån Stenungsunds kommun gällande Stenungsunds kommuns samrådshandling för förslag till vattentjänstplan.

Sveriges kommuner ska enligt ny lagstiftning i Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster anta en vattentjänstplan som redogör för kommunens långsiktiga planering för utbyggnad av den allmänna VA-anläggningen och därigenom försörja områden i behov av kommunala vattentjänster. Planen ska även innefatta kommunens bedömning av vilka åtgärder som kan behöva vidtas för att den allmänna VA-anläggningen ska fungera vid skyfall/extrem nederbörd. Dessutom krävs en bedömning om planen kan antas medföra betydande miljöpåverkan eller ej, enligt 6 kap. miljöbalken.

Planen ska samrådas med myndigheter och fastighetsägare som har väsentligt intresse av planen.

Kungälv kommun berörs av Stenungsunds kommuns förslag till vattentjänstplan genom pågående utbyggnad för vattendistribution från Kungälv till Stenungsund och vidare mot Tjörn. Innehållet i vattentjänstplanen och angiven vattenleverans bedöms vara i linje med gällande överenskommelse mellan kommunerna.

Kungälv kommun har inga invändningar mot Stenungsunds framtagna samrådshandling gällande ny vattentjänstplan. De gemensamma intressen som finns, såsom ny överföringsledning för dricksvatten mellan kommunerna samt angränsande VA-planområden, är beskrivna i samrådshandlingen.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Genom kommunal samverkan för vattendistribution möjliggörs kommunstyrelsens resultatmål; *Ökad robusthet i kommunala funktioner.*

Kungälv ska sträva efter att uppfylla MSB:s riktlinjer för kommunala verksamheters krisberedskap. Kommunerna är ansvariga för verksamhet som måste fungera även under kriser, exempelvis äldreomsorg, vattenförsörjning, fjärrvärme, räddningstjänst och skola. Regionerna ansvarar bland annat för sjukvård och kollektivtrafik som även det måste fungera.

Vid samhällsstörningar ska kommunen ta större ansvar och samtidigt:

- Leda och se till att den egna verksamheten kan genomföras som vanligt.
- Samordna och organisera de åtgärder för att hantera krisen som genomförs av olika aktörer i kommunen, till exempel räddningstjänst, polis och olika enheter från kommunen.
- Organisera och säkerställa informationen till allmänheten
- Delta i samverkan på regional nivå.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Genom kommunal samverkan för vattendistribution möjliggörs en långsiktigt tryggad vattenförsörjning och är i linje med målen om god hälsa och välbefinnande samt rent vatten och sanitet för alla.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Ej relevant.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

Ett mellankommunalt samarbete för vattendistribution säkerställer att både medborgare och brukare i båda kommunerna får säkrare tillgång till dricksvatten av god kvalitet på lång sikt.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv.

Innehållet i remissen berör till viss del kommunens VA-driftenhet, men bedöms medföra positiva effekter.

Ekonomisk bedömning

Innehållet i remissen gällande ekonomin för vattendistribution över kommungränsen har hanterats och hanteras framöver separat ifrån vattentjänstplanen.

Förslag till beslut

Kungälvs kommun översänder bilaga 1 till Stenungsunds kommun som svar på remissen gällande samråd om vattentjänstplan.

Marcus Spovell
Verksamhetschef teknik

Anders Holm
sektorchef samhälle och utveckling

Expedieras till: Anders Holm, Marcus Spovell

För kännedom till: Martin Lilja, Sofie Erlandsson

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Sid 1 (1)
Datum: 2023-07-21
Dnr: KS2023/1502

Svar på remiss gällande Stenungsunds kommuns förslag till vattentjänstplan

Kungälv kommun har 2023-06-26 erhållit remiss ifrån Stenungsunds kommuns gällande Stenungsunds kommuns samrådshandling för förslag till vattentjänstplan.

Kungälv kommun berörs av Stenungsunds kommuns förslag till vattentjänstplan genom pågående utbyggnad för vattendistribution från Kungälv till Stenungsund och vidare mot Tjörn. Innehållet i vattentjänstplanen bedöms vara i linje med gällande överenskommelse mellan kommunerna.

Kungälv kommun har ingen erinran gällande vattentjänstplanens innehåll.

Anders Holm
Sektorchef Samhälle och Utveckling

Marcus Spovell
Verksamhetschef Teknik

From: TeknikVA
Sent: Mon, 26 Jun 2023 14:48:54 +0000
To: Undisclosed recipients:
Subject: Samråd Vattentjänstplan
Attachments: Vattentjänstplan samrådshandling.pdf
Categories: My

Hej,

Stenungsunds kommun har tagit fram ett förslag till vattentjänstplan som nu är ute på samråd. Planen innehåller bl.a. kommunens långsiktiga planering för att tillgodose behovet av kommunalt vatten och avlopp. Samrådet syftar till att informera om pågående arbete och ge möjlighet till insyn och påverkan. Inkomna synpunkter sammanställs efter samrådet och bemöts i en samrådsredogörelse.

Ni är välkomna att lämna synpunkter på förslaget

Mellan 26 juni - 27 augusti 2023 (vecka 26-34) pågår samrådet vilket innebär att ni kan lämna in synpunkter på förslaget.

Samrådshandlingarna finns under samrådstiden i kommunhusets entré på Strandvägen 15 och på Kulturhuset Fregatten. Handlingarna finns också tillgängliga på kommunens hemsida www.stenungsund.se/vattentjanstplan.

Ni lämnar in dina synpunkter skriftligt senast 27 augusti.

Mejla till:

teknikVA@stenungsund.se

Ange ärende "Vattentjänstplan2023"

alternativt per post till:

Stenungsunds kommun/Infrastruktur

Strandvägen 15

444 31 Stenungsund

Ange ärende "Vattentjänstplan2023"

Med vänlig hälsning

Lisa Chohan Strömner

Strategisk processledare, Infrastruktur

Stenungsunds kommun

Telefon: 0303 - 73 28 83

E-post: lisa.chohan-stromner@stenungsund.se

Besöksadress: Strandvägen 15, Stenungsund

Hemsida: www.stenungsund.se

Information om behandling av personuppgifter

För att Stenungsunds kommun ska kunna utföra sitt uppdrag och besvara ditt meddelande kommer kommunen att behandla dina personuppgifter.

Läs gärna mer om hur kommunen behandlar personuppgifter och vilka rättigheter du har som registrerad: www.stenungsund.se/personuppgifter

Vattentjänstplan

Samrådshandling

Typ av dokument

Plan

Beslutat av

Kommunfullmäktige

Beslutsdatum

xxxx-xx-xx

Diarienummer

2023/455

Dokumentägare

Infrastruktur

Giltighetstid

Tillsvidare

Framtagen av

Lisa Chohan Strömner

Reviderad

xxxx-xx-xx

Stenungsunds
kommun

Kontakt

Lisa Chohan Strömner

lisa.chohan-stromner@stenungsund.se

0303 73 28 83

www.stenungsund.se

Innehållsförteckning

Ordlista	5
1. Inledning	7
1.1. Bakgrund	7
1.2. Syfte och mål.....	7
1.3. Målgrupp.....	8
1.4. Giltighetstid och uppföljning.....	8
1.5. Kopplingar till andra styrande och vägledande dokument	8
2. Lagstiftning rörande vattentjänstplaner	10
2.1 VA-utbyggnad	10
2.2 Skyfallsanalys	10
2.3 Långsiktig planering av kommunens allmänna VA-försörjning.....	10
2.4 Bedömning av betydande miljöpåverkan	10
2.5 Samråd och beslut av vattentjänstplanen	11
3 Metod för framtagande av vattentjänstplanen.....	12
3.1 Arbetsgrupp	12
3.2 Långsiktiga planeringen av den allmänna VA-försörjningen.....	13
3.3 VA-utbyggnadsplan	13
3.4 Metod för framtagande av påverkan på allmänna VA-anläggningar vid skyfall	18
4. Långsiktig planering av den allmänna VA-försörjningen.....	20
4.1 Dricksvattenförsörjning.....	20
4.2 Spillvattenhantering.....	22
4.3 Dagvatten.....	22
5. VA-utbyggnad.....	24
5.1 VA-planområden	24
5.2 Enskilt VA-område.....	27
5.3 VA-bevakningsområden.....	30
5.4 VA-utredningsområden.....	35
5.5 VA-utbyggnadsområden	38
5.6 Åtgärder för VA-planområden	40

6. Skyfallsanalys	41
6.1 Generella åtgärder	41
6.2 Avloppspumpstationer.....	41
6.3 Dagvattenpumpstationer.....	42
6. Bedömning av betydande miljöpåverkan.....	43
7. Samråd och antagande	44
Bilagor	46

Ordlista

Allmän VA-anläggning är en anläggning för vatten eller avlopp som kommunen äger eller har rättsligt bestämmande över och som har anordnats för att uppfylla kommunens skyldigheter enligt lagen om allmänna vattentjänster (LAV). De samlade VA-anläggningarna (för produktion, distribution och omhändertagande) inom en kommuns gränser, för vilka en kommun är huvudman, benämns ”den allmänna VA-anläggningen”.

Allmän VA-försörjning avser VA-försörjning inom allmänt verksamhetsområde för VA. Allmän VA-försörjning kan även benämnas kommunal VA-försörjning.

Avloppsvatten är samlingsnamn för spillvatten och dagvatten från detaljplanerat område.

Dagvatten är ytligt avrinnande regnvatten och smältvatten.

Enskild VA-försörjning avser VA-försörjning utanför allmänt verksamhetsområde för VA.

Gemensamhetsanläggning är en enskild VA-anläggning som inrättats för två eller flera hushåll/fastigheter gemensamt.

Klimatfaktor är ett värde som används för att ta hänsyn till klimatförändringarnas förväntade påverkan på exempelvis nederbörds mängden. Faktorn har beräknats enligt ett eller flera klimatscenarier och speglar hur mycket kraftigare den undersökta händelsen antas bli i framtiden.

Recipient är en sjö eller ett vattendrag som kan motta dagvatten, bräddvatten och renat avloppsvatten.

Spillvatten är vatten från hushåll (toalett, bad/dusch, disk och tvätt) och andra verksamheter (industrier, biltvättar och dylikt).

Statusklassning av vattenförekomster innebär att tillståndet i vattenförekomsten bedömts utifrån kriterier och gränsvärden som fastlagts i vattendirektivet. För grundvattenförekomster bedöms kemisk och kvantitativ status (vattentillgång) och för ytvattenförekomster bedöms kemisk och ekologisk status. Målet är att vattenförekomsterna ska uppnå ”god status” i samtliga avseenden.

VA är ett samlingsnamn för vatten och avlopp.

VA-huvudman är den som äger en allmän VA-anläggning.

Vattenförekomst är grundvatten- och ytvattenförekomster som är bedömda enligt vattenförvaltningsförordningen. Grundvattenförekomster är grundvattenmagasin där det idag tas ut vatten till fler än 50 personer eller där det bedöms vara möjligt att ta ut mer än 10 m³/d. Ytvattenförekomster är sjöar med en yta större än 0,5 km² eller vattendrag som har ett tillrinningsområde större än 10 km². Vattenförekomster presenteras i den nationella databasen VISS. I databasen finns uppgifter om bland annat statusklassificeringar, miljö kvalitetsnormer, riskbedömningar och bedömningar av vattenmiljöproblem.

VA-planområden används i vattentjänstplanen som gemensamt begrepp för de områden med sammanhållen bebyggelse som identifierats i arbetet med vattentjänstplanen.

- *Enskilt VA-område* är ett område med en sådan karaktär att godtagbart omhändertagande av avlopp och tjänligt dricksvatten kan lösas genom enskilda VA anläggningar idag så väl som i framtiden. I områden med enskilt VA är det varje fastighetsägares ansvar att försörjningen av dricksvatten och omhändertagandet av spillvatten och dagvatten fungerar tillfredsställande
- *VA-bevakningsområde* är ett område som idag har enskild VA-försörjning och som, utifrån den information kommunen har, fungerar tillfredsställande. Om bebyggelsen skulle utökas eller förändras är det dock inte självklart att vatten- och avloppssituationen kommer att fungera tillfredsställande.
- *VA-utredningsområde* är ett område där det finns osäkra parametrar som behöver utredas vidare innan beslut kan fattas kring hur området ska kategoriseras. Det kan bero på stora osäkerheter kopplat till behovet av förändrad VA-försörjning. Det kan även bero på att möjligheten till anslutning med överföringsledning är mycket låg vilket gör att alternativa lösningar behöver utredas vidare.
- *VA-utbyggnadsområde* är ett område som idag har enskild VA-försörjning men som har behov av en förändrad VA-struktur. Hela eller delar av VA-utbyggnadsområdet planeras att införlivas i verksamhetsområde för allmänna dricks- och spillvattentjänster.

Verksamhetsområde är ett av kommunfullmäktige fastställt geografiskt definierat område, inom vilket kommunen är huvudman för vatten- och/eller avloppsförsörjning. Inom verksamhetsområdet gäller kommunal VA-taxa.

Återkomsttid är ett begrepp som används för att beskriva hur pass vanlig eller ovanlig en händelse är. Med en händelses återkomsttid menas att händelsen i genomsnitt inträffar eller överträffas en gång under denna tid.

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Vattentjänstplaner är en följd av den lagändring i Lagen om allmänna vattentjänster (LAV) som trädde i kraft 1 januari 2023. Lagändringen innebär bland annat att alla kommuner i Sverige senast den 1 januari 2024 ska ha tagit fram en vattentjänstplan.

Vattentjänstplanen ska enligt lagtexten innehålla:

”kommunens långsiktiga planering av hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses. En vattentjänstplan ska också innehålla kommunens bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna va-anläggningarna ska fungera vid en ökad belastning på grund av skyfall”.

Ändringen i LAV innebär bland annat en ökad flexibilitet för kommunerna. Vid bedömningen gällande om det finns behov av en allmän vattentjänst ska, i och med lagförändringen, särskild hänsyn tas till lokala förutsättningar att tillgodose vatten- och avloppsförsörjningen genom en enskild anläggning som kan godtas med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön.

Idag är ca 70-75 % av Stenungsunds kommuns invånare anslutna till kommunalt VA vilket innebär att ca 5 400 abonnenter och ca 20 000 fysiska personer försörjs genom de vattenverk och reningsverk med tillhörande ledningsnät som finns i Stenungsunds kommun. Det finns ca 3 200 enskilda avlopp i kommunen.

Stenungsunds kommun tillsammans med Sweco som processledare upprättade en VA-plan under åren 2020-2022. VA-planen består av VA-översikt, VA-policy och VA-handlingsplan där den sistnämnda antogs i kommunfullmäktige 2022-09-08 §139. VA-planens alla delar har varit viktiga underlag i arbetet med denna vattentjänstplan (se vidare beskrivning i kap 3, Metod för framtagande av vattentjänstplanen).

Vattentjänstplanen är framtagen av Sweco i samverkan med en arbetsgrupp på Sektor samhällsbyggnad i Stenungsunds kommun.

1.2. Syfte och mål

Huvudsyftet med vattentjänstplanen är att ge förutsättningar för en god och långsiktig planering av Stenungsunds kommuns skyldigheter att ordna allmänna vattentjänster. Den ska även ge berörda möjlighet till insyn och deltagande i processen eftersom den ska samrådas och granskas i likhet med andra kommunal planer. Planen är inte bindande.

Vattentjänstplanen innehåller:

- Kommunens långsiktiga planering av hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses, och
- Kommunens bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna va-anläggningarna ska fungera vid en ökad belastning på grund av skyfall.

Arbetet resulterar i att:

- identifierade VA-planområden kategoriseras som enskilt VA-område, VA-bevakningsområde, VA-utredningsområde eller VA-utbyggnadsområde
- risker för den allmänna VA-anläggningen som följd av skyfall identifieras och åtgärder föreslås
- långsiktig planering för behov och åtgärder gällande förbättring av den allmänna VA-anläggningen tydliggörs
- undersökning genomförs om vattentjänstplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan
- allmänheten har fått möjlighet att delta och påverka genom samråd och granskning.

1.3. Målgrupp

Målgrupp för vattentjänstplanen är Stenungsunds kommuninvånare samt politiker och tjänstemän.

1.4. Giltighetstid och uppföljning

Giltighetstiden för vattentjänstplanen är inte tidsbegränsad men kommunfullmäktige ska minst vart fjärde år pröva om vattentjänstplanen är aktuell med hänsyn till behovet av allmänna vattentjänster (Regeringen, 2023). Vattentjänstplanens tidshorisont är 12 år, vilket har bedömts som en rimlig planeringshorisont. Det är även lämpligt att se över den i samband med framtagande av ny översiktsplan.

1.5. Kopplingar till andra styrande och vägledande dokument

Översiktsplan

En viktig utgångspunkt för vattentjänstplanen är kommunens översiktsplan, som vägleder beslut om mark- och vattenanvändning.

Översiktsplanen handlar om hållbara strategier för allt det som gör Stenungsund till en bra plats att bo på och verka i, nu och i framtiden. Översiktsplaneringen är vägledande för hur den byggda miljön ska utvecklas eller bevaras och hur kommunens mark- och vattenområden bör användas i framtiden.

Översiktsplanen för Stenungsunds kommun antogs 2020 och visar mål, strategier och riktlinjer för hur användningen av mark och vatten ska nyttjas fram till 2035.

En av strategierna i översiktsplanen är att säkerställa och öka färskvattenkapaciteten. Detta ska göras genom att tillgången på färskvatten (råvatten och produktion) stärks, bland annat genom

samarbete med Kungälv kommun samt att vattenkvaliteten i ytvattentäkten Stora Hällungen värnas.

En annan av strategierna är att säkerställa god status och kvalitet i kustvatten, sjöar och vattendrag. Havsvattnets kvalitet säkerställs genom medverkan till fortsatt sanering av bebyggelseområden med VA-problem i kustområdet samt åtgärder för att fånga upp närsalter från jordbruksmark.

På kommunens hemsida finns gällande översiktsplan tillgänglig.

Befintlig strategisk VA-planering

Befintlig VA-plan togs fram under perioden 2020 - 2022 och består av:

-VA-översikt (2021) – beskriver nuvarande VA-försörjning i Stenungsund och redovisar framtida utmaningar och behov.

-VA-policy (KF 2022-02-03 §24)- målbild och tillhörande ställningstaganden för att uppnå en hållbar VA-försörjning.

-VA-handlingsplan (KF 2022-08-08 §139)– redovisar åtgärdsbehov för att uppnå policyns målbild och ställningstaganden (allmän dricks- och spillvattenförsörjning, dagvatten och skyfall samt enskild försörjning) samt VA-utbyggnadsplan. I VA-utbyggnadsplanen identifierades potentiella §6-områden (LAV), så kallade VA-planområden. Denna del har flyttats från handlingsplanen till denna vattentjänstplan och utvecklats i enlighet med den förändrade lagstiftningen.

I samband med att en ny bedömning av VA-planområdena görs i denna vattentjänstplan kommer beslut om att göra de delar av VA-handlingsplanen som berör VA-planområden upphävas i samband med antagande av vattentjänstplanen.

2. Lagstiftning rörande vattentjänstplaner

Föreliggande kapitel beskriver ändringarna i LAV som trädde i kraft 1 januari 2023.

2.1 VA-utbyggnad

Vattentjänstplanen ska innehålla kommunens långsiktiga bedömning av behovet av nya verksamhetsområden (VA-utbyggnadsplan). Ändringen i LAV innebär bland annat en ökad flexibilitet för kommunerna. Vid bedömningen gällande om det finns behov av en allmän vattentjänst ska i och med lagförändringen särskild hänsyn tas till lokala förutsättningar att tillgodose vatten- och avloppsförsörjningen genom en enskild anläggning som kan godtas med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön. Bedömningsmodellen som använts tar därför hänsyn till både möjligheterna att ansluta området till allmänt VA med överföringsledning men även förutsättningarna för att lösa VA-försörjningen med enskilda anläggningar för varje fastighet eller för flera fastigheter genom en gemensamhetsanläggning.

2.2 Skyfallsanalys

Vattentjänstplanen ska även innehålla en redogörelse för kommunens bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna VA-anläggningarna ska fungera vid en ökad belastning som uppkommer vid skyfall (Regeringen, 2023). Eftersom skyfall kan ha påverkan på samtliga vattentjänster ska hela den allmänna anläggningen studeras.

2.3 Långsiktig planering av kommunens allmänna VA-försörjning

Den långsiktiga planeringen ska omfatta en kortfattad beskrivning av större förändringar, till exempel en ny vattentäkt, nya renings- eller vattenverk eller planerad sammanslagning av flera försörjningsområden. Löpande planering för exempelvis förnyelse och beredskap bör även omnämnas.

2.4 Bedömning av betydande miljöpåverkan

Enligt 6 kap. miljöbalken ska en strategisk miljöbedömning göras för planer som krävs i lag och kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Huruvida en vattentjänstplan kan antas medföra betydande miljöpåverkan avgörs genom en undersökning i enlighet med kraven i miljöbalken kapitel 6 samt miljöbedömningsförordningen.

2.5 Samråd och beslut av vattentjänstplanen

Vattentjänstplanerna ska samrådask och granskas i likhet med andra kommunala planer. Kommunen ska enligt §6c LAV på lämpligt sätt och i skälig omfattning samråda med de fastighetsägare och myndigheter som kan antas ha ett väsentligt intresse av planen och ställa ut ett förslag till vattentjänstplan för granskning under minst 4 veckor. Därefter fastställs vattentjänstplanen och beslutas av kommunfullmäktige.

3 Metod för framtagande av vattentjänstplanen

3.1 Arbetsgrupp

Arbetet med vattentjänstplanen har tagits fram med en arbetsgrupp inom samhällsbyggnad med Sweco som processledare och författare. Arbetet har utgått ifrån handlingarna inom VA-planen men underlag har kompletterats och reviderats med de delar som krävs enligt den nya skrivelsen i Lagen om allmänna Vattentjänster.

Deltagande i projektorganisationen har bestått av kompetenser enligt tabell nedan.

Arbetsgrupp		
Lisa Chohan Strömner Strategisk processledare	Erica Ottosson Miljöinspektör	Carina Petersson Enhetschef Miljö
Linda Källfelt Projektledare VA-drift	Jörgen Larsson Driftingenjör	Marcus Johansson Driftingenjör
Fredrik Axelsson Abonnteningenjör VA	Josef Maleki VA-ingenjör	Martin West VA-ingenjör
Linnéa Skott Planarkitekt	Josefin Johansson Planarkitekt	Clara Svendsdotter Samhällsplanerare
Victoria Lind Magnusson Utvecklingsledare Natur Miljö	Rebecka Lindvall Bygglovshandläggare	
Styrgrupp		
Stefan Svedhem Sektorchef Samhällsbyggnad	Camilla Svensson Verksamhetschef Infrastruktur	
Konsultstöd Sweco		
Christina Wetterlundh Uppdragsansvarig	Karin Heimdal Handläggare VA-utbyggnad	Nilas Sparrström Handläggare skyfall
Jenny Forsberg Specialist	Sofia Refsnes Granskare	Daniel Lundqvist Specialist skyfall

3.2 Långsiktiga planeringen av den allmänna VA-försörjningen

Den långsiktiga planeringen av den allmänna VA-försörjningen är baserad på nuvarande VA-översikt i VA-planen men är uppdaterade efter dagens förhållande.

3.3 VA-utbyggnadsplan

Det är Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV) 6 § som reglerar kommunens skyldighet att förse ett område med allmänna vattentjänster. Lagtexten från 6 § LAV lyder som följer:

6 § Om det med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön behöver ordnas vattenförsörjning eller avlopp i ett större sammanhang för en viss befintlig eller blivande bebyggelse, ska kommunen

- 1. bestämma det verksamhetsområde inom vilket vattentjänsten eller vattentjänsterna behöver ordnas, och*
- 2. se till att behovet snarast, och så länge behovet finns kvar, tillgodoses i verksamhetsområdet genom en allmän va-anläggning.*

Vid bedömningen av behovet enligt första stycket ska särskild hänsyn tas till förutsättningarna att tillgodose behovet av en vattentjänst genom en enskild anläggning som kan godtas med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön.

Enligt 6 § LAV, har kommunen ett ansvar att ordna vattentjänster (dricks- och/eller avloppsvatten) för bebyggelse som tillsammans bildar ett större sammanhang, om risk för människors hälsa eller miljön föreligger. Vid bedömningen av behovet ska särskild hänsyn tas till förutsättningarna att tillgodose behovet av en vattentjänst genom en enskild anläggning som kan godtas med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön.

Behovet av en plan för VA-utbyggnad

Eftersom kommunens samhällsbyggnad går hand i hand med planering av VA-försörjning är det viktigt att skapa sig ett ökat handlingsutrymme genom att i god tid identifiera potentiella § 6-områden och skapa en långsiktig plan för VA-utbyggnad. Utan en plan för VA-utbyggnad riskerar kommunen att ställas inför förelägganden från länsstyrelsen enligt 51 § LAV om att inrätta allmänna vattentjänster i områden där avsikten inte är att bygga ut allmänt VA eller där man planerat att göra det vid ett senare tillfälle. Dessa beslut tas då utan planering och politiskt antagen prioritering vad gäller VA-utbyggnad vilket minskar kommunens kontroll över VA-taxans utveckling. En god VA-planering är därför kommunens möjlighet att själv påverka i vilken ordning olika områden ska anslutas till den allmänna VA-försörjningen.

I resultatdelen av vattentjänstplanen som handlar om VA-utbyggnad (kap 5. VA-utbyggnad) presenteras en bedömning av områden som i dag inte ingår i verksamhetsområdet för allmän VA-försörjning och som har eller kan komma att få ett behov av att lösa försörjningen av dricksvatten, spillvatten eller dagvatten i ett större sammanhang.

Identifiering av VA-planområden

Fastigheter inom verksamhetsområde för allmän VA-försörjning tillhör allmänt VA-område. Fastigheter i mycket gles bebyggelse, utanför allmänt verksamhetsområde, tillhör enskilt VA-område. Mellan dessa två ytterligheter finns områden med tät bebyggelse där det är enskild VA-försörjning idag.

I denna del av vattentjänstplanen identifieras områden som skulle kunna utgöra så kallade ”större sammanhang”. Dessa områden benämns vidare som VA-planområden. I VA-planområden kan det finnas grund för att tillämpa 6 § LAV.

Det finns otydligheter i lagen kring vad som krävs för att bebyggelse ska utgöra ett så kallat större sammanhang. I förarbetena till lagen nämns 20–30 hushåll medan rättspraxis visar att så få som 8 hushåll kan utgöra ett större sammanhang. Hur många fastigheter som behöver vara berörda är framför allt beroende av hur starkt miljö- eller hälsoskyddsbehovet gör sig gällande eller kan förväntas komma att göra det. Enligt praxis behövs det åtminstone en något så när samlad bebyggelse av 20–30 fastigheter som underlag för en allmän VA-anläggning. En utbyggnad av en befintlig eller planerad anläggning kan dock ske för betydligt färre fastigheter. Om bebyggelsen på en fastighet är av större omfattning så kan det minska antal fastigheter som krävs. I praxis har till och med enstaka fastigheter i närheten av ett befintligt verksamhetsområde ansetts planmässigt och i övrigt ha ett så nära samband med bebyggelsen inom verksamhetsområdet att fastigheternas VA-frågor skulle lösas i det större sammanhanget med denna bebyggelse (prop 2005/6:78 s 42 samt Mark- och miljööverdomstolens (MÖD) avgörande i mål M10214-16).

Gällande avstånd mellan husen anger rättspraxis i ett fall att 300 meter var för långt för att utgöra del av större sammanhang medan ett annat fall visade att 150–200 m var applicerbart.

Med utgångspunkt i resonemangen ovan har analysen av VA-planområdet i Stenungsund omfattat områden med 20 hus eller fler med ett avstånd om 150 meter eller mindre mellan husen. Försörjningen av dricksvatten och omhändertagandet av spillvatten i dessa områden sker i dagsläget med enskilda anläggningar. De enskilda anläggningarna kan vara dricksvattenbrunnar och avloppsanläggningar för enstaka hushåll eller grupper av hushåll.

I Figur 1 beskrivs den arbetsgång som använts vid bedömning av de identifierade VA-planområden

Figur 1 Arbetsgång för bedömning av VA-planområden.

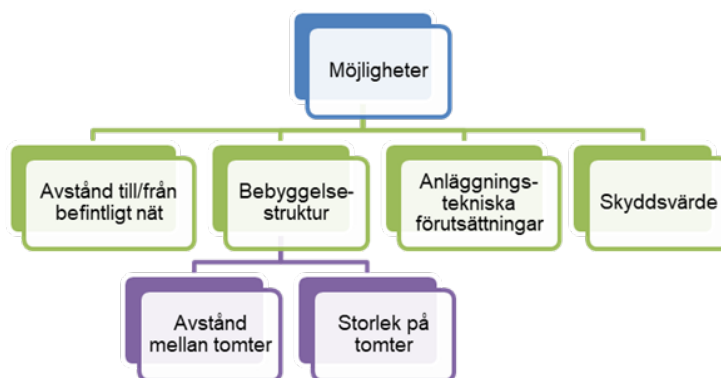
Bedömning av behov och möjlighet

De områden som utgör VA-planområden bedöms med avseende på flera kriterier som tillsammans bildar områdets ”behov av en förändrad vattenförsörjning eller avloppshantering”. Detta görs för att tydligt kunna redovisa vilka områden som är mest angelägna att arbeta vidare med. Det ger också en grund för prioritering av eventuell anslutning till allmän VA-försörjning eller andra förbättrande åtgärder. Klassningen av VA-planområdena görs utifrån en kvalitativ bedömning av olika kriterier som sedan inarbetas i en bedömningsmodell. Bedömningsmodell samt beskrivning av kriterierna redovisas i Bilaga 1. Kriterier avseende behovet visar hur angeläget det är att ett område får en förändrad VA-försörjning, se Figur 2.

Figur 2 Kriterier vid bedömning av behov av förändrad vattenförsörjning och avloppshantering.

Kriterier avseende möjligheten indikerar hur kostsamt det är att ansluta ett område till allmän VA-försörjning genom överföringsledningar till den befintliga allmänna VA-anläggningen, se Figur 3. Denna del har inte uppdaterats sedan bedömningen i tidigare VA-handlingsplan då dessa inte anses ha förändrats.

Figur 3 Kriterier vid bedömning av möjlighet till förändrad vattenförsörjning och avloppshantering

Med utgångspunkt i VA-planområdenas behov, möjlighet och ytterligare påverkansfaktorer kategoriseras de som ett av alternativen för VA-planområdena i Figur 4. Eftersom bedömningen görs utifrån tillgängliga underlag behöver dessa uppdateras när ytterligare underlag framkommer eller då förutsättningarna förändras.

Arbetsgruppen har sedan områdesbedömningar i tidigare VA-handlingsplan fått nytt underlag att utgå ifrån. En recipientklassning har utförts vilket ger en större kunskap om recipienternas

naturvärden samt påverkan. Enligt den nya skrivningen i lagen om allmänna vattentjänster har också en bedömning gjorts över om de gemensamhetsanläggningar som finns anses ha godtagbar eller inte godtagbar status. I den bedömningen har även hänsyn tagits till om gemensamhetsanläggning omfattar stora eller små delar av fastigheterna inom respektive VA-planområde.

Med den möjlighet som är förknippad med VA-utbyggnad i olika områden, tillsammans med den del som utgör bedömning av behov, kan, som ovan nämnt, ett resonemang föras kring prioriteringsordning och takten för VA-utbyggnaden. I denna vattentjänstplan analyseras möjligheten för anslutning till allmänt VA via överföringsledning till den befintliga allmänna VA-anläggningen. Syftet med analysen är inte att ta fram en kostnad för VA-anslutning av respektive område utan att visa bilden bakom kostnaden, det vill säga i vilka aspekter är möjligheten för VA-anslutning god och var är möjligheterna mer utmanande.

För mer information om bedömningsmodellen och parametrar se bilaga 1.

Klassificering av VA-planområden

Genom att följa metoden beskriven ovan har identifierade VA-planområden bedömts och klassificerats i någon av kategorierna för VA-planområden i Figur 4.

Behovet i Stenungsund har bedömts utifrån en viktning mellan de olika kriterierna samhälle, hälsa och miljö där samtliga kriterier getts samma dignitet. Viktningen mellan parametrarna har därmed satts till följande: Samhälle 33%, Hälsa 33% och Miljö 33%. Vidare har fritidsboende ansetts ha en lägre påverkan och behov jämfört med permanentboende och därav har fritidsboende viktats ner till 50% medan permanentboende viktats till 100%.

Parametrarna som representerar möjlighet till utbyggnad består av längd på överföringsledning till befintligt nät, bebyggelsestruktur i området, anläggningstekniska förutsättningar, samordningsvinster samt skyddsvärde. Viktningen mellan dessa parametrar är följande: längd på överföringsledning till befintligt nät 25%, bebyggelsestruktur 25%, anläggningstekniska förutsättningar 25% samt skyddsvärde till 25%. Samordningsvinster har inte tagits med i analysen och har därför viktats till 0%.

Figur 4 Kortfattad beskrivning av de olika kategorierna för VA-planområden.

Enskilt VA-område

Ett enskilt VA-område är ett område med en sådan karaktär att godtagbart omhändertagande av avlopp och tjänligt dricksvatten kan lösas genom enskilda VA anläggningar idag så väl som i framtiden. I områden med enskilt VA är det varje fastighetsägares ansvar att försörjningen av dricksvatten och omhändertagandet av spillvatten och dagvatten fungerar tillfredsställande.

VA-bevakningsområde

Ett VA-bevakningsområde är ett område som idag har enskild VA-försörjning och som, utifrån den information kommunen har, fungerar tillfredsställande. Om bebyggelsen skulle utökas eller förändras är det dock inte självklart att vatten- och avloppsituationen kommer att fungera tillfredsställande.

Kommunen bör därför bevaka till exempel utsläpp av spillvatten från området, antalet tillkommande bygglov eller förändring i nyttjande av bebyggelsen. När ett bevakningsområde förändras kan det klassas om till VA-utredningsområde eller VA-utbyggnadsområde.

VA-utredningsområde

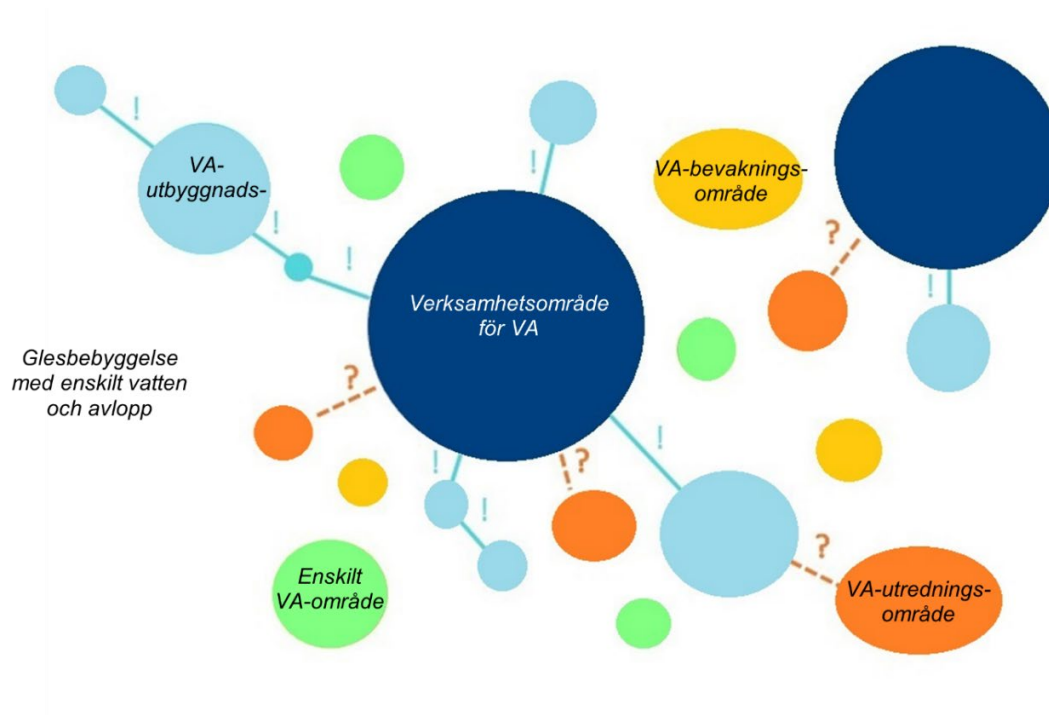
I områden som klassas som VA-utredningsområde finns osäkra parametrar som behöver utredas vidare innan beslut kan fattas kring hur området ska kategoriseras. Det kan bero på stora osäkerheter kopplat till behovet av förändrad VA-försörjning. Det kan även bero på att möjligheten till anslutning med överföringsledning är mycket låg vilket gör att alternativa lösningar behöver utredas vidare.

VA-utredningsområde är ett temporärt tillstånd. När utredningen är utförd klassificeras området till VA-utbyggnadsområde, VA-bevakningsområde eller enskilt VA-område. Att en utredning görs innebär inte per automatik att en allmän VA-utbyggnad blir aktuellt.

VA-utbyggnadsområde

Ett VA-utbyggnadsområde är ett område som idag har enskild VA-försörjning men som har behov av en förändrad VA-struktur. Hela eller delar av VA-utbyggnadsområdet planeras att införlivas i verksamhetsområde för allmänna dricks- och spillvattentjänster.

För VA-utbyggnadsområden bör även behovet av allmänt dagvatten utredas. Behovsutredningen ska grundas i 6 § LAV och identifiera huruvida det föreligger ett behov av allmän dagvattenhantering ur miljö – eller hälsoperspektiv.

Figur 5 Schematisk figur över de fyra olika områdestyperna och verksamhetsområde för VA.

3.4 Metod för framtagande av påverkan på allmänna VA-anläggningar vid skyfall

Generellt

Våra dagvattensystem är till för att avleda ytligt avrinnande regnvatten och smältvatten genom ledningar och öppna diken. De allmänna dagvattenanläggningarna dimensioneras enligt branschpraxis och har som kapacitetskrav att klara vanligt förekommande regn (upp till ett regn med 30-års återkomsttid). I samband med skyfall är därför dagvattensystemets kapacitet mycket begränsad i förhållande till regnets intensitet och volym. Det gäller även för markens infiltrationsförmåga som ofta inte räcker till för att ta emot regnmängderna. Följden blir avrinning på markytan som kan leda till översvämningar. Höga vattennivåer som följd av skyfall kan leda till oönskade konsekvenser för ett samhälle, en stad eller en ort.

Återkomsttid är ett begrepp som används för att beskriva hur vanlig eller ovanlig en viss händelse är. Ett regn med 100 års återkomsttid är ett regn så kraftigt att det statistiskt sett kan antas inträffa en gång vart hundra år.

Beroende på var översvämningen inträffar kan den medföra allvarliga konsekvenser för exempelvis bebyggelse, infrastruktur och samhällsviktig verksamhet. I föreliggande vattentjänstplan ligger fokus på skadorna som vid skyfall kan uppstå på den allmänna VA-anläggningens delar som är lokaliserade ovan mark, det vill säga främst byggnader och inte ledningar. Analysen inkluderar inte konsekvenser för VA-anläggningarna som uppstår på grund av stigande havsnivåer eller höga nivåer i vattendrag som kan uppstå i samband med längre regnperioder.

När pumpstationer får in mycket tillskottsvatten via ledningsnätet är det stor risk att pumparna inte har tillräcklig kapacitet att pumpa vidare spillvattnet, men denna analys och åtgärdsförslag hanteras inte i vattentjänstplanen utan istället inom kommunens arbete för att minska tillskottsvattenmängder. Stenungsunds kommun har en spillvattenmodell över spillvattenanläggningen för ledningsnät anslutet till Strävliden avloppsreningsverk där pumpstationer med risk för bräddningar samt områden med risk för översvämning via ledningssystemet vid en regnhändelse finns identifierade. Denna modell används för prioritering av utredningar och åtgärder på ledningsnätet.

Stenungsunds kommun har sedan våren 2022 gett Sweco i uppdrag att upprätta en dagvattenmodell med kombinerad ytmodell där konsekvenser av ett skyfall kan studeras. Ytmodellen i detta uppdrag var färdigställt vid framtagande av vattentjänstplanen och har därför varit ett viktigt verktyg vid skyfallsanalysen. Inom arbetet med tillståndsansökan för Strävlidens reningsverk har också en skyfallsutredning tagits fram som använts i detta arbete.

Framtagande av åtgärdsförslag

Identifiering av de delar av den allmänna VA-anläggningen som bedöms kunna påverkas negativt av ett skyfall har gjorts på följande sätt:

Underlag på alla kommunala VA-anläggningars lokalisering har tagits fram av kommunen. De anläggningar som ingått i analysen är råvattenbrunnar, vattenverk, tryckstegringsstationer, högreservoar, avloppsreningsverk, spillvattenpumpstationer och dagvattenpumpstationer. Skyfallskartering är utförd i en dynamisk modell i verktyget "Mike 21 ytmodell" och har legat som underlag för GIS-analysen. I modellen har 100-årsregn och klimatkraftorn 1,4 använts (återkomsttid och klimatkraftorn beskrivs nedan). Genom GIS-analys har VA-anläggningar där ett vattendjup som är större än 20 cm och finns inom en radie om 10 m från anläggningen identifierats. VA-anläggningarna har därefter grupperats utifrån vattennivåer för prioritering av åtgärdsförslagen.

Klimatkraftorn är ett värde som används för att ta hänsyn till klimatkraftörändringarnas förväntade påverkan på exempelvis intensiteten i ett skyfall. Faktorn har beräknats enligt ett eller flera klimatscenarioer. Om nederbördsmängden multipliceras med en klimatkraftorn på 1,4 innebär det att ett regn med motsvarande återkomsttid antas vara 40 % kraftigare i framtiden, på grund av klimatkraftörändringarnas påverkan.

I tillägg till de anläggningar som genom analysen ovan identifieras så har även anläggningar där Stenungsunds kommun bedömer att en översvämningrisk finns inkluderats.

Identifierade VA-anläggningar samt kringliggande ytor (enligt metodiken ovan) har studerats på en övergripande nivå i syfte att ta fram åtgärdsförslag. De vattennivåer som resultatet ger är inte exakta utan ger en grov bedömning av nivåer som kan uppkomma vid ett 100-årsregn. Åtgärdsförslagen har tagits fram genom workshoparbete där projektledare, VA-ingenjörer och driftpersonal deltog. Platsbesök utfördes på några intressanta anläggningar för att diskutera lämpliga åtgärder.

4. Långsiktig planering av den allmänna VA-försörjningen

Stenungsunds kommun har enligt Vision 2035 en ambition att år 2035 vara 35 000 invånare. År 2022 gjordes en analys av det framtida dricksvattenbehovet i kommunen och då bedömdes att dricksvattenbehovet år 2050 är ca 2,5 miljoner kubikmeter per år. Dagens mängd producerat dricksvatten för hela kommunen uppgår till totalt ca 1,7 miljoner kubikmeter per år. För att kunna försörja ett växande Stenungsund enligt vision 2035 och prognos krävs mer tillgång till råvatten och en ökad produktionskapacitet.

En del som ingår i nuvarande VA-plan är den politiskt antagna VA-policyn (KF 2022-02-03 §24). Där beskrivs kommunens målbild med VA-försörjningen 2035 samt ställningstaganden som ska hjälpa kommunen att gå från nuläge till målbild.

4.1 Dricksvattenförsörjning

Dricksvattenförsörjningen i Stenungsund tätort, Ödsmål, Stora Höga, Jörlanda och Spekeröd sker idag i huvudsak från Stora Hällungen via vattenverket i Stenungsund med ca 19 000 anslutna personer. Utöver vattenverket i Stenungsund finns det två mindre kommunägda vattenverk i Svenshögen och Ucklum, med ca 500 respektive 400 personer anslutna personer.

Stenungsunds tätort, Ödsmål, Stora Höga, Jörlanda och Spekeröd

När Stenungsund växer i antal invånare ställs högre krav på dricksvattenförsörjningen i kommunen och större tillgång till vatten för dricksvattenproduktion. Stenungsunds kommun har flera arbeten på gång med syfte att säkerställa tillgången för dricksvattenproduktion och leverans för att kunna möta kommuninvånarnas behov. Dels pågår dialog mellan kommunen och industrin där möjligheterna att få tillbaka delar av kommunens andel av den totala vattendomen från Stora Hällungen ses över och dels pågår arbete med att sammankoppla vattenledningsnätet med Kungälv och därmed stärka dricksvattenförsörjningen genom att få dricksvatten från Göta Älv.

För att klara leverans av vatten från Kungälv till Stenungsund byggs en ny överföringsledning med tillhörande tryckstegring, vilken beräknas vara i drift 2024. Stenungsund kommer därefter få en stärkt vattenförsörjning med dricksvatten från Kungälv motsvarande 20 l/s i medelförbrukning varav 10 l/s kommer nyttjas av Tjörn.

Svenshögen

Svenshögens vattenverk är ett ytvattenverk som har Stora Hällungen som vattenresurs. Status på befintligt vattenverk i Svenshögen är god, med en hög teknisk standard. Det finns kapacitet för de VA-utbyggnationer som pågår men möjligheter till ett utökat uttag ur Stora Hällungen behöver utredas.

Ucklum

Ucklums vattenverk är kommunens enda grundvattenverk med en god status på vattenverket och en hög teknisk standard. Stenungsunds kommun saknar idag tillstånd för grundvattenuttaget och det pågår en tillståndsprocess med att söka tillstånd för nuvarande samt ett utökat uttag. Nuvarande vattentäkt har inte kapacitet att försörja den bebyggelseutveckling som önskas i kommunens översiktsplan och det kommer därför behöva utredas och säkerställas ytterligare vattentillgång i Ucklum.

Ledningsnätet

Mängden utläckage och odebiterat dricksvatten uppgick 2022 till ca 21%. En minskning av läckaget från dricksvattennätet utgör en stor möjlighet att minska kommunens totala vattenbehov. Mellan åren 2019 och 2022 hittade och lagade kommunen ett flertal läckor vilket gjorde att behovet från Stenungsunds vattenverk har minskat från 1,9 miljoner kubikmeter per år till 1,6 miljoner kubikmeter per år. Minskningen motsvarar ca 5000 personers årliga vattenförbrukning. Ett aktivt arbete med att minska utläckaget innebär också att behovet av investeringar på dricksvattenanläggningen för utökad kapacitet kan senareläggas. Kommunen har senaste åren utfört och planerat ett flertal aktiviteter för att minska utläckaget och den odebiterade leveransen från ledningsnätet, t.ex. inköp av och utbildning i läcksökningsutrustning, digitala vattenmätare, flödesmätare på ledningsnätet, låsning av brandposter och planerat anläggande av vattenkiosk.

Kommunen har en hydraulisk dricksvattenmodell över dricksvattennätet för Stenungsunds vattenverk sedan 2015 som har uppdaterats i flera steg. Modellen ger kunskap om nuvarande kapacitet samt om det finns tillräcklig kapacitet för framtida förhållanden. Vid sammankoppling med Kungälv kommun behövs ingen förstärkning av nuvarande ledningsnät i första skedet. Möjlighet finns att få ytterligare 20 l/s och då behöver delar av huvudledningsnätet mellan Jörlanda och Stora Höga uppdimensioneras.

Reservvatten

Kommunen saknar idag reservvattentäkt och reservvattenverk men vid sammankoppling med Kungälv kommun kommer södra delen av kommunen i framtiden både kunna försörjas av vatten från Göta älv via Kungälv och Stora Hällungen. Det är avgörande för dricksvattenförsörjningens uthållighet att det finns reservvattentäkter. Reservvattentäkter är en viktig fråga i beredskapsarbetet även om Livsmedelslagstiftningen idag inte innehåller krav på att en producent ska ordna alternativ dricksvattenförsörjning. En statlig utredning "Ökad beredskap för att säkerställa en robust och kontinuerlig leverans av vattentjänster" planeras färdigställas i januari 2024 angående krav för att stärka VA-huvudmännens beredskap att leverera vattentjänster vid händelse av kris, höjd beredskap och då ytterst krig. Utredningen kan påverka framtida lagkrav.

Under 2023 har kommunen arbetat med en risk- och sårbarhetsanalys för VA-försörjningen. Som komplement till denna görs även en separat leveranssäkerhetsanalys som ytterligare tydliggör behov och åtgärdsförslag för att minska sårbarheten och öka leveranssäkerheten.

4.2 Spillvattenhantering

Inom Stenungsunds kommun finns tre avloppsreningsverk, Strävlidens, Svenshögens och Ucklums avloppsreningsverk.

Strävlidens reningsverk har tillstånd att belastas med 20 000 pe. Arbete pågår med att revidera tillståndet till 28 000 pe vilket bedöms räcka till minst år 2045. Verket planeras därmed att byggas om för att utöka kapaciteten.

Svenshögens reningsverk är dimensionerat för 1000 pe och är tillräckligt för dagens behov. Dock kommer verkets kapacitet vara nära fullt utnyttjat vid anslutning av områdena Svartehallen och Sågen.

Ucklums avloppsreningsverk är nyligen renoverat för att säkerställa en effektivare reningsprocess. Ucklums reningsverks recipient är Stora Hällungen som är huvudvattentäkt för större delen av kommunen och därmed är kraven på driftssäkerhet höga.

Tillskottsvatten

Det tillkommer stora mängder tillskottsvatten som belastar avloppsreningsverken, 40-50 % i Strävlidens reningsverk (2020), 60-70 % i Svenshögen och 70-80 % i Ucklum, av totalt inkommande vatten (2019). För Strävlidens reningsverk finns det indikationer på att en av orsakerna kan vara inträngande havsvatten till ledningssystemet anslutet till Strävliden.

I Ucklum har en detaljerad tillskottsvattenutredning utförts i de centrala och norra delarna för att identifiera var de stora mängderna tillskottsvatten kommer ifrån. En åtgärdsplan ska tas fram och arbete planeras att utföras under 2023.

En 5-årsplan för underhåll på ledningsnätet som är anslutet till Strävliden är framtagen och godkänd av Länsstyrelsen.

Aktuella siffror för förnyelse av ledningar är mellan 400-500 år för de tre vattentjänsterna spillvatten, dricksvatten och dagvatten. Det finns därmed ett stort behov av att intensifiera arbetet med förnyelse av ledningsnätet.

4.3 Dagvatten

Dagvatten är regn- och smältvatten som rinner från ytor såsom hustak, vägar, parkeringar eller andra hårdgjorda ytor. Mängden och föroreningsinnehållet i dagvatten beror på vilka ytor dagvattnet kommer i kontakt med på sin väg från de hårdgjorda ytorna till sin slutliga recipient.

I Stenungsunds kommun finns totalt 150 km dagvattenledningar, 8 dagvattenpumpstationer och ett 10-tal dagvattenanläggningar så som dammar eller fördröjningsmagasin.

Bland ställningstaganden i VA-policyn finns 6 st som berör dagvattenhanteringen i kommunen. Under 2023 pågår ett arbete med att ta fram en dagvattenplan för kommunen där målet är att konkretisera och integrera en hållbar dagvattenhantering i samhällsbyggnadsprocessen. Målet med dagvattenhanteringen är att minska belastningen på recipienterna samt att minska risken för översvämningar.

Kommunen har också under 2022 och 2023 tagit fram en dagvattenmodell där nuvarande anläggnings kapacitet kartläggs. Till dagvattenmodellen finns också en skyfallskartering och tillsammans beskriver dessa dagvattenanläggningens kapacitet samt hur avrinning sker vid en skyfallshändelse.

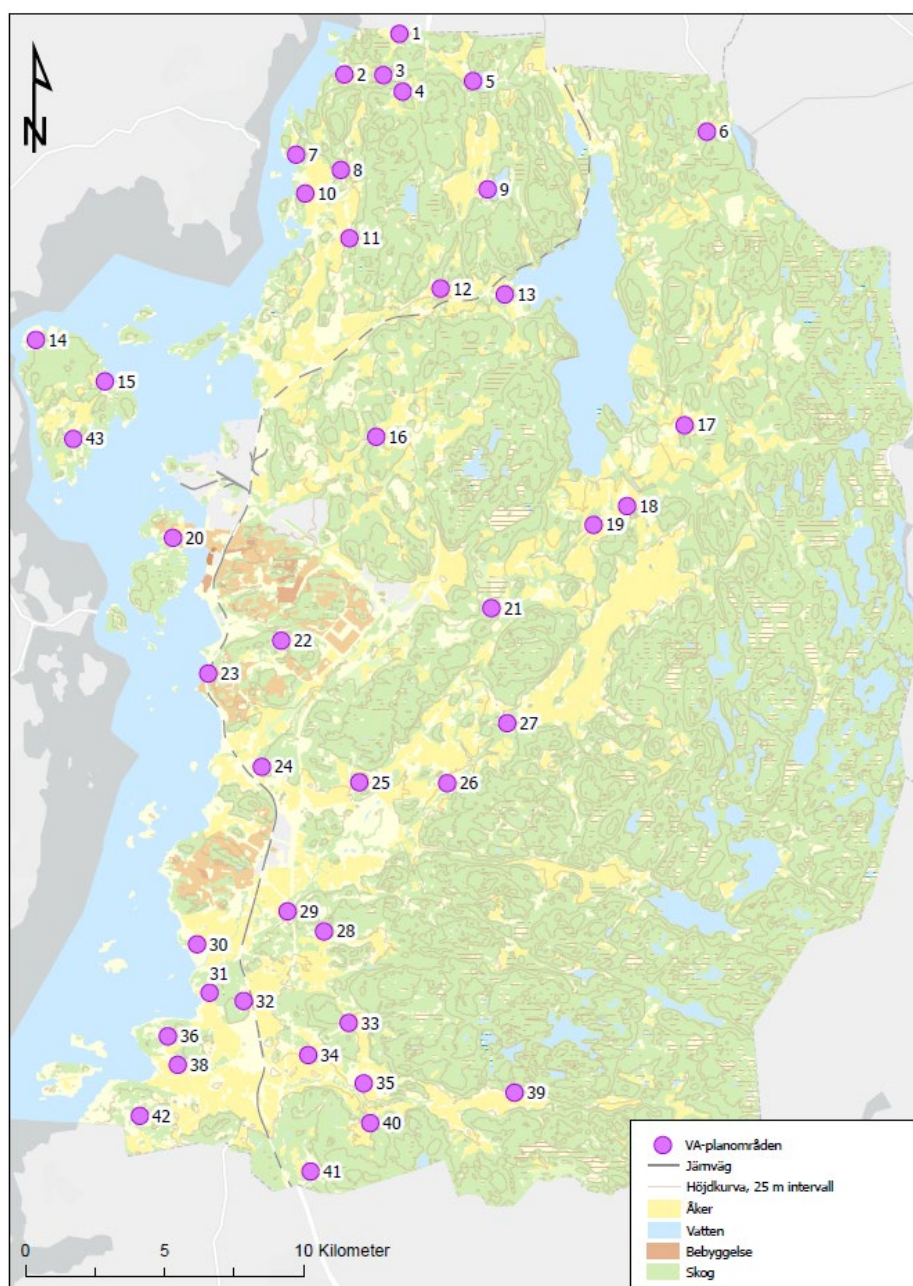
Det finns ett behov av att identifiera de delar av dagvattenanläggning som dels behöver utökad kapacitet, men också de delar av dagvattenanläggning som belastar recipienterna som mest. Historiskt har dagvattenhantering i huvudsak fokuserat på att avleda dagvatten via brunnar och ledningar till närmsta recipient. Idag behöver en hållbar dagvattenhantering även innehålla fördröjande och renande åtgärder för att inte belasta nedströms system med för höga flöden och/eller föroreningar.

I Stenungsund finns 19 vattenförekomster med fastställda miljö kvalitetsnormer. Ingen av dessa uppnår idag god ekologisk status eller god kemisk status. Kommunen har under 2022/2023 utfört en recipientklassning där påverkan och naturvärden i de 19 vattenförekomsterna men även flertalet mindre bäckar har kartlagts. Detta för att öka kunskapen av vilka åtgärder som kan krävas för att minska belastningen till dessa. För flertalet av vattenförekomsterna anges att urban markanvändning kan vara en betydande påverkan på vattenkvaliteten.

5. VA-utbyggnad

5.1 VA-planområden

I Figur 6 nedan redovisas vilka VA-planområden som identifierats i den GIS-analys som utfördes i arbetet med framtagande av VA-handlingsplanen. De 43 VA-planområden som identifierats består av minst 20 fastigheter där avståndet mellan byggnaderna är 150 meter eller mindre.

Figur 6 Identifierade VA-planområden genom GIS-analys baserad på 20 hus eller fler med ett avstånd om 150 meter eller mindre mellan husen.

VA-planområdets utbredning behöver inte motsvara eventuellt framtida verksamhetsområdes utbredning. Vilka fastigheter som bör ingå fastställs i efterföljande behovsutredning där man går ner på fastighetsnivå. Behovet av verksamhetsområde för dagvatten är inte inkluderat i analysen. Det rekommenderas att behovet av verksamhetsområde för dagvatten utreds i samband med avgränsningen av utbyggnationen för övrig VA i ett område.

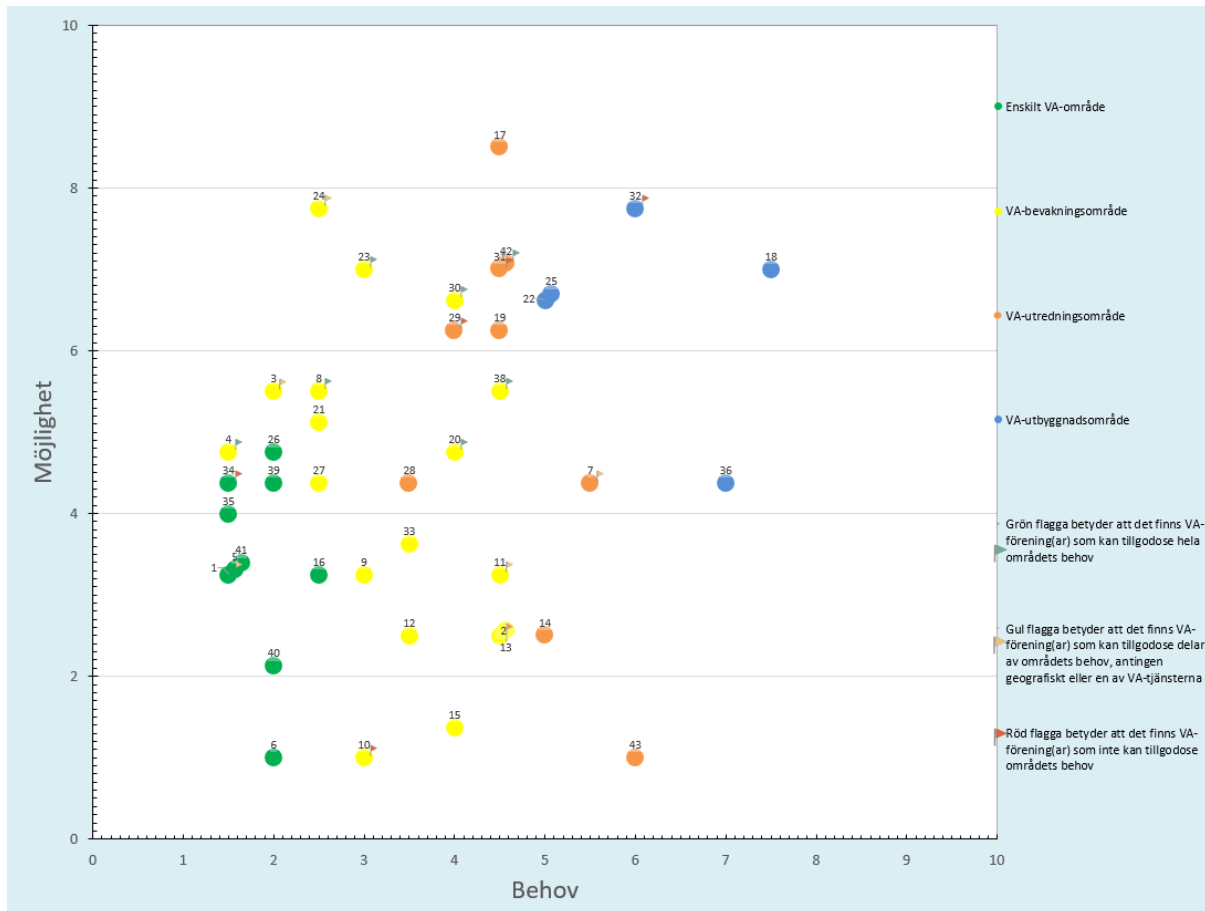
Den information som redovisas och legat till grund för klassning av områdena är underlag och kunskap som arbetsgruppen tillsammans har sammanställt. Kommunen har inte tillsyn över enskilda dricksvattentäkter vilket innebär att det för flera områden saknas uppgifter om nuvarande vattenkvalitet och vattentillgång.

Behovet av och möjligheten till en förändrad VA-försörjning i kommunens VA-planområden sammanfattas i figur 7 och 8. I Figur 8 finns områdena markerade med behov på x-axeln och möjligheter på y-axeln. Beroende på bedömningen av områdenas behov och möjligheter har de klassificerats som någon av de fyra områdeskategorierna, enskilt VA-område, bevakningsområde, VA-utredningsområde samt VA-utbyggnadsområde. De områden där det finns stort behov av förändrad VA-försörjning och stora möjligheter för VA-utbyggnad eller samordning för VA-utbyggnad har klassats som VA-utbyggnadsområden. Flera av VA-utbyggnadsområden ligger i direkt anslutning till kommunens bebyggelseutveckling och pågående eller kommande detaljplaner.

I figuren finns också de områden markerade som idag har gemensamhetsanläggningar för sin VA-försörjning. Gemensamhetsanläggningarna kan bestå av VA-anläggningar som med avtal är anslutna till den allmänna anläggningen men också anläggningar som är enskilda men förvaltas som en gemensamhetsanläggning. Behovet har analyserats utifrån den viktning mellan behovskriterierna som beskrivs i metod delen.

Resultatsammanställning						
Allmänt			Behov		Möjligheter	
Område nr.	Namn	Områdestyp	Prioriteringspoäng (1-10)		Prioriteringspoäng (1-10)	
1	Tegen	Enskilt VA-område	1,5		3,3	
2	Hällesdalen	VA-bevakningsområde	4,5		2,5	
3	Övre Hällesdalen	VA-bevakningsområde	2,0		5,5	
4	Rödmyren/Viddesgårde	VA-bevakningsområde	1,5		4,8	
5	Gullborga	Enskilt VA-område	1,6		3,3	
6	Amdal	Enskilt VA-område	2,0		1,0	
7	Kolhättan/Klätten	VA-utredningsområde	5,5		4,4	
8	Ödsmåls-Röd	VA-bevakningsområde	2,5		5,5	
9	Käderöd	VA-bevakningsområde	3,0		3,3	
10	Viddesgårde	VA-bevakningsområde	3,0		1,0	
11	Krontofta	VA-bevakningsområde	4,5		3,3	
12	Kvickingedalen	VA-bevakningsområde	3,5		2,5	
13	Östra Skår/Talbo	VA-bevakningsområde	4,6		2,6	
14	Stora Askerön, Norr	VA-utredningsområde	5,0		2,5	
15	Stora Askerön, Östra	VA-bevakningsområde	4,0		1,4	
16	Lasshammar	Enskilt VA-område	2,5		3,3	
17	Grössbyn	VA-utredningsområde	4,5		8,5	
18	Härgusseröd öster om väg 650	VA-utbyggnadsområde	7,5		7,0	
19	Härgusseröd väster om väg 650	VA-utredningsområde	4,5		6,3	
20	Norra Stenungsön	VA-bevakningsområde	4,0		4,8	
21	Järnkätt/Kärr	VA-bevakningsområde	2,5		5,1	
22	Norra Hallerna	VA-utbyggnadsområde	5,0		6,6	
23	Bäckmans väg	VA-bevakningsområde	3,0		7,0	
24	Skönhammar	VA-bevakningsområde	2,5		7,8	
25	Spekeröd/Kännestorp	VA-utbyggnadsområde	5,1		6,7	
26	Grinstorp	Enskilt VA-område	2,0		4,8	
27	Norra Tveten	VA-bevakningsområde	2,5		4,4	
28	Saxeröd	VA-utredningsområde	3,5		4,4	
29	Bråland/Anrås öster om väg 160	VA-utredningsområde	4,0		6,3	
30	Norra Anrås	VA-bevakningsområde	4,0		6,6	
31	Kyrkeby	VA-utredningsområde	4,5		7,0	
32	Kvarnhöjden	VA-utbyggnadsområde	6,0		7,8	
33	Skotthed	VA-bevakningsområde	3,5		3,6	
34	Tortorp	Enskilt VA-område	1,5		4,4	
35	Raröd	Enskilt VA-område	1,5		4,0	
36	Källsnäs och Källsby	VA-utbyggnadsområde	7,0		4,4	
38	Källsby Övre	VA-bevakningsområde	4,5		5,5	
39	Jordal	Enskilt VA-område	2,0		4,4	
40	Rämma	Enskilt VA-område	2,0		2,1	
41	Furudalen (Jörlanda inlag)	Enskilt VA-område	1,6		3,4	
42	Timmervik/Sävelvcke/Baqgehög	VA-utredningsområde	4,6		7,1	
43	Stora Askerön	VA-utredningsområde	6,0		1,0	

Figur 7 Bedömning av respektive områdes behov och möjlighet till förändrad VA-försörjning samt vilken klassning området får.

Figur 8 Diagram som redovisar VA-planområdenas behov och möjlighet till förändrad VA-försörjning samt vilken klassning området får.

5.2 Enskilt VA-område

Enskilt VA-område		
Nr	Namn	Kommentar
1	Tegen	Området omfattar 28 bostäder varav de flesta används som permanentboende. Ungefär hälften av fastigheterna är anslutna till en gemensamhetsanläggning för enskilt avlopp. För övriga sker spillvattenhanteringen på den enskilda fastigheten. Dricksvattnet har god kvalitet och tillräcklig kapacitet. Nuvarande bebyggelsetryck bedöms till lågt men det kan påverkas med framtida bro till Orust och ny koppling till E6. Närmsta recipient är Hällesdalsbäcken, slutlig recipient är Havsstensfjorden. Området bedöms inte ha behov av att lösa VA-försörjning i ett större sammanhang

5	Gullborga	Området omfattar 20 bostäder varav nästan hälften utgörs av fritidsboenden. Vatten och spillvattenhanteringen i området tillgodoses på den enskilda fastigheten. Påverkan på miljön är låg och dricksvattnet har god kvalitet och tillräcklig kapacitet. Nuvarande bebyggelsetryck bedöms som låg men kan påverkas med framtida bro till Orust och ny koppling till E6. Närmast recipient Hällesdalsbäcken och slutlig Havsstensfjorden. Området bedöms inte ha behov av att lösa VA-försörjning i ett större sammanhang
6	Amdal	Området omfattar 21 bostäder varav nästan hälften utgörs av fritidsboenden. Vatten och spillvattenhanteringen i området tillgodoses på den enskilda fastigheten. Påverkan på miljön är låg och dricksvattnet har god kvalitet och tillräcklig kapacitet. Nuvarande bebyggelsetryck bedöms som lågt. Ca 4-5 fastigheter ligger inom vattenskyddsområdet för Göta Älv, resterande har avrinning mot Kungsbrobäcken som mynnar i Stora Hällungen. Området bedöms inte ha behov av att lösa VA-försörjning i ett större sammanhang.
16	Lasshammar	Området omfattar 50 bostäder varav de flesta används som permanentboende. Vatten och spillvattenhanteringen i området tillgodoses på den enskilda fastigheten. Påverkan på miljön är låg och dricksvattnet har god kvalitet och tillräcklig kapacitet. Nuvarande bebyggelsetryck bedöms som lågt men kan påverkas om det blir ett nytt mot från E6 och utveckling av verksamheter på östra sidan av E6. Dricksvattnet i området har god kvalitet och tillräcklig kapacitet. Recipient för området är Lasshammarsbäcken som är en del av Stenunge å. Området bedöms inte ha behov av att lösa VA-försörjning i ett större sammanhang.
26	Grinstorp	Området omfattar 22 bostäder varav de flesta används som permanentboende. Vatten och spillvattenhanteringen i området tillgodoses på den enskilda fastigheten. Påverkan på miljön är låg och dricksvattnet har god kvalitet och tillräcklig kapacitet. Nuvarande bebyggelsetryck bedöms som lågt. Närmsta recipient är Lerån som mynnar i Anråse å. Området bedöms inte ha behov av att lösa VA-försörjning i ett större sammanhang.

34	Tortorp	Området omfattar 25 bostäder varav de flesta används som permanentboende. Nuvarande bebyggelsestryck bedöms till lågt. Några fastigheter är anslutna till kommunalt dricksvatten, för övriga har dricksvattnet i området god kvalitet och tillräcklig kapacitet. Spillvattenhanteringen i området tillgodoses på den enskilda fastigheten. Påverkan på miljön är låg. Närmsta recipient är Jörlandaån. Området bedöms inte ha behov av att lösa VA-försörjning i ett större sammanhang.
35	Raröd	Området omfattar 24 bostäder varav de flesta används som permanentboende. Vatten och spillvattenhanteringen i området tillgodoses på den enskilda fastigheten. Påverkan på miljön är låg och dricksvattnet har god kvalitet och tillräcklig kapacitet. Nuvarande bebyggelsestryck bedöms till lågt. Närmsta recipient är Jörlandaån. Området bedöms inte ha behov av att lösa VA-försörjning i ett större sammanhang.
39	Jordal	Området omfattar 24 bostäder varav de flesta används som permanentboende. Vatten och spillvattenhanteringen i området tillgodoses på den enskilda fastigheten. Påverkan på miljön är låg och dricksvattnet har god kvalitet och tillräcklig kapacitet. Nuvarande bebyggelsestryck bedöms till lågt. Närmsta recipient är Jörlandaån. Området bedöms inte ha behov av att lösa VA-försörjning i ett större sammanhang.
40	Rämma	Området omfattar 24 bostäder varav de flesta används som permanentboende. Vatten och spillvattenhanteringen i området tillgodoses på den enskilda fastigheten. Påverkan på miljön är låg och dricksvattnet har god kvalitet och tillräcklig kapacitet. Nuvarande bebyggelsestryck bedöms till lågt. Närmsta recipient är Jörlandaån. Området bedöms inte ha behov av att lösa VA-försörjning i ett större sammanhang.
41	Furudalen	Området omfattar 30 bostäder varav ungefär hälften utgörs av fritidsboende. Vatten och spillvattenhanteringen i området tillgodoses på den enskilda fastigheten. Påverkan på miljön är låg och dricksvattnet har god kvalitet och tillräcklig kapacitet. Nuvarande bebyggelsestryck bedöms till lågt. Närmsta recipient är Jörlandaån. Området bedöms inte ha behov att lösa VA-försörjning i ett större sammanhang.

5.3 VA-bevakningsområden

VA-bevakningsområde		
Nr	Namn	Kommentar
2	Hällesdalen	Området omfattar 51 bostäder varav de flesta utgörs av fritidsboenden. En liten del av området är anslutet till den allmänna anläggningen via en gemensamhetsanläggning för vatten och spillvatten. För övriga har dricksvattnet god kvalitet och tillräcklig kapacitet. Området bör bevakas med avseende på gemensamhetsanläggningens förmåga att tillgodose områdets behov samt bebyggelsestruktur som kan medföra en ökad påverkan på recipienten. Nuvarande bebyggelsestryck bedöms som lågt men det kan påverkas med framtida bro till Orust och koppling till E6. Närmsta recipient är Hällesdalsbäcken och Havsstensfjorden. Området bedöms idag inte ha behov av att lösa VA-försörjning i ett större sammanhang. Detta kan dock förändras om belastningen på recipienten ökar, t.ex. genom att bebyggelsen i området förändras eller utökas.
3	Övre Hällesdalen	Området omfattar 24 bostäder varav nästan hälften utgörs av fritidsboenden. En stor del av området är anslutet till den allmänna anläggningen via en gemensamhetsanläggning för vatten och spillvatten. För övriga har dricksvattnet god kvalitet och tillräcklig kapacitet och påverkan på miljön är låg. Nuvarande bebyggelsestryck bedöms till lågt men det kan påverkas med framtida bro till Orust och koppling till E6. Närmsta recipient är Hällesdalsbäcken och slutlig recipient Havsstensfjorden. Området bedöms inte ha behov av att lösa VA-försörjning i ett större sammanhang. Detta kan dock förändras om belastningen på recipienten ökar, t.ex. genom att bebyggelsen i området förändras eller utökas.
4	Rödmyren/ Viddesgårde	Området omfattar 36 bostäder varav lite mer än hälften utgörs av permanentboende. Nästan hela området är anslutet till den allmänna anläggningen via en gemensamhetsanläggning för vatten och spillvatten. För övriga har dricksvattnet god kvalitet och tillräcklig kapacitet och påverkan på miljön är låg. Nuvarande bebyggelsestryck bedöms som lågt men det kan påverkas med framtida bro till Orust och koppling till E6. Närmsta recipient är Hällesdalsbäcken och slutlig recipient Havsstensfjorden. Området bedöms inte ha behov av att lösa VA-försörjning i ett större sammanhang. Detta kan dock förändras om belastningen på recipienten ökar, t.ex. genom att bebyggelsen i området förändras eller utökas.

8	Ödsmåls-Röd	Området omfattar 48 bostäder varav de flesta utgörs av permanentboende och klassades i tidigare VA-plan som område för enskilt VA. En del av området är anslutet till den allmänna anläggningen via en gemensamhetsanläggning. För övriga har dricksvattnet god kvalitet och tillräcklig kapacitet och påverkan på miljön är låg. Området har Korsgårdsbäcken som recipient. Bebyggelsestrycket bedöms som medel då nya fastigheter bildats sedan VA-föreningen inrättades. Området bedöms inte ha behov av att lösa VA-försörjning i ett större sammanhang. Detta kan dock förändras om bebyggelsen i området förändras eller utökas så att gemensamhetsanläggningen inte kan svara för områdets behov.
9	Käderöd	Området omfattar 25 bostäder varav majoriteten utgörs av permanentboende och klassades i tidigare VA-plan som område för enskilt VA. Vatten- och spillvattenhanteringen i området tillgodoses på den enskilda fastigheten. Dricksvattnet i området har god kvalitet och tillräcklig kapacitet. Utsläppen från området bedöms inte som stora men området ligger i anslutning Ödsmålsån vilken är en recipient med hög belastning av näringsämnen. Området bedöms inte ha behov att lösa VA-försörjning i ett större sammanhang. Detta kan dock ändras om bebyggelsestrukturen i området förändras och medför en större påverkan på recipienten. Dricksvattnet har god kvalitet och tillräcklig kapacitet.
10	Viddesgårde	Området omfattar 29 bostäder varav ungefär hälften utgörs av fritidsboenden. Området klassades tidigare som område för enskilt VA. En stor del av området är anslutet till den allmänna anläggningen via en gemensamhetsanläggning. För övriga har dricksvattnet god kvalitet och tillräcklig kapacitet och påverkan på miljön är låg. Nuvarande bebyggelsestryck bedöms som medel då nya fastigheter bildats sedan VA-förening bildats. Största delen av området har Halsefjorden som recipient. Området bedöms inte ha behov att lösa VA-försörjning i ett större sammanhang. Detta kan dock förändras om bebyggelsen i området förändras eller utökas så att gemensamhetsanläggningen inte kan svara för områdets behov.

11	Krontofta	Området omfattar 139 bostäder varav lite mer än hälften utgörs av fritidsboenden. Majoriteten av bostäderna inom området är anslutet till den allmänna anläggningen via en gemensamhetsanläggning. För övriga har dricksvattnet god kvalitet och tillräcklig kapacitet och påverkan på miljön är låg. Nuvarande bebyggelsestryck bedöms som medel då nya fastigheter bildats sedan VA-förening bildats. Området har sin avrinning både till Korsgårdsbäcken och direkt till Halsefjorden. Området bedöms inte ha behov att lösa VA-försörjning i ett större sammanhang. Detta kan dock förändras om bebyggelsen i området förändras eller utökas så att gemensamhetsanläggningen inte kan svara för områdets behov.
12	Kycklingedalen	Området omfattar 139 bostäder varav majoriteten utgörs av permanentboende, området var klassat som område för enskilt VA i VA-planen. Vatten- och spillvattenhanteringen i området tillgodoses på den enskilda fastigheten. Dricksvattnet i området har god kvalitet och tillräcklig kapacitet. Utsläppen från området bedöms inte som stora men ligger nära känslig recipient. Nuvarande bebyggelsestryck bedömd som lågt. Området har sin avrinning till Ödsmålsån vilken är en recipient med hög belastning av näringsämnen och delar av bebyggelsen ligger i nära anslutning till recipienten. Området bedöms inte ha behov av att lösa VA-försörjning i ett större sammanhang. Detta kan dock förändras om bebyggelsen i området förändras eller utökas. Status i recipient samt förändrad bebyggelsestruktur bör bevakas.
13	Östra Skår/Talbo	Området omfattar 69 bostäder varav lite mer än hälften utgörs av permanentboende. Vatten- och spillvattenhanteringen i området tillgodoses på den enskilda fastigheten. Dricksvattnet i området har god kvalitet och tillräcklig kapacitet. Utsläppen från området bedöms inte som stora men ligger nära känslig recipient. Bebyggelsestrycket i området bedöms som lågt. Största delen av området avrinner till Ödsmålsån medan några fastigheter har avrinning direkt eller via Talbobäcken till Stora Hällungen. Ca 9 fastigheter ligger inom vattenskyddsområdet för Stora Hällungen. Kommunal badplats ligger inom 500 m. Området bedöms inte ha behov av att lösa VA-försörjning i ett större sammanhang. Detta kan dock förändras om bebyggelsen i området förändras eller utökas.

15	Stora Askerön, Östra	Området omfattar 47 bostäder varav majoriteten utgörs av fritidsboende. Vatten- och spillvattenhanteringen i området tillgodoses på den enskilda fastigheten. Dricksvattnet i området har tillräcklig kapacitet men kvaliteten kan variera inom området. Utsläppen från området bedöms inte som stora men ligger nära känslig recipient. Nuvarande bebyggelsetryck bedöms som lågt och begränsas delvis av jordbruksmark. Närmsta recipient är Askeröfjorden. Området bedöms inte ha behov av att lösa VA-försörjning i ett större sammanhang. Detta kan dock förändras om bebyggelsen i området förändras eller utökas.
20	Norra Stenungsön	Området omfattar 132 bostäder varav lite mer än hälften utgörs av permanentboende. Hela området är anslutet till den allmänna anläggningen via en gemensamhetsanläggning. Nuvarande bebyggelsetryck bedöms som lågt. Närmsta recipient är Askeröfjorden. Området bedöms inte ha behov av att lösa VA-försörjning i ett större sammanhang. Detta kan dock förändras om bebyggelsen i området förändras eller utökas så att gemensamhetsanläggningen inte kan svara för områdets behov.
21	Järnklätt/Kärr	Området omfattar 32 bostäder varav majoriteten utgörs av permanentboende. Vatten- och spillvattenhanteringen i området tillgodoses på den enskilda fastigheten. Påverkan på miljön är låg och dricksvattnet har god kvalitet och tillräcklig kapacitet. Nuvarande bebyggelsetryck bedöms som lågt. Närmsta recipient är Norumsån som mynnar i Hake Fjord. Angränsar till Naturvårdsområde klass 3. Området bedöms inte ha behov av att lösa VA-försörjning i ett större sammanhang. Detta kan dock förändras om bebyggelsen i området förändras eller utökas.
23	Bäckmans väg	Området omfattar 44 bostäder varav majoriteten utgörs av permanentboende. Nuvarande bebyggelsetryck bedömt till lågt. Hela området har en gemensamhetsanläggning som är ansluten till allmänt VA via avtal. Närmsta recipient är Hallernabäcken som mynnar i Hake Fjord. Området bedöms inte ha behov att lösa VA-försörjning i ett större sammanhang. Detta kan dock förändras om bebyggelsen i området förändras eller utökas så att gemensamhetsanläggningen inte kan svara för områdets behov.

24	Skönhammar	Området omfattar 33 bostäder varav majoriteten utgörs av permanentboende. Nuvarande bebyggelsestryck bedöms till lågt. Majoriteten av fastigheterna i området är anslutet till den allmänna anläggningen via en gemensamhetsanläggning. För övriga har dricksvattnet god kvalitet och tillräcklig kapacitet. Utsläppen från området bedöms inte som stora men ligger nära känslig recipient. Närmsta recipient är Dyrtorpsbäcken. Området bedöms inte ha behov att lösa VA-försörjning i ett större sammanhang. Detta kan dock förändras om bebyggelsen i området förändras eller utökas så att gemensamhetsanläggningen inte kan svara för områdets behov.
27	Norra Tveten	Området omfattar 40 bostäder varav majoriteten utgörs av permanentboende. Vatten- och spillvattenhanteringen i området tillgodoses på den enskilda fastigheten. Påverkan på miljön är låg och dricksvattnet har god kvalitet och tillräcklig kapacitet. Nuvarande bebyggelsestryck bedöms som lågt. Närmsta recipient är Lerån som mynnar i Anråse å. Området bedöms inte ha behov att lösa VA-försörjning i ett större sammanhang. Detta kan dock förändras om bebyggelsen i området förändras eller utökas.
30	Norra Anrås	Området omfattar 21 bostäder varav lite mer än hälften utgörs av permanentboende. Nuvarande bebyggelsestryck bedöms till lågt. Hela området är anslutet till den allmänna VA-anläggningen via en gemensamhetsanläggning. Närmsta recipient Anråse å och Hake Fjord. Området bedöms inte ha behov att lösa VA-försörjning i ett större sammanhang. Detta kan dock förändras om bebyggelsen i området förändras eller utökas så att gemensamhetsanläggningen inte kan svara för områdets behov. Området klassades som VA-utredningsområde i VA-planen.
33	Skotthed	Området omfattar 69 bostäder varav de flesta används som permanentboende. Vatten- och spillvattenhanteringen i området tillgodoses på den enskilda fastigheten. Påverkan på miljön är låg och dricksvattnet har god kvalitet och tillräcklig kapacitet. Nuvarande bebyggelsestryck bedöms till medel då en del nya fastigheter har bildats de senaste åren. Området avrinner både mot Vulserödsbäcken (Anråse å) och till Jörlandaån. Området bedöms inte ha behov att lösa VA-försörjning i ett större sammanhang. Detta kan dock förändras om bebyggelsen i området förändras eller utökas så att belastningen på recipienten ökar.

38	Källsby Övra	Området omfattar 21 bostäder varav lite mer än hälften utgörs av permanentboende. Nuvarande bebyggelseutveckling bedöms som medel. Hela området är anslutet till den allmänna anläggningen via en gemensamhetsanläggning. Området bör bevakas med avseende på gemensamhetsanläggningens möjlighet att tillgodose tillkommande anslutningar. Området klassades som VA-utredningsområde i VA-planen.
----	--------------	--

5.4 VA-utredningsområden

VA-utredningsområde		
Nr	Namn	Kommentar
7	Kolhättan/Klätten	Området omfattar 25 bostäder varav ungefär hälften utgörs av permanentboende. Avloppshanteringen i området sker via en gemensamhetsanläggning för enskilt avlopp. Bebyggelsestrycket bedöms begränsas bl.a. av VA-situationen där det finns uppgifter om problem med både dricksvattenkvalitet och -kvantitet för en del av fastigheterna. Närmsta recipient är Havsstensfjorden. Områdets VA-försörjning kan behöva lösas i ett större sammanhang genom anslutning till allmänt vatten och avlopp. Behov av och möjligheter för en allmän VA-försörjning ska utredas.
14	Stora Askerön, Norr	Området omfattar 57 bostäder varav nästan samtliga utgörs av fritidsboenden. Inom området finns en gemensamhetsanläggning för enskilt avlopp för ca 30 fastigheter. För övriga tillgodoses vatten och spillvattenhanteringen i området på den enskilda fastigheten. Påverkan på miljön är hög och området ligger i anslutning till en känslig recipient. Det finns uppgifter om kvalitetsproblem för dricksvattnet i området men tillräcklig mängd för att täcka områdets behov. Nuvarande bebyggelsestryck bedöms som lågt och begränsas av gällande detaljplan. Närmsta recipient är Askeröfjorden vilken är klassad som känslig. Området har ett tydligt behov av förändrad VA-situation. Hur vattentillförseln och avfallshantering kan lösas behöver studeras vidare då området är beläget på en ö utanför kommunens västra kust utan anslutande ledningar för vatten och avlopp. Området har därför klassats som VA-utredningsområde.

17	Grössbyn	Området omfattar 37 bostäder varav majoriteten utgörs av permanentboende. En del fastigheter anslutna till allmän spillvattenanläggning och en del anslutna till en enskild gemensamhetsanläggning för dricksvatten. För övriga tillgodoses vatten och spillvattenhanteringen på den enskilda fastigheten. Påverkan på miljön är hög och området ligger i anslutning till en känslig recipient. Dricksvattnet har god kvalitet och tillräcklig kapacitet. Nuvarande bebyggelsetryck bedöms som lågt. Avrinning från området går till vattenskyddsområde för den kommunala grundvattentäkten i Ucklum samt till en enskild gemensam vattentäkt för ca 20 hushåll. Saneringsområde enligt tidigare VA-saneringsplan men befintlig täkt har inte tillräcklig kapacitet för att försörja området med allmänt dricksvatten. Då alternativ täkt behöver utredas klassas området som ett VA-utredningsområde. Behov av och möjligheter för en allmän VA-försörjning ska utredas.
19	Härgusseröd väster om väg 650	Området omfattar 40 bostäder varav majoriteten utgörs av permanentboende. Vatten och spillvattenhanteringen i området tillgodoses på den enskilda fastigheten. Påverkan på miljön är hög och området ligger i anslutning till en känslig recipient. Dricksvattnet har god kvalitet och tillräcklig kapacitet. Nuvarande bebyggelsetryck bedöms till lågt. Avrinning från området går delvis till vattenskyddsområde för kommunal vattentäkt Stora Hällungen och delvis till Lerån/Anråse å. Befintlig vattentäkt i Ucklum har inte tillräcklig kapacitet för att försörja området med allmänt dricksvatten. Då alternativ täkt behöver utredas klassas området som ett VA-utredningsområde. Behov av och möjligheter för en allmän VA-försörjning ska utredas.
28	Saxeröd	Området omfattar 43 bostäder varav majoriteten utgörs av permanentboende. Det finns en gemensamhetsanläggning för enskilt avlopp i området. Vattenkvaliteten i området är god. Området klassades som område för enskilt VA i VA-planen. Nuvarande bebyggelsetryck bedöms som medel då en del nya fastigheter har bildats senaste åren. Recipient är Vulserödsbäcken som mynnar i Anråse å. Behovet av en förändrad VA-försörjning behöver utredas ytterligare då området ligger i nära Anråse å samt innefattar ett stort antal bostäder. Det finns indikationer på vattenbrist i området vilket behöver utredas vidare.

29	Bråland/Anrås öster om väg 160	Området omfattar 179 bostäder varav majoriteten utgörs av permanentboende. Inom området finns några bostäder anslutna till en gemensamhetsanläggning som är ansluten till allmänt VA via avtal. För övriga tillgodoses vatten och spillvattenhanteringen i området på den enskilda fastigheten. Påverkan på miljön är medelhög men området ligger i anslutning till en högt belastad recipient. Dricksvattnet i området har god kvalitet och tillräcklig mängd för att täcka områdets behov. Nuvarande bebyggelsetryck bedöms som medel då en del nya fastigheter har bildats senaste åren. Området behöver delas upp i olika delar för att spegla de olika sammanhang som finns. Behovet av en förändrad VA-försörjning behöver utredas ytterligare då området ligger i nära Anråse å samt innefattar ett stort antal bostäder.
31	Kyrkeby	Området omfattar 34 bostäder varav ungefär hälften utgörs av permanentboende. Nuvarande bebyggelsetryck bedöms till medel. Ungefär hälften av bostäderna är anslutna till den allmänna anläggningen via en gemensamhetsanläggning. För övriga tillgodoses vatten och spillvattenhanteringen i området på den enskilda fastigheten. Påverkan på miljön är hög och området ligger i anslutning till en känslig recipient. Dricksvattnet i området har god kvalitet och tillräcklig mängd för att täcka områdets behov. Närmsta recipient är Hake Fjord till vilken området har en hög utsläppsgrad. Behov av och möjlighet för en förändrad VA-försörjning ska utredas med avseende på utsläpp till recipienten.
42	Timmervik/ Sävelycke/ Baggehög	Området omfattar 285 bostäder varav lite över hälften utgörs av permanentboende. Nästan hela området är anslutet till den allmänna VA-anläggningen via flera gemensamhetsanläggningar. För övriga tillgodoses vatten och spillvattenhanteringen på den enskilda fastigheten. Påverkan på miljön är låg men området ligger i anslutning till en känslig recipient. Dricksvattnet i området har god kvalitet och tillräcklig mängd för att täcka områdets behov. Nuvarande bebyggelseutveckling bedömt till medel. Det pågår också ett planprogram för angränsande område i Kungälv kommun. Närmsta recipient är delvis Jörlandaån och delvis Hake Fjord. Behovet av en förändrad VA-försörjning behöver utredas ytterligare då området ligger i närhet till känsliga recipienter samt innefattar ett stort antal bostäder.

43	Stora Askerön	Området omfattar 110 bostäder varav majoriteten utgörs av fritidsboenden. Vatten och spillvattenhanteringen i området tillgodoses på den enskilda fastigheten. Påverkan på miljön är hög och området ligger i anslutning till en känslig recipient. Dricksvattnet i området har god kvalitet men otillräcklig mängd för att täcka områdets behov. Nuvarande bebyggelsetryck bedöms till lågt och begränsas av jordbruksmark. Närmsta recipient är Askeröfjorden och uppgifter om kvalitetsproblem på dricksvattnet finns. Områdets VA-försörjning behöver lösas i ett större sammanhang genom anslutning till allmänt vatten och avlopp. Hur VA-försörjningen kan lösas behöver studeras vidare då området är beläget på en ö utan anslutande ledningar för vatten och avlopp. Området har därför klassats som VA-utredningsområde.
----	---------------	---

5.5 VA-utbyggnadsområden

VA-utbyggnadsområde		
Nr	Namn	Kommentar
18	Härgusseröd öster om väg 650	Området omfattar 26 bostäder varav majoriteten utgörs av permanentboende. Vatten och spillvattenhanteringen i området tillgodoses på den enskilda fastigheten. Påverkan på miljön är hög och området ligger i anslutning till en känslig recipient. Dricksvattnet i området har bristande kvalitet och otillräcklig mängd för att täcka områdets behov. Avrinning från området går till vattenskyddsområde för den kommunal vattentäkten Stora Hällungen. Områdets VA-försörjning behöver lösas i ett större sammanhang genom anslutning till allmänt VA. VA-utbyggnadsområde enligt tidigare VA-saneringsplan, ska vara utbyggt senast 2025. Befintlig täkt har tillräcklig kapacitet för att försörja den norra delen av området med allmänt dricksvatten. För de södra delarna behöver kompletterande vattenresurs i Ucklum utredas vidare. Detta medför att etappvis utbyggnad inom området kan bli aktuellt. Norra delen av området har Härgusserödsån och Stora Hällungen som recipient och den södra delen avrinner mot Lerån som sedan mynnar i Anråse å.

22	Norra Hallerna	Området omfattar 46 bostäder varav ungefär hälften utgörs av permanentboende. Vatten och spillvattenhanteringen i området tillgodoses på den enskilda fastigheten. Påverkan på miljön är hög och området ligger i anslutning till en känslig recipient. Dricksvattnet i området har god kvalitet och tillräcklig kapacitet. Nuvarande bebyggelsestryck är bedömt till högt med antaget planprogram och planering för kommande detaljplaner. Områdets VA-försörjning behöver lösas i ett större sammanhang genom anslutning till allmänt VA och VA-utbyggnad planeras i samband med exploatering av detaljplan i området. Närmsta recipient Hallernabäcken och Nösäsbäcken, slutlig recipient Hake Fjord.
25	Spekeröd/ Kännestorp	Området omfattar 37 bostäder varav majoriteten utgörs av permanentboende. Vatten och spillvattenhanteringen i området tillgodoses på den enskilda fastigheten. Påverkan på miljön är hög och området ligger i anslutning till en känslig recipient. Dricksvattnet i området har god kvalitet och tillräcklig kapacitet. Nuvarande bebyggelsestryck bedöms till högt med pågående detaljplaner. Områdets VA-försörjning behöver lösas i ett större sammanhang genom anslutning till allmänt VA och VA-utbyggnad planeras i samband med exploatering av detaljplan i området. De flesta fastigheter har sin avrinning mot Dyrtorpsbäcken som mynnar i Hake Fjord, medan några avrinner mot Anråse å.
32	Kvarnhöjden	Området omfattar 36 bostäder varav lite mer än hälften utgörs av permanentboende. Delar av området är anslutna till allmänt VA. För övriga tillgodoses vatten och spillvattenhanteringen i området på den enskilda fastigheten. Påverkan på miljön är hög och området ligger i anslutning till en känslig recipient. Dricksvattnet i området har god kvalitet och tillräcklig kapacitet. Nuvarande bebyggelsestryck bedömt till högt med pågående detaljplan. Områdets VA-försörjning behöver lösas i ett större sammanhang genom anslutning till allmänt VA och VA-utbyggnad planeras i samband med exploatering av detaljplan i området. I området finns även en gemensamhetsanläggning som är ansluten till allmänt VA via avtal. Områdets VA-försörjning och avloppshantering behöver lösas i ett större sammanhang genom anslutning till allmänt VA. Utbyggnad planeras i samband med exploatering av närliggande pågående detaljplan.

36	Källsnäs och Källsby	Området omfattar 92 bostäder varav lite mer än hälften utgörs av fritidsboende. Delar av området anslutna till allmänt VA. För övriga tillgodoses vatten och spillvattenhanteringen i området på den enskilda fastigheten. Påverkan på miljön är hög och området ligger i anslutning till en känslig recipient. Dricksvattnet i området har bristande kvalitet och otillräcklig mängd för att täcka områdets behov. Nuvarande bebyggelseutveckling bedöms till medel. Områdets VA-försörjning och avloppshantering behöver lösas i ett större sammanhang genom anslutning till allmänt VA. VA-utbyggnadsområde enligt VA-saneringsplan genom separat beslut. Ska enligt tidigare beslut vara utbyggt senast 2025. Förutsätter stärkt vattenförsörjning genom ledning från Kungälv kommun.
----	----------------------	---

5.6 Åtgärder för VA-planområden

Områden med enskilt VA

- Ta fram plan för regelbunden inventering av enskilda anläggningar inom dessa områden
- Hantera inkomna vattenprov
- Hantera eventuella rapporteringar om problem med vattenkvaliteten och vattenkvantiteten.

VA-bevakningsområden

- Ta fram rutin för att regelbundet bevaka förändringar i områdena
- Vid behov revidera klassningen av områden där en förändring sker som påverkar områdets förutsättningar för enskilda anläggningar.

VA-utredningsområden

- Utred oklara faktorer som påverkar områdenas behov av eventuellt förändrad VA-försörjning.
- Klassa om området efter utredning av osäkra parametrar till någon av de andra områdestyperna.
- Utred hur området vid behov kan försörjas med vattentjänsterna.

VA-utbyggnadsområden

- Ta fram tidsplan och prioritering för utbyggnad av den allmänna anläggningen för att tillgodose utpekade områdets behov.
- Utredda vilka fastigheter i området som bör införlivas i verksamhetsområde för vatten och spillvatten.
- Utred behov av verksamhetsområde för dagvatten.
- Utbyggnad till VA-planområdena ska planeras, utredas och projekteras.
- Ta fram kommunikationsmaterial till VA-utbyggnadsområden och informera berörda.

6. Skyfallsanalys

I föreliggande kapitel beskrivs resultatet från identifierade VA-anläggningar där risk för översvämning finns vid ett skyfall motsvarande ett 100-årsregn med en klimatafaktor på 1,4. I kapitlet beskrivs även förslag till åtgärder som kan vidtas för att bibehålla anläggningens funktion vid ett skyfall.

Identifierade anläggningar enligt ovan stycke har diskuterats på workshop gemensamt med Sweco och Stenungsunds kommun och med efterföljande platsbesök vid intressanta anläggningar. Vissa av de identifierade anläggningarna visade sig då förvaltas av annan part eller av andra anledningar ej vara aktuella. Diskussion om vissa anläggningar som påverkas av höga havsnivåer skedde och har noterats men ej ingått i dataanalysen. Arbetet resulterade i 37 stycken VA-anläggningar som ägs och förvaltas av VA-huvudmannen och där risk för översvämning finns vid skyfall. För sex av dessa behöver ingen åtgärd vidtas då påverkan bedöms vara liten eller att kommunen inte är huvudman för anläggningen.

6.1 Generella åtgärder

Funktionen i en VA-anläggning kan oftast upprätthållas så länge styr- och el inte står under vattenytan. Generella rekommendationer är att för varje anläggning klargöra de lägsta känsliga anläggningsdelarna till exempel styr- och elskåp och tillhörande komponenter som kan drabbas och slå ut driften av pumpstationen. Åtgärder som kan vidtas är till exempel täta dörrar, höja elkomponenter, valla in anläggningen (mobila eller stationära) om det är lämpligt och prioriterat samt anlägga avskärande diken om vattennivån är lägre och det går att avleda vattnet på ett bra sätt. För samtliga anläggningar och åtgärder rekommenderas ytterligare förstudie innan projektering av större åtgärd påbörjas.

Kommunens största reningsverk Strävliden har inte studerats närmare eftersom översvämningensrisken hanteras i samband med verkets tillståndsansökan. Några få dricksvattenanläggningar behöver studeras närmare till exempel för att anlägga avskärande diken i anslutning till anläggningen och höja el- och styrkomponenter i anläggningen.

Vid platsbesök på anläggningarna uppmärksammades att den externa elförsörjningen i flera fall låg lägre än den som VA-huvudmannen har rådighet över i sina VA-anläggningar. Dialog med elleverantören angående att säkra elförsörjningen till VA-anläggningarna vid ett skyfall är en föreslagen åtgärd.

6.2 Avloppspumpstationer

Det är flest avloppspumpstationer som riskerar drabbas av översvämning vid ett skyfall vilket är naturligt eftersom de ofta ligger lågt placerade i terrängen för att spillvatten ska kunna avledas dit via självfallsledning. Det är 8 pumpstationer där vattennivån kring stationen riskerar att bli ca 20-40 cm och som därmed riskerar att påverkas. Åtgärder som föreslås är främst att höja el- och styrkomponenter och anlägga avskärande diken. Det finns 10 avloppspumpstationer som riskerar att vattennivån blir högre än 40 cm kring pumpstationen och åtgärder behöver vidtas. Åtgärder som

föreslås förutom att höja el- och styrkomponenter är att installera bakvattenstopp för bräddledningar och invallning.

Prioritering av åtgärder bör utgå från parametrar till exempel antal drabbade kunder och känsliga recipienter eller vattentäkter som riskerar drabbas av nödavledning från pumpstationer.

6.3 Dagvattenpumpstationer

Det är 7 dagvattenpumpstationer som riskerar att drabbas av översvämningar vid skyfall. Flertal av dessa pumpar bort dagvatten från GC-tunnlar under vägar. Även här behöver el- och styrskåp ses över så de inte riskerar att svämmas över. Mobila dräneringspumpar behövs för att tömma tunnlar om det blir problem med strömförsörjningen.

Prioritering av åtgärder bör utgå från parametrar till exempel nyttjandegrad av GC-tunnlar och konsekvenser om passagen inte kan nyttjas under den tiden översvämningen pågår.

6. Bedömning av betydande miljöpåverkan

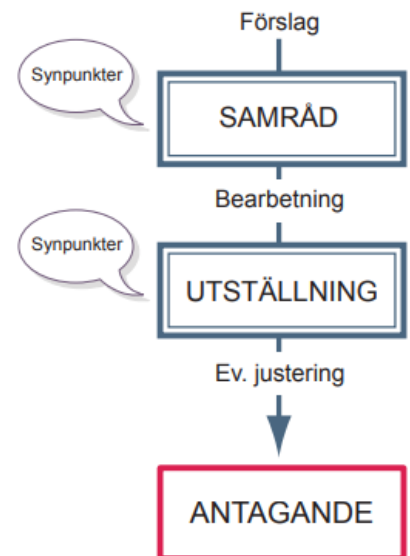
En undersökning gällande betydande miljöpåverkan har genomförts i enlighet med 6 kap. 6 § första stycket 1 miljöbalken. Genomförandet av vattentjänstplanen för Stenungsunds kommun kan utifrån denna inte antas medföra en betydande miljöpåverkan eftersom planens innehåll inte anger förutsättningar för att bedriva sådana verksamheter eller vidta sådana åtgärder som anges i 6 § eller i bilagan till miljöbedömningsförordningen (jfr 2 § 1-2 p miljöbedömningsförordningen). Planen anger inte heller förutsättningar för att bedriva verksamheter och åtgärder med hänsyn till hur de kan påverka miljön så att en betydande miljöpåverkan kan antas (jfr 4 § miljöbedömningsförordningen). Vid bedömningen har de kriterier som anges i 5 § miljöbedömningsförordningen beaktats.

Omständigheter som påverkar bedömningen av betydande miljöpåverkan är huvudsakligen påverkan från ytterligare utbyggnad av det allmänna verksamhetsområdet för VA. Vattentjänstplanen ger förutsättningar för utbyggnad till fem sådana områden under dess genomförandetid. En omständighet som skulle kunna tala för en betydande miljöpåverkan, enligt miljöbalken 6 kap 6 §, är att ett fåtal fastigheter inom ett utbyggnadsområde är lokaliserat inom ett Natura 2000-område. Åtgärder inom detta område skulle därmed kunna kräva tillstånd enligt 7 kap 28a§ miljöbalken. Med anledning av att området redan är utbyggt med befintliga hus och tillhörande väg samt att bevarandeområdets syfte främst omfattar naturvärden i det omkringliggande havsområdet bedöms inte att genomförandet av vattentjänstplanen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan genom att omfatta en verksamhet eller åtgärd som kräver tillstånd enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken.

En annan omständighet som skulle kunna tala för en betydande miljöpåverkan är att ytterligare grundvattenuttag behöver göras för att kunna försörja Ucklum med dricksvatten i samband med utökning av verksamhetsområdet. Dock är behovet av ytterligare uttag inte så stort att det bedöms innebära att en verksamhet som omfattas av 6 § miljöbedömningsförordningen eller i bilagan till miljöbedömningsförordningen kommer att bedrivas till följd av genomförandet av vattentjänstplanen. Planen anger inte lokalisering för en sådan framtida vattentäkt och anger därmed inte förutsättningarna för bedriva någon sådan verksamhet eller någon annan verksamhet som bedöms kunna påverka miljön på ett betydande sätt.

7. Samråd och antagande

Vattentjänstplanen ska samrådask med de fastighetsägare och myndigheter som kan antas ha ett väsentligt intresse av planen. De synpunkter som kommer fram under samrådet sammanställs, bedöms och kommenteras i en samrådsredogörelse. Utifrån synpunkterna görs sedan eventuella revideringar. Det reviderade förslaget ställs därefter ut under minst fyra veckor. Efter utställning och ytterligare eventuella revideringar antas vattentjänstplanen av kommunfullmäktige. Det är bara beslutet att anta planen som vinner laga kraft, normalt 3-4 veckor efter att beslutet kommunicerats. Innehållet i vattentjänstplanen blir därför aldrig juridiskt bindande.

Referenser

Regeringen. (01 2023). *Lag om allmänna vattentjänster*. Hämtat från https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-2006412-om-allmanna-vattentjanster_sfs-2006-412

Bilagor

Bilaga 1 – Bedömningsmodell för VA-planområden

Bilaga 1

Bedömningsmodell

för VA-planområden

Manual för hantering av modellverktyget

Stenungsunds
kommun

Stenungsunds
kommun

Kontakt

Lisa Chohan Strömner

lisa.chohan-stromner@stenungsund.se

0303 73 28 83

stenungsund.se

Innehållsförteckning

Förord	4
1. Bedömning av behov av förändrad vattenförsörjning eller avloppshantering.....	5
1.1 Samhälle	6
1.2 Miljö (avloppssituationen).....	7
1.3 Hälsa (dricksvattensituationen)	8
1.4 Befintliga vatten- och/eller avloppsföreningar.....	8
2. Bedömning av möjligheten för anslutning till allmänt VA	10
2.1 Avstånd till/från befintligt nät	11
2.2 Bebyggelsestruktur.....	11
2.3 Anläggningstekniska förutsättningar	12
2.4 Skyddsvärde.....	12

Förord

Manual för hantering av modellverktyget

Denna manual är ett hjälpmedel vid hantering av det modellverktyg som används för att bedöma vilket behov det finns av förändrad vattenförsörjning eller avloppshantering och möjlighet för anslutning till allmän VA-försörjning (via överföringsledning) i de områden i kommunen som utgör VA-planområden.

Manualen redovisar nedanstående moment. Tillvägagångssätt för avgränsning av VA planområden eller vilket underlag som behövs för att utföra bedömningarna redovisas inte här.

1. Bedömning av behov av förändrad vattenförsörjning eller avloppshantering

De områden som utgör VA-planområden bedöms med avseende på flera kriterier som tillsammans bildar områdets ”behov av en förändrad vattenförsörjning eller avloppshantering”. Detta görs för att kommunen ska kunna se vilka områden som är mest angelägna att arbeta med. Det ger också en grund för prioritering av eventuell anslutning till allmän VA-försörjning eller andra förbättrande åtgärder. Bedömningen omfattar de bebyggelsegrupper som identifierats i GIS-analysen över fastigheter med enskild försörjning. I förarbetena till LAV ansågs 20–30 fastigheter utgöra lägsta nivån för samlad bebyggelse. Stenungsunds GIS-analys omfattar bebyggelsegrupper där 20 eller fler hus ligger med minst 150 meters avstånd till varandra.

De faktorer som bygger upp ”behovet” för en allmän VA-hantering är bebyggelsestruktur, hälsa och miljö. Ett av rekvisiten i 6 § LAV som reglerar ett kommunalt ansvar för att lösa VA-situationen i ett område är att området har en samlad bebyggelse som medför att VA-situationen behöver lösas i ett större sammanhang.

I bedömningen av områdets behov av en förändrad VA-situation ska särskild hänsyn tas till att förutsättningarna att tillgodose behovet av en vattentjänst genom en enskild anläggning som kan godtas med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön. I de områden det finns en förening eller gemensam anläggning som svarar för områdets vattenförsörjning och/eller bortledning av spillvatten bedöms den befintliga anläggningens utbredning och status.

En annan faktor i behovskriteriet är områdets bebyggelsestryck och därmed på sikt förändrad VA-situation. Faktorn för miljö analyseras utifrån områdets nuvarande VA-lösning där utsläpp från avloppsanläggningar har en negativ påverkan samt om det finns risk för påverkan i en känslig recipient i området. I det sista rekvisitet, människors hälsa, bedöms områdets tillgång till dricksvatten med tillräcklig kvalitet och ett möjligt uttag som bedöms kunna tillgodose områdets behov.

1.1 Samhälle

Samhällsfaktorn är indelad i två kategorier, antalet hushåll och bebyggelsestryck. I förarbetet till lag (2016:412) om allmänna vattentjänster har man ansett att ett antal av 20–30 fastigheter kan tänkas utgöra ett antagbart minimum för att bebyggelsen ska anses som samlad. Bedömning av vad som kan utgöra samlad bebyggelse har inte förändrats med lagändringen i Lag (2022:1249) om ändring i lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster. I denna analys har man därav satt detta intervall som en lägsta nivå för att ett område ska utgöra ett VA-planområde. Intervallerna ++ och +++ har satts efter spridningen av bostäder inom de olika VA-planområdena

Antalet hushåll anges i tre storleksklasser enligt nedan:

- +++ Området innefattar >50 hushåll
- ++ Området innefattar 31–50 hushåll
- + Området innefattar 20–30 hushåll

Parametern omvandlingstryck/bebyggelsestryck anges i tre storleksklasser enligt nedan:

- +++ Området har högt omvandlingstryck/bebyggelsestryck och omfattas av politiskt beslut, t.ex. fördjupad översiktsplan eller detaljplan.
- ++ Området har ett högt omvandlingstryck/bebyggelsestryck men omfattas ej av politiskt beslut.
- + Området har ej högt omvandlingstryck/bebyggelsestryck och omfattas ej av politiskt beslut.

1.2 Miljö (avloppssituationen)

Miljöfaktorn är indelad i två parametrar, utsläpp och recipient.

Parametern, utsläpp, tar hänsyn till den förorenande verksamheten/källan som här utgörs av avloppsanläggningar.

- +++ I området finns till stor del avloppsanläggningar som påverkar miljön negativt, eller området har inte de naturliga och/eller geografiska förutsättningarna för att avloppsfrågan ska kunna lösas ur miljömässig synpunkt.
- ++ I området finns en mindre andel avloppsanläggningar som påverkar miljön negativt, eller området har delvis de naturliga och/eller geografiska förutsättningarna för att avloppsfrågan ska kunna lösas ur miljömässig synpunkt.
- + I området finns ett mycket begränsat antal avloppsanläggningar som påverkar miljön negativt, eller området har de naturliga och/eller geografiska förutsättningarna för att avloppsfrågan ska kunna lösas ur miljömässig synpunkt.

Parametern, recipient tar hänsyn till närheten till känslig recipient i tre nivåer:

- +++ Området ligger i direkt anslutning till skyddat område eller kommunal badplats, (inom 500 meter) eller inom fastställt/föreslaget vattenskyddsområde. Området ligger inom 100 meter från vattendrag eller sjö som är hårt belastat av näringsämnen. Avståndet baseras på risk för påverkan i områden som anses särskilt känsliga och riskerar att påverka människors hälsa negativt. Påverkan från avloppsvatten på vattendrag eller andra vattenförekomster är en miljörisk
- ++ Området ligger i direkt anslutning till vattenförekomst (inom 100 meter) som inte uppnår god ekologisk status p.g.a. övergödning, alternativt anses känslig.
- + Området ligger utanför ovan angivna områden.

1.3 Hälsa (dricksvattensituationen)

Hälsofaktorn är indelad i två parametrar, kvantitet och kvalitet.

Hälsofaktorn kvantitet tar hänsyn till huruvida tillgången på dricksvatten är tillräcklig eller inte.

- +++ I området finns otillräcklig kapacitet.
- ++ I området finns tidvis otillräcklig kapacitet eller begränsad mängd dricksvatten.
- + I området finns tillräcklig kapacitet.

Hälsofaktorn kvalitet beaktar de eventuella problem som kan vara förknippad med vattenkvaliteten. Bedömningen baseras delvis på platsens fysiska förhållanden så som ogynnsamma jordartsförhållanden, mindre tomter och lutning vilket skulle kunna bidra till en ökad risk för kontaminering av enskilda vattenbrunnar.

- +++ Allvarliga kvalitetsproblem förekommer i små delar av området eller mindre kvalitetsproblem i stora delar av området.
- ++ Allvarliga kvalitetsproblem förekommer i enstaka fall och mindre kvalitetsproblem i små delar av området.
- + Mindre allvarliga problem eller inga problem finns i området.

1.4 Befintliga vatten- och/eller avloppsföreningar

I Lag (2022:1249) om ändring i lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster tillkom ett nytt stycke i 6 § som anger att kommunen ska ta särskild hänsyn till möjligheten att uppnå syftet med bestämmelsen, det vill säga att tillgodose skyddet för människors hälsa eller miljön, genom enskilda va-anläggningar. Bedömningen i den här analysen tar sikte på att bedöma gemensamma

anläggningars förutsättningar att lösa behovet. I bedömningen ses till anläggningens kapacitet och status för att bedöma anläggningens förutsättningar att tillgodose hela VA-planområdets behov av vatten- och spillvatten. Enskilda anläggningar bedöms i punkt ”miljö” och ”hälsa” nedan i detta dokument.

- 3 Föreningen kan tillgodose områdets behov för vatten- och spillvatten
- 2 Föreningen kan tillgodose delar av områdets behov, antingen delar av området eller endast en vattentjänst.
- 1 Föreningen kan inte tillgodose områdets behov av vatten- och spillvatten.
- 0 Det finns ingen förening i området.

2. Bedömning av möjligheten för anslutning till allmänt VA

De faktorer som bygger upp ”möjligheten” för ett område att anslutas till allmänt VA grundas på de huvudsakliga aspekter som i slutändan gör genomförandet mer eller mindre kostsamt. I det här fallet analyseras möjligheten för anslutning till allmänt VA via överföringsledning till den befintliga allmänna VA-anläggningen.

Om området är beläget i närheten av den allmänna anläggningen är av betydelse för bedömningen, så väl som avståndet mellan fastigheterna då det påverkar hur långt ifrån varandra förbindelsepunkten måste anläggas vilket påverkar kostnadstäckningen.

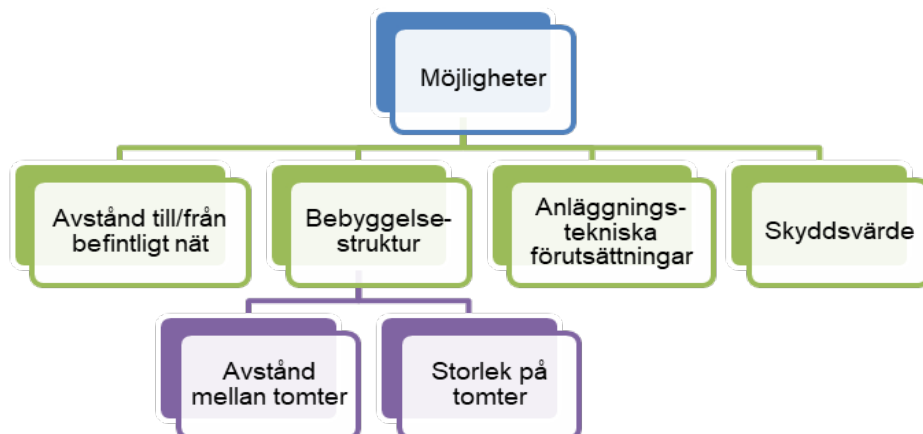
Möjligheten till utbyggnad påverkas även av områdets fysiska förutsättningar som jordartsförhållanden och höjdförhållanden då detta påverkar den allmänna anläggningens utformning om exempelvis behov av pumpning i området uppstår. Detta påverkar inte bara kostnad för utbyggnad utan även framtida drift- och underhållskostnader.

Områden som har så höga skyddsvärden att VA-utbyggnaden får ta en omväg innebär normalt att kostnaden eller det administrativa förarbetet ökar. Sådana förarbeten kan bland annat utgöras av markförhandlingar eller tillstånd- och dispensärenden.

Syftet med denna bedömning är inte att ta fram en kostnad för VA-anslutning av respektive område utan att visa bilden bakom kostnaden, dvs i vilka aspekter är möjligheten för VA anslutning god och var är möjligheterna mindre goda.

Den bild som skapas av möjlighetsbedömningen kan användas som en grund för kostnadsberäkning. I det skede där kostnaden beräknas beaktas också sådana aspekter som har att göra med hur fördelning av kostnad ska gå till och hur investeringar ska göras över tid. Detta beaktas inte vid bedömning av respektive områdes ”inneboende” möjlighet för VA utbyggnad.

Med den möjlighet som är förknippad med VA-utbyggnad i olika områden, tillsammans med den del som utgör bedömning av behov, kan ett resonemang föras kring prioriteringsordning och takten för VA-utbyggnad. Förhoppningen är att det i resonemanget ska vara lätt för alla berörda att se bakgrunden till varför det är mer eller mindre dyrt att bygga ut VA och hur behovet inom olika områden skiljer sig åt.

2.1 Avstånd till/från befintligt nät

Denna faktor är avsedd att visa längden på nya, nödvändiga överföringsledningar till respektive område från närmsta möjliga anslutningspunkt i det befintliga ledningsnätet, varifrån dimension av spill- och dricksvattenledning är tillräcklig för områdets behov. Kriterier för bedömning av *Avstånd till/från befintligt nät* visas nedan.

- +++ Avståndet till närmaste anslutningspunkt på befintligt nät är mindre än 500 m
- ++ Avståndet till närmaste anslutningspunkt på befintligt nät är mellan 0,5 – 1,5 km
- + Avståndet till närmaste anslutningspunkt på befintligt nät är större än 1,5 km

2.2 Bebyggelsestruktur

Bebyggelsestrukturen inom ett område påverkar hur god kostnadstäckning VA-utbyggnad inom ett område kan uppnå. Bebyggelsestrukturen utgörs främst av de två delarna avstånd mellan tomter och storlek på tomter. Ju närmare varandra tomterna ligger och ju mindre de är desto bättre bedöms kostnadstäckningen vara, vilket är gynnsamt vid bedömning av möjlighet. Enligt uppgifter från kommunen anses medelstorleken på tomter uppgå till 2000 m². Modellen utgår därför från att det är den vanligaste tomtstorleken. Kriterier för bedömning av *Bebyggelsestruktur* visas nedan.

Avstånd mellan tomter

- +++ Tomterna gränsar till varandra och samma huvudledning kan försörja två husrader
- ++ Tomterna gränsar till varandra men en huvudledning kan bara försörja en husrad
- + Tomterna är glest belägna

Storlek på tomter

- +++ Medelstorlek tomt <2000 m²
- ++ Medelstorlek tomt 2000 – 3000 m²
- + Medelstorlek tomt >3000 m²

2.3 Anläggningstekniska förutsättningar

Jordartsförhållandena och förekomst av ytligt berg inom ett område påverkar kostnad för markarbeten. Kostnaden påverkas också av hur stabil marken är, dvs de geotekniska förutsättningar som finns, vilket styrs av jordarter, berg och höjdvariationer. Även höjdvariationerna inom området påverkar kostnaden för VA-utbyggnad. Kriterier för bedömning av *Anläggningstekniska förutsättningar* visas nedan.

- +++ Området bedöms ha goda geotekniska förutsättningar med gynnsamma jordartsförhållanden och/eller avloppsvatten bedöms kunna avledas till befintligt VA med självfall.
- ++ Området bedöms delvis ha goda geotekniska förutsättningar, delvis svåra geotekniska förutsättningar *och/eller* avloppsvatten kan delvis ledas till befintligt VA med självfall.
- + Området bedöms ha svåra geotekniska förutsättningar med ogynnsamma jordartsförhållanden eller berg i dagen och/eller avloppsvatten bedöms behöva pumpas till befintligt VA.

2.4 Skyddsvärde

De skyddsvärden som finns i kommunen kan påverka hur möjlig VA-anslutningen är till olika områden. Områden som har så höga skyddsvärden att VA-utbyggnaden får ta en omväg innebär normalt att kostnaden ökar. I områden som innehar höga skyddsvärden kan det krävas mer omfattande administrativt förarbete innan VA-utbyggnad kan ske. Sådana förarbeten kan bland annat utgöras av markförhandlingar eller tillstånd- och dispensärenden.

Kriterier för bedömning av *Skyddsvärde* visas nedan.

- +++ Det finns inga sådana skyddsvärden som påverkar önskad VA-utbyggnad.
- ++ Det finns sådana skyddsvärden inom området att VA-utbyggnaden behöver ta en viss omväg.
- + Det finns sådana skyddsvärden inom området att VA-utbyggnaden behöver ta en betydande omväg.

**KUNGÄLV'S
KOMMUN**

Sid 1 (3)

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Amanda Stenbom

2023-06-16

Kommunernas klimatlöften 2024–2026 - Kungälv's antaganden för programperioden (Dnr KS2023/0452–2)

Sammanfattning

"Klimat 2030 – Västra Götaland ställer om" är en kraftsamling som drivs av Västra Götalandsregionen och Länsstyrelsen i Västra Götalands län, i samverkan med många andra aktörer. Kraftsamlingen samlar företag och branschorganisationer, kommuner och kommunalförbund, högskolor och institut, föreningar och andra organisationer i Västra Götaland som vill ta ställning och bidra i omställningen till en klimatsmart region.

Organisationen för Klimat 2030 erbjuder workshops, föreläsningar och experthjälp från forskare och miljöstrateger inom Västra Götalandsregionen till kommuner för att växla upp klimatarbetet. I konceptet "kommunernas klimatlöften" uppmuntras kommuner att anta löften om 30 olika åtgärder för att minska klimatpåverkan. Löftena följs upp och revideras utifrån bedömning om genomförbarhet, effektivitet och påverkan. Förvaltningens förslag är att anta 16 klimatlöften som ska genomföras under programperioden 2024–2026.

Svaren med förvaltningens bedömning redovisas i Bilaga.1 Förvaltningens bedömning i bilagan är med som bakgrund till beslut för politisk behandling och är inte med i underlaget som skickas in till regionen.

Svarsformuläret som skickats ut till kommunerna ska besvaras senast 30 september 2023.

Förslag till beslut

Förslag till svar utifrån Bilaga 2 antas som kommunstyrelsens svar och översänds till Västra götalandregionen.

Juridisk bedömning

Kungälv's kommun förbinder sig inte juridiskt vid antagande av klimatlöftena. Kommunen ansvarar själva för att förverkliga löftena. Uppföljning görs i syfte att förbättra styrningen i projektet.

Förvaltningens bedömning

Omställningen till ett klimatsmart samhälle är vår tids stora utmaning. Men det är en utmaning som också rymmer stora möjligheter. När vi förändrar vårt samhälle ska vi välja lösningar som bidrar till regional utveckling och ett gott liv för alla som lever och verkar i Västra Götaland. Det kan vara insatser som är klimatsmarta samtidigt som de skapar förutsättningar för förbättrad hälsa, affärsmöjligheter och nya jobb eller ökad integration och delaktighet.

I Västra Götaland har vi ett av de mest ambitiösa regionala klimatmålen i Sverige. Till 2030 ska vi vara en fossiloberoende region. Det innebär att utsläppen av växthusgaser ska minska med 80 procent från 1990-års nivå till år 2030. Dessutom ska utsläppen av växthusgaser från

västsvenskarnas konsumtion, oavsett var i världen de sker, minska med 30 procent jämfört med 2010. Utsläppen av växthusgaser minskar, men inte tillräckligt snabbt för att vi ska nå vårt mål. Nu är det hög tid att öka takten. I Västsverige har vi lång erfarenhet av att framgångsrikt anpassa oss till strukturella förändringar. Genom att vara försöka vara föregångare kan vi bli också inspirera andra.

"Klimat 2030 – Västra Götaland ställer om" är en kraftsamling som drivs av Västra Götalandsregionen och Länsstyrelsen i Västra Götalands län, i samverkan med många andra aktörer. Kraftsamlingen samlar företag och branschorganisationer, kommuner och kommunalförbund, högskolor och institut, föreningar och andra organisationer i Västra Götaland som vill ta ställning och bidra i omställningen till en klimatsmart region.

Organisationen för Klimat 2030 erbjuder workshops, föreläsningar och experthjälp från forskare och miljöstrategier inom Västra Götalandsregionen till kommuner för att växla upp klimatarbetet. I konceptet "kommunernas klimatlöften" erbjuds kommuner att anta löften om 30 olika åtgärder för att minska klimatpåverkan. Klimat 2030 är en del i genomförandet av Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021–2030.

Kommunen har ansvar för att de antagna klimatlöftena genomförs under kommande år. Flera kommunala förvaltningar och bolag kommer sannolikt ha en roll i genomförandet av de olika åtgärderna. Ett flertal av åtgärderna kan kräva att resurser avsätts. Klimat 2030 stöttar kommunerna i genomförandet genom samordnarna och andra nyckelpersoner. Kommunerna kan även stötta varandra. Till skillnad från föregående år då Kungälv deltagit i Klimat 2030 har regionen nu infört fleråriga löften över en längre programperiod vilket underlättar för kommunerna att förankra och driva genomförandet av löftena över längre tid.

Svarsformuläret som skickats ut till kommunerna ska besvaras senast 30 september 2023.

Verksamhetens bedömning

Förvaltningens förslag är att anta 16 klimatlöften med svar att vi planerar att genomföra under programperioden. Svaren med förvaltningens bedömning redovisas i Bilaga 1. Några löften som föreslås att kommunen antar pågår redan som del av organisationens löpande verksamhet. Andra löften som föreslås antas kräver mer långsiktig planering och behöver införas i kommunens budgetprocess. Dessutom kräver antagande av löften samordning som i sig ökar resursbehovet.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Åtgärderna i de antagna klimatlöftena bedöms ha positiv inverkan på flertalet av kommunfullmäktiges strategiska mål och kommunstyrelsens resultatmål. I Bilaga 1 redovisas vilka löften som har inverkan på målsättningarna.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Klimatlöftena i satsningen är framtagna för att de bedöms ha särskilt stor inverkan på mål 13 i Agenda 2030 (Bekämpa klimatförändringarna). Likt de strategiska målen och resultatmålen redovisas kopplingar till fler mål i agenda 2030 i Bilaga 1.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Klimatlöftena har koppling till ett flertal styrdokument. Det finns inga konflikter i befintliga styrdokument relaterat till antagna klimatlöften. De styrdokument som har kopplingar till Klimat 2030 anges i Bilaga 1.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

Åtgärder för klimatet ger nytta för nuvarande invånare och en hållbar utveckling för en framtida befolkning.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv.

Arbetsbelastningen påverkas om ett löfte innebär att det krävs mer resurser för att nå genomförande. Vissa löften, som exempelvis löfte 14 " Vi arbetar med klimatstyrande parkeringpolicy" är redan en del av kommunens löpande verksamhet och bör inte påverka utöver dagens belastning. Andra löften som exempelvis löfte 30 " Vi arbetar med återbruk av byggmaterial" kräver mer resurser i form av kompetensutveckling och förankring inom förvaltningen, samt budgetering för detta. Sammanfattningsvis har flertalet löften en möjlig påverkan på både arbetsbelastning, arbetsmiljö och personella resurser.

Ekonomisk bedömning

Några löften som avges är idag redan inarbetade i verksamheterna. Löften som innebär nya metoder eller kostnader behöver införas i budgetprocessen. I Bilaga 1 redovisas deltagandekostnader för exempelvis "Cykelvänlig arbetsplats". I bilagan redogörs det även för hur förvaltningen kan tänkas börja arbeta med löftet där det ibland ingår en ekonomisk/arbetsbelastningsbedömning. Vissa löften är administrativa och kräver resurser i form av tid för genomförande och uppföljning, exempelvis löfte 1 och 2.

Förslag till beslut

Förslag till svar utifrån Bilaga 1 antas som kommunstyrelsens svar och Bilaga 2 översänds till Västra götalandregionen.

Haleh Lindqvist
Kommundirektör

Anders Holm
Sektorchef Samhälle och utveckling

Expedieras till: klimat2030@vgregion.se

För kännedom till: Amanda.stenbom@kungalv.se fredric.arpfjord@kungalv.se marie.feser@kungalv.se
hakan.hambeson@kungalv.se

KOMMUNERNAS KLIMATLÖFTEN

2024-
2026

Svarsformulär inför 2024–2026

Länsstyrelsen
Västra Götaland

**KLIMAT
2030**
VÄSTRA GÖTALAND
STÄLLER OM

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN

Klimat 2030 - Västra Götaland ställer om...

... är en kraftsamling som drivs av Västra Götalandsregionen och Länsstyrelsen Västra Götaland i samverkan med andra aktörer. Alla kommuner i länet har undertecknat målet att Västra Götaland till 2030 ska vara en fossiloberoende region.

För att stötta kommunerna i klimatarbetet och genomföra gemensamma åtgärder bjuds alla kommuner i länet in att delta i **Kommunernas klimatlöften 2024–2026**.

Svarsformulär

Detta svarsformulär ska användas när ni rapporterar in era klimatlöften för 2024–2026 till Klimat 2030. Det kan också användas som formulär till det politiska beslut som krävs för att kommunen ska ha antagit klimatlöftena. Fyll i direkt i filen och spara sedan som PDF, namnge med vilken kommun det gäller.

Inför denna period vill vi be er att fylla i vilken avdelning/enhet som ansvarar för genomförandet samt minst en e-postadress till en kontaktperson för de löften ni antar. Detta hjälper oss att hitta rätt personer för stöttningen i genomförandet.

Senast den 30 september 2023 skickar ni in svarsformuläret till:
klimat2030@vgregion.se

Svarsalternativ

När ni antar klimatlöften kan ni svara ja eller nej på respektive löfte:

- **Ja, detta ska vi göra 2024–2026.** Kryssa ja om kommunen kommer att arbeta med löftet under perioden. Oavsett om det är en ny aktivitet/beslut eller något ni redan arbetar med. Ni behöver inte veta HUR ni ska kunna uppfylla löftet när ni antar, Klimat 2030 stöttar kommunerna på denna resa som vi gör tillsammans.
- **Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.** Kryssa nej om ni inte har möjlighet att arbeta med åtgärden under perioden.

På www.klimat2030.se/klimatloften har vi samlat *Frågor och svar*. Läs gärna igenom det materialet.

Frågor kan ställas till Klimat 2030:s processledare:

- Svante Sjöstedt, Länsstyrelsen, svante.sjostedt@lansstyrelsen.se
- Lise Nordin, Västra Götalandsregionen, lise.nordin@vgregion.se

- 1. Vi har en årlig uppföljning av klimatarbetet.** Det innebär kommunens politiska ledning har en årlig genomgång av klimatarbetet i kommunen inklusive klimatlöftena samt följer upp utsläppen i förhållande till kommunala, regionala och nationella mål. Exempelvis med utgångspunkt i den regionala analysen som erbjuds från Klimat 2030.

Ja, detta ska vi göra 2024–2026.

Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.

Ansvarig avdelning/enhet: Stab

Kontaktperson 1 (e-post): pia.jakobsson@kungalv.se (ekonomichef)

Kontaktperson 2 (e-post): hakan.hambeson@kungalv.se (utvecklingsledare) alt. verksamhetsutvecklare

Kommentar till beslut:

Årlig uppföljningsrapport Agenda 2030 kan utvecklas med klimatrapport.

Hur kommer vi i gång?

Det behöver fastslås en årlig rutin för när den politiska ledningen ska ges en uppdatering av kommunens klimatarbete och utvecklingen för klimatutsläppen. Det bör vara både en muntlig och skriftlig rapportering som föredras för kommunstyrelsen och/eller kommunfullmäktige. Klimat 2030 kommer varje höst med start 2024 ta fram en analys och presentation av den senaste utsläppstatistiken på nationell och regional nivå som är tillgänglig för kommunerna att använda för detta. Där kan kommunen också få guidning var de hittar sin kommuns utsläppsstatistik. Det blir en kort rapport och en PPT som är fri för kommunerna att använda och som publiceras på Klimat2030.se.

Den årliga uppföljningen bör omfatta lägesrapport för hur det går med genomförandet av antagna klimatlöften, och kan vara ett bra tillfälle att också sammanfatta andra klimatåtgärder i kommunens arbete. ([stodmaterial-klimatlofte-1-2024-2026.pdf \(klimat2030.se\)](#))

Kopplingar till styrdokument och relevanta mål

Styrdokument

- Agenda 2030
 - Mål 13 | Bekämpa klimatförändringar
- Energiplan för Kungälv's kommun
- Översiktsplan 2010 för Kungälv's kommun
 - Utsläppen av koldioxid ska minska och den lokala förnyelsebara elen ska öka. Målen ska uppnås genom minskad energianvändning, minskade transporter och en ökning av kollektivtrafiken
- Trafikplan 2017 Kungälv's kommun
 - Trafikplanens strategiska mål: Minskad miljö- och klimatpåverkan

KF strategiska mål 2023–2024

- Kommunen, medborgarna och företagen minskar tillsammans klimatutsläpp och miljöpåverkan
- Robust och uthållig kommun med minskad miljö- och klimatbelastning

- 2. Vi har en koldioxidbudget.** Det innebär att kommunen har en politiskt antagen koldioxidbudget som årligen följs upp för att visa hur mycket av utsläppsutrymmet som finns kvar.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026.
- Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.
- Ansvarig avdelning/enhet: Stab
- Kontaktperson 1 (e-post): pia.jakobsson@kungalv.se (ekonomichef)
- Kontaktperson 2 (e-post): hakan.hambeson@kungalv.se (utvecklingsledare) alt. verksamhetsutvecklare

Kommentar till beslut:

Det finns ett politiskt uppdrag att ta fram en koldioxidbudget under 2023.

Hur kommer vi i gång?

Det finns idag en etablerad modell framtagen av Uppsala universitet och Tyndall center som gjort den vetenskapliga beräkningen. Att få en koldioxidbudget beräknad för sin kommun är lätt då man kan köpa denna tjänst. Att komma fram till hur koldioxidbudgeten ska användas i kommunen är lite mer arbete. Det finns stor spridning i hur den används i länets kommuner; exempelvis som styrande i klimatarbetet eller enbart en visualisering. VGR använder koldioxidbudgeten som ett verktyg för att uppnå andra styrdokument, som del i årsredovisningen och som grund för forskarrådets arbete.

Ett krav för att uppfylla klimatlöftet är att den är politiskt antagen. Detta för att det ska vara ett tydligt politiskt mandat. Det behövs också en årlig uppföljning hur det går. Denna bör presenteras för kommunstyrelsen och/eller kommunfullmäktige. VGR och Klimatsekretariatet har ingått ett samarbete med syfte att underlätta för kommunerna i Västra Götaland att ta fram en koldioxidbudget.

Eftersom Klimat 2030 och satsningen Kommunernas klimatlöfte ger en stöttning för de kommuner som vill arbeta med en koldioxidbudget har Klimatsekretariatet kunnat få avlastning och därmed ge ett sänkt pris för sina tjänster. Klimatsekretariatets erbjudande är att kommunen får:

1. Rapport med en egen koldioxidbudget och en presentation av de vetenskapliga beräkningarna bakom.
2. En egen version av Climate Visualizer www.climatevisualizer.com som illustrerar koldioxidutsläppen i kommunen. Websidan är öppen för alla som vill se och besökaren kan dra i olika spakar för att se framtida scenarier av utsläpp.
3. En årlig och automatisk uppdatering av kommunens koldioxidbudget.

Det sänkta priset är 2 kronor per invånare i kommunen/som lägst 40 000 kr. Därefter en driftskostnad på 1 krona per invånare i kommunen per år/som lägst 20 000 kr.

Det sänkta priset gäller fram till 2026 som är den tid som Klimat 2030 har beslut att arbeta med Kommunernas klimatlöfte.

Arbetsinsatsen från kommunen är i princip noll efter att beslutet tagits att beställa tjänsten från Klimatsekretariatet, möjligen vill kommunen sprida information om att en koldioxidbudget tagits fram. Rapporten med koldioxidbudget och en egen websida levereras från Klimatsekretariatet inom fem veckor efter att kommunen gjort en beställning. ([stodmaterial-klimatlofte-2-1.pdf \(klimat2030.se\)](#))

Kopplingar till styrdokument och relevanta mål

Styrdokument

- Agenda 2030
 - Mål 13 | Bekämpa klimatförändringar
- Energiplan för Kungälv's kommun
- Översiktsplan 2010 för Kungälv's kommun
 - Utsläppen av koldioxid ska minska och den lokala förnyelsebara elen ska öka. Målen ska uppnås genom minskad energianvändning, minskade transporter och en ökning av kollektivtrafiken
- Trafikplan 2017 Kungälv's kommun
 - Trafikplanens strategiska mål: Minskad miljö- och klimatpåverkan

KF strategiska mål 2023–2024

- Kommunen, medborgarna och företagen minskar tillsammans klimatutsläpp och miljöpåverkan
- Robust och uthållig kommun med minskad miljö- och klimatbelastning

KS resultatmål 2024

- Minskade utsläpp i luft och vattendrag och minskat klimatavtryck
- Nytt 2024: Kommunens användning av fossila bränslen skall minska, med målet att vara fossilfritt 2030
 - Förvaltningens verksamhetsplan 2023. Uppdrag att ta fram en koldioxidbudget.

3. **Vi involverar invånare i alla åldrar i klimatarbetet.** Det innebär att kommunen bjuder in invånarna, inklusive de yngre, till dialog om klimatåtgärder för att skapa mer delaktighet och skynda på omställningen. Detta kan ske i form av dialogmöten, medborgarjury eller workshops dit allmänheten och organisationer bjuds in.

Kommunen ska dokumentera och återkoppla resultatet. Under perioden ska en mer varaktig plattform för klimatdialog (fysisk eller digital) skapas.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026. |
 Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026. |
 Ansvarig avdelning/enhet:
 Kontaktperson 1 (e-post):
 Kontaktperson 2 (e-post):

Kommentar till beslut:

Delvis görs arbetet vid öppet hus.

- 4. Vi finansierar investeringar genom grön obligation.** Det innebär att kommunen gör minst en investering genom grön obligation eller via gröna lån per år och att minst 50% av all nybyggnation och större ombyggnation av bostäder och lokaler har grön finansiering.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026. |
 Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026. |
 Ansvarig avdelning/enhet:
 Kontaktperson 1 (e-post):
 Kontaktperson 2 (e-post):

Kommentar till beslut:

Förvaltningens bedömning är att de här ambitionerna inte finns.

- 5. Vi minskar utsläppen tillsammans med näringslivet.** Det innebär att kommunen årligen gör insatser tillsammans med näringslivet. Exempelvis genom att initiera samtal mellan företag kring industriell symbios, driver gemensamma projekt eller på andra sätt samverkar med näringslivet för minskade utsläpp.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026. |
 Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026. |
 Ansvarig avdelning/enhet: Näringslivsfunktionen/kansli/juridik
 Kontaktperson 1 (e-post): Olivia.WidellTengvall@kungalv.se (näringslivssamordnare)
 Kontaktperson 2 (e-post): martin.gistell@kungalv.se (enhetschef Trafik gata park i samråd med trafikingenjör)

Kommentar till beslut:

Ett eventuellt antagande av löfte 5 innebär att enhet Trafik Gata Park får i uppdrag att ta fram en godsplan samt införliva de åtgärder som man i processen för handlingsplan för näringslivet tar fram 2023. Arbetet med löftet kräver att förvaltningen jobbar strategiskt med målpunkter för långa transporter.

Hur kommer vi i gång?

Undersök vilka personer på kommunen som är involverade i projekt där även företag ingår. Arrangera ett möte med relevanta personer, till exempel näringslivssamordnare/utvecklare och miljö/klimat/hållbarhetskompetens m fl. Finns det gemensamma drivkrafter kopplat till klimatfrågan?

Lyssna av näringslivet, vad vill företagen samverka kring och vad behöver de hjälp med för att kunna minska utsläppen? Bjud in till en workshop eller dialogmöte kring klimat för att hitta gemensamma utmaningar och vägar framåt.

Ett sätt kan vara att se vilka projekt som redan pågår eller som nyligen avslutats. Finns det något att bygga vidare på med tydligt fokus att minska utsläppen? Det kanske finns idéer på nya projekt med parter som kommunen arbetat tillsammans med tidigare?

Se över vilka pengar det finns att söka, till exempel finns denna översikt från Länsstyrelsen: ["Var finns pengarna?" \(stodmaterial-kommunernas-klimatlofte-52024-2026.pdf \(klimat2030.se\)\)](#)

Kopplingar till styrdokument och relevanta mål

Styrdokument

- Agenda 2030
 - Mål 9 | Hållbar industri, innovationer och infrastruktur
 - Mål 11 | Hållbara städer och samhällen
 - Mål 12 | Hållbar konsumtion och produktion
 - Mål 13 | Bekämpa klimatförändringar
- Näringslivsstrategi för Kungälv's kommun 2035
 - Mål 2: Samhällsplanering: Kungälv's kommun är en del av en storstadsregion i Europa som erbjuder goda förutsättningar för en hög och hållbar tillväxt.
 - Mål 3: Företagsklimat: Kungälv's kommun är en del av en storstadsregion i Europa som har bäst klimat för företagande
- Trafikplan 2017 Kungälv's kommun
 - Trafikplanens strategiska mål: Minskad miljö- och klimatpåverkan
- Energiplan för Kungälv's kommun

KF strategiska mål 2023–2024

- Kommunen, medborgarna och företagen minskar tillsammans klimatutsläpp och miljöpåverkan
- Robust och uthållig kommun med minskad miljö- och klimatbelastning
- Att medborgare och näringsliv ska känna ökat förtroende för kommunen

KS resultatmål 2024

- Förbättrat näringslivsklimat

- Minskade utsläpp i luft och vattendrag och minskat klimatavtryck
- Ökad kollektiv jobbpendling
- Nytt: Kommunens användning av fossila bränslen skall minska, med målet att vara fossilfritt 2030

6. Vi inkluderar lantbruket som samarbetspart i kommunens klimat-omställning. Det innebär att kommunen arbetar aktivt med att främja en dialog mellan kommunen, gröna näringar och övrigt näringsliv minst två gånger per år, samt under perioden samverkar i minst ett konkret projekt med syfte att minska utsläppen.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026. |
 Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026. |
 Ansvarig avdelning/enhet:
 Kontaktperson 1 (e-post):
 Kontaktperson 2 (e-post):

Kommentar till beslut:

Förvaltningens bedömning är att de här ambitionerna inte finns. Om vi svarar ja behövs resurser och engagemang.

7. Vi fokuserar på företagens klimatomställning i miljötillsyn. Det innebär att kommunerna fokuserar på energi och klimat i miljötillsynen genom minst två satsningar under perioden. Med detta menas att kommunen väljer ut lämpliga tillsynsobjekt för att genomföra miljötillsyn med fokus på energi och klimat. Löftet kan handla om att i tillsynen efterfråga energikartläggning och/eller en handlingsplan samt genomförande av energieffektiviseringsåtgärder och energikonverteringar, till exempel fasa ut oljepannor. Det kan även innebära att informera om olika investeringsstöd eller att samverka med kommunens energi- och klimatrådgivare.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026. |
 Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026. |
 Ansvarig avdelning/enhet: Miljöenheten
 Kontaktperson 1 (e-post): Kristina.Franzen@kungalv.se (Enhetschef Miljö)
 Kontaktperson 2 (e-post): fredric.arpfjord@kungalv.se (Verksamhetschef Planering och myndighet),
linda.lundborg@kungalv.se (Ordföranden miljöskyddsgruppen)

Kommentar till beslut:

Förvaltningens bedömning är att löftet kan genomföras.

Hur kommer vi i gång?

Det finns en hel del goda exempel att ta del av från andra kommuner. Ofta bygger det på att man ringat in ett urval av verksamhetsutövare inom ett område där potentialen bedöms som stor att göra klimatnytta. Det kan handla om att

fasa ut fossil uppvärmning av lokaler när det är möjligt, utbyte av drivmedel i transportintensiva verksamheter eller samverka med kommunens energi- och klimatrådgivare. Det kan också handla om tillsyn på verksamhetsutövarnas egenkontroll med fokus på [energiushållning](#) och t.ex. energikartläggning av verksamheten.

För de kommuner som antar klimatlöftet om miljötillsyn kommer stöd att erbjudas från Klimat 2030 där man kan ta del av goda exempel från kommuner och får möjlighet till erfarenhetsutbyte.

([stodmaterial-klimatlofte-72024-2026.pdf \(klimat2030.se\)](#))

Kopplingar till styrdokument och relevanta mål

Styrdokument

- Agenda 2030
 - Mål 7 | Hållbar energi för alla
 - Mål 9 | Hållbar industri, innovationer och infrastruktur
 - Mål 11 | Hållbara städer och samhällen
 - Mål 12 | Hållbar konsumtion och produktion
 - Mål 13 | Bekämpa klimatförändringar
- Miljö- och byggnadsnämndens tillsynsplan

KF strategiska mål 2023–2024

- Kommunen, medborgarna och företagen minskar tillsammans klimatutsläpp och miljöpåverkan
- Robust och uthållig kommun med minskad miljö- och klimatbelastning
- Att medborgare och näringsliv ska känna ökat förtroende för kommunen

KS resultatmål 2024

- Förbättrat näringslivsklimat
- Minskade utsläpp i luft och vattendrag och minskat klimatavtryck

8. Vi arbetar aktivt med vår energiplan. Det innebär att kommunen har en uppdaterad energiplan som är kopplad till översiktsplaneringen och som omfattar lokal produktion, tillförsel, distribution och användning av energi. Exempelvis genom att använda "Vägledning för energiplanering" framtagna av Länsstyrelsen Västra Götaland. Samt tillsammans med andra relevanta aktörer årligen genomför åtgärder som minskar klimatpåverkan i energiförsörjningen. Översiktsplanen kan kompletteras med tematiska tillägg som Vindbruksplan och Solstrategi.

Ja, detta ska vi göra 2024–2026. |

Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026. |

Ansvarig avdelning/enhet: Stab

Kontaktperson 1 (e-post): Anders.Holm@kungalv.se (Sektorchef Samhälle och utveckling)

Kontaktperson 2 (e-post): fredric.arpfjord@kungalv.se (Verksamhetschef Planering och myndighet)

Kommentar till beslut:

Energiplanen är i skrivande stund inte antagen men är under framtagande.

Hur kommer vi i gång?

Fundera på vad som är syftet med att ta fram energiplanen och ha en dialog och förankring med politiken tidigt i arbetet. Se över hur energiplaneringen har sett ut historiskt i kommunen. Hur ser nuvarande energiplan ut? Hur arbetar kommunen med energifrågor i den fysiska planeringen, arbetar ni med energifrågor i kommunens översiktsplan?

Det är viktigt att ha en bred arbetsgrupp för arbetet med energiplanen, där olika sektorer, kompetensområden, förvaltningar och bolag från den kommunala organisationen involveras. Det ger förutsättningar för att få ett så bra underlag som möjligt för innehållet i planen. I slutändan ska energiplanen utgöra ett så bra kunskaps- och planeringsunderlag som möjligt för kommunens energiförsörjning.

Förslag på förvaltningar som bör involveras i arbetet:

- Samhällsbyggnad/Stadsbyggnad/Plan (eller motsvarande)
- Miljö/Samhälle (eller motsvarande)
- Teknisk förvaltning/Infrastruktur (eller motsvarande)
- Trafikkontor/Gatukontor (eller motsvarande)
- Näringslivsenhet (eller motsvarande)

Förslag på vad energiplanen kan innehålla och hur den kan struktureras finns i kapitel 2 i vägledningen för energiplanering som Länsstyrelsen i Västra Götaland tagit fram (länk nedan). Förslaget där kan fungera som en ingång till hur er kommun kan arbeta med energiplanen, vilka underlag som behöver tas fram och ungefär vad en energiplan kan tänkas omfatta ([stodmaterial-klimatlofte-82024-2026.pdf \(klimat2030.se\)](https://www.klimat2030.se/stodmaterial-klimatlofte-82024-2026.pdf)).

Kopplingar till styrdokument och relevanta mål

Styrdokument

- Agenda 2030
 - Mål 7 | Hållbar energi för alla
 - Mål 9 | Hållbar industri, innovationer och infrastruktur
 - Mål 11 | Hållbara städer och samhällen
 - Mål 13 | Bekämpa klimatförändringar
- Översiktsplan 2010 för Kungälv's kommun
 - Utsläppen av koldioxid ska minska och den lokala förnyelsebara elen ska öka. Målen ska uppnås genom minskad energianvändning, minskade transporter och en ökning av kollektivtrafiken
- Trafikplan 2017 Kungälv's kommun
 - Trafikplanens strategiska mål:
 - Minskad miljö- och klimatpåverkan
- Energiplan för Kungälv's kommun

KF strategiska mål 2023–2024

- Hållbar samhällsutveckling genom ökad samordning mellan infrastruktur och byggnation i hela kommunen
- Kommunen, medborgarna och företagen minskar tillsammans klimatutsläpp och miljöpåverkan
- Robust och uthållig kommun med minskad miljö- och klimatbelastning

KS resultatmål 2024

- Förbättrat näringslivsklimat
- Planeringsberedskap skall finnas för bostäder, verksamhetsmark och handel
- Minskade utsläpp i luft och vattendrag och minskat klimatavtryck
- Ökad kollektiv jobbpendling
- Nytt: Kommunens användning av fossila bränslen skall minska, med målet att vara fossilfritt 2030
- Kommunens verksamheters kvalitet och hushållning ska hävda sig väl i jämförelse med landets bästa kommuner

9. Vi arbetar strategiskt med att minska klimatpåverkan genom

upphandling. Det innebär att kommunen identifierar vilka upphandlingar under perioden som har störst klimatpåverkan och arbetar strategiskt och systematiskt för att minska klimatpåverkan årligen. Arbetet och utfallet följs upp och dokumenteras.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026. |
 Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026. |

Ansvarig avdelning/enhet:

Kontaktperson 1 (e-post):

Kontaktperson 2 (e-post):

Kommentar till beslut:

Kungälv's kommun använder sig av Göteborgs avtal i stor utsträckning inom exempelvis textil. Det är en utmaning att få verksamheterna använda det avtalet.

10. Vi säkerställer kompetens och resurser för att upphandla med

klimathänsyn. Det innebär att kommunens har kompetens och resurser att ställa och följa upp klimatkrav i kommunens upphandlingar. Vid val av leverantör ska både klimatpåverkan och ekonomi vägas in i beslutet. Insatser för att säkra kompetensen görs årligen exempelvis genom utbildning, samverkan internt eller med andra kommuner.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026. |
 Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026. |
 Ansvarig avdelning/enhet:
 Kontaktperson 1 (e-post):
 Kontaktperson 2 (e-post):

Kommentar till beslut:

Löftet bedöms vara svårgenomfört eftersom det stora genomförandeansvaret ligger på de enskilda verksamheterna. Det behövs samordnande roller för att få resultat. Verksamheterna bör få utbildning i hur man gör de rätta valen och det finns inte resurser för det i dagsläget.

11. Vi gör klimatsmarta inköp. Det innebär att kommunen tar ett helhetsgrepp kring inköpen och under perioden fastställer en inköpsorganisation som arbetar för att minska klimatpåverkan. Exempelvis genom att inköpare och beställare får ökad kunskap och utbildning, inköpssystem som underlättar klimatsmarta val eller löpande dialog med upphandlare och miljö/klimatkompetens i eller utanför organisationen.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026. |
 Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026. |
 Ansvarig avdelning/enhet:
 Kontaktperson 1 (e-post):
 Kontaktperson 2 (e-post):

Kommentar till beslut:

Löftet bedöms vara svårgenomfört eftersom det stora genomförandeansvaret ligger på de enskilda verksamheterna. Det behövs samordnande roller för att få resultat. Verksamheterna bör få utbildning i hur man gör de rätta valen och det finns inte resurser för det i dagsläget.

12. Vi säkrar att planering och byggande bidrar till ett transporteffektivt samhälle. Det innebär att kommunens översiktsplan samt alla program- och detaljplaner under perioden ska bidra till att andelen hållbara resor i kommunen ökar mätt som andel gång, cykel och kollektivtrafik av totalt antal utförda resor. Detta görs genom att beräkna planernas klimatpåverkan och jämföra alternativ, exempelvis med Hållbarhetsverktyget eller liknande.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026. |
 Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026. |
 Ansvarig avdelning/enhet: Planenheten i samverkan med Trafik Gata Park
 Kontaktperson 1 (e-post): fredric.arpfjord@kungalv.se (Verksamhetschef Planering och myndighet)
 Kontaktperson 2 (e-post): jenny.bjonness.bergdahl@kungalv.se (Trafikstrateg/trafikplanerare) |

Kommentar till beslut:

Trafikfrågor och åtgärder kopplat till hållbart resande tas omhand i samtliga planprocesser. Planenheten på kommunen bedöms som huvudansvarig för löftet inom planprocesserna i samverkan med enhet Trafik Gata Park. Trafik Gata Park är huvudansvarig för relevanta styrdokument och uppföljning/implementering av dessa. Planenheten äger processer och Trafik Gata Park äger de styrdokument som rör trafik.

Kopplingar till styrdokument och relevanta mål

Styrdokument

- Agenda 2030
 - Mål 9 | Hållbar industri, innovationer och infrastruktur
 - Mål 11 | Hållbara städer och samhällen
 - Mål 13 | Bekämpa klimatförändringar
- Översiktsplan 2010 för Kungälv's kommun
 - Utsläppen av koldioxid ska minska och den lokala förnyelsebara elen ska öka. Målen ska uppnås genom minskad energianvändning, minskade transporter och en ökning av kollektivtrafiken
- Trafikplan 2017 Kungälv's kommun
 - Trafikplanens strategiska mål:
 - Minskad miljö- och klimatpåverkan
 - Trafikplanens resultatmål:
 - Öka andelen gångresor till 15 %, i kommunen som genomsnitt.
 - Öka andelen cykelresor till minst 10 %, i kommunen som genomsnitt.
 - Öka andelen kollektivtrafikresenärer till minst 40 %, i kommunen som genomsnitt.
 - Minska ensambilåkandet i kommunen som genomsnitt
- Energiplan för Kungälv's kommun
- Parkeringsnorm
- Attraktiva miljöer och stråk för gång och cykel

KF strategiska mål 2023–2024

- Hållbar samhällsutveckling genom ökad samordning mellan infrastruktur och byggnation i hela kommunen
- Kommunen, medborgarna och företagen minskar tillsammans klimatutsläpp och miljöpåverkan
- Robust och uthållig kommun med minskad miljö- och klimatbelastning

KS resultatmål 2024

- Minskade utsläpp i luft och vattendrag och minskat klimatavtryck
- Ökad kollektiv jobbpendling

13. Vi utvecklar gaturum för ökad tillgång och attraktivitet. Det innebär att kommunen under perioden genomför åtgärder för ökad attraktivitet med minskad biltrafik, särskilt i centrala områden. Antingen genom att sänka hastigheten för fordonstrafiken till 30 och 40 km/h i minst en tätort eller att kommunen anpassar minst ett gaturum till gång- och cykelfart där stadslivet har potential att utvecklas.

Ja, detta ska vi göra 2024–2026.

Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.

Ansvarig avdelning/enhet: Trafik Gata Park

Kontaktperson 1 (e-post): martin.gistell@kungalv.se (Enhetschef Trafik Gata Park)

Kontaktperson 2 (e-post): sandra.velagic@kungalv.se (Trafikingenjör/Alternativt trafikplanerare när rollen resurssatts)

Kommentar till beslut:

Vid ett eventuellt antagande av löfte 13 ska Trafik Gata Park ges i uppdrag att ta fram en genomförandeplan. Löftet antas enbart under förutsättning att det finns resurser för att arbeta fram en handlingsplan och att arbeta med att ta fram LTF:er och arbeta med utformning av gator.

Kopplingar till styrdokument och relevanta mål

Styrdokument

- Agenda 2030
 - Mål 11 | Hållbara städer och samhällen
 - Mål 13 | Bekämpa klimatförändringar
- Översiktsplan 2010 för Kungälv kommun
 - Utsläppen av koldioxid ska minska och den lokala förnyelsebara elen ska öka. Målen ska uppnås genom minskad energianvändning, minskade transporter och en ökning av kollektivtrafiken
- Trafikplan 2017 Kungälv kommun
 - Trafikplanens strategiska mål:
 - Öka andelen hållbara resor
 - Ny bebyggelse ska stödja en välutbyggd och attraktiv kollektivtrafik genom att i första hand utvecklas i huvud- och sekundärstråk samt i serviceorter.
 - Öka trygghet, säkerhet och tillgänglighet i trafikmiljöer.
 - Öka samnyttjande av trafikslag.
 - Minskad miljö- och klimatpåverkan
 - Trafikplanens resultatmål:
 - Öka andelen gångresor till 15 %, i kommunen som genomsnitt.
 - Öka andelen cykelresor till minst 10 %, i kommunen som genomsnitt.
 - Öka andelen kollektivtrafikresenärer till minst 40 %, i kommunen som genomsnitt.
 - Minska ensambilåkandet i kommunen som genomsnitt
- Energiplan för Kungälv kommun
- Attraktiva miljöer och stråk för gång och cykel

KF strategiska mål 2023–2024

- Hållbar samhällsutveckling genom ökad samordning mellan infrastruktur och byggnation i hela kommunen
- Kommunen, medborgarna och företagen minskar tillsammans klimatutsläpp och miljöpåverkan
- Robust och uthållig kommun med minskad miljö- och klimatbelastning

KS resultatmål 2024

- Minskade utsläpp i luft och vattendrag och minskat klimatavtryck
- Ökad kollektiv jobbpendling

14. Vi arbetar med klimatstyrande parkering. Det innebär att kommunen årligen genomför åtgärder kring parkering. Exempelvis möjliggör samnyttjande av parkeringsanläggningar, prioriterar besöks- och handelsparkering i centrala områden framför annan parkering, ser till att gatuparkering inte är subventionerad jämfört med parkeringshus, möjliggör flexibla parkeringstal med stimulans av bilpooler eller att frikoppla parkeringskostnaden från hyran av lägenheter.

Ja, detta ska vi göra 2024–2026.

Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.

Ansvarig avdelning/enhet: Trafik Gata Park

Kontaktperson 1 (e-post): martin.gistell@kungalv.se (Enhetschef Trafik Gata Park)

Kontaktperson 2 (e-post): parkering@kungalv.se (Parkeringshandläggare/ansvarig)

Kommentar till beslut:

Kommunen jobbar löpande med löftet inom samtliga samhällsbyggnadsprocesser. Framtida parkeringsnorm förtydligar förutsättningarna för samutnyttjande och flexibla parkeringstal.

Kopplingar till styrdokument och relevanta mål

Styrdokument

- Agenda 2030
 - Mål 9 | Hållbar industri, innovationer och infrastruktur
 - Mål 11 | Hållbara städer och samhällen
 - Mål 13 | Bekämpa klimatförändringar
- Översiktsplan 2010 för Kungälv's kommun
 - Utsläppen av koldioxid ska minska och den lokala förnyelsebara elen ska öka. Målen ska uppnås genom minskad energianvändning, minskade transporter och en ökning av kollektivtrafiken
- Trafikplan 2017 Kungälv's kommun
 - Trafikplanens strategiska mål:
 - Minskad miljö- och klimatpåverkan
 - Trafikplanens resultatmål:

- Öka andelen gångresor till 15 %, i kommunen som genomsnitt.
- Öka andelen cykelresor till minst 10 %, i kommunen som genomsnitt.
- Öka andelen kollektivtrafikresenärer till minst 40 %, i kommunen som genomsnitt.
- Minska ensambilåkandet i kommunen som genomsnitt
- Energiplan för Kungälv's kommun
- Parkeringsnorm
- Attraktiva miljöer och stråk för gång och cykel

KF strategiska mål 2023–2024

- Hållbar samhällsutveckling genom ökad samordning mellan infrastruktur och byggnation i hela kommunen
- Kommunen, medborgarna och företagen minskar tillsammans klimatutsläpp och miljöpåverkan
- Robust och uthållig kommun med minskad miljö- och klimatbelastning

KS resultatmål 2024

- Minskade utsläpp i luft och vattendrag och minskat klimatavtryck
- Ökad kollektiv jobbpendling

15. Vi klimatväxlar tjänsteresor. Det innebär att kommunen har ett klimatväxlingssystem där klimatbelastningen från kommunanställdas flyg- och bilresor i tjänsten beräknas minst årligen och ges ett monetärt värde som speglar exempelvis samhällsekonomisk värdering. Avsatta medel för klimatbelastningen används (växlas) för att kunna stimulera önskvärda klimatinvesteringar och/eller driftåtgärder internt i organisationen.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026.
- Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.

Ansvarig avdelning/enhet:

Kontaktperson 1 (e-post):

Kontaktperson 2 (e-post):

Kommentar till beslut:

Förvaltningens bedömning är att de här ambitionerna inte finns. Om vi svarar ja behövs resurser och engagemang.

16. Våra nya personbilar körs på förnybar el, biogas eller vätgas. Det innebär att alla nya avtal vid köp och hyra av personbilar till kommunal verksamhet ska vara bilar som körs på förnybar el, biogas eller vätgas. Endast undantagsvis väljs andra personbilar som då ska uppfylla Upphandlingsmyndighetens baskrav, efter intern dispens.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026. |
 Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026. |
 Ansvarig avdelning/enhet:
 Kontaktperson 1 (e-post):
 Kontaktperson 2 (e-post):

Kommentar till beslut:

Förvaltningens bedömning är att det inte finns förutsättningar för att arbeta med löftet i relation till biogas eller vätgas.

17. Vi ställer krav i upphandling för transportdelen i nya avtal. Det innebär att kommunen ställer miljö- och klimatkrav i alla avtal där transporter upphandlas, exempelvis postleveranser och avfallstransporter. Kommunen ställer också miljökrav i mer än 50 procent av upphandlingar av varor och tjänster som kräver omfattande transportarbete, exempelvis matleveranser, städ- och kontorsmaterial och parkeringsövervakning.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026. |
 Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026. |
 Ansvarig avdelning/enhet:
 Kontaktperson 1 (e-post):
 Kontaktperson 2 (e-post):

Kommentar till beslut:

Förvaltningen bedömer att löftet är svårgenomfört i och med utmaningarna att ställa högre krav på andra aktörer än på kommunen själv. Löftet är svårt att samordna inom olika enheter och verksamhetsområden eftersom vissa enheter sköter upphandlingsprocessen själva. Det behövs en samordnade funktion för klimatlöftet för att vi ska få till ett genomförande i hela organisationen. Eventuellt bör förvaltningen undersöka att delta i större gemensamma upphandlingar via avtal med Göteborgs stad som Kungälv's kommun ibland brukar ingå i.

18. Våra nya arbetsmaskiner är fossilfria och upphandlingskrav ställs på entreprenader. Det innebär att alla nya arbetsmaskiner och arbetsredskap som köps in till kommunens organisation (inklusive kommunala bolag) kan drivas av förnybara drivmedel eller är elektrifierade. Det innebär också att miljö- och klimatkrav ställs på nya entreprenadavtal där arbetsmaskiner och transporter ingår.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026. |
 Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026. |
 Ansvarig avdelning/enhet:
 Kontaktperson 1 (e-post):
 Kontaktperson 2 (e-post):

Kommentar till beslut:

Ett eventuellt antagande skulle innebära att alla enheter ska jobba aktivt med att ställa krav i sina upphandlingsprocesser. Det anses vara svårt att samordna och få samtliga att ställa dessa krav.

19. Vi deltar i Cykelfrämjandets kommunvelometer och når angiven poängnivå.

Det innebär att kommunen deltar i kommunvelometern varje år, jobbar metodiskt med förbättringar och når upp till angiven poängnivå ett av åren. Liten kommun (<50 000 invånare) 50 poäng, mellanstor kommun (50 000–100 000 invånare) 60 poäng, stor kommun (>100 000 invånare) 70 poäng.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026. |
 Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026. |
 Ansvarig avdelning/enhet: Trafik Gata Park
 Kontaktperson 1 (e-post): sandra.velagic@kungalv.se (Trafikingenjör/Alternativt trafikplanerare när rollen resurssatts)
 Kontaktperson 2 (e-post): Amanda.Stenbom@kungalv.se (Kollektivtrafiksamordnare) |

Kommentar till beslut:

Löftet kan antas under förutsättning att personella resurser räcker till. Årsavgift för kommunvelometern är 15 000 kronor men kostar mer i tid. I dagsläget har inte Trafik Gata Park de resurser som krävs.

Kopplingar till styrdokument och relevanta mål

Styrdokument

- Agenda 2030
 - Mål 11 | Hållbara städer och samhällen
 - Mål 13 | Bekämpa klimatförändringar
- Trafikplan 2017 Kungälv's kommun
 - Trafikplanens strategiska mål:
 - Öka andelen hållbara resor
 - Ny bebyggelse ska stödja en välutbyggd och attraktiv

kollektivtrafik genom att i första hand utvecklas i huvud- och sekundärstråk samt i serviceorter.

- Öka trygghet, säkerhet och tillgänglighet i trafikmiljöer.
- Öka samnyttjande av trafikslag.
- Minskad miljö- och klimatpåverkan
- Trafikplanens resultatmål:
 - Öka andelen gångresor till 15 %, i kommunen som genomsnitt.
 - Öka andelen cykelresor till minst 10 %, i kommunen som genomsnitt.
 - Öka andelen kollektivtrafikresenärer till minst 40 %, i kommunen som genomsnitt.
 - Minska ensambilåkandet i kommunen som genomsnitt
- Energiplan för Kungälv's kommun
- Attraktiva miljöer och stråk för gång och cykel
- Konkurrenskraftig kollektivtrafik

KF strategiska mål 2023–2024

- Hållbar samhällsutveckling genom ökad samordning mellan infrastruktur och byggnation i hela kommunen
- Kommunen, medborgarna och företagen minskar tillsammans klimatutsläpp och miljöpåverkan
- Robust och uthållig kommun med minskad miljö- och klimatbelastning

KS resultatmål 2024

- Minskade utsläpp i luft och vattendrag och minskat klimatavtryck

20. Vi arbetar med hållbart resande för våra anställda. Det innebär att kommunens egen organisation (minst 20% av kommunens förvaltningar och/eller bolag) är med i Cykelvänlig arbetsplats (cykelvanligast.se) och når minst 3 stjärnor under perioden. Alternativt att kommunen som arbetsgivare erbjuder årskort för kollektivtrafik med löneavdrag till anställda på kommunens förvaltningar och bolag.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026. |
 Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026. |

Ansvarig avdelning/enhet:

Kontaktperson 1 (e-post):

Kontaktperson 2 (e-post):

Kommentar till beslut:

Förvaltningens bedömning är att de här ambitionerna inte finns. Om vi svarar ja behövs resurser och engagemang.

21. Vi minskar matsvinnet i offentliga måltider och når mål.

Det innebär att kommunen mäter matsvinnet med ett uppsatt mål på max 35 g/portion i genomsnitt för skola och förskola, och ett mål på max 100 g/portion för äldreomsorgen. I siffrorna ingår samtliga mätfraktioner: kökssvinn, serveringssvinn och tallrikssvinn. I äldreomsorgen mäts lunch eller middag.

Ja, detta ska vi göra 2024–2026. |

Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026. |

Ansvarig avdelning/enhet: Bildning och lärande och Trygghet och stöd

Kontaktperson 1 (e-post): Dennis.Reinhold@kungalv.se (Sektorchef bildning och lärande),

Lena.Arnfelt@kungalv.se (Sektorchef trygghet och stöd)

Kontaktperson 2 (e-post): monica.carhultkarlsson@skola.kungalv.se (Verksamhetschef

förskola), anna.lifjorden@kungalv.se (Verksamhetschef vård- och omsorgsboende),

Anneli.Thronsen@kungalv.se (Verksamhetschef service)|

Kommentar till beslut:

Vi har ett antaget mål i styrdokumentet avfallsplan, där kommunen ska minska matsvinnet i offentliga måltider till max 30g/portion år 2030. Därför anses löfte 21 gå i linje med kommunens mål.

Kopplingar till styrdokument och relevanta mål

Styrdokument

- Agenda 2030
 - Mål 11 | Hållbara städer och samhällen
 - Mål 12 | Hållbar konsumtion och produktion
 - Mål 13 | Bekämpa klimatförändringar
- Göteborgsregionen minskar avfallet - Avfallsplan för tretton kommuner till 2030
 - Mål: Matsvinnet från kommunens verksamheter ska minska till maximalt 30 gram per serverat huvudmål

KF strategiska mål 2023–2024

- Kommunen, medborgarna och företagen minskar tillsammans klimatutsläpp och miljöpåverkan
- Robust och uthållig kommun med minskad miljö- och klimatbelastning

KS resultatmål 2024

- Minskade utsläpp i luft och vattendrag och minskat klimatavtryck
- Kommunens verksamheters kvalité och hushållning ska hävda sig väl i jämförelse med landets bästa kommuner

22. Vi minskar klimatavtrycket från offentliga måltider och når mål.

Det innebär att kommunen i sitt arbete med menyplanering och råvaruval beräknar måltidens klimatpåverkan och når målet att klimatpåverkan ska vara maximalt 0,8 kg CO₂e/måltid i snitt under minst en månad. Alternativt når målet att nyckeltalet för samtliga inköpta livsmedel ska minska till 1,6 kg CO₂e/kg inköpta livsmedel.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026. |
- Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026. |
- Ansvarig avdelning/enhet: Samhälle och utveckling- enhet: Service och måltid
 Kontaktperson 1 (e-post): Anneli.Thronsen@kungalv.se (Verksamhetschef service)
 Kontaktperson 2 (e-post): charlotte.sandsgard@kungalv.se (Kostekonom)

Kommentar till beslut:

Vi mäter både matsvinn och CO₂e/måltid redan idag. Löftet anses som uppnåbart av måltidsenheten.

Kopplingar till styrdokument och relevanta mål

Styrdokument

- Agenda 2030
 - Mål 11 | Hållbara städer och samhällen
 - Mål 12 | Hållbar konsumtion och produktion
 - Mål 13 | Bekämpa klimatförändringar

KF strategiska mål 2023–2024

- Kommunen, medborgarna och företagen minskar tillsammans klimatutsläpp och miljöpåverkan
- Robust och uthållig kommun med minskad miljö- och klimatbelastning

KS resultatmål 2024

- Minskade utsläpp i luft och vattendrag och minskat klimatavtryck
- Kommunens verksamheters kvalitét och hushållning ska hävda sig väl i jämförelse med landets bästa kommuner

23. Vi ökar livslängden på elektronik och möjliggör cirkulära flöden.

Det innebär att kommunen förlänger livslängden på mobiltelefoner, surfplattor och bärbara datorer genom minst en ny åtgärd per år för att förlänga livet och skapa möjligheter till cirkulära flöden. Detta görs genom att exempelvis inte ställa krav på fabriksnya produkter i upphandling, att ha avtal om reparationer/uppdateringar och att samla in samt återbruka produkter.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026. |
- Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026. |
- Ansvarig avdelning/enhet: Soltak och kommunkansli (stab)
- Kontaktperson 1 (e-post): martin.roos@soltakab.se (soltak, IT)
- Kontaktperson 2 (e-post): madeleine.nilsson@kungalv.se (Administrativ chef)
- erik.lennerstedt@kungalv.se (IT-strateg)

Kommentar till beslut:

Detta löfte går i linje med målet i avfallsplanen om förlängd livslängd av bärbar elektronik.

Hur kommer vi i gång?

Boka in ett första möte, diskutera vilken kompetens som finns hos inköpare, upphandlar, IT-enhet, miljö/hållbarhetspersoner eller liknande. Diskutera vad ni ska göra och vem som kan göra vad samt vad som är prioriterat. Se över vilka upphandlingar som är på gång, hur ser avtalen ut idag och vad vill ni ändra inför kommande avtalsperiod.

- Se över krav i kommande upphandlingar, ställ inte krav på fabriksnytt. Ta hjälp av olika leverantörer och fråga vilka möjligheter som finns.
- Se över hur datorer och mobiler används. Ett sätt att förlänga livet på datorer är att låta datorer från tjänstepersoner gå vidare som skoldatorer.
- Se över hur kommunen samlar in datorer och mobiler från personer som slutar och överlåt till personer som börjar.
- De produkter som slutligen inte kan användas inom organisationen ska samlas in, en del kan få nytt liv. Säkerställ återtag av IT-utrustning med tillbörliga säkerhetsåtgärder för lagrad information.
([stodmaterial-kommunernas-klimatlofte-232024-2026.pdf](#)
([klimat2030.se](#)))

Kopplingar till styrdokument och relevanta mål

Styrdokument

- Agenda 2030
 - Mål 9 | Hållbar industri, innovationer och infrastruktur
 - Mål 12 | Hållbar konsumtion och produktion
 - Mål 13 | Bekämpa klimatförändringar
- Göteborgsregionen minskar avfallet - Avfallsplan för tretton kommuner till 2030
 - Mål: Livslängden på bärbar elektronik inom kommunens verksamheter ska öka

KF strategiska mål 2023–2024

- Kommunen, medborgarna och företagen minskar tillsammans klimatutsläpp och miljöpåverkan
- Robust och uthållig kommun med minskad miljö- och klimatbelastning

KS resultatmål 2024

- Minskade utsläpp i luft och vattendrag och minskat klimatavtryck
- Kommunens verksamheters kvalitét och hushållning ska hävda sig väl i jämförelse med landets bästa kommuner

24. Vi möjliggör cirkulära arbetskläder.

Det innebär att kommunen undersöker hur vi kan arbeta med cirkulära flöden i minst 50% av kommunens verksamheter som använder arbetskläder. Samt genomför minst en ny åtgärd per år för att förlänga livet och skapa möjligheter till cirkulära flöden. Exempel på åtgärder kan vara att: köpa arbetskläder av god kvalitet som lätt kan lagas/justeras, minska antal modeller/färger, ta bort eller använda flexibla loggor, nyttja reparationstjänster, skapa möjligheter för återbruk intern eller externt.

Ja, detta ska vi göra 2024–2026. |

Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026. |

Ansvarig avdelning/enhet: Samhälle och utveckling- enhet renhållningen; samt t trygghet och stöd – enhet VO (vård- och omsorgsboende)

Kontaktperson 1 (e-post): anna.lifjorden@kungalv.se (Verksamhetschef vård-och omsorgsboende),

Kontaktperson 2 (e-post): sofia.samuelsson@kungalv.se (Enhetschef Renhållning),
marie.feser@kungalv.se (miljösamordnare för avfallsplanen)

Kommentar till beslut:

Det finns redan pågående projekt i kommunen och en vilja att skapa cirkulära flöden av arbetskläder inom äldreomsorgen. Vidare går löftet i linje med målet i avfallsplanen om att det ska finnas förutsättningar för kommunens verksamheter att återanvända produkter.

Se mer info här:

- [Hur kan vi jobba med cirkulära arbetskläder?](#)
- [Kartläggning cirkulära arbetskläder](#)

Kopplingar till styrdokument och relevanta mål:

Styrdokument:

- Agenda 2030
 - Mål 9 | Hållbar industri, innovationer och infrastruktur
 - Mål 12 | Hållbar konsumtion och produktion
 - Mål 13 | Bekämpa klimatförändringar
- Göteborgsregionen minskar avfallet - Avfallsplan för tretton kommuner till 2030
 - Mål: Det ska finnas förutsättningar för kommunens verksamheter att återanvända produkter
 - Mål Textil i restavfallet ska minska med 60 %

KF strategiska mål 2023–2024

- Kommunen, medborgarna och företagen minskar tillsammans klimatutsläpp och miljöpåverkan
- Robust och uthållig kommun med minskad miljö- och klimatbelastning

KS resultatmål 2024

- Minskade utsläpp i luft och vattendrag och minskat klimatavtryck
- Kommunens verksamheters kvalitet och hushållning ska hävda sig väl i jämförelse med landets bästa kommuner
- Attraktivt att vara anställd i Kungälv's kommun

25. Vi använder cirkulära möbler.

Det innebär att kommunen inreder minst två kontor/arbetsplatser med cirkulära möbler och annan cirkulär inredning. Samt under perioden har ett system med cirkulära möbler för kommunens arbetsplatser. Med cirkulära möbler menas att de repareras och används på nytt, köps begagnade eller återbrukas internt.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026.
- Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.

Ansvarig avdelning/enhet:

Kontaktperson 1 (e-post):

Kontaktperson 2 (e-post):

Kommentar till beslut:

Det finns ett intresse och motivation hos kommunanställda för att skapa ett cirkulärt möbelflöde i kommunen, dock saknas det resurser så som finansiering för att genomföra ett sådant projekt i kommunens budget.

26. Vi erbjuder fastighetsnära insamling för återanvändning.

Det innebär att kommunen genom minst tre insatser varje år möjliggör fastighetsnära inlämning av produkter för återanvändning. Exempelvis genom mobil ÅVC, plats för återanvändning på befintlig ÅVC, teckna avtal med återanvändningsorganisationer eller liknande. Under perioden säkerställs att kommunens invånare har tillgång till inlämning för återanvändning av produkter.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026.
- Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.

Ansvarig avdelning/enhet: Samhälle och utveckling- enhet: renhållning

Kontaktperson 1 (e-post): sofia.samuelsson@kungalv.se (Enhetschef renhållning)

Kontaktperson 2 (e-post): Dan.Gorga@kungalv.se (miljöingenjör), marie.feser@kungalv.se (miljösamordnare för avfallsplanen)

Kommentar till beslut:

Löftet går i linje med avfallsplanens mål och anses genomförbart.

Hur kommer vi i gång?

En samordning inom kommunens förvaltningar och bolag är nödvändig för att kunna uppnå mål kring avfallsförebyggande, ökad återanvändning och avfallshantering i samhällsplaneringen. Det finns många åtgärder och exempel att utgå ifrån när kommunen ska börja arbeta med att öka återvinning och återanvändningen av produkter.

En viktig faktor är att invånarna ska ha möjlighet till enkel och tillgänglig återanvändning av produkter. Att erbjuda och möjliggöra fastighetsnära insamling av produkter för återanvändning blir därför ett viktigt steg att minska onödigt avfall och ta sig högre upp på avfallstrappan.

Vad som är ”fastighetsnära insamling” är något som kommunen utifrån sina egna förutsättningar och möjligheter behöver definiera. Det kan vara insamling vid fastighetsgränsen eller vid överenskommen eller anvisad plats inom rimligt avstånd från fastigheten (def. enligt Göteborgsregionens avfallsplan). Idag finns många exempel på där insamling sker på befintliga återvinningscentraler eller kretsloppsparkar. Ett exempel på mer fastighetsnära är att inrätta en mobil ÅVC, likt de exempel som finns kring insamling av farligt avfall.

Resultat och effekter av det genomförda löftet kan mätas upp utifrån indikatorer så som hur invånarnas inställning, beteende och kunskap kring återanvändning har påverkats, analysera hur möjligheten till återanvändning återvinningscentral har utvecklats, samt om mängd grovavfall per invånare som går till återanvändning har förändrats.

([stodmaterial-klimatlofte-26.pdf \(klimat2030.se\)](#))

Kopplingar till styrdokument och relevanta mål

Styrdokument

- Agenda 2030
 - Mål 9 | Hållbar industri, innovationer och infrastruktur
 - Mål 12 | Hållbar konsumtion och produktion
 - Mål 13 | Bekämpa klimatförändringar
- Göteborgsregionen minskar avfallet - Avfallsplan för tretton kommuner till 2030

- Mål: Alla invånare ska ha fastighetsnära möjligheter att lämna produkter till återanvändning

KF strategiska mål 2023–2024

- Kommunen, medborgarna och företagen minskar tillsammans klimatutsläpp och miljöpåverkan
- Robust och uthållig kommun med minskad miljö- och klimatbelastning

KS resultatmål 2024

- Minskade utsläpp i luft och vattendrag och minskat klimatavtryck

27. Vi möjliggör för invånarna att låna/hyra produkter i stället för att köpa.

Det innebär att kommunen kan visa att minst en insats pågår varje år. Under perioden ska minst tre olika insatser testas och utvärderas med sikte på långvarig insats för invånarna att låna/hyra/laga produkter i stället för att köpa. Det kan ske genom samverkan med näringslivet för att erbjuda fler hållbara tjänster, att skapa cirkulära möjligheter i bostadsområde eller att kommunen erbjuder platser att dela eller reparera.

Ja, detta ska vi göra 2024–2026. |

Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026. |

Ansvarig avdelning/enhet: Samhälle och utveckling- enhet: renhållning

Kontaktperson 1 (e-post): sofia.samuelsson@kungalv.se (Enhetschef renhållning)

Kontaktperson 2 (e-post): Dan.Gorga@kungalv.se (miljöingenjör), marie.feser@kungalv.se (miljösamordnare för avfallsplanen)

Kommentar till beslut:

Löftet går i linje med avfallsplanens mål och anses genomförbart.

Kopplingar till styrdokument och relevanta mål

Styrdokument

- Agenda 2030
 - Mål 9 | Hållbar industri, innovationer och infrastruktur
 - Mål 12 | Hållbar konsumtion och produktion
 - Mål 13 | Bekämpa klimatförändringar
- Göteborgsregionen minskar avfallet - Avfallsplan för tretton kommuner till 2030
 - Mål: Avfall från hushåll ska minska med 30 % per invånare

KF strategiska mål 2023–2024

- Kommunen, medborgarna och företagen minskar tillsammans klimatutsläpp och miljöpåverkan
- Robust och uthållig kommun med minskad miljö- och klimatbelastning

KS resultatmål 2024

- Minskade utsläpp i luft och vattendrag och minskat klimatavtryck

28. Vi energieffektiviserar vårt fastighetsbestånd.

Det innebär att kommunen (inklusive kommunala bolag) gör ambitiösa energibesparingar i kommunens fastighetsbestånd, minst tre objekt under perioden. Vid åtgärder i egna fastigheters klimatskal eller värme- och energisystem studeras alltid möjliga åtgärds paket för energieffektivisering med hjälp av Totalmetodiken från BeLok eller motsvarande.

Ja, detta ska vi göra 2024–2026.

Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.

Ansvarig avdelning/enhet: Lokaler och anläggningar

Kontaktperson 1 (e-post): erik.wennergren@kungalv.se (Teknisk förvaltare)

Kontaktperson 2 (e-post): helena.tellberg@kungalv.se (Verksamhetschef lokaler och anläggningar)

Kommentar till beslut:

Löftet går särskilt väl ihop med de energibesparingskrav förvaltningen kommer ställas inför efter 2024 när det nu bundna elavtalet går ut och kommer resultera i högre energikostnader för kommunen.

Hur kommer vi i gång?

För att veta hur vi kan energieffektivisera och vart vi ska börja, behöver vi inventera och kartlägga vårt fastighetsbestånd för att sedan kunna skraddarsy en färdplan för åtgärder.

Att börja med byggnaden som har högst energianvändning ger inte nödvändigtvis bäst resultat, i stället kan det vara ett bra tillfälle att börja med en byggnad som ändå ska renoveras. Ett tips är därför att börja dela in byggnaderna i nedanstående kategorier och följer rangordningen i åtgärds kedjan:

1. Renoveringsbehov
2. Brukarnas behov
3. Problembyggnader
4. Klagomålsbyggnader
5. Hög energianvändning

När byggnaden har bestämts, börja med en Potentialstudie och ta fram ett åtgärds paket:

Etapp 1)

Tips: Gör en nattvandring i byggnaden för att identifiera energieffektiviseringsåtgärder!

- Ta fram åtgärds förslag (ev. med hjälp av konsult)
- Besluta vilka åtgärder som ska genomföras
- Planera för upphandling av genomförande inkl. uppföljning

- Avsätta budget

Etapp 2) Genomförande av åtgärder

Allt inom energibehov

- Ventilationsförluster
- Värmeåtervinning
- Interna värmestillskott
- Solinstrålning
- Förluster

Etapp 3) Uppföljning

- Mäta
- Kontrollera
- Ta vidare lärdomar till nästa projekt

([stodmaterial-kommunernas-klimatlofte-282024-2026.pdf \(klimat2030.se\)](#))

Kopplingar till styrdokument och relevanta mål

Styrdokument

- Agenda 2030
 - Mål 7 | Hållbar energi för alla
 - Mål 9 | Hållbar industri, innovationer och infrastruktur
 - Mål 13 | Bekämpa klimatförändringar
- Översiktsplan 2010 för Kungälv's kommun
 - Utsläppen av koldioxid ska minska och den lokala förnyelsebara elen ska öka. Målen ska uppnås genom minskad energianvändning, minskade transporter och en ökning av kollektivtrafiken
- Energiplan för Kungälv's kommun

KF strategiska mål 2023–2024

- Hållbar samhällsutveckling genom ökad samordning mellan infrastruktur och byggnation i hela kommunen
- Kommunen, medborgarna och företagen minskar tillsammans klimatutsläpp och miljöpåverkan
- Robust och uthållig kommun med minskad miljö- och klimatbelastning

KS resultatmål 2024

- Nytt 2024: Robusta kommunala funktioner klarar en samhällsstörning i 90 dagar
- Minskade utsläpp i luft och vattendrag och minskat klimatavtryck
- Kommunens verksamheters kvalitet och hushållning ska hävda sig väl i jämförelse med landets bästa kommuner

29. Vi bygger i trä. Det innebär att kommunen prövar trä som byggnadsmaterial i all kommunal ny-, om- eller tillbyggnation. Samt under perioden ställer krav på minst 50 procent trästomme i minst tre byggnadsprojekt. Merparten av detaljplanerna som tas fram ska ha byggnadshöjder som medger trähusbyggande med plats för trästommar och träbjälklag.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026. |
 Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026. |
 Ansvarig avdelning/enhet:
 Kontaktperson 1 (e-post):
 Kontaktperson 2 (e-post):

Kommentar till beslut:

Förvaltningens bedömning är att de här ambitionerna inte finns. Om vi svarar ja behövs resurser och engagemang.

30. Vi arbetar med återbruk av byggmaterial. Det innebär att kommunen möjliggör återbruk genom att ta hänsyn till återbrukets egenskaper i form av tillgänglighet, variation med mera i planeringen av ny-, om- eller tillbyggnation. Löftet innebär att kommunen tillgängliggör byggmaterial för återbruk samt använder återbrukat material i fastigheter varje år.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026. |
 Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026. |
 Ansvarig avdelning/enhet:
 Kontaktperson 1 (e-post):
 Kontaktperson 2 (e-post):

Kommentar till beslut:

Förvaltningens bedömning är att de här ambitionerna inte finns. Om vi svarar ja behövs resurser och engagemang.

Kommun: Kungälv's kommun

Kontaktperson för svarsformuläret: Anders Holm

Befattning: Sektorchef Samhälle och utveckling

E-postadress: Anders.Holm@kungalv.se

Datum: 2023-06-27

Skicka in svarsformuläret senast den 30 september 2023 till:

klimat2030@vgregion.se

Vi ser fram emot att ta del av era löften!

KOMMUNERNAS KLIMATLÖFTEN

2024-
2026

Svarsformulär inför 2024–2026

Länsstyrelsen
Västra Götaland

**KLIMAT
2030**
VÄSTRA GÖTALAND
STÄLLER OM

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN

Klimat 2030 - Västra Götaland ställer om...

... är en kraftsamling som drivs av Västra Götalandsregionen och Länsstyrelsen Västra Götaland i samverkan med andra aktörer. Alla kommuner i länet har undertecknat målet att Västra Götaland till 2030 ska vara en fossiloberoende region.

För att stötta kommunerna i klimatarbetet och genomföra gemensamma åtgärder bjuds alla kommuner i länet in att delta i **Kommunernas klimatlöften 2024–2026**.

Svarsformulär

Detta svarsformulär ska användas när ni rapporterar in era klimatlöften för 2024–2026 till Klimat 2030. Det kan också användas som formulär till det politiska beslut som krävs för att kommunen ska ha antagit klimatlöftena. Fyll i direkt i filen och spara sedan som PDF, namnge med vilken kommun det gäller.

Inför denna period vill vi be er att fylla i vilken avdelning/enhet som ansvarar för genomförandet samt minst en e-postadress till en kontaktperson för de löften ni antar. Detta hjälper oss att hitta rätt personer för stöttningen i genomförandet.

Senast den 30 september 2023 skickar ni in svarsformuläret till:
klimat2030@vgregion.se

Svarsalternativ

När ni antar klimatlöften kan ni svara ja eller nej på respektive löfte:

- **Ja, detta ska vi göra 2024–2026.** Kryssa ja om kommunen kommer att arbeta med löftet under perioden. Oavsett om det är en ny aktivitet/beslut eller något ni redan arbetar med. Ni behöver inte veta HUR ni ska kunna uppfylla löftet när ni antar, Klimat 2030 stöttar kommunerna på denna resa som vi gör tillsammans.
- **Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.** Kryssa nej om ni inte har möjlighet att arbeta med åtgärden under perioden.

På www.klimat2030.se/klimatloften har vi samlat *Frågor och svar*. Läs gärna igenom det materialet.

Frågor kan ställas till Klimat 2030:s processledare:

- Svante Sjöstedt, Länsstyrelsen, svante.sjostedt@lansstyrelsen.se
- Lise Nordin, Västra Götalandsregionen, lise.nordin@vgregion.se

- 1. Vi har en årlig uppföljning av klimatarbetet.** Det innebär kommunens politiska ledning har en årlig genomgång av klimatarbetet i kommunen inklusive klimatlöftena samt följer upp utsläppen i förhållande till kommunala, regionala och nationella mål. Exempelvis med utgångspunkt i den regionala analysen som erbjuds från Klimat 2030.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026.
 Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.

Ansvarig avdelning/enhet: Stab

Kontaktperson 1 (e-post): pia.jakobsson@kungalv.se (ekonomichef)

Kontaktperson 2 (e-post): hakan.hambeson@kungalv.se (utvecklingsledare) alt. verksamhetsutvecklare

- 2. Vi har en koldioxidbudget.** Det innebär att kommunen har en politiskt antagen koldioxidbudget som årligen följs upp för att visa hur mycket av utsläppsutrymmet som finns kvar.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026.
 Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.

Ansvarig avdelning/enhet: Stab

Kontaktperson 1 (e-post): pia.jakobsson@kungalv.se (ekonomichef)

Kontaktperson 2 (e-post): hakan.hambeson@kungalv.se (utvecklingsledare) alt. verksamhetsutvecklare

- 3. Vi involverar invånare i alla åldrar i klimatarbetet.** Det innebär att kommunen bjuder in invånarna, inklusive de yngre, till dialog om klimatåtgärder för att skapa mer delaktighet och skynda på omställningen. Detta kan ske i form av dialogmöten, medborgarjury eller workshops dit allmänheten och organisationer bjuds in. Kommunen ska dokumentera och återkoppla resultatet. Under perioden ska en mer varaktig plattform för klimatdialog (fysisk eller digital) skapas.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026.
 Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.

Ansvarig avdelning/enhet: (skriv här)

Kontaktperson 1 (e-post): (skriv här)

Kontaktperson 2 (e-post): (skriv här)

- 4. Vi finansierar investeringar genom grön obligation.** Det innebär att kommunen gör minst en investering genom grön obligation eller via gröna lån per år och att minst 50% av all nybyggnation och större ombyggnation av bostäder och lokaler har grön finansiering.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026.
 Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.

Ansvarig avdelning/enhet: (skriv här)

Kontaktperson 1 (e-post): (skriv här)

Kontaktperson 2 (e-post): (skriv här)

5. Vi minskar utsläppen tillsammans med näringslivet. Det innebär att kommunen årligen gör insatser tillsammans med näringslivet. Exempelvis genom att initiera samtal mellan företag kring industriell symbios, driver gemensamma projekt eller på andra sätt samverkar med näringslivet för minskade utsläpp.

Ja, detta ska vi göra 2024–2026.

Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.

Ansvarig avdelning/enhet: Näringslivsfunktionen/kansli/juridik

Kontaktperson 1 (e-post): Olivia.WidellTengvall@kungalv.se (näringslivssamordnare)

Kontaktperson 2 (e-post): martin.gistell@kungalv.se (enhetschef Trafik gata park i samråd med trafikingenjör)

6. Vi inkluderar lantbruket som samarbetspart i kommunens klimat-omställning. Det innebär att kommunen arbetar aktivt med att främja en dialog mellan kommunen, gröna näringar och övrigt näringsliv minst två gånger per år, samt under perioden samverkar i minst ett konkretprojekt med syfte att minska utsläppen.

Ja, detta ska vi göra 2024–2026.

Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.

Ansvarig avdelning/enhet: Kommunkansli

Kontaktperson 1 (e-post): Olivia.WidellTengvall@kungalv.se (näringslivssamordnare)

Kontaktperson 2 (e-post): madeleine.nilsson@kungalv.se (administrativ chef)

7. Vi fokuserar på företagens klimatomställning i miljötillsyn. Det innebär att kommunerna fokuserar på energi och klimat i miljötillsynen genom minst två satsningar under perioden. Med detta menas att kommunen väljer ut lämpliga tillsynsobjekt för att genomföra miljötillsyn med fokus på energi och klimat. Löftet kan handla om att i tillsynen efterfråga energikartläggning och/eller en handlingsplan samt genomförande av energieffektiviseringsåtgärder och energikonverteringar, till exempel fasa ut oljepannor. Det kan även innebära att informera om olika investeringsstöd eller att samverka med kommunens energi- och klimatrådgivare.

Ja, detta ska vi göra 2024–2026.

Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.

Ansvarig avdelning/enhet: Miljöenheten

Kontaktperson 1 (e-post): Kristina.Franzen@kungalv.se (Enhetschef Miljö) fredric.arpfjord@kungalv.se (vhm. Chef)

Kontaktperson 2 (e-post): linda.lundborg@kungalv.se (Ordföranden miljöskyddsgruppen)

8. Vi arbetar aktivt med vår energiplan. Det innebär att kommunen har en uppdaterad energiplan som är kopplad till översiktsplaneringen och som omfattar lokal produktion, tillförsel, distribution och användning av energi. Exempelvis genom att använda "Vägledning för energiplanering" framtagen av Länsstyrelsen Västra Götaland. Samt tillsammans med andra relevanta aktörer årligen genomför åtgärder som minskar klimatpåverkan i energiförsörjningen. Översiktsplanen kan kompletteras med tematiska tillägg som Vindbruksplan och Solstrategi.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026.
 Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.

Ansvarig avdelning/enhet: Stab

Kontaktperson 1 (e-post): Anders.Holm@kungalv.se (Sektorchef Samhälle och utveckling)

Kontaktperson 2 (e-post): fredric.arpfjord@kungalv.se (Verksamhetschef Planering och myndighet)

9. Vi arbetar strategiskt med att minska klimatpåverkan genom upphandling. Det innebär att kommunen identifierar vilka upphandlingar under perioden som har störst klimatpåverkan och arbetar strategiskt och systematiskt för att minska klimatpåverkan årligen. Arbetet och utfallet följs upp och dokumenteras.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026.
 Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.

Ansvarig avdelning/enhet: (skriv här)

Kontaktperson 1 (e-post): (skriv här)

Kontaktperson 2 (e-post): (skriv här)

10. Vi säkerställer kompetens och resurser för att upphandla med klimathänsyn. Det innebär att kommunens har kompetens och resurser att ställa och följa upp klimatkrav i kommunens upphandlingar. Vid val av leverantör ska både klimatpåverkan och ekonomi vägas in i beslutet. Insatser för att säkra kompetensen görs årligen exempelvis genom utbildning, samverkan internt eller med andra kommuner.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026.
 Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.

Ansvarig avdelning/enhet: (skriv här)

Kontaktperson 1 (e-post): (skriv här)

Kontaktperson 2 (e-post): (skriv här)

11. Vi gör klimatsmarta inköp. Det innebär att kommunen tar ett helhetsgrepp kring inköpen och under perioden fastställer en inköpsorganisation som arbetar för att minska klimatpåverkan. Exempelvis genom att inköpare och beställare får ökad kunskap och utbildning, inköpssystem som underlättar klimatsmarta val eller löpande dialog med upphandlare och miljö/klimatkompetens i eller utanför organisationen.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026.
 Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.

Ansvarig avdelning/enhet: Kommunkansli

Kontaktperson 1 (e-post): lina.linde@kungalv.se (Avtalscontroller)

Kontaktperson 2 (e-post): madeleine.nilsson@kungalv.se (Kanslichef)

12. Vi säkrar att planering och byggande bidrar till ett transporteffektivt samhälle. Det innebär att kommunens översiktsplan samt alla program- och detaljplaner under perioden ska bidra till att andelen hållbara resor i kommunen ökar mätt som andel gång, cykel och kollektivtrafik av totalt antal utförda resor. Detta görs genom att beräkna planernas klimatpåverkan och jämföra alternativ, exempelvis med Hållbarhetsverktyget eller liknande.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026.
 Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.

Ansvarig avdelning/enhet: Planenheten i samverkan med enhet Trafik Gata Park

Kontaktperson 1 (e-post): fredric.arpfjord@kungalv.se (Verksamhetschef planering och myndighet)

Kontaktperson 2 (e-post): jenny.bjonness.bergdahl@kungalv.se (Trafikstrategi) Alternativt trafikplanerare.

13. Vi utvecklar gaturum för ökad tillgång och attraktivitet. Det innebär att kommunen under perioden genomför åtgärder för ökad attraktivitet med minskad biltrafik, särskilt i centrala områden. Antingen genom att sänka hastigheten för fordonstrafiken till 30 och 40 km/h i minst en tätort eller att kommunen anpassar minst ett gaturum till gång- och cykelfart där stadslivet har potential att utvecklas.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026.
 Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.

Ansvarig avdelning/enhet: Trafik Gata Park

Kontaktperson 1 (e-post): martin.gistell@kungalv.se (enhetschef Trafik Gata Park)

Kontaktperson 2 (e-post): sandra.velagic@kungalv.se (Trafikingenjör) Alternativt trafikplanerare.

14. Vi arbetar med klimatstyrande parkering. Det innebär att kommunen årligen genomför åtgärder kring parkering. Exempelvis möjliggör samnyttjande av parkeringsanläggningar, prioriterar besöks- och handelsparkering i centrala områden framför annan parkering, ser till att gatuparkering inte är subventionerad jämfört med parkeringshus, möjliggör flexibla parkeringstal med stimulans av bilpooler eller att frikoppla parkeringskostnaden från hyran av lägenheter.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026.
 Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.

Ansvarig avdelning/enhet: Trafik Gata Park

Kontaktperson 1 (e-post): martin.gistell@kungalv.se (enhetschef Trafik Gata Park)

Kontaktperson 2 (e-post): parkering@kungalv.se (Parkeringshandläggare/parkeringsansvarig)

15. Vi klimatväxlar tjänsteresor. Det innebär att kommunen har ett klimatväxlingssystem där klimatbelastningen från kommunanställdas flyg- och bilresor i tjänsten beräknas minst årligen och ges ett monetärt värde som speglar exempelvis samhällsekonomisk värdering. Avsatta medel för klimatbelastningen används (växlas) för att kunna stimulera önskvärda klimatinvesteringar och/eller driftåtgärder internt i organisationen.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026.
 Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.

Ansvarig avdelning/enhet: (skriv här)

Kontaktperson 1 (e-post): (skriv här)

Kontaktperson 2 (e-post): (skriv här)

16. Våra nya personbilar körs på förnybar el, biogas eller vätgas. Det innebär att alla nya avtal vid köp och hyra av personbilar till kommunal verksamhet ska vara bilar som körs på förnybar el, biogas eller vätgas. Endast undantagsvis väljs andra personbilar som då ska uppfylla Upphandlingsmyndighetens baskrav, efter intern dispens.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026.
 Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.

Ansvarig avdelning/enhet: (skriv här)

Kontaktperson 1 (e-post): (skriv här)

Kontaktperson 2 (e-post): (skriv här)

17. Vi ställer krav i upphandling för transportdelen i nya avtal. Det innebär att kommunen ställer miljö- och klimatkrav i alla avtal där transporter upphandlas, exempelvis postleveranser och avfallstransporter. Kommunen ställer också miljökrav i mer än 50 procent av upphandlingar av varor och tjänster som kräver omfattande transportarbete, exempelvis matleveranser, städ- och kontorsmaterial och parkeringsövervakning.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026.
 Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.

Ansvarig avdelning/enhet: (skriv här)

Kontaktperson 1 (e-post): (skriv här)

Kontaktperson 2 (e-post): (skriv här)

18. Våra nya arbetsmaskiner är fossilfria och upphandlingskrav ställs på entreprenader. Det innebär att alla nya arbetsmaskiner och arbetsredskap som köps in till kommunens organisation (inklusive kommunala bolag) kan drivas av förnybara drivmedel eller är elektrifierade. Det innebär också att miljö- och klimatkrav ställs på nya entreprenadavtal där arbetsmaskiner och transporter ingår.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026.
 Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.

Ansvarig avdelning/enhet: (skriv här)

Kontaktperson 1 (e-post): (skriv här)

Kontaktperson 2 (e-post): (skriv här)

19. Vi deltar i Cykelfrämjandets kommunvelometer och når angiven poängnivå.

Det innebär att kommunen deltar i kommunvelometern varje år, jobbar metodiskt med förbättringar och når upp till angiven poängnivå ett av åren. Liten kommun (<50 000 invånare) 50 poäng, mellanstor kommun (50 000–100 000 invånare) 60 poäng, stor kommun (>100 000 invånare) 70 poäng.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026.
 Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.

Ansvarig avdelning/enhet: Trafik Gata Park

Kontaktperson 1 (e-post): sandra.velagic@kungalv.se (Trafikingenjör) Alternativ trafikplanerare.

Kontaktperson 2 (e-post): Amanda.stenbom@kungalv.se (Kollektivtrafiksamordnare)

20. Vi arbetar med hållbart resande för våra anställda. Det innebär att kommunens egen organisation (minst 20% av kommunens förvaltningar och/eller bolag) är med i Cykelvänlig arbetsplats (cykelvanligast.se) och når minst 3 stjärnor under perioden. Alternativt att kommunen som arbetsgivare erbjuder årskort för kollektivtrafik med löneavdrag till anställda på kommunens förvaltningar och bolag.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026.
 Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.

Ansvarig avdelning/enhet: (skriv här)

Kontaktperson 1 (e-post): (skriv här)

Kontaktperson 2 (e-post): (skriv här)

21. Vi minskar matsvinnet i offentliga måltider och når mål. Det innebär att kommunen mäter matsvinnet med ett uppsatt mål på max 35 g/portion i genomsnitt för skola och förskola, och ett mål på max 100 g/portion för äldreomsorgen. I siffrorna ingår samtliga mätfraktioner: kökssvinn, serveringssvinn och tallrikssvinn. I äldreomsorgen mäts lunch eller middag.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026.
 Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.

Ansvarig avdelning/enhet: Bildning och lärande samt Trygghet och stöd

Kontaktperson 1 (e-post): Dennis.Reinhold@kungalv.se (Sektorchef bildning och lärande), Lena.Arnfelt@kungalv.se (Sektorchef trygghet och stöd)

Kontaktperson 2 (e-post): monica.carhultkarlsson@skola.kungalv.se (Verksamhetschef skola), anna.liljorden@kungalv.se (Verksamhetschef vård- och omsorgsboende) Anneli.Thronsen@kungalv.se (Verksamhetschef service)

22. Vi minskar klimatavtrycket från offentliga måltider och når mål. Det innebär att kommunen i sitt arbete med menyplanering och råvaruval beräknar måltidens klimatpåverkan och når målet att klimatpåverkan ska vara maximalt 0,8 kg CO₂e/måltid i snitt under minst en månad. Alternativt når målet att nyckeltalet för samtliga inköpta livsmedel ska minska till 1,6 kg CO₂e/kg inköpta livsmedel.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026.
 Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.

Ansvarig avdelning/enhet: Samhälle och utveckling- enhet: Service och måltid

Kontaktperson 1 (e-post): Anneli.Thronsen@kungalv.se (Verksamhetschef service)

Kontaktperson 2 (e-post): charlotte.sandsgard@kungalv.se (Kostekonom)

23. Vi ökar livslängden på elektronik och möjliggör cirkulära flöden. Det innebär att kommunen förlänger livslängden på mobiltelefoner, surfplattor och bärbara datorer genom minst en ny åtgärd per år för att förlänga livet och skapa möjligheter till cirkulära flöden. Detta görs genom att exempelvis inte ställa krav på fabriksnya produkter i upphandling, att ha avtal om reparationer/uppdateringar och att samla in samt återbruka produkter.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026.
 Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.

Ansvarig avdelning/enhet: Soltak och kommunkansli (stab)

Kontaktperson 1 (e-post): martin.roos@soltakab.se (soltak, IT)

Kontaktperson 2 (e-post): madeleine.nilsson@kungalv.se (Administrativ chef) erik.lennerstedt@kungalv.se (IT-strateg)

24. Vi möjliggör cirkulära arbetskläder. Det innebär att kommunen undersöker hur vi kan arbeta med cirkulära flöden i minst 50% av kommunens verksamheter som använder arbetskläder. Samt genomför minst en ny åtgärd per år för att förlänga livet och skapa möjligheter till cirkulära flöden. Exempel på åtgärder kan vara att: köpa arbetskläder av god kvalitet som lätt kan lagas/justeras, minska antal modeller/färger, ta bort eller använda flexibla loggor, nyttja reparationstjänster, skapa möjligheter för återbruk intern eller externt.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026.
 Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.

Ansvarig avdelning/enhet: Samhälle och utveckling- enhet renhållningen; samt t trygghet och stöd – enhet VO (vård- och omsorgsboende)

Kontaktperson 1 (e-post): anna.lifjorden@kungalv.se (Verksamhetschef vård-och omsorgsboende)

Kontaktperson 2 (e-post): sofia.samuelsson@kungalv.se (Enhetschef Renhållning), marie.feser@kungalv.se (miljösamordnare för avfallsplanen)

25. Vi använder cirkulära möbler. Det innebär att kommunen inreder minst två kontor/arbetsplatser med cirkulära möbler och annan cirkulär inredning. Samt under perioden har ett system med cirkulära möbler för kommunens arbetsplatser. Med cirkulära möbler menas att de repareras och används på nytt, köps begagnade eller återbrukas internt.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026.
 Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.

Ansvarig avdelning/enhet: (skriv här)

Kontaktperson 1 (e-post): (skriv här)

Kontaktperson 2 (e-post): (skriv här)

26. Vi erbjuder fastighetsnära insamling för återanvändning. Det innebär att kommunen genom minst tre insatser varje år möjliggör fastighetsnära inlämning av produkter för återanvändning. Exempelvis genom mobil ÅVC, plats för återanvändning på befintlig ÅVC, teckna avtal med återanvändningsorganisationer eller liknande. Under perioden säkerställs att kommunens invånare har tillgång till inlämning för återanvändning av produkter.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026.
 Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.

Ansvarig avdelning/enhet: Samhälle och utveckling, Renhållningsenheten

Kontaktperson 1 (e-post): sofia.samuelsson@kungalv.se (Enhetschef renhållning)

Kontaktperson 2 (e-post): Dan.Gorga@kungalv.se (miljöingenjör), marie.feser@kungalv.se miljösamordnare för avfallsplanen)

27. Vi möjliggör för invånarna att låna/hyra produkter i stället för att köpa.

Det innebär att kommunen kan visa att minst en insats pågår varje år. Under perioden ska minst tre olika insatser testas och utvärderas med sikte på långvarig insats för invånarna att låna/hyra/laga produkter i stället för att köpa. Det kan ske genom samverkan med näringslivet för att erbjuda fler hållbara tjänster, att skapa cirkulära möjligheter i bostadsområde eller att kommunen erbjuder platser att dela eller reparera.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026.
 Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.

Ansvarig avdelning/enhet: Samhälle och utveckling, Renhållningsenheten

Kontaktperson 1 (e-post): sofia.samuelsson@kungalv.se (Enhetschef renhållning)

Kontaktperson 2 (e-post): Dan.Gorga@kungalv.se (miljöingenjör), marie.feser@kungalv.se miljösamordnare för avfallsplanen)

28. Vi energieffektiviserar vårt fastighetsbestånd. Det innebär att kommunen (inklusive kommunala bolag) gör ambitiösa energibesparingar i kommunens fastighetsbestånd, minst tre objekt under perioden. Vid åtgärder i egna fastigheters klimatskal eller värme- och energisystem studeras alltid möjliga åtgärdspaket för energieffektivisering med hjälp av Totalmetodiken från BeLok eller motsvarande.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026.
 Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.

Ansvarig avdelning/enhet: Samhälle och utveckling, Lokaler och anläggningar

Kontaktperson 1 (e-post): erik.wennergren@kungalv.se (Teknisk förvaltare)

Kontaktperson 2 (e-post): helena.tellberg@kungalv.se (Verksamhetschef lokaler och anläggningar)

29. Vi bygger i trä. Det innebär att kommunen prövar trä som byggnadsmaterial i all kommunal ny-, om- eller tillbyggnation. Samt under perioden ställer krav på minst 50 procent trästomme i minst tre byggnadsprojekt. Merparten av detaljplanerna som tas fram ska ha byggnadshöjder som medger trähusbyggnad med plats för trästommar och träbjälklag.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026.
 Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.

Ansvarig avdelning/enhet: (skriv här)

Kontaktperson 1 (e-post): (skriv här)

Kontaktperson 2 (e-post): (skriv här)

30. Vi arbetar med återbruk av byggmaterial. Det innebär att kommunen möjliggör återbruk genom att ta hänsyn till återbrukets egenskaper i form av tillgänglighet, variation med mera i planeringen av ny-, om- eller tillbyggnation. Löftet innebär att kommunen tillgängliggör byggmaterial för återbruk samt använder återbrukat material i fastigheter varje år.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026.
 Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.

Ansvarig avdelning/enhet: (skriv här)

Kontaktperson 1 (e-post): (skriv här)

Kontaktperson 2 (e-post): (skriv här)

Kommun: Kungälv

Kontaktperson för svarsformuläret: Anders Holm

Befattning: Sektorchef Samhälle och utveckling

E-postadress: anders.holm@kungalv.se

Datum: 2023-06-27

Skicka in svarsformuläret senast den 30 september 2023 till:

klimat2030@vgregion.se

Vi ser fram emot att ta del av era löften!

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 1 (4)

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Lena Arnfelt

2023-08-08

Uppdragsbeskrivning för SIMBAs politiska samrådsgrupp (Dnr KS2023/1454-2)

Sammanfattning

SIMBA bildades i mitten av 1990-talet och är en vårdssamverkansorganisation för den nära vården i mellersta Bohuslän. Närvårdssamverkan sker på såväl politisk- och förvaltningsnivå som på verksamhetsnivå. Samverkan på ledningsnivå skapar legitimitet och struktur. Därmed ges förutsättningar för en långsiktig planering, styrning och ledning. Närvårdssamverkan är till för invånare, som har behov av samordnade och samtidigt vårdåtgärder och insatser från både kommun och region. Vården och insatserna ska av den enskilde upplevas som sömlös. Närvårdssamverkan kännetecknas av helhetssyn, kontinuitet, samverkan och ett hälsofrämjande förhållningssätt som syftar till att stärka individens hälsa och reducera framtida vård- och insatsbehov samt effektivt nyttja de gemensamma resurserna. Närvårdssamverkan ska också främja en jämlik vård.

Ett förslag till reviderad uppdragsbeskrivning för SIMBAs politiska samrådsgrupp har tagits fram enligt bilaga. Uppdragsbeskrivningen som upprättades första gången år 2013 och senast reviderades år 2018 innehöll en del inaktuella uppgifter. Därtill har SIMBAs politiska samrådsgrupp förslag på att rotationen av ordförandeskapet ändras från två år till ett år samt att ordförandeskapet inom regionen roterar mellan Delregional nämnd Västra, Styrelsen för Närhälsan samt Styrelsen för sjukhusen i väster. Uppdragsbeskrivningen syftar till att förtydliga vad som förväntas av representanterna och ökar därmed förutsättningarna för god samverkan och gott samarbete som kan utvecklas i positiv riktning. Förslaget till uppdragshandling har antagits av SIMBAs politiska samrådsgrupp den 2 juni 2023 och översänds till berörda nämnder och styrelser i kommunerna och regionen för fastställande inom respektive organisation.

Förslaget till uppdragshandling har antagits av SIMBAs politiska samrådsgrupp den 2 juni 2023 och översänds till berörda nämnder och styrelser i kommunerna och regionen för fastställande inom respektive organisation.

Förslag till beslut är att kommunstyrelsen antar upprättat förslag till uppdragsbeskrivning för SIMBAs politiska samrådsgrupp enligt bilaga.

Juridisk bedömning

Revideringen av uppdragsbeskrivningen för SIMBAs politiska samrådsgrupp beskriver vad som förväntas av representanterna och ökar därmed förutsättningarna för ett gott samarbete som kan utvecklas i positiv riktning. Det finns inga juridiska hinder för att uppdragsbeskrivningen antas.

Förvaltningens bedömning

SIMBA bildades i mitten av 1990-talet och är en vårdssamverkansorganisation för den nära vården i mellersta Bohuslän. Närvårdssamverkan sker på såväl politisk- och förvaltningsnivå som på verksamhetsnivå. Samverkan på ledningsnivå skapar legitimitet och struktur. Därmed ges förutsättningar för en långsiktig planering, styrning och ledning. Närvårdssamverkan är till för invånare, som har behov av samordnade och samtidigt vårdåtgärder och insatser från både

kommun och region. Vården och insatserna ska av den enskilde upplevas som sömlös. Närvårdssamverkan kännetecknas av helhetssyn, kontinuitet, samverkan och ett hälsofrämjande förhållningssätt som syftar till att stärka individens hälsa och reducera framtida vård- och insatsbehov samt effektivt nyttja de gemensamma resurserna. Närvårdssamverkan ska också främja en jämlik vård.

Grupper som särskilt ska uppmärksammas:

- Barn och unga vuxna med utsatt situation
 - De mest sjuka äldre
 - Personer med psykisk ohälsa
 - Personer med funktionsnedsättning
 - Personer med behov av vård i livets slutskede
- Närvårdssamverkan SIMBA utgår från politiskt antagen genomförandeplan för den nära vården

Syftet med den politiska samrådsgruppen är att ansvara för att närvårdssamverkan har ett individ- och medborgarfokus och att det förebyggande och hälsofrämjande arbetet integreras i samverkansfrågorna

Samrådsgruppen uppdraget är att:

- Föra en regelbunden politisk dialog kring gemensamma närvårdsfrågor på delregional nivå utifrån ett utförar- och beställarperspektiv
- Skapa förutsättningar för politiskt samförstånd för att tillgodose medborgarnas och patienternas behov av en väl fungerande samverkan
- Föreslå respektive nämnd/styrelse att fatta beslut i frågor där det finns behov av samsyn för fortsatt utveckling av närvårdssamverkan
- Prioritera och ta fram mål och målområde för de angivna grupper som särskilt ska uppmärksammas inom ramen för Närvårdssamverkan SIMBA
- Följa upp resultaten av närvårdssamverkan samt återrapportera till respektive nämnd och styrelse.

Samrådsgruppen tar inriktningsbeslut. Bindande beslut fattas i respektive nämnder och styrelser genom fastställande av samrådsgruppens inriktningsbeslut. Den politiska samrådsgruppen sammanträder två gånger per år samt däremellan vid behov.

SIMBAs politiska samrådsgrupp består av ordförande och/eller en eller två valda representanter i:

- Delregional nämnd Väster
- Styrelsen för Närhälsan
- Styrelsen för Regionhälsan
- Styrelsen för habilitering och hälsa
- Tandvårdsstyrelsen
- Styrelsen för sjukhusen i Väster
- Socialnämnden Ales kommun
- Utbildningsnämnden Ales kommun
- Utskottet för trygghet och stöd, Kungälv kommun
- Utskottet för bildning och lärande, Kungälv kommun
- Valfärdsutskottet, Stenungsunds kommun
- Barn- och utbildningsnämnden, Tjörns kommun
- Socialnämnden, Tjörns kommun
- SIMBAs processledare (adjungerad)

Ett förslag till reviderad uppdagsbeskrivning för SIMBAs politiska samrådsgrupp har tagits fram. Uppdragsbeskrivningen som upprättades första gången år 2013 och senast reviderades år 2018

innehåller en del inaktuella uppgifter. Där till har SIMBAs politiska samrådsgrupp förslag på att rotationen av ordförandeskapet ändras från två år till ett år samt att ordförandeskapet inom regionen roterar mellan Delregional nämnd Västra, Styrelsen för Närhälsan samt Styrelsen för sjukhusen i väster. Uppdragsbeskrivningen syftar till att förtydliga vad som förväntas av representanterna och ökar därmed förutsättningarna för god samverkan och gott samarbete som kan utvecklas i positiv riktning.

Förslaget till uppdragshandling har antagits av SIMBAs politiska samrådsgrupp den 2 juni 2023 och översänds till berörda nämnder och styrelser i kommunerna och regionen för fastställande inom respektive organisation.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Uppdragsbeskrivning för SIMBAs politiska samrådsgrupp bedöms utifrån följande av kommunfullmäktiges strategiska mål:

- En trygg omsorg med valmöjligheter genom hela livet
- Trygg uppväxt ger ett tryggare samhälle

Ärendet har bedömts utifrån kommunstyrelsens resultatmål

- Minskat utanförskap och bidragsberoende

Uppdragsbeskrivningen ska även beaktas utifrån politiska uppdraget kring utveckla den operativa samverkan mellan skola, socialtjänst och andra aktörer.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Målet om god hälsa och välbefinnande i Agenda 2030 berörs av detta ärende. Det ska säkerställas att alla kan leva ett hälsosamt liv och verka för alla människors välbefinnande i alla åldrar. God hälsa är en grundläggande förutsättning för människors möjlighet att nå sin fulla potential och att bidra till samhällets utveckling. Närvårdssamverkan syftar till att trygga personer i deras resa genom vården och garantera att samtliga får en jämlik och säker vård.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Uppdragsbeskrivning för SIMBAs politiska samrådsgrupp ska beaktas utifrån program Social hållbarhet – ökat innanförskap (Dnr KS2019/0202) samt underliggande social översiktsplan (KS2019/1500). I program Social hållbarhet är tidiga insatser för barn- och unga ett prioriterat område. Uppdraget innefattar att utveckla tydliga samverkansformer mellan socialtjänst, hälso- och sjukvård, förskola och skola med inriktning på gemensamt ansvarstagande. I underliggande social översiktsplan sker följande konkretisering:

- tillsammans med hälso- och sjukvården fortsatta integrerade insatser kring barn- och ungdomars psykiska ohälsa.
- personer med missbruk, nedsatt psykisk hälsa och/eller komplex problematik ska erbjudas integrerade insatser

Närvårdssamverkan syftar till att trygga personer i deras resa genom vården och garantera en säker och jämlik vård. Detta ärende rör SIMBAs egna uppdragsbeskrivning och SIMBA-samarbetet berör både den kommunala och regionala nivån och beskriver hur samarbetet ska ske mellan nivåerna och aktörerna. 11:e paragrafen i kommunstyrelsens reglemente redovisas det ansvar som kommunstyrelsen innehar inom området Trygghet och stöd som inte avser myndighetsutövning mot enskild.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

Närvårdssamverkan är till för invånare, som har behov av samordnade och samtidiga vård stöd- och omsorgsinsatser från både kommun och region. Närvårdssamverkan kännetecknas av helhetssyn, kontinuitet, samverkan och ett hälso-främjande förhållningssätt som syftar till att stärka individens hälsa, reducera framtida vård- och insatsbehov samt effektivt nyttja de gemensamma resurserna. Närvårdssamverkan ska också främja en jämlik vård. Även om det primära fokuset är på individens och brukarens behov är detta ärende viktigt utifrån ett medborgarperspektiv. En välmående befolkning och en välfungerande och säker vård är positivt både ur ett hälso- och ett skattebetalarperspektiv. Såsom delmål 3 i Agenda 2030 nämner: "Investeringar i hälsa genom till exempel hälso- och sjukvårdssystem är en återinvestering i samhällets utveckling i stort."

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv

Genom förslaget från SIMBA:s politiska samrådsgrupp att rotationen av ordförandeskapet ändras från två år till ett år minskar arbetsbelastningen för ansvarig sektorchef som arbetar parallellt med det politiska ordförandeskapet på tjänstemannanivå. Ett ordförandeskap på tjänstemannanivå innebär ytterligare arbetsuppgifter och ett ansvar att leda och utveckla arbetet i den delregionala samverkan. Åtgärden påverkar inte någon förändring av personella resurser eller arbetsmiljön.

Ekonomisk bedömning

Ärendet om antagande av ny version av uppdragsbeskrivning har ingen direkt ekonomisk påverkan. Medlemskap i SIMBA innebär medfinansiering och dessa täcks inom ram och beslutas om separat av kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen har sedan tidigare beslutat om SIMBAs budget i beslut dnr KS2018/0066 den 14 februari 2018, där man godkänt den nya budgetramen för samarbetet.

Förslag till kommunstyrelsen

Upprättat förslag till uppdragsbeskrivning för SIMBAs politiska samrådsgrupp enligt bilaga antas.

Lena Arnfelt
Sektorchef

Expedieras till: Carina.vestereelve@vgregion.se

För kännedom till:

From: Carina Vesterelve
Sent: Mon, 19 Jun 2023 10:23:27 +0000
To: Kungälv kommun
Subject: VB: Uppdragsbeskrivning för SIMBAs politiska samrådsgrupp
Attachments: SIMBA-skrivelse_uppdragsbeskrivning_politisk samrådsgrupp.pdf, 2023-06-02_Uppdragsbeskrivning_politiska samrådsgruppen.pdf
Categories: Björn

Hej!

Se nedan mail.

Hälsningar
Carina Vesterelve
Processledare

SIMBA

tele: 070-020 76 04

epost: carina.vesterelve@vgregion.se

[SIMBA - Public VardsamverkanVG](#)

Från: Carina Vesterelve

Skickat: den 19 juni 2023 11:55

Till: Moa Byström Börjesson <moa.bystrom.borjesson@vgregion.se>; Marita Lindström <marita.h.lindstrom@vgregion.se>; Hanna Lilja <hanna.lilja@tjorn.se>; Anna Ruthberg <anna.ruthberg@ale.se>; Emma Dolonius <emma.dolonius@tjorn.se>; Regionhälsan <regionhalsan@vgregion.se>; Oskar Ivarsson Lantz <oskar.ivarssonlantz@kungalv.se>; Sophie Nygren <sophie.nygren@stenungsund.se>; Eva Ljungmark <eva.ljungmark@ale.se>; Ann Borgström <ann.borgstrom@vgregion.se>; Anna Eriksson <anna.eriksson@vgregion.se>; Ludwig Prytz <ludwig.prytz@vgregion.se>; sjukhusen.vaster.styrelsen@vgregion.se

Kopia: Annika Sunesson <annika.sunesson@stenungsund.se>; CapioläkarhusAlmö KarinOlsson <karin.olsson4@capiol.se>; Dennis Reinhold <dennis.reinhold@kungalv.se>; Ebba Gierow <ebba.gierow@ale.se>; Ingela Wessbo <ingela.wessbo@vgregion.se>; Jacob Wulfsberg <jacob.wulfsberg@vgregion.se>; Jenny Linder <jenny.linder@vgregion.se>; Katarina Andersson <katarina.s.andersson@vgregion.se>; Lena Arnfelt <lena.arnfelt@kungalv.se>; Lena Eriksson <lena.e.eriksson@tjorn.se>; Malin Bomberg <malin.bomberg@vgregion.se>; Mats Dahl <mats.dahl@vgregion.se>; Peter Svensson <peter.r.svensson@vgregion.se>; Rickard Persson <rickard.persson@stenungsund.se>; Shujaat Noormohamed <shuja-at.noormohamed@tjorn.se>; Åsa Ericson <asa.ericson@ale.se>

Ämne: Uppdragsbeskrivning för SIMBAs politiska samrådsgrupp

Hej!

Den 2:e juni hade SIMBAs politiska samrådsgrupp möte och ställde sig då bakom ett förslag till reviderad uppdragsbeskrivning som samrådsgruppen gav mig i uppdrag att sända vidare till berörda nämnder och styrelser för beslut.

Bifogat finns skrivelse i ärendet från den politiska samrådsgruppen samt det reviderade förslaget.

Återkoppling angående beslut i ärendet önskas senast den 30 september.

Hälsningar

Carina Westervel

Processledare

SIMBA

tele: 070-020 76 04

epost: carina.vestervel@vgregion.se

[SIMBA - Public VardsamverkanVG](#)

Carina Westerelve
Processledare
Mobil: 070 – 020 76 04
carina.vesterelve@vgregion.se

Datum 2023-06-07

Till:
Delregional nämnd Västra
Styrelsen för Närhälsan
Styrelsen för Regionhälsan
Styrelsen för Habilitering och hälsa
Tandvårdsstyrelsen
Styrelsen för sjukhusen i väster
Socialnämnden, Ales kommun
Utbildningsnämnden, Ale kommun
Kommunstyrelsen, Kungälv kommun
Kommunstyrelsen, Stenungsunds kommun
Barn- och utbildningsnämnden, Tjörns kommun
Socialnämnden, Tjörns kommun

Uppdragsbeskrivning för SIMBAs politiska samrådsgrupp

Ärende

Ett förslag till reviderad uppdragsbeskrivning för SIMBAs politiska samrådsgrupp har tagits fram.

Uppdragsbeskrivningen som upprättades första gången år 2013 och senast reviderades år 2018 innehåller en del inaktuella uppgifter. Där till har SIMBAs politiska samrådsgrupp förslag på att rotationen av ordförandeskapet ändras från två år till ett år samt att ordförandeskapet inom regionen roterar mellan Delregional nämnd Västra, Styrelsen för Närhälsan samt Styrelsen för sjukhusen i väster.

Uppdragsbeskrivningen syftar till att förtydliga vad som förväntas av representanterna och ökar därmed förutsättningarna för god samverkan och gott samarbete som kan utvecklas i positiv riktning.

Förslaget till uppdragshandling har antagits av SIMBAs politiska samrådsgrupp den 2 juni 2023 och översänds till berörda nämnder och styrelser i kommunerna och regionen för fastställande inom respektive organisation.

Beslutsunderlag

Uppdragsbeskrivning för Politisk samrådsgrupp, antagen 2023-06-02 (bilaga1).

Förslag till beslut:

SIMBAs politiska samrådsgrupp föreslår SIMBAs ingående nämnder, styrelser och utskott att anta uppdragsbeskrivningen.

Jim Aleberg
Ordförande
Politisk samrådsgrupp

Jan Rudén
Vice ordförande
Politisk samrådsgrupp

Beslut skickas till:
SIMBAs processledare Carina Westerelve
carina.vesterelve@vgregion.se

Dokumenttyp
Uppdragsbeskrivning
Upprättat av
Carina Westereleve
Godkänt av
SIMBAs politiska samrådsgrupp

Uppdrag
Politisk samrådsgrupp
Utfärdsdatum
2013-05-30
Tidpunkt för godkännande
2013-05-30
2018-11-09
2023-06-02 (revision)

Sida 1 av 3

Uppdragsbeskrivning för den politiska samrådsgruppen

Inledning

SIMBA bildades i mitten av 1990-talet och är en vårdssamverkansorganisation för den nära vården i mellersta Bohuslän.

Närvårdssamverkan sker på såväl politisk- och förvaltningsnivå som på verksamhetsnivå. Samverkan på ledningsnivå skapar legitimitet och struktur. Därmed ges förutsättningar för en långsiktig planering, styrning och ledning.

Närvårdssamverkan är till för invånare, som har behov av samordnade och samtidigt vårdåtgärder och insatser från både kommun och region. Vården och insatserna ska av den enskilde upplevas som sömlös.

Närvårdssamverkan kännetecknas av helhetssyn, kontinuitet, samverkan och ett hälsofrämjande förhållningssätt som syftar till att stärka individens hälsa och reducera framtida vård- och insatsbehov samt effektivt nyttja de gemensamma resurserna. Närvårdssamverkan ska också främja en jämlik vård.

Grupper som särskilt ska uppmärksammas:

- Barn och unga vuxna med utsatt situation
- De mest sjuka äldre
- Personer med psykisk ohälsa
- Personer med funktionsnedsättning
- Personer med behov av vård i livets slutskede

Närvårdssamverkan SIMBA utgår från politiskt antagen genomförandeplan för den nära vården.

Dokumenttyp
Uppdragsbeskrivning
Upprättat av
Carina Westerelve
Godkänt av
SIMBAs politiska samrådsgrupp

Uppdrag
Politisk samrådsgrupp
Utfärdsdatum
2013-05-30
Tidpunkt för godkännande
2013-05-30
2018-11-09
2023-06-02 (revision)

Sida 2 av 3

Syfte

Syftet med den politiska samrådsgruppen är att ansvara för att närvårdssamverkan har ett individ- och medborgarfokus och att det förebyggande och hälsofrämjande arbetet integreras i samverkansfrågorna.

Uppdrag

- Föra en regelbunden politisk dialog kring gemensamma närvårdsfrågor på delregional nivå utifrån ett utförar- och beställarperspektiv
- Skapa förutsättningar för politiskt samförstånd för att tillgodose medborgarnas och patienternas behov av en väl fungerande samverkan
- Föreslå respektive nämnd/styrelse att fatta beslut i frågor där det finns behov av samsyn för fortsatt utveckling av närvårdssamverkan
- Prioritera och ta fram mål och målområde för de angivna grupper som särskilt ska uppmärksammas inom ramen för Närvårdssamverkan SIMBA
- Följa upp resultaten av närvårdssamverkan samt återrapportera till respektive nämnd och styrelse.

Samrådsgruppen tar inriktningsbeslut.

Bindande beslut fattas i respektive nämnder och styrelser genom fastställande av samrådsgruppens inriktningsbeslut.

Den politiska samrådsgruppen sammanträder två gånger per år samt däremellan vid behov.

Representation

SIMBAs politiska samrådsgrupp består av ordförande och/eller en eller två valda representanter i

- Delregional nämnd Väster
- Styrelsen för Närhälsan
- Styrelsen för Regionhälsan
- Styrelsen för habilitering och hälsa
- Tandvårdsstyrelsen
- Styrelsen för sjukhusen i Väster
- Socialnämnden Ales kommun
- Utbildningsnämnden Ales kommun

Dokumenttyp
 Uppdragsbeskrivning
Upprättat av
 Carina Westerelve
Godkänt av
 SIMBAs politiska samrådsgrupp

Uppdrag
 Politisk samrådsgrupp
Utfärdsdatum
 2013-05-30
Tidpunkt för godkännande
 2013-05-30
 2018-11-09
 2023-06-02 (revision)

Sida 3 av 3

- Utskottet för trygghet och stöd, Kungälv kommun
- Utskottet för bildning och lärande, Kungälv kommun
- Välfärdsutskottet, Stenungsunds kommun
- Barn- och utbildningsnämnden, Tjörns kommun
- Socialnämnden, Tjörns kommun
- SIMBAs processledare (adjungerad)

Med hänsyn till komplexiteten i samverkansfrågor och utveckling av samverkan äger representanterna inte rätt att utse ersättare vid förhinder. Det ingår i var och ens uppdrag som representant att i förväg lämna synpunkter vid förhinder och i efterhand inhämta information från sammanträdena. Vidare ingår det i uppdraget att säkerställa informationskedjan till och från samrådsgruppen inom den egna nämnden/styrelsen.

Ordförandeskapet

Ordförandeskapet i samordningsgruppen och ordförandeskapet i den politiska samrådsgruppen omfattas av samma nämnd/styrelse. Ordförandeskapet är roterande mellan de olika huvudmännen och löper över en period om ett år.

Den politiska samrådsgruppen har även en vice ordförande. Posten som vice ordförande innehas av den av huvudmännen som inte har ordförandeskapet. Det vill säga att när regionen har ordförandeskapet är det någon av kommunerna som besätter vice ordförandeposten och vice versa.

Ordförandeskapet inom regionen roterar mellan Styrelsen för sjukhusen i Väster, Styrelsen för Närhälsan och Delregionala nämnd Väster. När delregional nämnd Väster innehar ordförandeskapet ansvarar de privata vårdgivarnas representant i samordningsgruppen därför för ordförandeskapet i den gruppen.

Denna behandling '191/23 Rapporter från ledamöter med uppdrag i bolag/och eller region' har inget tjänsteutlåtande.